

המכתה

לספר הקדוש

לקוטי מזהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפלות

גליון 156

ימי הפורים תשפ"ב

עניני פורים | מגילת אסתר | פרשת צו

לזכרון עולם

לעילוי נשמת

הרה"ג איש צדיק תמים

מוהר"ר

אהרן גרשון מנחם

ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע

ח' אלול תשע"ח לפ"ק

תנצב"ה

תִּכּוֹן הָעֲנִיּוּנִים

- [א] עֲנִיּוּנֵי פִּוּרִים ..... ג
- א. כְּלָלִיּוֹת עֲנִיּוּנֵי פִּוּרִים (כְּפִי סֵדֶר הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת).... ג
- ב. מִקְרָא מְגִלָּה..... ל"א
- ג. מִשְׁלֹחַ מְנוֹת..... ל"ח
- ד. מִתְּנֹנֹת לְאֲבִיּוֹנִים..... מ
- ה. סְעֻדַת פִּוּרִים..... מ"ב
- ו. מִשְׁתֵּה יוּן..... מ"ב
- ז. שְׂמֻחָה וְשִׂחּוֹק בְּפִוּרִים..... נ"ב
- ח. מְשַׁנֵּן עֲצָמָם בְּפִוּרִים..... נ"ו
- ט. שׁוֹשֵׁן פִּוּרִים..... נ"ז
- [ב] מְגִלַת אֶסְתֵּר (כְּפִי סֵדֶר הַפְּסוּקִים שֶׁל מְגִלַת אֶסְתֵּר).... נט
- [ג] לְקוּטֵי תַּפְּלוֹת לְיָמֵי הַפִּוּרִים..... ע"ח
- [ד] פְּרֻשַׁת צו..... פ"ט

האזרה

רבינו נחמן מברסלב זצ"ל

לְחִיּוֹרַת

בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָאָה

דְּעִתִּידָא
לְאֲתִגְלִיא
לְעִתִּיד־לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זצ"ל

052.763.1800

B48148@gmail.com

פזורים

וכשנתעלה הרגליך על ידי רקודיך,
ונתבטל הצאווה, הינו
העבודה הזרה - על ידי זה נמתקין הדינים.

כי "כל זמן שיש עבודה זרה בעולם,
חרון אף בעולם" (ספרי ראח),
העבודה הזרה, נתעבר ה' חרון אף,
ונמשכין 'חסדים', ואז הרגליך הם בבחינת 'חסדים',
ונתבטלו ה' מינות' וה' כפירות'.

וגם זה בחינת 'המחאת כף' - כי על ידי
ה' רוח, נתגלה 'הארת הידים',
שכתוב (שיר השירים ה, ב): "קול דודי דופק".

"דופק" - זה בחינת 'רוח' (תקוני יזח סח),
וסמיו לזה: "דודי שלח ידו מן החור" - זה
בחינת 'התגלות הארת הידים', הינו בחינת
'המחאת כף', ואז נתבטל העבודה הזרה,
הינו ה' כפירות'.

נמצא: שעל ידי ה' צדיק, הינו: בחינת
ה' רוח שבלב' - נתגלה 'הארת
הידיים והרגלים', הינו: בחינת 'רקודיך
והמחאת כף'. ונתבטל הצאווה וה' כפירות',
ונתרבה ה' אמונה'.

וה' תורה' היא גם כן בחינת 'ידיו ורגליך' -
כי יש בה' תורה' נגלה ונסתר'.

'נגלה' - הוא בחינת 'ידיים', כמו שכתוב:
"דודי שלח ידו מן החור". "מן
החור" - הינו (שמות לב, טז): "חרות על
הלחת", שהוא ב' נגלה'.

ו' נסתר' - הם בחינות 'רגליך', כמאמר
תז"ל (ספח מט: על שיר השירים ז, ב):
"חמוקי ירכיב" - "מה ירד בסתר" וכו'.

**- כלליות עניני 'פזורים' -
לפי סדר התורות והשיחות**

מאמר 'משפטים' סימן י', נאמר קדם פזורים
שבת תקס"ג. (תניימוהו"ן נט)

כשכתבתי לפניו התורה ואלה המשפטים" (ח"א
י) המתחלת: "כשיש דינים חסד ושלום על
ישראל, על ידי רקודיך והמחאת כף נעשה
'המתקנת הדינים' וכו' - אמר לי: "כך אמרת!
שעכשו נשמע גזרות חסד ושלום על ישראל,
והנה הולכים וממשמששים לבוא ימי הפזורים
האלה (פי התורה הזאת נאמרה סמוך לפזורים), ויהיו
ישראל מרקדים וימחאת כף, ועל ידי זה
ימתקו הדינים!" וחרו וכפל דבריו ואמר בפה
מלא: "כך אמרת!" (שיחות הר"ן קלא)

א.

(ח"א י, דה-ו-ז-ח-י)

"העצה היעוצה" (לשון הפסוק ישעיה יד, כו)
לבטל הצאווה, שהיא העבודה-
זרה - העקר הוא על ידי 'התקרבות
לצדיקים'.

'צדיק' הוא בחינת 'רוח', כמו שכתוב
(במדבר כז, יח): "איש אשר רוח בו",
ועל ידו נכנע רוח גבוהה, "אל אחר" (שמות לד,
ד).

וזה בחינת 'רקודיך והמחאת כף' - כי
'רקודיך והמחאת כף', נמשכין
מבחינת ה' רוח שבלב, כנראה בחוש: פי על-
ידי 'שמחת הלב' הוא מרקד ומכה כף אל
כף, וכמו בא בתקונים (תקוני יזח נא): "והאי
רוחא נשיב, בשית פרקין דדרועא, ובשית
פרקין דשוקין", והיא בחינת 'המחאת כף
ובחינת רקודיך'.

וְכָל־לִיּוֹת־הַתּוֹרָה, נִקְרָאת לֵב, שְׁמַתְחֶלֶת בְּבִיַּת [בְּרֵאשִׁית], וּמְסִיַּמַת בְּלִמְדָּה [יִשְׂרָאֵל], שֵׁשׁ מִשְׁכַּן הַרוּחַ, דְּנֹשֵׁיב בְּשִׁית פְּרָקִין דְּדִרְוּעִין וְשִׁית פְּרָקִין דְּרַגְלִין - הֵינּוּ: בְּנִגְלָה וּבְנִסְתָּר.

וְזֶה בְּחִינַת מְרַדְּכִי וְאַסְתֵּר, וְהָמוֹן בְּחִינּוֹת פּוֹנִים, בְּחִינַת אֲזוּרָה שֶׁהִפִּיל הָמוֹן, בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוּרִים.

כִּי הָמוֹן, בְּחִינַת הָעֲבוֹדַת־אֱלִילִים, כְּמֵאֵמֶר חֲזו"ל (מַגְלָה י): "שֶׁעָשָׂה עֲצָמוֹ עֲבוֹדַת־אֱלִילִים".

וּבְשִׁבְלִי־זֶה "הִפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל" (אֲסֵתֶר ג, ז), "בַּחֲדָשׁ שְׁמַת בּוֹ מִשָּׁה" (שם יג) - כִּי מִשָּׁה הוּא מְבַטֵּל הָעֲבוֹדָה־זָרָה. כִּי הוּא קִבֵּל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת יָדִין וְרַגְלִין, כִּנ"ל, שֶׁעַל־יְדֵיהֶם נִתְבַטַּל הָעֲבוֹדַת־אֱלִילִים כִּנ"ל.

וְעַל־כֵּן "הִפִּיל פּוֹר", "בִּירַח שְׁמַת בּוֹ מִשָּׁה" - כִּי חָשַׁב: כִּי כָּבַד מֵת מִשָּׁה, הַמְבַטֵּל כַּח הָעֲבוֹדַת־אֱלִילִים, וְאִין עוֹד מִי שִׁיּוּכַל לְבַטֵּל כַּח הָעֲבוֹדַת־אֱלִילִים.

אָבֵל מְרַדְּכִי וְאַסְתֵּר, הִיָּה לָהֶם כַּח לְבַטֵּל הָעֲבוֹדַת־אֱלִילִים שֶׁל הָמוֹן (אֲסֵתֶר־רַבָּה ו, ב: מְרַדְּכִי שָׁקוּל בְּדוֹרוֹ כְּמִשָּׁה בְּדוֹרוֹ, מֵה מִשָּׁה עֹמֵד בְּפָרָץ, אַף מְרַדְּכִי כֵן).

וּבְשִׁבְלִי־זֶה בִּימֵיהֶם קִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ, כְּמֵאֵמֶר חֲזו"ל (שְׁבַת פח. על אֲסֵתֶר ט, כז): "קִיַּמוּ וְקִבְּלוּ" - "קִיַּמוּ מֵה שֶׁקִּבְּלוּ כָּבָר".

וְזֶה: "קִיַּמוּ וְקִבְּלוּ". "קִיַּמוּ" - זֶה בְּחִינַת רַגְלִין. "וְקִבְּלוּ" - זֶה בְּחִינַת יָדִין. וְהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה, כִּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת "מְרַדְּכִי וְאַסְתֵּר".

"מְרַדְּכִי" - "מֶר דְּרוֹר" (שְׁמוֹת ל, כג; חֲלִין קלט:). "דְּרוֹר", לְשׁוֹן 'חֲרוֹת' (ראש־הַשָּׁנָה ט:). זֶה בְּחִינַת יָדִים, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב: "דוֹדֵי שְׁלַח יָדוֹ מִן הַחֹר". כִּנ"ל.

וְ"אַסְתֵּר" - הוּא בְּחִינַת 'שׁוֹקִין' - "מֵה יָרַךְ בִּפְתֵּר", כִּנ"ל.

וְזֶה לְשׁוֹן "פּוֹנִים" - הֵינּוּ: 'בְּטוּל הָעֲבוֹדַת־אֱלִילִים, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִשְׁעִיָּה סג, ג): "פּוֹרָה דְּרַכְתִּי לְבַדִּי, וּמַעֲמִים אִין אִישׁ אֶתִּי" (עַנְן פְּרִי־עֵצִים־חַיִּים, שְׁבַת פכ"ד; וְעוֹד - עַל הַפְּסוּק הַזֶּה, בְּעַנְיַן פּוֹר־הַ שֶׁר שֶׁל שִׁכְחָה).

וְעַל־יְדֵי הָאֶרֶת מְרַדְּכִי וְאַסְתֵּר, הֵינּוּ בְּחִינַת הַיָּדִין וְרַגְלִין - נִתְבַטַּלוּ הַכְּפִירוֹת, וְנִתְרַבָּה אֱמוּנָה בְּעוֹלָם עַל־יְדֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (אֲסֵתֶר ב, ז): "וַיְהִי אֱמֹן אֶת הַדָּסָה", וְכֵה כְּתִיב (שָׁם שָׁם, כ): "כַּאֲשֶׁר הִיָּתָה בְּאֱמֹנָה אֶתוֹ" - כִּי שְׁנִיָּהֶם הֵם בְּחִינַת אֱמוּנָה.

וְזֶה נַעֲשָׂה עַל־יְדֵי הַרוּחַ, כִּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת (מַגְלָה ז, ז): "אֲסֵתֶר בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמְרָה" - כִּי עִקַּר הָעֲבוֹדָה' תְּלוּי בָּהּ, שֶׁהִיא בְּחִינַת רַגְלִין, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (מִשְׁלֵי ה, ה): "רַגְלֵיָּהּ יִרְדוֹת מְנוֹת", וְעַל־כֵּן עִקַּר תְּקוּנַת הָעֲבוֹדַת־אֱלִילִים עַל־יְדָהּ.

וְעַל־כֵּן דִּיקָא 'אַסְתֵּר' "בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמְרָה" - אַף שֶׁבְּאֵמַת תְּקוּנַת הָעֲבוֹדַת־אֱלִילִים הוּא גַם־כֵּן עַל־יְדֵי מְרַדְּכִי, כִּנ"ל - רַק מִחֲמַת שֶׁעִקַּר הָעֲבוֹדַת־אֱלִילִים תְּלוּיָהּ בָּהּ, עַל־כֵּן עַל־יְדָהּ עִקַּר הַתְּקוּנָה.

וְעַל־כֵּן נִקְרָאת הַמְּגִלָּה עַל־שֵׁם אֲסֵתֶר, וְהֵינּוּ: דִּיקָא 'אַסְתֵּר' "בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמְרָה" - כִּי הַרוּחַ הוּא בְּלֵב, וְעַל־

ידו נתגלה הארת הידים והרגלים, רק העקר תלויה ברגלים, בחינת אסתרה.

וזו בחינות עמר שעורים.

עמ"ר - זה בחינת מרדכי, עין מו"ר, מר דרור, דרור - לשון חרות (ראש השנה טז), הינו בחינת שמות לב, חרות על הלחת, כמו שאמרו רז"ל (ערובין נד): "אל תקרי חרות אלא חרות", שהוא בחינת התורה בנגלה, שהוא בחינת (במדבר יד, ד): "עין בעין".

שעורים - זה בחינת (מגלה ז): "אסתרה ברוח הקדש", כמו שכתוב (דברים לב, ב): "כשעירם עלי דשא", לשון רוח (רש"י שם).

ובשביל זה (מגלה טז. אסתרה רפה י, ד): "כשבא המן למרדכי, מצאו עוסק בעמר שעורים, אמר להם: עמר שעורים דיכח, אתי ונצח אותו ואת בניו" - פי על ידי עמר שעורים, בחינת ידן ורגליו, בחינת המחאת כף ורקודין - נתבטל העבודה זרה, בחינת המן, בחינת גאות, פנ"ל.

[באור הלכותים: מבאר לפי זה: שאף על פי שגם בכל השנה מסגל המחאת כף ורקודין להמתקת הדינים - אבל עקר סגלתם, הוא בפזרים, שאז הארת מרדכי ואסתרה המובא בפנים. וכן מבאר משיחתו שקדם המאמר (שיחות הר"ן קלא)].

ובשביל זה צוה המן (אסתרה ה, יד): לעשות "עץ גבה חמשים אמה" - רצה לבטל כח החמשים יום של ספירת העמר, שהוא הכח של מרדכי ואסתרה (פרי עץ חיים, פזרים פ"ו).

וזו פרוש (שמות כא, א): "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" - פי איתא

במכילתא (משפטים ו; קדושין לה. בבא קמא טו.): "אשר תשים לפניהם", השוו אשה לאיש לכל דינים שבתורה.

פרוש: לכל דינים שבתורה שצריך להמתיקם, צריך להשוות, הינו: ליחד קדשא בריך הוא ושכינתה, שהוא בחינת אשה ואיש, בחינת מרדכי ואסתרה.

וזו פרוש: "ואלה" - כל מקום שנאמר ואלה, מוסיף על הראשונים (רש"י; שמות רפה ל, ג), בחינת תוספות ורבויו, בחינת גאונה, עבודה זרה.

וזו בחינת: "מוסיף על הראשונים", שהוא בחינת המן עמלק, כמו שכתוב (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק".

ותקונו: "המשפטים" - בחינת רוח, כמו שכתוב (ישעיה כח, ו): "ולרוח משפט וכו' משיבי מלחמה" - פי על ידי הרוח, נתתקן הגאונה והעבודת אלילים.

ועל ידי זה: "אשר תשים לפניהם", הינו: השוו אשה לאיש לכל דינים שבתורה - הינו: בחינת המתקת הדינים. ועל ידי הרוח הנ"ל, נתיחד קדשא בריך הוא ושכינתה, ונמתקין הדינים, ונסתלק חרון אף מן העולם.

והנה כלל הדברים אלו: שעל ידי הצדיק, שהוא בחינת הרוח - אתעבר "אל אחר", בפירות; ועל ידי הרוח, באים רקודין והמחאת כף - פי על ידי הצדיק שהוא בחינת הרוח, נתעלו הרגליו, ונתגלה הארת הידים, ונתרבה האמונה, כמבאר למעלה.

וְהִנֵּה מְכַלל הַדְּבָרִים אֶתְּהָ שׁוֹמְעֵי: שׁוֹמְעֵי הָאֵלֹהִים
הוּא בְּחִינַת 'יָדַיִם', וְנִסְתָּר הוּא
בְּחִינַת 'רַגְלָיו', בְּחִינַת 'מְרַדְּכִי וְאֶסְתֵּר'.

"שׁוֹשְׁנָה" - הִיא אֶסְתֵּר, וְשׁוֹשְׁנָה
גִּמְטְרִיא אֶסְתֵּר (שָׁם פּוֹרִים
פ"ו).

ב.

(לְקוּטֵי-עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי ה' פּוֹרִים א'
- עַל-פִּי ח"א י הַנ"ל)

עַל-יָדַי שְׁמַחַת פּוֹרִים בְּהַמְחָאֵת-כַּף
וְרַקוּדִין - עַל-יָדַיִזָּה מְמַשִּׁיכִין
בְּחִינַת 'קַבְלַת-הַתּוֹרָה' בְּנִגְלָה וְנִסְתָּר, שֶׁהִיא
בְּחִינַת הָאָרֶה הַנִּפְלְאָה שֶׁל 'מְרַדְּכִי וְאֶסְתֵּר'.
וְזוֹכִין לְקַיֵּם מִצְוֹת סְפִירַת-הָעֶמֶר כְּרֵאוּי.
וּמְכַנִּיעִין קְלָפוֹת 'הַמֶּן-עַמְלֶק' יַמְחֵ-
שָׁמָּם. וְנִתְבַטַּל הַגְּאוּהָ, וְהָעֲבוּדָה-זָרָה,
וְהַכְּפִירוֹת. וְנִמְשָׁךְ אֱמוּנָה גְּדוּלָה, וְחֻכְמָה
דְּקֻדְשָׁה, וְחַיִּים, וְאֲרִיכוֹת-יָמִים. וּמְמַתִּיקִין
כָּל הַדִּינִים, וְנִתְבַטַּלִּין כָּל הַגְּזֵרוֹת מִיִּשְׂרָאֵל.

"נְטָפוֹת מוֹר עֵבֶר" - זֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל, כג;
חֲלִין קַלְטִי): "מְרַדְּכִי, מֶר דְּרוֹר",
לְשׁוֹן 'חֲרוֹת', בְּחִינַת 'חֲרוֹת שֶׁל פֶּסַח'.

וְעַל-כֵּן צְרוּף שֶׁל 'פּוֹרִים' מְרַמֵּז בְּפֶסַח,
בְּפֶסֶח (שְׁמוֹת כג, טו): "שִׁבְעַת יָמִים
תֹּאכַל מִצֹּת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָךְ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ
הָאָבִיב, כִּי בּוֹ יֵצֵאת מִמִּצְרַיִם וְלֹא יֵרְאוּ פָנָי
רִיקִם".

"מ'מִּצְרַיִם וְלֹא יֵרְאוּ פָנָי רִיקִם" -
רְאֵשֵׁי-תְבוּת 'פּוֹרִים', כִּי
'פּוֹרִים הוּא דָרָךְ לְפֶסַח, שֶׁיְהִיוּ יְכוּלִים
לְהִיּוֹת נִזְהָרִין מִחֻמֵּץ.

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי ה' פּוֹרִים ב': עַל-יָדַי מִצְוֹת
שֶׁל פּוֹרִים, זוֹכִין לְהִיּוֹת נִשְׁמְרִין מִחֻמֵּץ בְּפֶסַח].

כִּי בַתְּחִלָּה הָיוּ כָּל הַהִתְחַלּוֹת מִפֶּסַח, וְעַל
כֵּן כָּל הַמִּצְוֹת הֵם זָכָר לְיֵצִיאַת מִצְרַיִם!
- 'וְעַכְשָׁו וְכוּ'. (וְרַבְנּוּ ז"ל לֹא סִיֵּם אֶת דְּבָרָיו).

[לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרֶפֶת-הָרִיחַ ז, כה: כִּי עַכְשָׁו
הַהִתְחַלָּה שֶׁל הַגְּאֻלָּה וְתַקוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת, הוּא מִפּוֹרִים,
כְּמוֹ שְׁמוּבָן מְרַמֵּז דְּבַרְיוֹ הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְנּוּ ז"ל, בְּעַת
שְׁאֵמֶר הַתּוֹרָה (ח"ב עַד הַנ"ל) עַל פֶּסֶח; "מ'מִּצְרַיִם וְלֹא
יֵרְאוּ פָנָי רִיקִם" וְכוּ, וְעַכְשָׁו וְכוּ. וּפֶסֶח בְּאֶמְצַע וְלֹא
סִיֵּם דְּבָרָיו. וּמִתּוֹךְ דְּבָרָיו הַבְּנִינִי: "שֶׁעַכְשָׁו הַהִתְחַלָּה
מִפּוֹרִים, שֶׁהוּא מְחִיַּת עַמְלֶק, שֶׁהִיא עֵקֶר הַגְּאֻלָּה שֶׁל
מְשִׁיחַ" וְכוּ].

ה.

(שִׁיחֹת-הַר"ן קלא)

אָמַר לִי: "כָּךְ אָמַרְתִּי! שֶׁעַכְשָׁו נִשְׁמָע
גְּזֵרוֹת חֲסִידוֹשָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל, וְהִנֵּה
הוֹלְכִים וּמְמַשְׁמְשִׁים לְבוֹא יְמֵי הַפּוֹרִים
הָאֵלֶּה (כִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת [ח"א י] נֶאֱמְרָה כְּמוֹךְ לְפּוֹרִים),
וְיִהְיוּ יִשְׂרָאֵל מְרַקְדִים וְיִמְחָאוּ-כַּף, וְעַל-יָדַי
זֶה יִמְתִּיקוּ הַדִּינִים!"

ג.

(ח"א לג, ג)

עֲנִין "חַיֵּב אֵינְשׁ לְבִסוּמֵי בְּפּוֹרֵי, עַד דְּלֹא
יָדַע בֵּין אָרוֹר הַמֶּן לְבְרוּךְ מְרַדְּכִי" -
נִמְצָא לְהֵלֵךְ בְּעֵנֵינִי 'שְׁכָרוֹת שֶׁל פּוֹרִים'.

ד.

(ח"ב עַד)

אַחַר 'פּוֹרִים' קוֹרִין 'פְּרֶשֶׁת פְּרָה', כְּדִי
שִׁיְהִיו טְהוֹרִין לְעִשׂוֹת הַפֶּסַח" (מְגִלָּה
כט.). וּבַתְּחִלָּה הוּא בְּחִינַת 'פּוֹר', כִּי "פּוֹרִים
עַל שֵׁם הַפּוֹר" (אֶסְתֵּר ט, כו), וְאַחֲרֵיכֵן נַעֲשֶׂה
'פְּרָה' - 'כִּי גַם 'פּוֹרִים' הוּא בּוֹדָאי הַלּוֹךְ וְדָרָךְ
לְפֶסַח'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת (שִׁיר-הַשִּׁירִים ה, יג): "שִׁפְתוֹתַי
שׁוֹשְׁנִים נְטָפוֹת מוֹר עֵבֶר".

"שִׁפְתוֹתַי" - זֶה בְּחִינַת 'פֶּסַח' - "פָּה
סַח" (פְּרִיעֵץ חַיִּים, חג הַמִּצְוֹת
פ"א).

וְחָזַר וְכָפַל דְּבָרָיו וְאָמַר בְּפֶה מְלֵא: "כִּי אָמַרְתִּי!"

מֵאלוֹ הַזְּמַנִּים, אֵין אֲנִי כְּמוֹ מִקְדָּם! [אז ס'קומט די צייט, בין איך נישט דאס וואס פריער].

וְכֹונָתוֹ הִיְתָה כְּפִשׁוּטוֹ: שִׁיחֲזָקוּ עֲצָמָן לְשִׁמְחָה בִּימֵי שִׁמְחָה, כְּגוֹן 'פּוֹרִים' וְ'חֲנֻכָּה' וְ'יָמִים טוֹבִים' אוֹ 'חֲתָנָה', וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה כָּל מִינֵי שִׁמְחָה שֶׁל מְצוּוֹת - שִׁיחֲזָקוּ עֲצָמָן בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה, עַד שִׁיזְכּוּ לְהִתְעוֹרֵר לְרַקוּדֵין וְהִמְחָאת־כַּף, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִמְתִּיקוּ הַדֵּינִים.

שֶׁבְּכָל אֵלוֹ הַזְּמַנִּים בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, הוּא בָּא עַל הַשְּׂגָה וְדַעַת־חֲדָשׁ לְגַמְרֵי, וְאֵינוֹ עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ בְּאֵלוֹ הַזְּמַנִּים, עִם הָעֲבוּדָה שֶׁעֲבַד כְּבָר בְּאֵלוֹ הַזְּמַנִּים בְּשָׁנִים שֶׁעָבְרוּ, וַיֵּשׁ לוֹ עֲבוּדָה חֲדָשָׁה בְּאֵלוֹ הַזְּמַנִּים. וְעֲבוּדָתוֹ בָּהֶם הוּא עַל־פִּי הַתּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר אַז.

ט.

(חֵי־מוֹהַר"ן צ)

"בְּפּוֹרִים נוֹדַע לִי נִפְלְאוֹת" - כִּי בַתְּחִלָּה נִתְגַּלָּה לִי עֲנָן שֶׁל 'פּוֹרִים' בְּקִטְנוּת וּבְהַעֲלָם, וְאַחֲר־כֵּן עָזַרְנִי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, וְנִתְגַּלָּה לִי הָעֲנָן.

כִּי כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, "לֹא בַשָּׁמַיִם הוּא לֵאמֹר" (לְשׁוֹן הַפְּתוּב דְּבָרִים ל, יב): "שֶׁאֵין מִי שֶׁיִּכּוֹל לְזַכּוֹת לָזֶה לְהִמְתִּיק הַדֵּינִים עַל־יְדֵי הַמְּחָאת־כַּף וְרַקוּדֵין כִּי־אִם גְּדוֹלִים בְּנֵי עֲלִיָּה!" - רַק כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ כַּח הַזֶּה, כְּשִׁיִּקֵּים הַדְּבָרִים כְּפִשׁוּטָן בְּאֵמֶת וּבִתְמִימוּת. (וְעַיֵן־שָׁם בְּפָנִים בַּתּוֹרָה י - מוֹבָא לְעִיל).

ו.

(שִׁיחֻת־הַר"ן רצט)

כִּי חֲפָצוֹ וְרָצוֹנוֹ הִיָּה מְאֹד: שֶׁנִּהְיָה שִׁמְחִים בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלֹה, בְּפָרֵט בְּשִׁמְחַת־תּוֹרָה, וְ'פּוֹרִים', וּבְשִׁבְתַּת יוֹם־טוֹב.

וְהָעֲנָן שֶׁל 'פּוֹרִים' שֶׁנִּתְגַּלָּה אַז - הִיָּה סְתוּם וְנִעְלָם מְכָל הָעוֹלָמוֹת, רַק בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹנִים שֶׁהֵם רְחוּקִים מְאֹד מְאֹד, רַק שָׁם יוֹדְעִים זֹאת. כִּי עֲבוּדָה שְׁלֵי בְּפּוֹרִים הַנ"ל, הִיָּה לְתַקֵּן פָּגַם קָרַח.

וּכְשֶׁנִּתְגַּלָּה לִי זֹאת, הִיָּה רְחוּק בְּעֵינַי מְאֹד מֵה סְמִיכוּת יֵשׁ לְפּוֹרִים עִם

קָרַח, עַד שֶׁעָזַר לִי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ וְכוּ', וְנִתְגַּלָּה לִּי: שֶׁאֲזוֹתִיּוֹת 'פּוֹרִים' הֵם רְאשֵׁי־תְבוּת (וַיִּקְרָא יג, מ־מא): "וְיָאֵם מִפְּאֵת פְּנֵיו יִמְרֹט רֹאשׁוֹ קָרַח הוּא" - בְּחִינַת 'קָרַח' וְכוּ'. (עֵינֵן לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א י, אוֹת ט - שִׁיכוּת עֲנָן 'קָרַח' לְפּוֹרִים).

אַחֲר־כֵּן אָמַר: "שֶׁלֹּא הִיָּה יְכוֹל לִישֵׁן כָּל אוֹתָהּ הַלֵּילָה שֶׁסָּפַר זֹאת, מִחֲמַת שֶׁהִיָּה מְצַטְעֵר עַל שֶׁגָּלָה זֹאת!"

וְאָמַר: שֶׁנִּחְמָתוֹ הִיְתָה, כִּי עֲדִין לֹא גָּלָה כָּלֵל. גַּם בְּאֵמֶת אֵין פְּתוּב כֵּן בַּתּוֹרָה, רַק כֵּן פְּתִיב (שָׁם פְּסוּק מא): "וְיָאֵם מִפְּאֵת פְּנֵיו יִמְרֹט רֹאשׁוֹ גִּבְחַת הוּא", רַק מִקְדָּם

מַעֲשֵׂה ח (בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשֵׂי־חַיִּים) מִחֲכָם וְתָם, סִפֵּר קָדָם פּוֹרִים שְׁנַת תַּקס"ט (בְּסוּף הַסְּפוּר סִים רַבֵּנוֹ ז"ל מַעֲנִין 'עֲמֻלָּה' שֶׁהִיָּה 'חֲכָם'. וּבְ'חֲכָמָה־וְתַבּוּנָה' סִימָן יא, אוֹת ב - מְפָרֵשׁ כָּל הַסְּפוּר עַל 'עֲשׂוֹ וְעֲמֻלָּה').

ח.

(חֵי־מוֹהַר"ן פט)

רַבֵּנוֹ ז"ל אָמַר: "כָּל סֵדֵר הַזְּמַנִּים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, דִּהְיָנוּ: רְאשֵׁי־הַשָּׁנָה יוֹם־כְּפּוֹרִים וְכוּ', וּפּוֹרִים וְכוּ' - בְּכָל זְמַן וְזְמַן

יב.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א ג)

באותו החורף שנת תקס"ג, היו הנשואין של בתו מרת שרה תחיה, עם בעלה מורנו יצחק אייזיק גרוזיאיר, בראש-חדש ניסן. ורבנו ז"ל בפשנסע למדודיבקע, נתעכב שם עד אחר הנשואין.

ואני בשמעי זאת בנעמירוב, אזרתי חלצי ונסעתי אליו למדודיבקע, ובאתי אליו ז"ל ביום פורים, וישבתי אצלו בסעדת פורים.

והוא ז"ל רקד הרבה באותו הפורים. גם בחנכה באותה השנה אחר התורה רקד הרבה, גם בשמחת-תורה באותה השנה רקד הרבה. וכן על נשואי בתו הנ"ל רקד הרבה.

ואמר אחר-כך: "אני רקדתי הרבה בשנה זאת" וכו'! - וכבר נרשם מעט מזה (שיחות-הר"ן קלא. חיי-מוהר"ן קטז, רסג): שרצה לבטל הגזרות והפונקטין שנשמעו אז וכו', כי על-ידי המחאת-כף ורקודין ממתיקים דינין וכו'. [הספור נמצא באריכות ב'טובות-זכרונות' - מובא להלן].

יג.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א יט)

והנה רבנו ז"ל בנסיעתו הגדולה (בשנת תקס"ז), היה בקהלת-קדש נאזוריטש בימי הפורים (עי' חיי-מוהר"ן קנג - מובא לעיל).

יד.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א כו)

והנה רבנו ז"ל נסע לדרך ללעמבערג, ונתעכב שם כל החורף (שנת תקס"ח) וכו', והנה באמצע החורף בהיותי במאהלוב, הודיע לי חברי רבי נפתלי: שרבנו ז"ל רוצה להדפיס ספרו וכו'.

כתוב (שם פסוק מ): "ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא!"

והדברים סתומים ונעלמים מאד. אשרי המחכה לביאת הגואל, אז ישיגו שיחתו הקדושה.

[**לקוטי-הלכות, שבת ה, יא:** וזה ששמענו מפי רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן צ הנ"ל): "שפעם-אחת היו כל עסקו בפורים לתקן פגם קרח וכו'", עי' שם. פי' מלחמת המן עמלק' שזהו בחינת פורים, ו'תקון מחללת קרח' - הכל בחינה אחת. והנה: שבכח קדשת הנס של פורים שנעשה בכל דור ודור, נזכה שיתגלה האמת לאמתו בעולם, שלא יהיה עוד פח להקלפה, להעלים ולהסתיר שם הצדיק, שהוא שם השם' - שזהו בחינת 'הכנעת קרח ועדתו', שהיו "אנשי שם" (במדבר טז, ב). שחלקו על משה, שהוא ראש בית האמת. (עי' עוד ב'לקוטי-הלכות, נטילת-ידים לסעודה ג, ריז): ערלה ה, יט].

י.

(חיי-מוהר"ן קטז-רסג)

רבנו ז"ל לא היה שכיח שיעשה רקודין, כפי-אם בעתים רחוקות מאד, אך בשנת תקס"ג היה מרקד במה פעמים, כדי להמתיק הדינים ולבטל הגזרות של 'פונקטין'.

היגו: בשמחת-תורה, ובשבת-חנכה, ואחר-כך בפורים במעדוועדיווקע, ואחר-כך על חתנת בתו. ואמר בעצמו: "בזאת השנה רקדתי הרבה!"

יא.

(חיי-מוהר"ן קנג)

בשנת תקס"ז הנ"ל קדם פורים, נסע מפה ברסלב, ולא נודע לשום אדם שום פרוש על-פי פשוט על אותה הנסיעה. ונסע אז לנאזוריטש, ורצה לנסע להלן יותר. ונתעכב שם בימי הפורים בבית הרב דשם, שהיה מחתנו קצת. ומשם חזר ונסע לאוסטרדהא וכו' וכו'.

אך תכף התחלתי לחשב מחשבות בענין ההדפסה, והתחלתי לסדר הקדמה ושער וכו'.

אחר-כך קדם פורים, בא עגלה בשבילי מברסלב: שאסע לשם לעסק בתקון הספר. ששלח רבנו ז"ל מלעמבערג איש אחד, שיידפס אותו במדינה זאת. ובאתי לפה ברסלב על פורים, ונודע לי: שרבנו ז"ל ברוך-השם בחיים ושלום, והיינו שמחים בשמחת פורים מאד. ואני עסקתי בתקון הספר וסדרתי הכל על נכון וכו'.

טו.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א צט)

ואחר-כך בימי הפורים (שנת תקפ"ד) שהיה ביום ראשון, היה מחלקת גדול פה. ועל-ידי-זה נתגלגל הדבר, שנמצאו מוסרים והלשינו עלי, עד שבאו פתאם לביתי, וסגרו וחתמו בית הדפוס עם כל הכלים, ועדין היא חתומה וסגורה וכו'. הדפוס סגרו וחתמו ביום ששי ערב שבת קדש י"ט אדר שני שנה ה'ל' וכו'.

טז.

(ימי-מוהרנ"ת ח"ב נג)

ושבתנו שבת קדש פרשת זכור (שנת תקפ"ב) בקהלת-קדש פטריקובקע וכו', ועל-ידי-זה באנו על ימי הפורים לכפר חוועדירובקע, ובאנו לשם אחר חצות ביום חמישי תענית אסתר, ונתעפבנו שם לקרא את המגלה, ועמדנו שם אצל ידידנו הרב מרדכי.

בבקר אחר קריאת המגלה, ואנחנו היינו מוכנים לנסע מיד אחר סעדת שחרית לניקולאיב, והיינו מזרזים עצמנו בשעת הסעדה, כדי להגיע לניקולאיב

לסעדה של פורים לעת ערב, ובתוך הסעדה שתינו יין, ובשעת השתייה ברח אותי רבי מנדיל, בדרך שאומרים בשעת שתית היין 'לחיים' וכו', והזכיר אז מענין 'ארץ-ישראל': "שנזכה לשתות בארץ-ישראל!"

ותכף נתעוררתי מזה מאד, כי אני לא הזפרתי עדין לפניהם כלל, שאני רוצה בנסיעה זאת לנסע לאדעס, ולנסע משם לארץ-ישראל, ושזה עקר פונת נסיעתי לניקולאיב. ורבי מנדיל מעצמו הזכיר לי 'ארץ-ישראל', והיה זה בעיני לפלא ולשמחת לבב, בפרט בפורים. מן הסתם היה אצלי כל ענין פורים, כדי לבוא לארץ-ישראל. (עי' שם אות נז).

ותכף שאלתי אותו: "אתה רוצה באמת להיות בארץ-ישראל"? - השיב לי: "הלא אבי הוא יושב עתה בארץ-ישראל, ושמו רבי איצלי שוחט, ובשביל-זה הוא נכסף לארץ-ישראל!"

ונבהלתי מאד מזה: שהשם-יתברך סבב, שאזפה עתה לעמד בבית זה, שאביו הוא בארץ-ישראל ומדברים עכשו בפורים מארץ-ישראל. ועל-ידי-זה נתן שמחה בלבי בעזרת-השם-יתברך.

ותכף ספרתי להם בשמחה: "שאני רוצה עתה לנסע לארץ-ישראל בנסיעה זאת!" - ועל-ידי-זה נעשה שמחה גדולה בינינו, 'שמחת פורים'. ושמחנו ורקדנו קצת, כי לא היה לנו פנאי, מחמת שהיינו צריכין לנסע לניקולאיב.

אחר-כך מתוך המשחה והשמחה, ישבתי על העגלה, ולוו אותי בשמחה, ונסענו בשלום לניקולאיב, ובאנו לשם לעת-ערב, בעת שפבר ישבו על הסעדה, ואכלנו שם הסעדה.

בְּלִילָה אחר הסעודה, רציתי לילך לר' ליב, אבל היה איזה שרפה שם שנשרף בית אחד, ועל ידי זה לא יכלתי לילך. ושבתנו שם שבת קדש בקהלת-קדש ניקולאיב פּרשת פי תשא.

יז.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ב ד)

רַבְּנוּ ז' ל היה פעם-אחת בתענית אסתר בקאמיניץ, ונכנס להשוחט ובודק, ויבקש מִמֶּנּוּ: "שרוצה ללון אצלו!" - והוא מרב טרדתו בשחיטת העופות והכנה לפורים, דחה אותו ואמר: "אין מקום אצלי!" - והלך רבנו ז"ל מאתו.

וּבְלִילָה קדם קריאת המגלה, והבעל-קורא היה השוחט ובודק הנ"ל, הביט על האנשים שבאו לשמע המגלה, שיקח מהם 'מעוֹת מגלה', ראה את רבנו ז"ל עומד ומביט באיזה מגלה, והוטב בעיניו מהות רבנו ז"ל, והתחרט מאד על שלא מלא בקשתו להתאכסן אצלו. והספיק תכף בלבו: שאחר קריאת המגלה יקח אותו לביתו.

אָבֵל תכף אחר קריאת המגלה, יצא רבנו ז"ל, ולא ראה אותו עוד. והיה להשוחט ובודק יסורים גדולים, ולא היה יכול לילך לביתו מחמת גדל הצער. ולקח שני בני-הנעורים, והלך לחפש אותו, וחפשו אצל כל בעלי מלון והכנסת-אורחים, ולא מצאו אותו.

וְרַבְּנוּ ז' ל הלך לאיזה איש קמצן, ואמר לו: "שיתאכסן אצלו, ובשביל-זה הוא מבטיחו עשירות!" - ונכנס מאד בלבו, וקבל עליו תכף, אף שלא היה דרבו בכך - פי אור רבנו ז"ל התנוצץ במחו, פאלו רואה העשירות בעיניו ממש וכו'. ושלח את בתו

בכל-פעם, להביא מרקחת ומשקה לכבוד האורח.

והשוחט-ובודק הנ"ל ראה את הבתולה הנ"ל, הולכת בכמה פעמים כנ"ל, ושאל אותה: "מה זאת אצלכם וכו'!" - וספרה לו. והלך תכף עם הבני-הנעורים לשם, ונכנסו, והם עמדו בחוץ, ואמר רבנו זצ"ל: "שיכנסו גם הם, ונכנסו!"

והזכיה אותו רבנו ז"ל ואמר לו: "היתכן איך לוקחים איש זקן, ומרימים את זקנו, ושוחטין אותו בסכין פגום?"! - ואמר: "מדוע בסכין פגום?"! - ואמר רבנו ז"ל: "שהוא ישאר פה, וישלחו את הבני-הנעורים להביא את הספין!" - וכן היה, שהספין היה פגום. ונתעלה, והעירוהו.

וְאָמַר לו רבנו ז"ל: "שיסע אצלו על ראש-השנה!" - ועבר זמן רב ולא נסע, עד שנחלה וקבל על-עצמו שבשיבריא יסע, וכן גם אחר-כך לא קיים, עד שאשתו הכריחתו, ונסעה עמו. ורבנו ז"ל צוה עליו: "שיהיה לו ודוי-דברים" וכו'! - וכמדמה, שהכרח להתפטר מחזקת שחיטתו.

יח.

(פוכבי-אור, חכמה-ובינה נו)

'פּוּרִי"ם' במלואו בזה: פ"א, וא"ו, רי"ש, יו"ד, מ"ם - עם התבות והפולל. במספר נו"ן, חי"ת, מ"ם, נו"ן. (710).

יט.

(פוכבי-אור, חכמה-ובינה מז)

גְּאֻלָּה הראשונה שהיתה בפסח "בּחפזון" (שמות יב, יא; דברים טז, ג) בלי שלמות האתערותא-דלתתא' - נתקלקלה קלקול אחר קלקול, עד שנתהנה זה לעמת זה

החרבן שחל תמיד בזה היום, פמובא בשלחן-ערוך (ארח-חיים תכת, ג): "הסימן א"ת ב"ש וכו'".

ועכשו כל תקונתנו על הגאולה האחרונה, שמזה בעצמו יהיה גם תקון הגאולה הראשונה, אך עכשו יהיה כל ההתחלה מפורים, שהוא בחינת 'מחית-עמלק, פמובן בדבריו ז"ל (לקוטי תניינא סימן ע"ד; עין לקוטי-הלכות, ברכת-הריח ד, כה).

והעקר בכח האתערוותא-דליתא של ראשי יחידי-הדורות, שהוא אדמו"ר ז"ל, ורבי שמעון בר יוחאי ז"ל. ובפרט על ידי עצם התקונים שנתקנו ביום הסתלקותם (פמובן מדבריו הקדושים) ששני הימים של הסתלקותם מכונים להיות חל ביום שחל בו פורים (פמובא בכתב-יד של הרב מטשערין ז"ל המובא להלן).

ובשניהם: 'הגדלת ההלולא' (יום ל"ג בעמר הלולא דרבי שמעון בר יוחאי ז"ל), וזמן שמחתנו' (יום הסתלקות אדמו"ר יום ד' של חג הספות זמן שמחתנו - כמו בפורים שהוא יום שמחה) - כי בכחם הקדוש והנשגב, נצא מבין שין האריות דסטרא-אחרא, שהוא "זה לעמת זה" (קהלת ז, יד), ונזכה לבחינת שין המובא בדבריו-הקדושים (לקוטי-תניינא סימן פ"ה), שהוא ראשי תבות ש'בת נ'חמו (נחמת הגאולה), המכון גם לראשי-תבות של שמותיהם הקדושים שמעון נ'חמן, זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

זכעת הנני להעתיק דבר נפלא מכתב-היד הרב וכו', מורנו רבי נחמן ז"ל אבי בית-דין-קדש דקהלת-קדש טשעהרין, השיך לענן הנ"ל, וזה לשונו:

ענין ספירת העמר בבחינת עגולים וכו', והנה ידוע ענין העגולים: שכל העגולים מסבין ומעגלין סביב נקדת המרפז. והמרפז שבספירת-העמר, הוא הספירה נצח שבנצח, שהיא מאירה ביום כ"ה לספירה. והנה ב"ל"ג בעמר, יום הסתלקות רשב"י ז"ל, מאירה הספירה הוד שבהוד.

והבן: כי ביום שחל ל"ג בעמר הסתלקות רבי שמעון בר יוחאי ז"ל, יחול לעולם יום שני דחל המועד סבות, יום הסתלקות רבנו-הקדוש רבי נחמן זללה"ה, אשר מדתו נצח, בידוע מדבריו-הקדושים, ושמו בגימטריא נצ"ח.

וכן פורים שעבר' הוא גם כן ביום שחל ל"ג בעמר, כאשר נתנו הקדמונים הסימן פל"ג (שלחן-ערוך ארח-חיים שם, א).

ומבאר בכתבים (פרי-עץ-חיים, חנוכה ופורים פ"ו) "דימי חנפה נגד הוד, וימי פורים נגד נצח".

וכמו-כן ל"ג בעמר, הוא תמיד ביום ח"י איר; ויום ב' דחל-המועד סבות (בחוץ-לארץ; ובארץ-ישראל הוא ביום ג' דחל-המועד) גם-כן ביום ח"י תשרי.

כי כל הספירות, ובתוכם גם הספירה 'הוד שבהוד' שמאירה ביום הסתלקות רבי שמעון בר יוחאי ז"ל, מסבין ומעגלין סביב נקדת המרפז של ימי הספירה שהיא נצח שבנצח, אשר היא מדתו של רבנו הקדוש זללה"ה.

ומכל הנ"ל תבין מה שסיים רבנו ז"ל בתחלת הספר (בהתורה "לכו חזו"): "ועכשו" וכו'. וגם בלקוטי-תניינא סימן ע"ד

גם-כן סיים: "ועכשיו וכו'. ודי לחכימא. עד-
באך-לשוננו.

ג.

(בוכבי-אור, שיחות-וספורים נז)

רבי יצחק אייזיק יוסף ז"ל (אביו של רבי פינחס יהושע ז"ל מטשעהרין, מהמקורבים הראשונים אשר למוהרנ"ת), מאד מאד היה מפלג במעלה.

ופעם-אחת ביום הפורים בעת השתיה, התפאר לפני מוהרנ"ת: "שאיך מתירא עוד מפני היצר-הרע!" - ואחר הפורים למחרתו, נכנס עוד הפעם למוהרנ"ת ז"ל, ושאל אותו מוהרנ"ת: "אם הוא זוכר מה שהתפאר אתמול בעת השתיה!" - והשיב לו: "גם היום אני אומר כן!"

ושמעתי מרבי פינחס יהושע ז"ל, שאמר לו פעם אחת מוהרנ"ת: "אביך היה צדיק, דיין טאטע איז געווען א צדיק!"

ובפורים שנה זו, שהיה מעט מבשם, בא בעצמו למוהרנ"ת ז"ל: ועמד על פתחו, וצעק: "דער רבי, דער רבי, זיין גרויסקייט!" [הרבי, הרבי, גדלתו].

נא.

(טובות-זכרונות ה, פורים הראשון להתקרבותו של מוהרנ"ת ז"ל לרבנו ז"ל, שנת תקס"ג)

בחרף (שנת תקס"ג) נסע אדמו"ר ז"ל עם בתו שרה למעדוועדיבקי להשיאה שם, כידוע לאנשי-שלומו, שהיה החתנה בראש-חדש ניסן (תיי-מוהר"ן קטז; רסג; ימ" מוהרנ"ת ח"א ג).

וכשנסע אדמו"ר ז"ל, לא היה מוהרנ"ת אז בבֶּרְסֶלֶב עד פמה ימים, אז שמע שרבנו ז"ל נסע עם בתו וכו', וזה סמוך

הזמן לפורים, ולבו היה בוער מאד: "איך לא אראה פניו-הקדושים זמן בזה וכו'!"

והוא נסע לברסלב, ומשם נסע לרבנו זל"ה למעדוועדיבקי, ומה שעבר עליו עד שבא לשם, מניעות ויגיעות, וטרדות - אי-אפשר לבאר על גפי הכתב, מהעגלות, ומהשלגים, ומהקרירות.

אך ב'תענית אסתר' לעת-ערב, זמן סמוך לקריאת המגלה, הגיע לכפר הסמוך למעדוועדיבקי, בערך שנים עשר 'ווערסט' לשם.

ורצונו היה מאד: שיהיה ל'קריאת המגלה' אצל רבנו זל"ה - אך ממש ראה: שמן-השמים עכבהו מזה. והיה לו יסורים גדולים, שלא זכה לזה עוד, לחזות פניו-הקדושים בעת 'קריאת המגלה'.

ובהכפר שבא לשם, שמחו מאד על ביאתו לשם, כי נתקבצו לשם תשעה אנשים, ולא היו מנין שלם, ומוהרנ"ת ז"ל השלים המנין בשם. ואחר קריאת המגלה, היה חשקו לפע תבוא, שילין בשם אצל רבנו זל"ה, אך הבעל-עגלה לא רצה לפע בפילה.

ואגב אחר תענית מוכרחין לסעד ולאכל קצת, ובפרט פורים - מצוה משום 'שמחת פורים' לטעם, ולא להיות בתענית עוד.

ואחר-כך כשסעד שם, בקש מאנשי כפר הנ"ל: שישפרו לו איזו עגלה תבוא למעדוועדיבקי, הגם שיבוא לשם בחצי הלילה, אף-על-פי-כן על-כל-פנים יהיה במקום של רבנו זל"ה. פי כך מובא בלקוטי-מוהר"ן (ח"א ע): "שמה שנסמד

וּנְתַקְרַב לְמָקוֹם הַצְדִּיק, שֵׁשׁ לוֹ 'בַּח-
הַמוֹשֵׁף' בְּחִינַת 'עֶפֶר', חוֹשֵׁקִין בְּיוֹתֵר."

הַכֶּלֶל: שָׁכְרוּ לוֹ בְּשֵׁם אֵיזוֹ עֲגָלָה, וְנָסַע
בְּלִילָה, וְהִגִּיעַ לְשֵׁם בְּשָׁעָה שְׁתַּיִם
עֶשְׂרֵה, שָׁזָה זְמַן חֲצוֹת אָז. וְלֹא יָדַע מַה
לַעֲשׂוֹת, לְהִיכֵן יִכְנַס, כִּי בְּלִילָה יִשְׁנִים בְּכָל
בַּיִת, וּסְגוּרִים הָאֲכַסְנִיּוֹת גַּם-כֵּן, וְהוּא עוֹמֵד
עִם הַחֲפָצִים שְׁלֹו בַּחוּץ, וְהִקָּר וְהַכְּפוּר גַּם כֵּן
אֵז בְּחֹדֶשׁ אֲדָר עוֹד לֹא נִפְסַק.

וּנְתִישָׁב בְּדַעְתּוֹ: שִׁילָף לְחַפֵּשׁ אֵיזָה בַּיִת-
הַכְּנֻסָּת. וְגַם זֶה לֹא יָדַע הֵיכֵן הוּא,
כִּי הוּא לֹא הָיָה בְּשׁוּם פֶּעַם בְּמַעֲדוֹ וְעַדִּיבְקָי,
וְגַם לֹא יָדַע דִּירַת אֲדָמוֹר הֵיכֵן הוּא.

הַכֶּלֶל: הַלְבָנָה הַאִירָה אֵז לִיל פּוּרִים
אַרְבָּעָה עָשָׂר בְּחֹדֶשׁ, וְלָקַח
הַחֲפָצִים שֶׁהָיוּ כְּבָדִים בְּיָדָיו, וְהִלָּף אָנָּה וְאָנָּה.
וְהִפִּיר: שָׁזָה מִסְתַּמָּא בַּיִת-הַכְּנֻסָּת. וְהִלָּף
לְשֵׁם, וְרָאָה שֶׁסְּגוּר מִבְּפָנָיִם, וְלֹא מִבַּחוּץ.
וְהִבִּין: שֶׁמִּסְתַּמָּא לָן שֵׁם אֵיזָה אִישׁ, וְאֶפְשָׁר
הַשֵּׁמֶשׁ בְּבַיִת-הַכְּנֻסָּת שֵׁם.

וְדַפַּק בְּהַדְלָת שִׁיפְתָּחוּ לוֹ שֵׁיכְנַס לְשֵׁם,
וְלֹא רָצוּ לִפְתַּח לוֹ מַחְמַת חֲשֵׁשׁ, כִּי
מִי יוֹדַע מִי הוּא זֶה בְּאֲמֻצַּע הַלִּילָה.

עַד שֶׁאָמַר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְהָאִישׁ דְּשָׁם:
שָׁזָה בָּא מִדְּרָךְ רְחוֹק מְאֹד, לְגִבְד
הַבַּעַל-שֵׁם טוֹב זַל"ה, אֲשֶׁר הוּא כָּעֵת
בְּמַחְנִיכֵם לְהַשִּׂיא אֶת בְּתוּלָתָהּ בְּפֶה.

וְהָאִישׁ הַזֶּה, הָיָה שֵׁמֶשׁ בְּבַיִת-הַכְּנֻסָּת
הַזֶּה, וְזָקֵן וּמְקָרֵב לְאֲדָמוֹר זַל"ה
עוֹד גַּם מְכַבֵּר בְּשִׁהְיָה דָר שֵׁם רַבְנּוּ זַל"ה
בְּמַעֲדוֹ וְעַדִּיבְקָי. וּפְתַח לוֹ הַדְּלָת.

וְהָאִישׁ הַלֵּז שָׁאֵל לוֹ: "מֵהֵיכֵן אַתֶּם"?! -
וְעָנָה לוֹ: "מֵעִיר נַעֲמִירוֹב"!

וְנִזְדַּעַזַּע הַשֵּׁמֶשׁ הַזֶּה מְאֹד, וְאָמַר לְמוֹהֲרַנ"ת
זַל"ה: "מֵהֵיכֵן זְכִיתֶם לִידַע מֵאִישׁ קָדוֹשׁ
אֲלֹקֵי כְּזָה"?! - כִּי הַשֵּׁמֶשׁ לֹא יָדַע רַק מֵעִיר
בְּרַסְלָב, וְלֹא יָדַע שֶׁעִיר נַעֲמִירוֹב סְמוּךְ
לְבְּרַסְלָב כְּלַכְּךָ.

וְאָנָּה בְּתוֹךְ כַּדֵּי דְבֹר אֹמֵר הַשֵּׁמֶשׁ
לְמוֹהֲרַנ"ת זַל"ה: "מַה שְׁמַכֶּם"?! -
וְהַשִּׁיב לוֹ: "לָמָּה תִּשְׁאַלּוּ לְשָׁמִי"?!

וְעָנָה לוֹ הַשֵּׁמֶשׁ: "כִּי אַחַר קְרִיאַת הַמְּגִלָּה
בְּעֶרְב, הָיִיתִי שָׁם בְּבֵיתוֹ, בְּעֵת שִׁישָׁב
אֲדָמוֹר זַל"ה עוֹד סְמוּךְ לְשַׁלְחָנוֹ אַחַר
הַסְּעוּדָה, וְהָיוּ שָׁם כַּמָּה אָנָּשִׁים אֲצִלּוֹ
שְׂמֻחִים וּמְרַקְדִים.

וְשָׁמַעְתִּי שֶׁאָמַר לָהֶם: 'תְּלַמִּידֵי יְהוֹשֻׁעַ',
שֶׁשָּׂמוּ 'נִתָּן', רוֹצֵה וְכוּסֵף
לְשִׁמַּח גַּם-כֵּן פֶּה אֶתְכֶם, אֵךְ הוּא יִגְמַר
'שְׂמַחַת פּוּרִים' בְּשׁוֹשֵׁן פּוּרִים' אִם-יִרְצֶה-
הַשֵּׁם! וְלֹא הִבִּינוּ הָאָנָּשִׁים דְּבוּרָיו, וְלֹא
הִרְהִיבוּ לְשִׂאוֹל אוֹתוֹ 'מַה זֶה'. - אֶפְשָׁר זֶה
שְׁמַכֶּם 'יְהוֹשֻׁעַ נִתָּן'?!

עָנָה לוֹ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל: "שָׁמִי נִתָּן,
וְיְהוֹשֻׁעַ' אֶפְשָׁר שֶׁאֲדָמוֹר מְתַפְּלֵל
עֲבוּרֵי כָךְ: שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ יוֹשִׁיעַ לִי, שֶׁאֲנִיצֵל
מִכַּת הַחוֹלְקִים."

וְאֵז הִבִּין הַשֵּׁמֶשׁ: שֶׁאֲדָמוֹר צָפָה בְּרוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ כְּזָה: שֶׁתְּלַמִּידוֹ הַקָּדוֹשׁ יָבֹא
עַל חַג הַפּוּרִים אֵלָיו, וּמַחְמַת זֶה קָבְלוּ בְּסִבְר
פָּנָיִם יָפוֹת. וְנָטַל אֶת הַחֲבִילָה
שֶׁקוּרִין 'קְלִימִיק' שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְאָמַר
לוֹ: "בּוֹאוּ וְנִלְכְּה לְבֵיתִי, הַסְּמוּךְ לְבֵית-
הַכְּנֻסָּת, וְנִנְיַח בְּשֵׁם ה'קְלִימִיק' שְׁלָכֶם, וְגַם
אַתֶּם תִּשְׁכְּבוּ מְעַט אֵיזָה שְׁעָה לְנוּחַ מְטַרְדָּת
הַדְּרָךְ."

והלך מוהרנ"ת עמו לביתו, אך לישן לא רצה, רק בקש מהשמש להראות לו מקום המקוה היכן הוא, והראה לו, ותכף הלך למקוה.

ובפי ששם בבית המדרש הזה מתפללים ותיקין, וגם מוהרנ"ת מרגל להתפלל ותיקין, ואצל אדמו"ר ז"ל גם כן מתפללים בפנה ובכמה אנשים וקורין שם המגלה גם כן, והוא מחמת גדל טרדתו מנסיעתו הכבדה, התישב בדעתו: שיתפלל בבית המדרש של השמש, וישמע את קריאת המגלה מקדם, ואחר כך ילך לאדמו"ר בשוב הדעת לקבלת פני רבו הקדוש. והלך מקדם לבית השמש, לטעם ולאכל קצת, קדם שיבוא לבית רבנו ז"ל.

הכלל: בשבא לאדמו"ר ז"ל, היה [רבנו] באמצע סעודת שחרית של פורים, והיו שם אנשי העיר שהיו מקרבים לרבנו ז"ל. ענה לו אדמו"ר ז"ל: "אתה היית בכפר בערב לקריאת המגלה, ונשמתה היה אצלי בקריאתי המגלה בפה".

וכבד אותו במשקה המשפר, ואמר לו: "הגם שאתה בא מן הדרך, ומסתמא בלילה לא היה לך מנוחה כל-כך, אף-על-פי-כן "חייב איניש לבסומי" (מגלה ז): בפשיטות, לקיים מצות 'מחית עמלק בזה'".

ומוהרנ"ת ז"ל עמד לפני רבנו ז"ל באימה וביראה גדולה. אמר לו רבנו ז"ל: "הלא קימת (ישעיה ל, ב): 'והיו עיניך ראות את מורידך, יש לך לשמח גם בזה, עם 'שמחת פורים' ביחד'".

ובפי שהרגיש בעצמו: שבעת שיושבים מסבת אנשים לא יוכל לספר עם אדמו"ר כל-כך מה שעבר עליו מנסיעתו

הכבדה. ואדמו"ר הבין היטב מחשבתו, אף שלא אמר לאדמו"ר את כל-זה.

ענה רבנו ז"ל ואמר לו: "אפשר עוד אתה מבלבב מעט מנסיעתך, ונצרך לך עוד מעט לנופש, תקים (שמות יז, ט): "צא", אך תקים (שם): "הלחם בעמלק".

ובששמע תבת "צא" ו"הלחם בעמלק" - הבין: שלא לחנם אמר לו "הלחם", רק זה ענין 'פורים' ל'מחית עמלק' במלחמה, הינו: ה'ספקות שבמה' בי 'ספ"ק' בגימטריא 'עמל"ק'. ומאז והלאה נתחזק להתרחק מ'ספקות' אפילו בקדשה. ודי לחכימא, שזה מלחמה גדולה.

והלך לאכסניא שלו, ומחמת שהיה עוד עיף מהנסיעה שלו, ואדמו"ר ז"ל נתן לו כבוד משקה המשפר, ואמר לו: "לך לפוש מעט", וקיים, והניח את-עצמו לישן קצת.

ואחר-כך לעת ערב הלך לבית אדמו"ר, והיו שם כמה אנשי העיר שמחים ומרקדים בנהוג בפורים, ותכף כשראה אותו רבנו זל"ה שנכנס, אמר לו: "שישב אצלו סמוך לו!"

ואמר למוהרנ"ת ז"ל: "עמך יש לי לדבר הרבה, אך לא עתה, והעקר התזכור מה שדברנו בהתורה "קרא את יהושע" (ח"א ו) מרבי ותלמיד. ולעת-עתה תדע: שאתה התלמיד, הגם שברוך-השם יש לנו זקנים ממה, גם כן תלמידים מהגנים, אך מחמת ש'יהושע בן נון נער' (שמות לג, יא), מחמת-זה (שם): 'לא ימיש מתוך האהל'".

הכלל: מוהרנ"ת זל"ה גם כן רקד עם האנשים שהיו שם, אך לבו היה

לב נשבר, מחמת הדבורים של רבנו ז"ל שאמר לו: "לא ימיש מתוך האהל", והוא יודע הפגיעות שיהיו לו מן בני-ביתו, בפרט מהנסיעה הזאת בעצמה - כי סוף כל סוף ידעו, שהיה כל הזמן מעת נסעו מביתו, אצל אדמו"ר ז"ל, כי מלתא דעבידא לגלויי, ורבנו ז"ל אמר לו: "לא ימיש מתוך האהל".

הגם שמצד אחד היה לו ענג גדול מזה, כי הבין בעצמו: שזה כל תקון נפשו ונשמתו, אך ידע היטב איך שיעבר עליו מבני-ביתו ומאביו, וגם מבני עירו, ובפרט מחותנו הגאון הצדיק הר' דוד צבי ז"ל, לזאת היה לו שבירת לב.

ובתוך-כך ענה לו רבנו ז"ל בקול-רם בזה-הקלשון: "זארג נישט, נאר דו זאלסט זיין פרייליך תמיד, אפילו אז דו וועסט אס-ירצה-השם קומען לביתך!" [אל תדאג, רק תהיה בשמחה תמיד, אפילו כשתגיע אס-ירצה-השם לביתך].

והבין מזהרנ"ת ז"ל: שרבנו ז"ל יודע מחשבות לבו היטב, ונתבייש מאד בפני רבנו ז"ל מזה בעצמו.

ואמר לו אדמו"ר ז"ל, גם זה מהתורה 'קרא את יהושע': "שהבושה היא עקר התשובה, אך צריך להיות 'בקי בשוב', ו'בקי ברצא' קימת ברוד-השם, שבאת לפה, וכעת נצרך להיות 'בקי בשוב' ביותר".

ונתלהב מזהרנ"ת מזה: שרבנו ז"ל לומד עמו ענין "קרא את יהושע" על נסיעתו לפה, ועל נסיעתו לחזרה גם-כן.

ואחר-כך הלכו העולם מאת רבנו ז"ל לביתם, והלך גם מזהרנ"ת לאכסניא שלו, ולך שמה.

ובבקר אחר תפלתו, תכף הלך לרבנו ז"ל וזה היה 'שושן פורים', וכשבא לבית אדמו"ר ז"ל, וגם רבנו ז"ל גמר את תפלתו, וכבד את מזהרנ"ת ז"ל במעט משקה ומזונות.

ואמר מזהרנ"ת בקובלנא: "אתודה לפניכם: כפי שאמרתם כבר עוד

בברסלב (לקוטי-מזהר"ן ח"א י, שאמרה רבנו ז"ל בשנה ההוא לפני פורים; עין שיחות-הר"ן קלא): "שעל ידי רקודין והמחאות-כף ממתיקין הדינין!" - עוד לא יצאתי כל-כך בפורים, לקיים כל-זה בנכון".

ענה רבנו ז"ל לו בקפיידא ובתמיה: "נו, 'שושן פורים' אין אצלך פורים!?! - גם שושן פורים שמו פורים" [שושן-פורים איז אויך פורים].

ואבני-ה-ברזל, התקרבות מזהרנ"ת יב (יש שם עוד כמה הוספות לספור הזה, עיר-שם): בדרך (הנ"ל למען-ועדי-בקע) נפגש עם רבי יודל בכפר אחד, וקרא אז רבי יודל את המגלה, ובתחלה היה מעין כפונות האר"י זצוק"ל, כי הוא היה מתפלל עם פונות האר"י על פי צוואת רבנו זצוק"ל, והגיעו אל בית רבנו זצוק"ל קדם סעדת פורים. ותכף ישבו לקיים סעדת פורים, ואז אמר לו רבנו זצוק"ל: "שושן פורים איז אויך פורים" (שושן פורים הוא גם פורים).

ובתוך כדי דבור אמר לו אדמו"ר: "דברנו אתמול בפורים מן 'קרא את יהושע', יש לי עוד לדבר דבר חדש מן "שלשה מצוות שנצטוו ישראל" (סנהדרין כ:); וכו', ששייך לזאת התורה, אך לא כעת הזמן לזה".

ואגב נתאספו עוד כמה אנשים לרבנו ז"ל, וכמעט כל היום הזה עד אחר מנחה היו שמחים כל-כך, עד שאדמו"ר אמר למזהרנ"ת ז"ל: "מעתה תדע איך ששושן פורים הוא גם-כן פורים - הינו: להיות

הָאֵרַת מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר מְאִירִים לָךְ, שְׁתַּחֲדֵשׁ בְּהַתּוֹרָה שְׁקַבְּלוּ מִחֲדָשׁ בְּפוּרִים, חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים.

וְהִבִּין מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל מְזָה: שֵׁישׁ לְרַבְּנוּ ז"ל אִיזוּ בּוֹנֶה בְּזֶה שְׁאָמַר לוֹ כֵּן, אֲדָּ עוֹד לֹא הִשִּׁיג בּוֹנְתּוֹ.

וּכְשֶׁהֲלָכוּ כָּל הָאֲנָשִׁים לְבֵיתָם, וּמוֹהֲרַנְ"ת גַּם כֵּן רָצָה לִילֵךְ לְאַכְסִינְיָא שְׁלוֹ, אָמַר לוֹ אֲדַמּוּ"ר: "מִסְתַּמָּא עוֹד תְּבוּא לְאַחַר-כֵּן, קָדָם שְׁתַּנּוּחַ לִישׁוֹן!" - וְעָנָה מוֹהֲרַנְ"ת: "אִם-יִרְצֶה-הַשֵּׁם אָבוּא לְאַחַר שְׁעָה אוֹ שְׁתַּיִם בְּעָרְב קָדָם שְׁנָתִי".

וְכֵן הָיָה: שָׁבָא לְרַבְּנוּ ז"ל בְּעֵת שִׁישְׁבַּ עַל מִשְׁכְּבוֹ בְּהַטְלִית-קֶטֶן שְׁלוֹ, בְּלִי לְבוּשׁ הַעֲלִיּוֹן, וְאָז גָּלָה לוֹ הַגְּמָרָא (סְנֵהֲדִין כ:): "שְׁלֹשׁ מְצוּוֹת שְׁנַצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל" וְכוּ', שִׁשְׁיָיָה לְהַתּוֹרָה "קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ", וְאָמַר לוֹ: שְׁגַם שְׁלֹשׁ מְצוּוֹת אֵלוֹ, הֵם בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה' (הַמּוּבָא בְּהַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר).

וְשָׂאֵל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אֶת רַבְּנוּ ז"ל: "אִיךָ מְרַמָּז בְּהֵם תְּשׁוּבָה?"! - וְעָנָה לוֹ אֲדַמּוּ"ר ז"ל: "זֶה אָמַר אַתָּה!" - וְהִלֵּךְ מוֹהֲרַנְ"ת לְאַכְסִינְיָא שְׁלוֹ, וּבִדְרֹךְ הִלִּיכְתּוּ עֶזְרָ לֹו הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהִבִּין מִדַּעְתוֹ-הַקְּדוּשָׁה (כְּמוֹבָא בְּחַיֵּי מוֹהֲרַן ב' מְזָה בְּאִרְיֻכּוֹת, שְׁאָמַר לוֹ אֲדַמּוּ"ר: "תּוֹכֵל לְלַמֵּד אִם תִּרְצֶה"), וּמֵאֵז חֲנֻךְ רַבְּנוּ ז"ל אוֹתוֹ לְחֲדָשׁ בְּתוֹרָתוֹ, כִּידוּעַ לְאֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמְנוּ מְזָה.

וּמְזָה הִבִּין הַדְּבוּרִים שְׁאָמַר לוֹ מִקְדָּם: "שְׁתַּחֲדֵשׁ בְּהַתּוֹרָה שְׁקַבְּלוּ בְּפוּרִים מִחֲדָשׁ" - הֵינּוּ: בְּהַחֲדוּשֵׁי-תּוֹרָה שֶׁל אֲדַמּוּ"ר ז"ל שֶׁדִּבֶּר עִמּוֹ מֵעַנִּין 'קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ' מֵעַתָּה בּוֹאוּ לְמַעַד וְעוֹדִיבְקֵי עַד הַנָּה.

נב.

(מִכְתָּבֵי רַבִּי נֶתָן ב"ר יְהוּדָה ז"ל תְּלַמִּיד מוֹהֲרַנְ"ת, מִכְתָּב מִיּוֹם עָרַב רֵאשִׁי-חֲדָשׁ אֲדָר ב' תַּרמ"ג)

צְרִיכִין אָנוּ לְהִיּוֹת עוֹסְקִים כְּמוֹ שְׁעָשָׂה אֲדַמּוּ"ר מוֹהֲרַנְ"ת זְצוּק"ל: "שְׁתַּכְּף אַחַר חֲנֻכָּה, הִזֵּה עוֹסֵק בְּעַנִּין פּוּרִים" - כִּי לְפִי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עֵתָה הוּא הַתְּחִלָּה מְכַל הַתְּחִלוֹת.

נג.

(אֲבִנְיָה-בְּרִזְל, שִׁיחוֹת-וְסִפּוּרִים מִמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל ל יג; שִׁיחַ-שׁוּרְפֵי-קֹדֶשׁ הַחֲדָשׁ ח"ג תַּקִּיא)

סִפָּר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: פְּעַם-אַחַת בְּעָרְב־פּוּרִים בְּתַעֲנִית-אַסְתֵּר - צָעַקְתִּי לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ: "הַצִּילֵנִי מִקְּלַפַּת הַמֶּן-עַמְלָק!" - וְדוּמָה הָיָה עָלַי הַדְּבָר: כְּאִלּוֹ 'הַמֶּן-עַמְלָק' עוֹמֵד עָלַי לְהַפּוֹתֵנִי בְּמוֹט-בְּרִזְל' [מִיט א' דְּרָאג'].

נד.

(שִׁיחַ-שׁוּרְפֵי-קֹדֶשׁ הַחֲדָשׁ ח"ג תַּקִּי)

מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר: אִם מְבַקְשִׁים וּמִתְפַּלְלִים שְׁלֹשִׁים יוֹם קָדָם הַפוּרִים: "הַצִּילֵנִי מִקְּלַפַּת הַמֶּן-עַמְלָק!" - אֲפָשֶׁר לְזַכּוֹת לְרֵאוֹת אֶת 'מְרַדְכֵי הַצַּדִּיק' בְּשַׁעַת קְרִיאת הַמְּגִלָּה!"

[לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין ו, כז: 'מְקָרָא מְגִלָּה, הוּא בְּחִינַת 'הָאֵרַת פְּנֵי מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר' - כִּי כְּשֶׁקוֹרִין אֶת הַמְּגִלָּה וּמְפָרְסְמִין תִּקְוָה הַנֶּס שְׁנַעֲשָׂה עַל-יַדֵּי מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר, עַל-יַדֵּי מַעֲשֵׂיהֶם וְהַנְּהֻגוֹתֵיהֶם, שְׁנַהֲגוּ אֵז בְּחֻקְמָה נְפִלְאָה וּבְצַדִּיקוֹת נוֹרָא וּבְקִדְשָׁה גְדוּלָּה - בְּזֶה מְרַאֵן וּמְאִירִין אוֹר-פְּנֵיהֶם-הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהוּא גְנוּז בְּתוֹךְ הַמְּגִלָּה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא סֵפֶר שְׁלֵהֶם הַקְּדוּשׁ, עַל-כֵּן עַל-יַדֵּי-זֶה מְאִיר עֲלֵינוּ 'הָאֵרַת-פְּנֵיהֶם-הַקְּדוּשִׁים', שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה הִזֵּה תִקְוָה הַנֶּס וְכוּ'].

ובקשות, ולא אוכלים ולא שותים. מה שאין
בן ב'יום הפורים' - שצריך להרבות בשכרות,
בשמחה ובאכילה וכו', וצריכים אז לעבד את
השם על-ידי בחינת "עד דלא ידע". והרי
שקשה הדבר יותר ויותר.

נח.

(שיח-טרפיקדש החדש ח"ג תקיז)

מוהרנ"ת ז"ל היה יושב לסעדת פורים
עם אנשי-שלומנו, והרב רבי
אהרן הרב דברסלב היה יושב לסעדת פורים
עם בני העיר, כדרך הרבנים.

פעם שאל רבי אהרן: כיצד נוהגים
בשלחנו של מוהרנ"ת. וכששמע
אודות גדל השמחה שהיתה שם, התפעל
והפליג מאד בשבחו של מוהרנ"ת.

נט.

(עלים-לתרופה, ד' שמיני תקצ"ב)

ואם לא הגדלת השמחה בפורים העבר
כאשר כתבת - אף על פי כן תשמח
נפשך מעתה בכל יום, בפרט בימים הללו
'ימי אדר וניסן', שהם 'ישועת ישראל',
ועוסקים במצוות הרבה להכין על פסח
הקדוש.

ל.

(עלים-לתרופה, אור ליום א' תרומה תקצ"ג)

"ועתה בני שמע בקולי לאשר אני מצוה
אותך" (בראשית כז, ח) - ותשמח
עצמך בכל מה דאפשר. בפרט כי 'ימי אדר'
נכנסין, שצריכין להרבות בשמחה. ותתחיל
מעתה לעשות 'אחשורוש שפיל', וקבצן
ועושר שפיל, וקיץ וחורף שפיל, ושאר
מיני שפיל וצחוק.

נה.

(שיח-טרפיקדש ח"ג קעה; תמימי-דרך מכתב נד)

פעם בפורים אמרו למוהרנ"ת ז"ל: שרבי
נחמן בן מרת חיה בת רבנו שוהה
בביתו של רבי מרדכי (הוא העשיר רבי מרדכי
רוטנזייט ז"ל): "נחמן שוהה בבית מרדכי" [נחמן
שטייט איין ביי מרדכי].

נענה ואמר: "בן הדבר נוהג, שב'פורים'
שוהה נחמן, הוא נשמת הצדיק,
אצל 'מרדכי-הצדיק', וב'פסח' שוהה הצדיק
אצל 'פסח', וכן בכל יום-טוב" [אזוי איה, פורים
שטייט איין נחמן ביי מרדכי, פסח שטייט איין נחמן ביי
פסח].

נו.

(שיח-טרפיקדש החדש ח"ג תקיב)

פעם לפני תפלת המנחה של 'תענית
אסתר', נכנס רבי נחמן מטולטשין
ז"ל לבית-הכנסת, ומגלת אסתר שלו בידו,
והיה שמח מאד בשמחת הפורים הקרבה
ובאה.

בשואה מוהרנ"ת ז"ל, לא מצא הדבר חן
בעיניו, ואמר לו בתנועת
התעוררות והשתוקקות: "הנה הולכים אנו
תקף לומר (בתפלת עגנו שבמנחה): "כי בצרה
גדולה אנחנו!" (וכאמר: עדין אין פעת פורים, ואם-
כן לשמחה מה זו עושה"!).

נז.

(שיח-טרפיקדש החדש ח"ג תקטז)

מוהרנ"ת ז"ל אמר: "עבודת יום הפורים,
קשה עלי הרבה יותר, מאשר
העבודה ביום הפורים!" [די עבודה פון פורים,
איז מיר אסאך שווערער ווי די עבודה פון יום-כפור].

כי ב'יום-הכפורים' - נמצאים בבית-
הכנסת כל היום, ועוסקים אך בתפלות

וְגַם מוסר כתב זה רבי נחמן, וכל אנשי-שלוֹמנו - כלם חובה מטלת עליהם: להרגיל בשמחה, על ידי כל מיני 'מלי-דשטותא'. ובפרט בפורים בעצמו תהיה אף שמח. און טאקע פארט האפ, פארט און פארט און פארט [ובכל זאת רק שמחה, בכל זאת, בכל זאת].

לא.

(עלים-לתרופה, ג' תרומה תקצ"ה)

וְהִנֵּה נספם בדעתנו: שאתעב פה עד אחר פורים הבא עלינו לטובה מפמה טעמים. על-פן אהובי בני שיחיה: אם תוכל לבוא לפה בשבוע הבא עלינו לטובה מה טוב, ואם תוכל לבוא על פורים אם-ירצה-השם, נגיל ונשיש ביותר.

לב.

(עלים-לתרופה, ד' תצוה תקצ"ה)

יִמֵּי הפורים ממשמשים ובאים, והשם-יתברך ישמע זעקתנו למחר ביום 'תענית אסתר', ונזכה לשפך לבנו בפנים לפניו יתברך, "וכעשותו נוראות באותם הימים, בן יפליא חסדו עמנו תשועת עולמים" (על-פי סליחות לתענית-אסתר), ונזכה לשמח בישועתו מהרה, בימי הפורים הקדושים הבאים לקראתנו לשלום.

לג.

(עלים-לתרופה, יום ה' תענית אסתר תקצ"ה)

וְאֲנִי מקוה להשם-יתברך: שנזכה לשמח בזה הרבה בימי הפורים הסמוכים הבא עלינו לטובה, מכל-שפן וכל-שפן שזכינו לשמע נפלאות ונוראות פאלה - על 'פורים', ועל 'חנכה', ועל 'שבת', ו'יום-טוב' וכו' וכו' - אשרינו מה טוב חלקנו וכו'. ואין

נמצא בעולם שיאמר 'אשרינו' על חלקו, כמזנו.

לד.

(עלים-לתרופה, אור ליום ג' תשא תקצ"ה)

מכתבם קבלנו ביום א', אחר קריאת המגלה, והיה לנו לנחת גדול ולשמחת נפש. ועל ידי זה הוסיף לנו השם-יתברך כח להתחזק לשמח בפורים, בתוך צרות פאלה, רחמנא-לצלך מעתה.

בפרט מה שעבר עלינו באותה הלילה, שהוא מוצאי שבת-קדש העבר השיך ליום א' דפורים, שנתקבצו אנשי בליעל, ונסבו על הפית-המדרש שלנו, והרסו הדלת, ועקרו ארבעה חלונות, ושברו והשליכו הלאדן [התריסים] לחוץ וכו', וגם הוציאו ה'הענג-לייכטער' [הנברשות התלויות], ושאר הלייכטער וההעסים [סוגי מנורות] וכו'.

ותכף נודע לאנשי-שלוֹמנו, וגם הודיעו לי בלילה, אבל מה יכולנו לעשות בלילה, ואתמול הודענו כל זה להנגידים דפה, וכלם חרו אפם עליהם מאד וכו' וכו'. וקוינו להשם שיתהפך לטובה, שדיקא על-ידי-זה יהיה להם מפלה גדולה, ולא יוכלו להפחידנו עוד.

אבל לעת-עתה אנו צריכין ישועה ורחמים רבים, פי צרות רבות סבבונו מכל צד ובכלל ובפרט. ומאליכם תבינו גדל הנחת שהיה לנו ביום פורים בבקר, עד שפכיתי בדמעות מגדל הצער שנגע עד הנפש.

אך "חסדי ה' לא תמנו" (איכה ג, כב) - שנתן לי כח להתחזק על-פי דרכי עצותיו הקדושות, עד שהפכתי קצת היגון ואנחה

לְשִׁשׁוֹן וּלְשִׁמְחָה, וְהִלְכְּתִי בְּתַמִּי וְאָמַרְתִּי:
 "בְּרוּךְ-הַשֵּׁם שְׂאֵנִי לֹא שְׁבַרְתִּי הַחֲלוּנוֹת
 בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ קְדוֹשׁ כְּזֶה, הַנִּקְרָא עַל-שֵׁם
 אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ הַנּוֹרָא מְאֹד זְצוּק"ל!"

וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ הָיָה בְּעִזָּרִי, שֶׁהִתְפַּלְלְתִּי
 קֶצֶת בְּשִׁמְחָה, וְקָרִינוּ
 הַמְּגִלָּה בְּרֵאוּי, וְאַחֲרֵי-כֵן הִתְחַלְּנוּ לְשִׁמְחָה
 קֶצֶת, וְהִלְכְּתִי לְאֲבִיו גְּרוּיָאִיר לְהוֹדִיעַ לוֹ
 בְּ-לִיָּזָה.

בְּתוֹדֵי-כֵן קִבַּלְתִּי מִשֵּׁם הַמְּכַתְּבִים הַנ"ל,
 וְהָיָה לִי פֶחַד קֶצֶת לְקִרְוֹתֶם, כִּי
 מִי יוֹדֵעַ מַה כְּתוּב בָּהֶם, שֶׁלֹּא יַעֲרֹבּוּ לָנוּ
 חֲסִינְשׁלוֹם 'שְׁמִיחַת פּוּרִים'. וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ
 חָמַל עָלֵינוּ, שֶׁהָיָה כְּתוּב בָּהֶם קֶצֶת יִשׁוּעוֹת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְּוֹסַף לָנוּ כַּח בְּחֻסְדּוֹ הַגָּדוֹל,
 וְהִתְהַלַּח-לְאֵל הָיִינוּ שְׁמִיחִים
 מְאֹד כַּמָּה שְׁעוֹת בְּיוֹם הַפּוּרִים הַקְּדוֹשׁ,
 וְרַקְדָנוּ הַרְבֵּה. וְגַם אֲנֹכִי רַקְדְּתִי הַרְבֵּה בְּעִזָּרַת
 הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ. וְהַשִּׁמְחָה שֶׁלָנוּ עֵתָה בְּפּוּרִים,
 הוּא חֲדוּשׁ וְיִשׁוּעַת הַשֵּׁם, שְׁנִיזְכָּה לְשִׁמְחָה
 בְּעַת כְּזֹאת. הַשֵּׁם יִגְמֹר בְּעֵדְנוּ שִׁיְהִיָּה סִימָן
 יִשׁוּעָה לָנוּ.

וְלַעֲתָ-עָרַב הִלְכָנוּ לְבֵית הַנְּגִידִים, אָנִי
 וְרַבִּי נִפְתָּלִי גְרוּיָאִיר,
 וְנִתְעַכְּבָנוּ אֶצְלָם, וְלֹא אָכַלְנוּ סְעוּדַת הַלִּילָה
 כְּלָל, כִּי זֶה הָיָה מְכַרַח לָנוּ יוֹתֵר לְדַבֵּר עִמָּם,
 כְּאֲשֶׁר תְּבִינּוּ מַעֲצָמְכֶם.

כְּתַבְתִּי זֹאת, לְמַעַן יִהְיֶה לָכֶם לְזִכְרוֹן,
 וְלִסְפֵר לְדוֹר אַחֲרוֹן אֵת כָּל אֲשֶׁר
 עָבַר עָלֵינוּ בַּחֲרָף הַזֶּה, וּבִפְרֹט בְּיָמֵי הַפּוּרִים
 הָאֵלֶּה, וּבְנוֹדָאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה וְכוּ' וְכוּ'.

גַּם יִכְתֹּב לִי בְּפָרוּשׁ מִיָּמֵי הַפּוּרִים הָעֶבֶר,
 אִם לֹא הָיָה חֲסִינְשׁלוֹם אִיזָה הַזֶּק

בְּבֵיתִי, אוֹ אֶצֶל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ, הַכֹּל
 יוֹדִיעַ לִי בְּאֵר הַיֵּטֵב וְכוּ'.

לה.

(עָלִים-לְתַרוּפָּה, ד' תְּצַוָּה תַקְצ"ו)

הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם, וַיּוֹשִׁיעֵנוּ מִהַרָּה,
 בְּכַח וְזִכּוֹת יָמֵי הַפּוּרִים
 הַקְּדוֹשִׁים הַמְּמַשְׁמְשִׁין וּבְאִין לְקַרְאֲתָנוּ
 לְשִׁלוֹם, שְׁנִיזְכָּה לְהַנְצִיל מִכָּל שׁוֹנְאֵינוּ
 וְרוֹדְפֵינוּ חָנּוּם.

לו.

(עָלִים-לְתַרוּפָּה, ב' פְּקוּדֵי תַקְצ"ו)

קִבַּלְתִּי מִכְּתָבָךְ בְּיוֹם תַּעֲנִית אֲסִתֵּר, בְּעַת
 שְׁנִתְקַבְּצוּ אֵלַי כַּמָּה אוֹרְחִים
 מֵאֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ. וְטִרְדַת הַפּוּרִים הָיְתָה עָלַי,
 גַּם חֲשַׁשׁ מְאִימַת הַשׁוֹנְאִים בְּיָדוּעַ לָךְ, הַשֵּׁם-
 יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם, וְ"מִפְּחַד אוֹיֵב תִּצַּר חַיִּי" (תהלים
 סד, ב).

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן קָרִיתִי מִכְּתָבָךְ הַיֵּטֵב,
 וְהָיָה לִי צַעַר גָּדוֹל אֲזַעַד
 הַנֶּפֶשׁ, אֵךְ בְּדַרְכֵי עֲצוֹת אֲמִתִּיּוֹת וְתַמִּימוֹת
 נִפְלְאוֹת וְעִמְקוֹת שֶׁל 'בַּעַל הָעֵצָה הָאֲמִתִּי' -
 הֵם חֲזַקוֹנֵי וְאֲמִצּוֹנֵי, לְהַגְבִּיר 'שְׁמִיחַת פּוּרִים'
 עַל כָּל הַנ"ל. וְהִתְהַלַּח-לְאֵל שְׁמִיחָנוּ קֶצֶת
 בְּפּוּרִים, וּבְשִׁבְתַּת שְׁאֲחָרִיו, וְדַבְּרָנוּ דְּבָרֵי אֲמֵת
 הַנוֹבְעִים מִמַּעַיְנֵי הַיִּשׁוּעָה. וּמַעַט מֵהֶם
 תִּשְׁמַע מִמוֹסֵר כְּתַב זֶה.

לז.

(עָלִים-לְתַרוּפָּה, ה' וַיִּקְרָא תַקְצ"ז)

וְרִצּוֹנִי לְהִיּוֹת עַל שִׁבְתַּת פְּרֻשַׁת צוּ הַבֵּא-
 עָלֵינוּ לְטוֹבָה בְּטִירְהָאוּיָצַע, אֵךְ
 מִחֲמַת יָמֵי הַפּוּרִים, וְגַם כִּי הִדְרָךְ מְקַלְקֵל
 קֶצֶת, יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁאֲתַעֲכַב גַּם בְּשִׁבְתַּת פְּרֻשַׁת

צו בטשעהרין, ואזי אהיה בחסדו יתברך
באומאן על ערב ראש חדש ניסן הבא-עלינו-
לטובה.

לח.

(עלים-לתרופה, ב' תצנה תקצ"ח)

ובקרוב נתועד בעזרת-השם-יתברך, כי
כפי הנראה אהיה על שבת הבא-
עלינו-לטובה, ובימי הפורים הבאים-עלינו-
לטובה, בברסלב.

לט.

(עלים-לתרופה, יום א', פורים תקצ"ח)

בשעה זאת אחר גמר קריאת המגלה,
קבלתי מכתבו, והיה לי לנחת גדול
וכו'.

עתה אודיעך בני חביבי עם כל אנשי-
שלומנו, נפלאות חדשות: כי בלילה
הזאת אחר שזכינו לשמח פראוי, וגם אני
תהלה-לאל רקדתי הרבה ביום שבת קדש,
ובלילה העבר. והנחתי לישן אחר חצות
לילה, ולא יכלתי לישן.

אחר-כך בערך ג' שעות אחר חצות בא
לביתי איש אחד אשר מסר אותי
כמפרסם, ובא בבכיה רבה ועצומה בקדה
וכריעה והשתחויה. ובתחלה שלח אלי את
המלמד שלו, ידידנו רבי יצחק הכהן בן רבי
יודיל, והקיץ אותי, וספר לי שכבר הוא
בביתי התחתון, ובוכה לפני הצדקת מרת
אדיל תחיה, פי אשתו נחלשה מאד עד
למות. וכן היה כי בשעה זאת נפטרה.

אף הוא בעצמו עם בנו החתן, עלו אחר
כך לביית העליה שלי, ותכף בבואו,
נפל על רגלי ונשק אותם בכח גדול, עד
שאני מרגיש כח הנשיקה ברגלי. וכן עשה

כמה וכמה פעמים, שנפל על רגלי ונשקם
הרבה, ובקש ממני מחילה בבכיה בדמעות
זולגות, ואמר: "חטאתי! כל המסירות היה
עלידי, מה אעשה, תמחלו לי!"

ונתן לי שני רופל כסף על פדיון. ובכה:
"שאיין לו יותר לתן, והבטיח: אם
יוכל לתקן מה שקלקל, בודאי יתקן
להשתדל לטובתי בכל כחו!" - ואמר: "שגם
היום אני יכול לכנס לפה".

יתר מזה אי אפשר לבאר הכל, "לכו חזו
מפעלות ה'" (תהלים מו, ט) - מי יתן
שכן יזכו כל המתנגדים, לפיכך אותי לטובתם
הנצחית. ודרכי-השם נעלמים מאד מאד,
"גדלים מעשי ה'" (שם קיא, ב), "מאד עמקו
מחשבותיו" (שם צב, ו), שמחו אחי ורעי
בישועת-השם.

עד הנה לא עזבונו רחמי וחסדיו, בן יוסיף
בכפלי-כפלים, להראות לנו חסדו,
וישועתו יתן לנו, הכל בכח הזקן הקדוש,
חסד שבחסדים, שמחו בהשם ובצדיקיו
הקדושים, בפרט עתה בפורים, זמן שמחה
לכל, פורים אין לאנד, פורים אין לאנד [פורים
בארץ, פורים בארץ].

אין פנאי להאריך, כי עדין לא התחלתי
לקיים: "מצות לבסומי בפורי" (מגלה
ז:), מי יתן שאזכה לקיים פראוי ולשמח
פראוי, עד שנוכה להמשיך בחינת "קיימו
וקבלו" (אסתר ט, כז) מחדש.

מ.

(עלים-לתרופה, א' תשא תקצ"ט)

"אורה ושמחה וישן ויקר" (אסתר ח, טז),
לכבוד בני חביבי וכו'. כי מי יאמין
לשמועתנו: שאנשים כמותכם בדור הזה,

יזכו לדבר כף, ולהתגעגע כף לקדשת פורים וכו'.

ובאמת: כף הוא המדה, וכף יפה לכלנו. וכאשר תהלה-לאל דברנו הרבה בזה בשבת-קדש העבר, כאשר ישמע מעט מפי וכו'. ויותר מזה תוכלו להבין מפי ספריו הקדושים, ובפרט מהתפלה (לקוטי-תפלות ח"ב לו) שכתבתי בחסדו על התורה (ח"ב עד): "שפורים הכנה לפסח" - "מי שמע בזאת, מי ראה כאלה" וכו' (ישעיה סו, ח).

השם-יתברך ישמח אתכם ואותנו בשמחת פורים, וישמע צעקתנו, ויושיענו מהרה למען שמו, "נגילה ונשמחה בישועתו" (שם כה, ט).

כאשר אנו רואים בדור העני הזה, שהאיר עינינו בחדושי-תורות כאלו, עד שגם אנו יכולין למצא ולהבין עצם חסדו ויתברך בלי שעור, ו"עדין חביבותה גבן" (שבת פח. גטיין לו: וכו' וכו').

מב.

(עלים-לתרופה, ג' תזריע ת"ר)

ותהלה-לקל היה לנו פורים של שמחה בשעיהרין. ודברתי תהלה-לאל הרבה מאמונה-הקדושה, עד שרבים בכלם זלגו עיניהם דמעות הרבה, בתוך השמחה והשתיה הקדושה של פורים. און טאקע פארט 'אשרינו' [ובכל זאת אשרינו].

מג.

(עלים-לתרופה, יום ד' טו"ב אדר תר"א)

מכתבך קבלתי ביום ו' ערב שבת קדש עם היין-גפן, ונהניתי מאד. והזכיר אותי מענין פורים באותה השעה: "שפורים נעשה פרה" וכו' (לקוטי-מוהר"ן ח"ב עד).

ודברתי מזה עם רבי נתן הנ"ל: שפמה אנו צריכין להודות להשם-יתברך, שנתגלו בדור הזה נפלאות כאלה, שבאגרת קטן בזה, מזכר סודות נוראות כאלה: "שפורים הכנה לפסח" וכו'.

ובאמת הוא נפלאות-השם, וצריכין להזכיר עצמו בכל-פעם מחדש: החסד הגדול והנפלא שעשה השם-יתברך עמנו על-ידו ז"ל, לגלות לנו תורת חסד כאלה וכאלה, פי נורא הוא אשר השם יתברך עושה עמנו. ואין פנאי עתה להאריך בזה.

מא.

(עלים-לתרופה, ד' ויקרא ת"ר)

והשם-יתברך יזכנו לשמח בשמחת פורים 'הבא-עלינו-לטובה. ונזכה שיהיה פורים הכנה לפסח" וכו' (לקוטי-מוהר"ן ח"ב עד). וכל-זה מרמז בדברינו הנ"ל: שדברנו מתחלה מ'ציאת-מצרים, ואחר-כך מענין "תרגול המנקה באשפה" (עבודת-הזרה ד. עין לקוטי-הלכות, פריקה וטעינה ד, יג) - שגם זה יקר בעיניו יתברך.

והוא כל ענין פורים, שהוא מפלת המן ועמלק, שעומד בכל דור ודור בכל עת ובכל יום, על כל אחד ואחד, להפילו חסין-שלום, ולהחליש דעתו מאד, כמו שכתוב (דברים כה, יח): "אשר קרה בדרך, ויזנב כף כל הנחשלים אחריך" וכו', והשם-יתברך בעצמו לוחם עמו על-ידי צדיקיו האמתיים, בכל דור ובכל זמן, ומתפך הכל לטובה.

וְאַחֲרֵי־כֵן קִבַּלְתִּי בַיּוֹם הַפּוֹרִים בַּבֶּקֶר קֹדֶם
הַתְּפִלָּה, הַסֶּדֶךְ שֶׁשָּׁלַח, יְשִׁלֵּם ה'
פֶּעֱלוּ וְכוּ', וְגַם מִכְתָּבוֹ וְהַמְשָׁלוֹח־מְנוֹת.

גַּם אֶתְמוּל שָׁמַעְתִּי קֶצֶת: שֶׁנִּשְׁמַע
בְּטוֹלְטִישׁוֹן, שֶׁהֵייתֶם שְׂמֵחִים הַרְבֵּה
בְּשׁוֹשֵׁן פּוֹרִים, וְהָיָה לָנוּ לְנַחַת. עֵתָה בְּנִי
חִזַּק וְאַמֵּץ לִילְךָ בְּדַרְכֵיךָ ז"ל, וְלִשְׂמֹחַ
בִּישׁוּעַתוֹ תָּמִיד. וּפָרַשׁ שִׁיחָתְךָ בְּכָל יוֹם וְכוּ',
וְשָׂאֵר כָּל הַיּוֹם יִהְיֶה בְּשִׂמְחָה.

מד.

(עלים-לתרופה, ב' תרומה תר"ב)

הַקֶּמַח קִבַּלְתִּי אֹר לַיּוֹם ה', וְהָיָה לִי לְנַחַת
וְלִכְבוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ. אִם־יִרְצֶה־
הַשֵּׁם עַל פּוֹרִים, יִשְׁלַח עוֹד הַפַּעַם קֶמַח יָפֵה
לְשִׂמְחַת פּוֹרִים, וְלִכְבוֹד שַׁבַּת שְׂאֲחָרָיו. מִי
שֶׁהִשְׂמִיחָה בְּמַעֲוֹנוֹ, יִשְׂמַחְנוּ בְּשִׂמְחַת פּוֹרִים,
וּבְשִׂמְחַת שַׁבַּת וַיּוֹם־טוֹב' תָּמִיד וְכוּ'.

וַיְמִי הַפּוֹרִים וַיְמִי הַפֶּסַח מִמְשַׁמְשִׁין לְבוֹא.
ו"פּוֹרִים הִכְנֶה לְפֶסַח" וְכוּ' (לקוטי-
מוֹהַר"ן ח"ב עד) - וְהַכֹּל נֶאֱמַר גַּם עָלֶיךָ וְעַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת. וְלִהְשֵׁם הַתְּקוּנָה, שֶׁנִּזְכָּה
לְזַמֵּר בְּשִׂמְחָה: "שׁוֹשְׁנַת יַעֲקֹב צָהֳלָה
וְשִׂמְחָה".

מה.

(עלים-לתרופה, ערב פורים תר"ב)

וּבְהַיּוֹם תִּשְׁוֹקְתָךְ הַטּוֹבָה אֲלֻצוֹנִי, לְהַכִּין
מִכְתָּב זֶה עַל הַסֶּפֶק, אוֹלֵי יִזְמִין
הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עוֹבֵר אֶרֶח, שֶׁיִּגְיַע לָךְ אֲגֵרַת
הַזֶּה בְּפוֹרִים הַקְּדוֹשׁ הַבְּא־עֲלֵינוּ־לְטוֹבָה -
כְּדִי לְשִׂמְחַת נִפְשֶׁךָ הַנֶּאֱנַחָה מְאֹד, בְּאִשְׁר
יִדְעֵתִי מִכְּאוּבָךְ מִרְחוּק.

וְכַעַת אֵין פְּנָאֵי לְהַאֲרִיךְ יוֹתֵר. וּבַפֶּרֶט כִּי
בְּטַחְתִּי בְּהַשֵּׁם, שְׁעַתָּה בּוֹדְאֵי

תִּשְׂמַח אֶתְּךָ שָׁם וְאֶנְחֵנוּ פֶּה, בְּשִׂמְחַת־פּוֹרִים
הַבְּא־עֲלֵינוּ־לְטוֹבָה, "נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה
בִּישׁוּעַתוֹ".

וְתַהֲלֶה־לְאֵל, קִיַּמְנוּ הַיּוֹם מְצוֹת מִלָּה
כְּרָאוּי, בְּעִזְרַת־הַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ וְכוּ'. אוּן טַאקַע פָּאָרֵט הָאָפּ, בַּפֶּרֶט
פּוֹרִים גְּיִיט, פּוֹרִים גְּיִיט [וּבִאֲמַת בְּכָל זֹאת שִׂמְחָה,
פּוֹרִים מְגִיעַ, פּוֹרִים מְגִיעַ].

וְהִנֵּה זְמַן הַמְּנַחָה הַגִּיעַ, וְצָרִיכִין לְהַכִּין
עֲצָמוֹ לְקִרְיַאת הַמְּגִלָּה הַקְּדוּשָׁה,
וְלַעֲשׂוֹת בְּעֶרֶב שִׂמְחַת 'סְעֻדַת בְּרִית מִלָּה'.

הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו יוֹשִׁיעֵנוּ, שִׁיְהִיָּה
הַכֹּל עַל נְכוֹן פְּרָצוֹנוֹ הַטּוֹב,
שֶׁנִּזְכָּה לְהַרְגִּישׁ 'תְּקוּף הַנֶּסֶם שֶׁל פּוֹרִים, גַּם
אֲצִלְנוּ עֵתָה בְּדוֹר הַזֶּה, אֲצִל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
וְלִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת פּוֹרִים, וּבַפֶּרֶט בְּשִׂמְחַת
מְצוֹת מִלָּה הַקְּדוּשָׁה.

שיקים (מגלה טז: על אסתר ח, טז): "לִיְהוּדִים
הִיְתָה אוֹרָה" - זו תּוֹרָה. "וְשִׂמְחָה"
- זֶה יוֹם־טוֹב. "וְשִׁשׁוֹן" - זו מִלָּה. "וַיִּקְרַ" -
אֵלוֹ תַּפְּלִין. וּבַחֲסִדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַרְתִּי זֶה
הַמֶּאֱמָר חַז"ל (עיין לקוטי־הַלְכוֹת, תַּפְּלִין ג, כה; תַּפְּלִין
ג, י). "מָה אֲשִׁיב לָהּ" וְכוּ' (תהלים קטז, יב),
"חֲסִדוֹ גָּבַר עָלֵינוּ, וְאַמַּת ה' לְעוֹלָם" (שם קיז,
ב).

מו.

(עלים-לתרופה, יום ה' פורים תר"ב)

וְהַיּוֹם כְּבָר מְסֻרְתֵי אַחַר קְרִיַאת הַמְּגִלָּה,
הַאֲגֵרַת הַנ"ל וְכוּ'. וְהֵינְךָ צֹפֵן קִבַּלְתִּי,
וְעֵדִין הוּא חֲתוּם. הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרְנוּ,
שִׁישְׂמַח אוֹתִי, שִׁיְהִיָּה "יַיִן הַמְּשֻׁמַּח" (בְּרִכּוֹת
לה. יזמא עו: סנהדרין ע. לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א יב, ד; ח"א
מא).

מת.

(עלים-לתרופה, אור ליום ג' צו תר"ג)

לעת-עתה צריכין לבקש מהשם-יתברך: שיעזרנו לצום תענית אסתר כראוי, ולצעק ולזעק ולהתפלל כראוי, "ולשפך לבנו כמים נכח פני ה'" (איכה ב, יט) - עדי נזכה שיעננו ויעזרנו וישיענו, ישועות שלמות מהרה, עד נזכה לקבל ימי הפורים בשמחה רבה כראוי.

ואיך שהוא תהלה-לאל, יש לנו במה לשמח, יש ויש תהלה-לאל חי, מה שהבדילנו מן התועים בכל הבחינות. בכל יום אברכה על זה מלא רחמים. והשם-יתברך ישמח אותך ואותנו בשמחת פורים, "נגילה ונשמחה בישועתו".

מט.

(עלים-לתרופה, יום ד' תענית אסתר תר"ג)

מה נכבד היום, שקבלתי שמועה טובה, שתהלה-לאל כבר נגמר עסקנו. "מה אשיב לה" וכו', "אלו פיננו מלא שירה" וכו'. ותהלה-לאל שהגיענו הידיעה טובה במועדו ובזמנו, בזמן ששון ושמחה, "ומשתה יום טוב" ליהודים.

כן יהי השם עמנו, שנזכה לשמח בישועתו, בפורים הזה הבא-עלינו-לטובה, ובכל המועדים הבאים לקראתנו לשלום, וישפיע עלינו דעת אמת, איך להודות ולברכו תמיד בשמחה, "כעל כל אשר גמלנו ברחמיו וברב חסדיו" (ישעיה סג, ז), "ימלא פי תהלתו" וכו'.

והשם הטוב יגמר בעדנו, ויערב לכם ולנו 'שמחת פורים', ותזכה לשמח בזה בעצמו, שאתה זוכה בפורים לעסק בהמשכת תורתו הקדושה בעולם - שזהו

ומכתבך עתה קבלתי, והחיה אותי מאד מאד, במה שאתה מרגיש יקרת התפלות, ובפרט התפלה השיכה עתה לפורים (לקוטי-תפלות ח"ב לז).

ותהלה-לאל כבר היה לנו אתמול סעדת ברית מילה, בערב אחר המגלה, ושמחנו בהתורה הזאת שנתוסדה עליה התפלה הנ"ל, שהוא (לקוטי-מוהר"ן ח"ב עד): "פורים הכנה לפסח, להיות נזחר ממשהו חמץ".

ובחסדי-השם יש במחשבותי הרבה, בענין ה'משהו' הזה - פי עמק עמק הוא מאד מאד, והכל יכולין להבין איך הכל תלוי ב'משהו', ואי אפשר להאריך בו, כי גם במחשבותי עדין לא נתברר כראוי, מכל-שכן לאמרו ולגלותו. "חסדי ה' פי לא תמנו" וכו' (איכה ג, כב). "שושנת יעקב צהלה ושמחה" וכו'.

ותפרס בשלום וכו', וכל אנשי-שלומנו באהבה רבה, ותאמר להם: "שישמחו וירקדו בפורים ותמיד!" - ועל-ידי-זה ימתיקו הדינים. פי "ההוא רוחא נשיב בשית פרקין" וכו' (תקוני-זוהר נא: לקוטי-מוהר"ן ח"א ג, ו), ואלמלא לא אתינא לעלמא וכו', אשרינו וכו'. און טאקע פארט האפ תמיד, בפרט אום פורים [ובאמת בכל זאת שמחה תמיד, ובפרט בפורים].

מז.

(עלים-לתרופה, ליל ו' ערב שבת קדש תצוה תר"ג)

והשם-יתברך יושיענו בכל מה שאנו צריכים להושע. ו"נגילה ונשמחה בישועתו", בפרט בימי פורים הממששין לבוא לחיים טובים ולשלום.

עקר בחינת "קִימוּ וְקַבְלוּ" (אסתר ט, כז) שעוסקים הצדיקים בכל דור, בפרט בפורים.

השם יתברך יזכה אותך וכלנו: לזכות בפורים הזה, לקבל עלינו 'קיום התורה מחדש', לקיים: "קִימוּ מה שקבלו כבר" (שפת פח.) וכו'.

ועתה תבין מחדש: שאין שום יאוש בעולם, ושגם אני ואתה וכלנו, צריכין להתחזק בשמחה גדולה בלי שעור בכל יום, ובפרט בימי שמחה, ובפרט בפורים.

וזה עתה אצלי כל 'פונת פורים' - בי עקר הכנעת עמלק ימח-שמו, היה על-ידי "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל" (שמות יז, א), "בזמן שישראל מסתכלין בלפי מעלה" (ראש-השנה פ"ג מ"ח) - דהינו: שמשה רבנו הרים ידיו ורמז להם להסתכל בלפי מעלה.

כי 'עמלק', הוא קלפה קשה כל-כף, שכלול מכל הקלפות והסטר-אחרא, שבשהוא מתפשט ומתגרה בישראל, אי-אפשר להצדיק לדבר ולהוכיח את ישראל, כי אם מה שמרים ידיו ומרמז להם: "הסתכלו בלפי מעלה, כי עדין השם אתכם, כי מלא כל הארץ כבודו!" (ישעיה נ, א).

והיריעה קצרה, והזמן נחוץ, ואי-אפשר להאריך, ודי בזה בעת. גם אגרת זה הרוחת על ידי מה שאני מזרז לשלח מעות לרבי נחמן, כי בלא זה לא עלה על דעתי לכתב לך אגרת היום.

על-כן אל ימנעך 'שמחת פורים' מלקיים מצות שליחת המעות והמכתב הנ"ל - אדרבא בזה תשמח ותגיל, עם הנגון

שרבי נחמן שיחיה מנגן שם: "שושנת יעקב צהלה ושמחה", שאתה זוכה בפורים למצוה זאת. און טאקע פארט האפ [ונבאמת בכל זאת רק שמחה].

ג.

(עלים-לתרופה, יום שני שמיני תר"ג)

מכתבך קבלתי בפורים, וגם היום. ותהלה-לאל עברו ימי הפורים בשמחה וכו'. ואחר כך ביום 'תענית אסתר' באמצע הסליחות, פשהביא לי רבי אשר מכתבו עם ה'משלוח-מנות', ובפרט מכתב רבי נחמן שיחיה - נתן שמחה בלבי, ונתעורר בלבי ובלב כל אנשי-שלומו, 'שמחת פורים' - כי ראינו ישועתו יתברך לנצח, ותקנתו לדור דורים וכו'.

ויכתב לי: אם היה שמח בפורים פראוי. ואיך שהיה, צריכין עתה לבקש ולהתפלל להשם-יתברך: שיקבל שמחתנו של פורים, עם כל המצוות של פורים, כאלו קיימנום פראוי בכל פרטיהם וכו'. עד שנזכה על-ידי-זה ל'קדשת וטהרת הפרה-אדמה' וכו', לטהרנו מטמאת-מת, למען נזכה להיות טהורים לקרבן-פסח, ולהיות נזהרים ונשמרים על-ידי-זה מ'משהו חמץ' בגשמיות ורוחניות, ונזהר מאד מלהחמיץ המוח חסו-ושלום, במחשבות רעות וזרות חסו-ושלום, לקיים "גער חית קנה" וכו' (תהלים סח, לא), עד שנשיב מחמץ למצה, מחית לה"א, מפות לחיים וכו' וכו' (לקוטי-מור"ן ח"א ה).

מה נשיב לה' כל תגמולוהי עלינו - שבכל מצוה ומצוה, ובפרט בכל הזמנים המקדשים ובכל המצוות הנוהגים, בכלם זכינו לשמע דברים נוראים ונפלאים ונשגבים פאלה, המחין כל נפש ונפש בכל מקום שהוא.

כגון: מענין 'קדשת פסח', שמדבר בו הרבה, בכלל כל השלשה ימים וכו', בהתורה וכו', ובהתורה וכו', והתורה הנ"ל (ח"ב עד): "שפורים הכנה לפסח", ועוד בכמה מקומות. וכן בענין קדשת סבות ושבעות וראשי השנה ויום כפור וכו' - מדבר מכלם כמה פעמים בכלל ובפרט. וכן בשארי מצוות וכו'.

נא.

(עלים לתרופה, א' תשא תר"ד)

ותזפו אתם שם, ואנחנו כאן, לשמח בשמחת פורים הפא-עלינו לטובה. ומקדם, לצעק ולהתפלל פראוי מחר אם ירצה השם בתענית אסתר, עד שנוזה שיקים (סליחות לתענית אסתר): "פעשותך נראות באותן הימים, אף אתנו הפלא תשועת עולמים" וכו'.

נד.

(עלים לתרופה, א' פקודי י"ט אדר תר"ד)

ובתוך כך באו ימי הפרים האלה בזמניהם (אסתר ט, לא), ובחסדי השם שמחנו בישועתו יתברך.

נג.

(עלים לתרופה, מכתב רבי יצחק בן מוהרנ"ת, יום ו' ערב שבת קדש צו תרכ"ט, צפת)

ותהלה לאל עברו ימי הפורים בשמחה. שמחנו בביתי יחד כל אנשי שלומנו, ועוד קצת אנשים, והיה על הסעדה מנין עשרה אנשים. והשם יזכנו לשמע קול שמחתכם מפורים ומפסח, ו"ישמח לבי גם אני" (משלי ג, טו).

נד.

(עלים לתרופה, מכתב רבי יצחק בן מוהרנ"ת, יום א' נ"ט למספר בני ישראל תרכ"ט, צפת)

ומה מאד החיו אותי בידיעה, משמחתם בימי הפורים הקדוש העבר, עם אנשי שלומנו שיחיו בביתכם, ואשר אכלתם כל הפורים סעדתכם בצותא חדא. בן יהי השם בעזרכם: שתחזקו שלומכם כל ימיכם בטוב ובנעימים, והיתה זאת שמחתי.

נה.

(עלים לתרופה, מכתב רבי נחמן מטולטשין, יום ב' ח"י אדר תרג"ל, אומאן)

ומה שמתנוצץ לפרקים בלבבנו 'התנוצצות', להרגיש מחדש החדושים הנפלאים, אשר בעזרתו יתברך נשאר לנו ברכה מאורו זכר צדיק וקדוש לברכה (לקוטי מוהר"ן ח"ב עד): "אחר פורים קורין פרשת פרה, בתחלה הוא פור, כי פורים על שם הפור" (אסתר ט, כו), ואחר כך נעשה פרה. וכליזה הכנה לפסח, שפתותיו שושנים' (שיר השירים ה, יג) וכו' וכו'. ומרמז בתורה הקדושה: 'צרוף פורים', בהפסוק שמדבר מענין 'פסח'.

ותנועת הנגון ברמיזות העינים והידים הקדושים והנוראים, שהיה מראה לנו תלמידו הקדוש, מורי ורבי מורנו הרב רבי נתן, זכר צדיק וקדוש לברכה - גם כן אי אפשר לבאר אפלו פנים אל פנים, מכל שכן בכתב.

ובפרט מה שהתחיל אחר כך בקול רם וחזק (שם בהתורה): "בתחלה היה כל התחלות מפסח, ועל פן כל המצוות הם זכר ליציאת מצרים. "און היינט" [ועכשו. והיום], ומשך בקול נעימה: "און היינט" [והיום] כמה רגעים, ונשאר בשתיקה.

נו.

(לקוטי-הלכות, השפמת-הבקר ד, יד)

הַנֶּכֶחַ ופזרים, הם בחינת מ'צנות בקור חולים' - פי הם ימים קדושים וטובים מאד, ואף-על-פי-כן הם בימי החול, פי אינם אסורים במקלאכה. והם בבחינת הארת השגות-אלקות על החולים ביותר, על-ידי גדל פח הצדיק שיכול לעשות כלים וצמצומים נפלאים פאלה.

והוא כמו למשל: כשהאדם בריא - בודאי אין המלך בא אל האדם להראות לו פניו, רק כל מי שרוצה לקבל פני המלך ולהתעדן מאור פניו, הוא צריך לנקות ולטהר עצמו יפה יפה, ולקשט עצמו בראוי, ולשקד על דלתי המלך, ולבקש מאת רזאי פני המלך, שיקבלו רשות שיכנס, ולעשות כל התחבולות השייכים לזה, עד שיזכה לבא לפני המלך בפני מדרגתו, אם לכנס לחצר המלך, או לבית, או להיכל וכו', כדי שיאיר בו המלך פניו המאירות.

אבל כשאחד מאנשי המלך חולה, ומטל על ערש דוי רחמנא-לצלך - אזי כשנתעוררין רחמי המלך להחיותו מאור פניו, אזי מכרח המלך לילך אצלו לביתו, להאיר בו פניו ולהחיותו.

וזה בחינת (שפת יב): "שכינה למעלה מראשותיו של חולה". וזה בחינת ה'נכח ופזרים', שהם מועדים קדושים שנתנו לנו להחיותנו ביום הזה, בימי הגלות הפור שפנסת-ישראל נקראת 'חולה', כמו שפ'תוב ב'זהר-הקדוש' (ח"ג מ.), בבחינת (שיר השירים ב, ה): "סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים פי חולת אהבה אני".

ומעצם חלינו הפ'ד, אין אנו יכולים לעלות ולראות ולהשתחוות

מה נאמר ומה נדבר, אשרינו שאזנינו זכו לשמע כל-זאת, ובפרט איך שגלה לנו מ'רן מוהרנ"ת ז"ל, עד היכן שמתנוצץ בלבנו הזך כל-זאת בכמה צרופים.

ואחר-כך תכף גלה התקון של הי"ד מזמורים בפרטיות, והזהיר אז לדורות בהבטחה גדולה בעדים נאמנים: "שיעמד בעזרתנו סלה תמיד, כל מי שיבוא על קברו הקדוש והנורא וכו'!

ואחר-כך תכף ספר המעשה הנוראה, ביראה עלאה דעלאה, של ה'זיין בעטלע'רס'.

ואחר-כך תכף אחר פסח נסע לאומאן.

וכל-זאת גלה רמזים מורנו ור'בנו מוהרנ"ת ז"ל: שהכל אחד, והכל קשר אחד, וכלול בהדבור "און היינט". ובהמשכה הקדושה שמשך תבת "און היינט" באריכות נעם.

"און היינט" - צריכין לגלות המזמורים בפרטיות, ולהבטיח הבטחה הנ"ל.

"און היינט" - צריכין לספר המעשה הנ"ל, ולסים "און איך הייל זי" [ואני מרפא אותה].

"און היינט" - צריכין לנסע לאומאן, ולנטע מקום קדשותו לדורות עולם באומאן.

"טוב להודות לה": על אשר זכינו לי'דע מפליזה, ולהתנוצץ בלבנו איזה מעט, כמציץ מן החרבים. ולבאר כל-זאת, אי-אפשר בכתב וכו'.

לפניו בשלש פעמי רגלינו לכנס לביתו הקדוש, שהוא הבית המקדש, לקבל אור-הפנים, פי "מפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו וכו', ואין אנו יכולים" וכו'.

על-כן חמל עלינו בעל הרחמים ברחמיו העצומים, והוסיף לנו שני הימים הקדושים האלו, שהם חנכה ופורים, שתקנו לנו הצדיקים הגדולים, שהם אנשי-כנסת הגדולה, כדי להמשיך לנו אור-הפנים לתוך ביתינו בתקף גלותינו וכו'.

וכן בפורים, כל אחד ממשיך על עצמו בחינת 'קבלת-התורה' שמקבלין אז בכל שנה בתקף הגלות, בבחינת (אסתר ט, כז): "קיימו וקבלו".

ועל-כן חנכה ופורים הם בבחינת רגלין. וזהו בחינת מצות 'פקוד חולים', שהמצוה ברגלין.

הינו בחינת הנ"ל: שהשם יתברך מרחם עלינו, והולך לבקרנו, ומאיר לנו פניו הקדושים, בתקף גלותינו שאנו חולים באלה, באשר יודע כל אחד בנפשו. והוא ברחמיו מבקרנו ומחיה אותנו באור פניו הקדושים, על-ידי קדשת הימים הקדושים האלו שנתן לנו, שהם חנכה ופורים, שהם מועדים קדושים בימי החול, שהם בחינת ימי הגלות.

שאז אין בנו כח לעלות אליו לבית-המקדש לקבל מ'אור-הפנים', רק הוא יתברך ממשיך לנו 'אור-הפנים' לתוך ביתנו, כדי להחיותנו על-ידי הצדיקים הגדולים האמתיים שבכל דור, שהם עוסקים בתקוננו, שהם משתדלים ביותר להחיות החולים ביותר.

נד.

(לקוטי-הלכות, תפלין ו, כג)

על-כן נקרא פורים, "על שם הפור" (אסתר ט, כו), שהוא ה'גורל'. ואיתא

(תקוני-זהר נז): "שפורים בבחינת יום-כפורים" - פי 'המן' רצה לפגם בה'גורל של יום-הכפורים, שאז נכנס הפה-גדול לפני ולפנים, ששם עקר הבטול.

ועל-כן "הפיל פור הוא הגורל" (אסתר ג, ז), ועל-שם-זה נקרא פורים "על שם הפור" - פי זכו להכניע ולהפיל את המן, ולהמשיך קדשת יום-הכפורים, שהיא גורל דקדשה'.

נח.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הריח וברפת-הודאה ד, ד)

זה בחינת פורים, שהוא מלחמת המן עמלק, שעקר הכניעתו היתה על-ידי "לקיחת אסתר לבית אחשורוש" (אסתר ב, ח-ט) - שזהו בחינת התפלה בבחינת דין של הבעל-כח, שעל-ידי-זה עקר מפלת המן עמלק.

פי 'אסתר' היא בחינת התפלה בבחינת דין, פי התפלה הוא בחינת "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל), פידוע. וכשהתפלה היא בבחינת 'דין' - אזי היא נקראת 'אסתר', לשון 'הסתרה', שהוא בחינת 'דין', בחינת (דברים לא, יח): "ואנכי הסתר אסתיר" וכו' (עין חליו קלט:). ואז הסטרא-אחרא רוצה לבלעה, בדרך תמיד שהיא בולעת את התפלה שהיא בבחינת דין, כמבאר בהתורה הנ"ל (ח"ב ח).

וזהו בחינת (אסתר ב, טז): ותלקח אסתר אל בית המלך אחשורוש - שאסתר, בחינת התפלה בבחינת דין, נלקחה לבית

הסְטְרָא-אַחְרָא, לְמַלְכוּת-הַרְשָׁעָה, כִּי
הַסְטְרָא-אַחְרָא רוֹצֵה לְבַלְעָה.

אָבֵל הִיא הִיָּתָה 'בַּעַל בַּח גְּדוּל', וְלֹא דִי
שָׁלֹא בַלְעָה אוֹתָהּ, אֲדַרְבָּא: הִיא
עֲמֻדָה בְּבֵית-הַבְּלִיעָה שְׁלֵהֶם, עַד שֶׁהַסְטְרָא-
אַחְרָא נִתְּנָה הַקְּאוֹת עַל-יַד־יָזָה.

כִּי עַל-יַד־יָזָה שֶׁנִּלְקָחָה אֶסְתֵּר, דְּהִינּוּ
הִתְפַּלָּה בְּבַחֲנֵינָת דִּין, אֶל הַסְטְרָא אַחְרָא
- עַל-יַד־יָזָה הָיָה עֶקֶר 'מַפְלַת הַסְטְרָא-
אַחְרָא, דְּהִינּוּ 'מַפְלַת הַמֶּן-עַמְלֵק'.

וְלֹא דִי שָׁלֹא בָלְעוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּאֲשֶׁר עָלָה
עַל מַחֲשַׁבְתָּם הָרָעָה, אֲדַרְבָּא, יִשְׂרָאֵל
יֵצְאוּ אַז מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה, מִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה, וְחִזֵּר
לָהֶם כָּל הַקְּדָשׁוֹת שֶׁבָלְעוּ מֵהֶם - כְּמוֹ
שְׁכַתוֹב (שָׁם ח, טז; מְגִלָּה טז): "לִיְהוּדִים הִיָּתָה
אוֹרָה" - זוֹ תוֹרָה. "וְשִׁמְחָה" וְכוּ'. "וַיִּקְרַ" -
אֵלּוּ תַפְלִין וְכוּ'.

הִינּוּ: שֶׁכָּל הַמַּצּוֹת וְהַקְּדָשׁוֹת שֶׁהַסְטְרָא-
אַחְרָא רָצָתָה לְבַלְעֵם, הַכֹּל הִחְזִירָה
אֶל הַקְּדָשָׁה, כִּי הִכְרַחָה לִתֵּן הַקְּאוֹת עַל-יַד־
'לְקִיחַת אֶסְתֵּר לְבֵית אַחַשְׁוֵרוּשׁ', שֶׁהִיא
בַּחֲנֵינָת הִתְפַּלָּה בְּבַחֲנֵינָת דִּין' שֶׁנִּלְקָחָה
לְהַסְטְרָא-אַחְרָא כְּנֹ"ל.

וְאִז לֹא דִי שֶׁהִחְזִירָה לְיִשְׂרָאֵל כָּל הַקְּדָשׁוֹת
וְהַמַּצּוֹת וְכָל גְּדֻלָּתָם וְכַבּוּדָם
וְחִשְׁבּוֹתָם, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (אֶסְתֵּר ט, ג): וְכָל עַבְדֵי
הַמֶּלֶךְ וְהָאֲחַשְׁוֵרְפָּנִים וְהַפַּחֲוֹת וְכוּ' מִנְּשָׂאִים
אֶת הַיְהוּדִים וְכוּ', עַד שֶׁזָּכוּ אַחֲרֵיכֶן עַל-יַד־
זָה לְבַנְּנֵן בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ, שֶׁבָּנָה כְּרֵשׁ בֶּן
אֶסְתֵּר, וְהִחְזִיר כָּל הַכֹּלִים לְבֵית-הַמְּקֻדָּשׁ (עֵינֵינוּ
וַיִּקְרַא רַבָּה יג, ה).

וְלֹא דִי בְּכָל זָה, אַף גַּם 'עֲצָמוֹת חַיּוֹתָם'
הִכְרַחוּ לְהַקְיָא, וְזָהוּ בַּחֲנֵינָת אֲזָרִים

הַרְבֵּה' שֶׁנִּתְגַּדְּרוּ אַז, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שָׁם ח, יז):
וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתִּיְהוּדִים וְכוּ', הִינּוּ
כְּנֹ"ל.

נ.ט.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, פּוּרִים ד, ב-ח)

זָהוּ בַּחֲנֵינָת עֲצָם מַעֲלַת פּוּרִים. וְאִתָּא:
"שְׁבֻשׁוּם יוֹם-טוֹב וְאֲפֵלוּ בְּשַׁבָּת, לֹא
נִמְצָא תַקְוָה הָאָרָה נִפְלְאָה כְּמוֹ בְּפוּרִים" - כִּי
בְּאֵמַת הַפְּלִיא הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ, וְנִתְהַפְּדוּ
מִהַפּוּד אֶל הַפּוּד מִמָּשׁ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (אֶסְתֵּר ט,
א): "וְנִתְהַפְּדוּ הוּא" וְכוּ'. כִּי הוּא רָצָה לְהִתְגַּבֵּר
חַס־וְשָׁלוֹם, בְּבַחֲנֵינָת הַקְּלִפָּה הַשְּׂנִיָּה, שְׂאִין
שָׁם שׁוֹם 'טוֹב', וְהוּא 'כָּלוּ רַע', וְאִין שָׁם שׁוֹם
'שְׁכָל' וְשׁוֹם 'נִיצוּץ דְּקָדְשָׁה'.

וְעַל-יַד־י הַצְּדִיק מְרַדְּכִי, נִתְהַפְּדוּ בְּהַפּוּד
מִמָּשׁ - כִּי זָכוּ שִׁיתְגַּלָּה 'אוֹר
הָאֱהָבָה שְׁבַדְעַת', שֶׁמִּשָּׁם מְקַבְּלַת חַיּוֹת
הַקְּלִפָּה הַנִּ"ל, מִגְּדֹל הַהַסְתָּרָה, וְעַכְשֵׁיו
נִתְגַּלָּה 'אוֹר-הַגְּנוּז' הַזֶּה, וְהֵם נִתְבַּטְּלוּ, כִּי אִין
חַיּוֹתָם רַק מִהַהַסְתָּרָה.

וְעַל-כֵּן פּוּרִים מִתָּר בַּעֲשִׂיַת מְלָאכָה, וְאִין
בוֹ שׁוֹם קְדָשַׁת יוֹם-טוֹב כָּלֵל - כִּי
פּוּרִים הוּא בַּחֲנֵינָת הָאָרֶת הַקְּדָשָׁה הַגְּבוּהָ מְאֹד
מְאֹד, שֶׁמִּגְּדֹל עֲצָם הַקְּדָשָׁה אִין רוֹאִין שָׁם
שׁוֹם קְדָשָׁה. וְכַעֲיֵן מַה שְׁכַתָּב רַבֵּנוּ ז"ל (ח"א
רמג): עַל (נִדִּים פ"ג מ"ה): "כָּל הַשִּׁירִים קְדָשׁ,
וְשִׁיר הַשִּׁירִים קְדָשֵׁי-קְדָשִׁים", וְשָׁם ב'סִפְר
שִׁירֵי-הַשִּׁירִים' דִּיקָא, אִין שָׁם שׁוֹם תְּבוּת
קְדָשָׁה וְטָהָרָה כָּלֵל.

כִּי כָּל הַיָּמִים-טוֹבִים, שֶׁהֵם בַּחֲנֵינָת יָמֵי
טוֹב' - יֵשׁ בָּהֶם כְּמָה וְכְמָה קְדָשׁוֹת
שֶׁמְקֻדָּשִׁין הַיָּמִים-טוֹבִים, עַל-יַד־י 'קְדוּשׁ'
וְעֲשִׂיַת מְלָאכָה, וְכִיּוֹצֵא בְּזָה - כִּי הֵם בַּחֲנֵינָת
יָמֵי טוֹב', שֶׁהֵם כְּנֶגֶד יָמֵי רַע', עַל-כֵּן צְרִיכִין

לנהג בהם בפנה קדשות, כדי להמשיך ולהתגבר הימיר טוב, ולהכניע הימירע.

אבל בפורים, שנכנע ונתבטל שרש הרע לגמרי, ונתגלה אור־הגנוז, אור האהבה שבדעת, שהוא למעלה מהימים והמדות - על־כן אין צריכין לקדש ימי הפורים בקדושת יום־טוב - כי הוא למעלה מהימים, ואין צריכין שום קדשה להכניע ימי הרע שלא ישלטו חס־ושלום, כי אין להם שום שליטה אז.

ועל־כן אפלו אם עושין מלאכות של חל - אין להרע שום שליטה ואחיזה בהם כלל, כי אז נכנע ונתבטל הרע לגמרי בשרשו - כי אז נתגלה אור־הגנוז, אור האהבה שבדעת, שהוא למעלה מהזמן, למעלה מהימים והמדות, למעלה מכל הקדשות.

ס.

(לקוטי־הלכות, פורים ה, יח)

על־כן זוכין בפורים להתגלות גדול מאד מאד, כמובא בכתבים (פרי־עץ־חיים, פורים פ"ה) - כי אז כשנכרתו עושי רע, שהם 'המן וזרעו' וכו' - אז נתגלין 'פני ה' לעושי טוב' (כמבאר בתורה ח"א נה).

וזהו בחינת 'עצם ההארה', בחינת 'הארת מרדכי', המתגלה עכשיו בהתגלות גדול, שאין נמצא בשום זמן, כמבאר שם בכתבי האריז"ל - כי מחמת שזכו להכרית מאד את העושי רע, שהם 'המן וזרעו' וכל משפחתו' - על־ידי־זה נתגלין ביותר 'פני ה' וזהו בחינת ההארה וההתגלות הגדולה של פורים כנ"ל.

וזהו בחינת השמחה של פורים - בחינת (אסתר ח, טז): "ליהודים היתה אורה

ושמחה וישש"ן" - כי עקר ה'שמחה', הוא על־ידי בחינת 'התגלות פני ה', בבחינת (תהלים טז, יא): "שבע שמחות את פניך". ומחמת שבפורים על־ידי 'כריתות הרשעים', נתגלה ביותר בחינת 'פני ה' כנ"ל - על־כן אז השמחה גדולה מאד.

סא.

(שיח־שורפי־קדש ח"ד ח)

אמר ופרש רבי פנחס קיבליטשער ז"ל את הנאמר במגלה (אסתר ב, יז): "ויאהב המלך את אסתר מכל הנשים", על־פי המבאר בדברי רבנו (לקוטי־מוהר"ן ח"א מט; ח"ב א): "ש'אשה יראת ה' (משלי לא, ל), היא בחינת 'תפלה'!"

ופרש: שהתפלה החשובה והמקבלת והמרוצה ביותר, היא 'תפלת ההתבודדות', שהיא תפלה מסתרת.

וזהו: "ויאהב המלך" - הינו: "מלכו של עולם" (מגלה טז; זהר בחר קט).

"את אסתר" - הינו: בחינת ה'תפלה' שהיא ב'הסתר', היא ה'התבודדות'.

"מכל הנשים" - הינו: מכל התפלות. "ותשא חן וחסד לפניו מכל הבתולות".

אחר שאמר זאת לתלמידיו בליל פורים - רצו לשדה, ושהו שם משך כל הלילה, מרוב ההתלהבות וההתעוררות [זעעו זיי געלאפן אין פעלד אריין א גאנצע נאכט].

סב.

(שיח־שורפי־קדש ח"ד צט)

ההתעוררות וההתלהבות שהיה בין אנ"ש בפורים, בפרט בעת

'קריאת המגילה' - היתה יותר מההתעוררות שהיתה באמירת 'כל נדרי'. וממש הרגישו וראו במוחש: ש"יום פפורים" הוא באמת יום כ"פפורים", כדברי התקוני-זהר (נז).

נפקדנו לטובה, ובטוח אני: שברכתכם היא היא שהועילה לי!

סה.

(שיח-טרפיקדש ח"ו נח)

לרבי מאיר טעפליקער תלמיד מוהרנ"ת ז"ל, היתה תלמיד שהיה דר בכפר רחוק.

והנה היו אנשי-שלומו שפטעפליק נזהגים להתאסף ביום הפורים בבית רבי מאיר, שהיה נוהג להכין את הסעודה תכף אחר חצות היום, כשהוא מגיף את תריסי הבית ומדליק נרות פנהוג, וכדי להגביר היטב השמחה.

והנה בעת הרקודים שרקדו שם אנשי-שלומו, הבחין רבי מאיר: שהתלמיד הנ"ל שגם הוא בא לשהות אצלו ביום הפורים, אינו רוקד ושמח כשאר אנשי-שלומו. עד שנגש אליו רבי מאיר ושאלו לפשר הדבר.

ענה לו היהודי הנ"ל: "אתם אין לכם סבה מיחדת שלא לשמח, אבל אני שיש לי פמה בנות שבגרו, ואין לי פמה להשיאם ולתת עבורם נדן פנהוג, בפרט בתי 'צביה' הבוגרת מבכלם ואיד אשמח"?

אמר לו רבי מאיר בתמיהה: "וכי אם-כן לא מצאת לך עצה אחרת לצאת מסבך צרותיך, אלא בזאת שתהיה במרה-שחורה"?

ותפסו וחבקו, ואמר לו חזר והגד: "אם כל-כך רע, אזי פונים וצועקים עוד ועוד אל השם-יתברך: 'צרות לבבי הרחיבו ממצוקותי הוציאני'" (תהלים כה, יז).

סג.

(שיח-טרפיקדש ח"ד רעו)

פעם בפורים בעת השכרות והשמחה הגדולה נפל רבי ליב ז"ל (היה אדם קדוש, ואחיו של רבי סענדער טרהוויצער ז"ל) על הארץ לרב שכרותו. ואנ"ש השמחים שם, עברו משום מה לחדר סמוך לרקד שם.

קם רבי ליב ועבר למקום, וגער בהם באמרו: "וכי גם בעולם-הבא תנהגו עמי כה, שתשאירוני לבדי, וכי כף נזהגים לחבר!?"

ותכף התעוררו מדבריו, ועשו קשר ברית ביניהם: "שלא יפרדו לעולם זה מזה, הן בעולם-הזה, והן בעולם-הבא"!

סד.

(שיח-טרפיקדש ח"ה טצג)

אנשי-שלומו בעת שכרותם בפורים, היו פועלים בברכתם ישועות רבות, וידוע בזה הרבה ספורים.

וספר רבי לוי יצחק בענדער ז"ל: שפעם עוד בהיותו באומאן, בא אליו אחד שלא הכירו, להזמין על 'סנדקאות'. ושאלו: "מי אתה, ומדוע אתה מכבדני בזה"? - ענה לו הלה: בעת שכרותכם ביום הפורים, בקשתי מכם ברכה לבן-זכר, שלא זכיתי לזה כבר פמה שנים, ואכן תכף אחר פורים

וְכַף הַכְּנִיסוֹ בְּמַעְגַל הַרוֹקְדִים הַמְּבַסָּמִים.
וְהִתְחִיל הַכַּפְרִי הַנִּלְל, לְצַעֵק וּלְשַׁאֵג
בְּקוֹלֵי־קוֹלוֹת עִמּוֹ יַחַד: "צָרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ
מִמְצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי". בְּשֶׁרֶבִי מֵאִיר מְעוֹדְדוּ
בְּכָל־פַּעַם: "וְאִם אֲכֹן כָּל־כַּף רַע, אֲזִי
צוֹעֵקִים: 'צָרוֹת לִבִּבִי וְכוּ'".

וְהִנֵּה אַחַר כַּמָּה יָמִים לְאַחַר הַפּוֹרִים, עָבַר
אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ בְּנִסְיַעְתּוֹ, דֶּרֶךְ
הַכַּפֵּר שֶׁל הַתְּלַמִּיד הַנִּלְל, וְהָיָה מְכַרְח
לְשִׁבוֹת שֵׁם.

וּכְשֶׁשָּׁהָה שָׁם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, נִתְוַדַּע מִבְּתוֹ
הַצְּנוּעָה, וְאָמַר לוֹ "רְאֵה נָא, יֵשׁ
לִי בַחֹר בְּגִיל בַּתָּךְ, אוֹלֵי נַעֲשֶׂה שְׂדוּף?"!

עָנָה לוֹ הַנִּלְל: "רְאֵה, לְדַבֵּר זֶה מְכַרְח אֲנִי
לְשֶׂאֱל אֶת פִּי רַבִּי!" - שָׂאֵלוֹ זֶה
מֵאֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ: "מִי הוּא רַבֶּךָ?" - עָנָה וְאָמַר
לוֹ: "הוּא רַבִּי מֵאִיר טַעֲפֵלִיקֶעֶר ז'ל"!" - עָנָה
וְאָמַר לוֹ הָאוֹרֵחַ: "רַבִּי מֵאִיר, הֲלֹא־הוּא יָדִיד
נַפְשִׁי וּמְכִירֵנִי הַיָּטֵב, וּבּוֹדָאֵי יִסָּבִים לְשְׂדוּף
זֶה!"

וְכֵן הָוּה, וְהַשְׁתַּדְּכוּ בֵּינֵיהֶם! - וְרָאָה בַחוּשׁ:
"שְׂזֻכוֹת הַפּוֹרִים הִיא שְׁעַמְדָּה לוֹ!"

- עֲנִינֵי 'מְקַרָּא מְגַלָּה' ו'מְגַלַת אֶסְתֵּר' -

סו.

(ח"א י, ח)

עַל־יְדֵי הָאָרֶת מְרַדְּכִי וְאֶסְתֵּר, הִינּוּ
בַּחֲיִנַת ה'יָדִין' ו'רַגְלִין' - נִתְבַּטְּלוּ
ה'כַּפִּירוֹת', וְנִתְרַבְּה 'אֲמוֹנָה' בְּעוֹלָם עַל־
יְדֵיהֶם.

וְזֶה בַּחֲיִנַת (מְגַלָּה ז): "אֶסְתֵּר בְּרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ
נְאֻמְרָה", בַּחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה ע, ט): "לִבּוֹ

נִשָּׂא אֶת רַגְלָיו" - כִּי עֵקֶר הָעֵכוֹ"ם תְּלוּי בָּהּ,
שֶׁהִיא בַּחֲיִנַת (מִשְׁלֵי ה, ה): "רַגְלֶיהָ יִרְדּוֹת מְוֹת",
וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵיהָ עֵקֶר הַתְּקוּן.

וְעַל־כֵּן נִקְרְאָת ה'מְגַלָּה' עַל שֵׁם 'אֶסְתֵּר' -
כִּי הָעֵקֶר תְּלוּיָהּ ב'רַגְלִים', בַּחֲיִנַת
'אֶסְתֵּר', בַּחֲיִנַת (סְכָּה מֵט:): "מָה יִרְדֶּ בַּסְּתֵר"
וְכוּ'. (הַתּוֹרָה בְּאֲרִיכוֹת, נִמְצָא לְעִיל בְּעֲנִינֵי פּוֹרִים)

סז.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, צִיצִית ז, יב)

"מְצוּהָ לְחַזֵּר אַחַר רַב עִם בְּקִרְיָאָת
הַמְּגַלָּה, וְאַפְלוּ אִם יֵשׁ לוֹ מֵאָה
אֲנָשִׁים" וְכוּ' (שְׁלַח־עֲרוּךְ אַרְבַּח־חַיִּים תִּרְצ, יח) - כִּי
עֵקֶר תְּקוּף הַנֶּסֶם שֶׁל פּוֹרִים, שֶׁהוּא 'מִפְּלַת
הַמְּוֹעֲמֵלֵק', הוּא עַל־יְדֵי ה'קְבוּץ הַקְּדוּשׁ
שֶׁל יִשְׂרָאֵל'.

וְעַל־כֵּן כָּל מָה שֶׁמִּתְקַבְּצִין וְנִתְוַסְּפִין
אֲנָשִׁים רַבִּים יוֹתֵר בְּשַׁעַת 'קְרִיָּאָת
הַמְּגַלָּה', שֶׁהוּא 'פְּרִסוּם נִיסָא' - מִתְגַּדֵּל הַנֶּסֶם
בְּיוֹתֵר, וְנִמְשָׁד 'מִפְּלַת הַמְּוֹעֲמֵלֵק' בְּיוֹתֵר
וְיוֹתֵר וְכוּ'.

כִּי זֶה יָדוּעַ: שֶׁעֵקֶר 'קְרִיָּאָת הַמְּגַלָּה'
ו'פְּרִסוּמֵי נִיסָא', וְכָל הַמְּצוֹת שֶׁל פּוֹרִים,
הוּא: שְׂנֻזָּבָה עַל־יְדֵי־זֶה, לְהַפִּיל אֶת 'קְלַפַּת
הַמְּוֹעֲמֵלֵק', בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה,
בְּכָל אָדָם בְּפְרָטִיּוֹת, וְכִמּוֹ שֶׁכְּתוּב בַּמְּגַלָּה
בְּפֶרוֹשׁ (אֶסְתֵּר ה, ט): "וְהָיִמִים הָאֵלֶּה נְזַכְּרִים
וְנַעֲשִׂים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה
מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעִיר" וְכוּ'. וְעַל־כֵּן מְצוּהָ
רַבָּה לְהַשְׁתַּדֵּל, לְשִׁמְעַת הַמְּגַלָּה, מִהַקְּבוּץ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל הַיּוֹתֵר גְּדוֹל, וְכַנִּל.

סח.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, תְּפִלִּין ו, כז)

'קְרִיָּאָת הַמְּגַלָּה', הִיא מְצוּהָ גְּדוֹלָה וְרַבָּה
מְאֹד, וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (מְגַלָּה ג):

"מבטלין תלמוד-תורה לשמע מקרא מגלה, פהנים בעבודתם ולויים בדוכנם וישראל במעמדן - הכל מבטלין ובאין לשמע מקרא מגלה".

כי איתא בדבריו ז"ל (ח"א קצב): "שדבור אמת של צדיק-האמת, הוא בחינת פניו ושכלו ונשמתו וכו'". ואיתא שם: "שבכל ספר של צדיק, יש בו בחינת פניו וכו'".

וזוה בחינת 'מקרא מגלה', שהוא בחינת 'הארת פני מרדכי ואסתר', כי הם 'דברי אמת' שלהם, כמו שכתוב (אסתר ט, ל): "דברי שלום ואמת".

כי פשקורין את המגלה, ומפרסמין תקף הנס שנעשה על-ידי מרדכי ואסתר, על-ידי מעשיהם והנהגותיהם, שנהגו אז בחכמה נפלאה, ובצדקות גורא, ובקדושה גדולה - בזה מראין ומאירין אור פניהם הקדושים, שהוא גנוז בתוך המגלה הקדושה, שהוא ספר שלהם הקדוש - על-פן על-ידי-זה מאיר עלינו 'הארת פניהם הקדושים', שעל-ידי-זה היה תקף הנס.

כי עקר הנס בכל שנה ושנה, ובכל אדם ואדם - הוא להכניע 'קלפת המן' עמלק, שהוא 'מדת הגאות', לבטל 'סטרא-דמותא', בחינת (שם ג, יג): "להשמיד להרג" וכו', שנמשך משם. ולהמשיך בחינת 'חיים-נצחיים', שהוא בחינת 'ענוה אמתית' - שכל-זה זוכין על-ידי ראית פני הצדיק, שזהו בחינת 'מקרא מגלה', כנ"ל.

ועל-פן "מבטלין תלמוד-תורה" בשביל-זה - כי כל התורה נמשך, רק על-ידי ראית פני הצדיק' כנ"ל, על-פן בודאי פדאי לבטל תלמוד-תורה בשביל-זה, הינו:

בשביל לראות 'פני הצדיק', שהוא בחינת 'מקרא מגלה', כנ"ל.

וכן "פהנים בעבודתם" וכו' - פי כל בחינות אלו נמשכין מראית פני הצדיק, שהוא בחינת 'מקרא מגלה' - וכלם מבטלין לשמע מקרא מגלה, שהוא בחינת ראית פני הצדיק, שמשם נמשך כל-זה וכו' וכו' (עי' בפנים).

סט.

(לקוטי-הלכות, תשעה-באב ושאר-תעניות ד, כ)

וזוהו בחינת גדל המצוה של קריאת המגלה, כמו שהפליגו רבותינו ז"ל (מגלה ג) במעלתה, שאמרו: "שמבטלין הכל בשביל קריאתה - פהנים בעבודתם ולויים בדוכנם וישראל במעמדם, הכל בטלין בשביל קריאת המגלה, ואין לך מצוה שאינה נדחית מפניה וכו'".

כי זהו עקר החדוש הנפלא של פזרים, שהוא גדול מכל המועדים בבחינה זאת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ירושלמי תענית פ"א ה"א; מדרש משלי פ"ט): "שכל המועדים בטלים, וימי הפזרים לא נבטלים".

כי זכינו אז על-ידי תקפו וגבורתו וגדלתו של מרדכי הצדיק, שהכניס התעוררות התשובה כל-כך בישראל, שזעקו ישראל אל השם-יתברך בכל לבם, עד שזכו לנס נפלא ונורא כזה, עד שזכו על-ידי-זה לחדש ספר קדוש ונורא כזה, שהוא המגלה הקדושה, שהוא 'פרסומי נסא' - שמפרסמת ומגלית השגחתו יתברך עלינו בכל עת, אפלו בעת ההסתרה שבתוך ההסתרה, שהוא בעת תקוף מרירת הגלות בעוונותינו-הרבים, שאפלו אז הוא יתברך "אל מסתתר" (ישעיה מה, טו).

והוא יתברך מסתיר עצמו ומשגיח עלינו לטובתינו, אפלו בעת תקף הצרה בדרכים נפלאים ונוראים מאד מאד, אשר אין כל ברירה יכולה לעמד על זה. ועל-ידי זה הוא מצילנו מכה כל אויבינו ומפר עצת אויבינו בכל דור ודור, באשר ראינו אז בימי מרדכי ואסתר, במבאר בספור המגלה הקדושה, שצריכים לשום לב בפשיטות לתקף הנסים הנפלאים האלה שעשה השם-יתברך עמנו אז, וכמו-כן הוא מתנהג עמנו בחסדו בכל דור ודור.

כי לכאורה קשה: מה קול הרעש הזה שהפליגו רבותינו ז"ל בתקף הנס של פזרים שהוא גדול מכל הנסים, במבאר בדבריהם ז"ל? - הלא בנס של פזרים לא היה שום 'שנויי-הטבע' כמו שהיה בנסים של 'יציאת-מצרים' ו'קריעת-ים-סוף', שראו הכל 'שדוד המערכות' ו'שנויי-הטבע' כזה, על-ידי ה'עשר מכות' שהביא על מצרים, ו'קריעת-ים-סוף' וכו'. ואם כן, מפני מה ה'נס של פזרים' גדול מכל הנסים!?

אך באמת: הנסים של 'יציאת-מצרים' ו'קריעת-ים-סוף' ו'מתן-תורה', היו נסים גדולים ומופתים נוראים מאד, שעל-ידיהם נתגלה אלקותו יתברך בעולם וכו'. אך נסים נגלים כאלה שהם 'שנויי-הטבע' - אינם יכולים להיות כי אם לפי שעה וכו', שכלם לא היו כי אם באותו העת ששמש הנס.

אבל אחר-כך, הקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו בחסדו, ומסתיר את-עצמו בתוך הטבע, רק כל ימי משה רבנו עשה השם-יתברך על ידו מופתים נוראים אין מספר, שהיו 'שנויי-הטבע' מאד - כדי

לפרסם ולגלות אלקותו יתברך על-ידו. וכן בימי הנביאים והצדיקים שאחריו וכו'.

אבל ב'נס של פזרים', לא היה שום 'שנויי-הטבע', ואף-על-פי-כן ראינו על-ידי זה עצם נפלאות השגחתו יתברך עלינו בכל עת, אפלו בעת תקף ההסתרה מאד - שגם אז, נפלאותיו ומחשבותיו יתברך עלינו בכל עת ורגע.

כמו שרואים ב'ספור הנס של פזרים', מי שמשים לבו היטב לזה מתחלת המגלה עד סופה - שסבב השם-יתברך, שיעשה סעדה גדולה כזאת, בעשירות עצום ומפלג כזה, והשטן רקד שם, כי הכשיל כלם בדרך, כי את אחשורוש הכשיל שהתגאה כל כך בעשרו עד שהשתמש בכלי בית-המקדש (מגלה יב), והכניס בדעתו להכשיל את ישראל "שנהנו מסעדתו" (שם יג): "והכשילם אז בזנות" (אסתר-רבא ז, יג).

ואף-על-פי-כן, גם אז חמל השם-יתברך על עמו, ו"הקדים אז רפואה למכה" (מגלה יג): - שסבב שעל-ידי תקף תאותם וגאותם דיקא, תהרג ושתי המרשעת, ותקבל אסתר הגדלה. והריגתה היה על-ידי 'המן הרשע' בעצמו דיקא, ושיכתב אגרות הראשונות, שיהיה "כל איש שזר בביתו" (אסתר א, כב) - שעל-ידי-זה ראו שטותו, שעל-ידי-זה נתקיימו ישראל, כמו שאמרו רז"ל (מגלה יב): "אלמלא אגרות הראשונות" וכו'.

וכן ההשגחה הנפלאה של 'מעשי בגתן ותרש', שבקשו "לשלח יד במלך" וכו' (אסתר ב, כא), שנתגלה דיקא על-ידי מרדכי ואסתר וכו', ושלא עשו שום "יקר וגדלה למרדכי על זה" (שם ו, ג). עד אחר שנתגדל

הָמֵן כָּל־כֶּף, וְאִז סִבֵּב הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ שִׁי נִדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ בְּלִילָה הַהוּא" וְכו' (שם ה' ג').
 וּבְכַל־זֶה אָנוּ רוֹאִים: אֵיךְ נִפְלְאוֹתָיו וּמַחֲשָׁבוֹתָיו אֵלֵינוּ בְּכָל עֵת, אֲפֹלוּ בְּתַקְוָה הַהִסְתָּרָה.

וְעַל־כֵּן זֶה הַיָּסוּד שֶׁל פּוּרִים, גְּדוֹל מִכָּל הַנְּסִים - כִּי עַל־יְדֵי־זֶה רוֹאִים עֵצֶם הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, וּבּוֹדָאֵי כָּל מַה שְׁנַעֲשֶׂה עִמָּנוּ גַם עֵתָהּ בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ הַכֹּל לְטוֹבֵתָנוּ, וְאַף־עַל־פִּי שְׁאָנוּ רוֹאִים צְרוּת כְּאֵלֶּה בְּכָל עֵת, אַף־עַל־פִּי־כֵן צְרִיכִין לְהֶאֱמִין: שְׁבוֹדָאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה.

וּקְצַת רוֹאִים בְּעֵינֵינוּ, מִי שֶׁמְשִׁים לְבוֹ לְעֵצֶם הַנִּפְלְאוֹת שֶׁהַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִמָּנוּ גַם עֵתָהּ בְּכָל דּוֹר, עַל־יְדֵי גְדוּלֵי הַצְּדִיקִים, שֶׁמְקִימִים אוֹתָנוּ בְּתַקְוָה הַהִסְתָּרָה הַזֹּאת, כִּי בְּצַר הִרְחִיב לָנוּ, שְׁגַם בְּעֵצֶם הַצָּרָה יֵשׁ בְּמִה הִרְחַבּוֹת (לְקוּטֵי־מוֹתֵרֵן ח"א קצה), וְכִמּוֹ שְׁאָנוּ אוֹמְרִים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם: וְעַל נֶסֶף שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתָיֶךָ וְטוֹבוֹתָיֶךָ שֶׁבְּכָל עֵת וְכו', הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְכו'.

הַכֹּלל: שֶׁעַקֵּר הַחֲדוּשׁ שֶׁל פּוּרִים הוּא, שְׁרוֹאִים עַל־יְדֵי תַקְוָה הַיָּסוּד הַזֶּה, עֵצֶם הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ עֵלֵינוּ בְּכָל עֵת, אֲפֹלוּ בְּתַקְוָה הַהִסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְתָּרָה, אֲפֹלוּ בְּתַקְוָה מְרִירוֹת הַגְּלוּת, אַף־עַל־פִּי שְׁאִין רוֹאִים שׁוּם 'שְׁנוּי־הַטְּבַע' - אַף־עַל־פִּי־כֵן הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ מְסַתֵּיר אֶת־עֵצְמוֹ בְּכָל הַצְּרוּת וְהַמְּנִיעוֹת וְהַיְסוּרִים, בְּדַרְכִים נִפְלְאִים, לְטוֹבוֹתֵינוּ לְחַיּוֹתָנוּ בַּיּוֹם הַזֶּה.

עַד אֲשֶׁר תִּצְמַח קֶרֶן יִשְׂרָאֵל, וַיְבוֹא מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ, וְאִז נִבִּין וְנִרְאָה, כָּל מַה שֶׁסִּבֵּב הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו לְטוֹבוֹתֵינוּ,

אֲפֹלוּ בְּתַקְוָה מְרִירוֹת הַגְּלוּת בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן, וְהַכֹּל בְּדַרְכִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים, שְׁאִי־אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיגֵם כֹּלֵל, בְּאִפְּן שִׁיְהִיָּה נִשְׁאָר הַבְּחִירָה לְכֹל אֶחָד, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים מְכַנְּיָסִים עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת הַתְּשׁוּבָה לְזַעַק לְהַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ וּלְהַתְּחַנֵּן אֵלָיו תְּמִיד, עַד שֶׁגּוֹמְרִים בְּכָל עֵת מַה שֶׁצְּרִיכִים, עַד אֲשֶׁר תִּצְמַח יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל לְעֵין כֹּל.

וְעַל־כֵּן "כָּל הַמוֹעֲדִים בְּטָלִים, חוּץ מִפּוּרִים" - כִּי כָּל הַמוֹעֲדִים הֵם 'זָכָר לַיְצִיאַת־מִצְרַיִם', שֶׁהִיָּה אִז 'נְסִים נִגְלִים' שֶׁהֵם 'שְׁנוּי־הַטְּבַע', שֶׁזֶה אִי־אֲפֹשֶׁר כִּי אִם לְפִי שְׁעָה בְּנ"ל.

אֲבָל לְעֵתִיד, תִּתְנַהֵּג הָעוֹלָם עַל־יְדֵי הַשְּׁגָחָה וְנִפְלְאוֹת בְּכָל עֵת וְשְׁעָה וְרַגַע, וַיִּרְאוּ בְּכָל עֵת נִפְלְאוֹתָיו הָעֲצוּמִים. וְעַל־כֵּן יִהְיוּ "כָּל הַמוֹעֲדִים בְּטָלִים". אֲבָל 'יְמֵי הַפּוּרִים לֹא נִבְטְלִים' - כִּי גַם בַּיָּסוּד שֶׁל פּוּרִים רְאוּ נִפְלְאוֹת הַשְּׁגָחָתוֹ בְּכָל עֵת וְרַגַע - שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַתְּגַלּוּת הַשְּׁגָחָתוֹ שֶׁל לְעֵתִיד. וְעַל־כֵּן יְמֵי הַפּוּרִים לֹא יִבְטְלוּ גַם לְעֵתִיד.

עַל־כֵּן 'מִצְוַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה' יִקְרָה וְגְדוּלָה כָּל־כֶּף - כִּי מִפְּרָסְמִין גַּם כְּזֶה, שְׁרוֹאִין הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ עֵלֵינוּ בְּכָל עֵת, אֲפֹלוּ בְּתַקְוָה הַהִסְתָּרָה, אֲפֹלוּ בְּעֵת שִׁישְׁרָאֵל רַחוּקִים מֵאַרְצָם. וְעַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ לָנוּ תַקְוָה גַם עֵתָהּ בְּגְלוּת הַמֶּר הַזֶּה.

וְעַקֵּר הַיָּסוּד הוּא, בְּבַחֲיַנַת מַה שֶׁמְבַאֵר בַּתּוֹרָה הַנִּזְכָּר (ח"א סא): "שֶׁעַל־יְדֵי שְׁעוֹשִׁין 'תְּשׁוּבָה', עַל־יְדֵי הַמְּרִיבָה וְהַמְּחַלְקֶת - עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה 'סֵפֶר חֲדָשׁ' וְכו', וְנִשְׁלַם הַתּוֹרָה; וְעַל־יְדֵי־זֶה נִכְלַלַת הַתּוֹרָה בְּתוֹךְ 'אֲבָן־שִׁתְּיָה', בְּבַחֲיַנַת 'קֶדְשֵׁי־קֶדְשִׁים', וְנִמְתַּקֵּין כָּל הַדִּינִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְכָל מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ דִּין הַכֹּל נִמְתַּק וְכו'".

וְזָהוּ בַּחֲנִינָת אֲתָקָף הַנֶּסֶם שֶׁל פּוּרִים, שְׂזָכוּ
עַל-יְדֵי גְדֹל הַנֶּסֶם: שִׁיתְחַדֵּשׁ סֵפֶר
קְדוּשׁ בְּזָה, שֶׁהִיא הַמְּגִלָּה הַקְּדוּשָׁה,
שְׁקוּרִין בְּרַבִּים, וּמְבַרְכִין עָלֶיהָ תַּחֲלָה וְסוּף -
שְׁמִיזִם מִתַּן-תּוֹרָה, לֹא נִתְחַדֵּשׁ סֵפֶר בְּזָה
שִׁיקְרָאוּ בוֹ בְּצַבּוֹר בְּבִרְכָה תַּחֲלָה וְסוּף.

וְעַל-יְדֵי שְׁנֵיתְחַדֵּשׁ סֵפֶר בְּזָה שְׁמִגְלָה
וּמְפָרְסֵם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם
- עַל-יְדֵי-זָה אָנוּ מְמַשִּׁיכִין עֲלֵינוּ בְּכָל דּוֹר
וְדוֹר, קְדֻשַׁת הַסְּפָרִים-הָאֲמִתִּיִּים שֶׁל גְּדוּלֵי
הַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּיִּים, שְׁמַחְדִּשִׁים סֵפָרִים
נִפְלְאִים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

וְעַקֵּר מַעֲלַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הֵיחָם
הוּא: שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת 'קִיּוּם-הַתּוֹרָה',
שְׂזוֹכִין עַל-יָדָם לְהִתְעוֹרְרוֹת אֲמִתִּי, וּלְעִצּוֹת
אֲמִתִּיּוֹת נוֹרְאוֹת - לְזָכוֹת עַל-יָדָם כָּל אֶחָד,
לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה בְּאִמְתּוֹת בְּתַמִּימוֹת. שְׁעַל-יְדֵי
סְפָרִים הָאֵלֹהִי, עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה, שְׁעַל-
יְדֵי-זָה נִכְלָלָת בַּבְּחִינָת 'קְדֻשֵׁי-קְדָשִׁים' כִּנּוּ"ל
- שְׁעַל-יְדֵי-זָה נִמְתַּקֵּן כָּל הַדֵּינִים שְׁבָעוֹלָם,
כִּנּוּ"ל.

וְזָהוּ (אֶסְתֵּר ט, כה): "וּבְבֹאֵה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ,
אָמַר: עִם הַסֵּפֶר יָשׁוּב מִחֲשֻׁבְתּוֹ
הָרָעָה אֲשֶׁר חָשַׁב עַל הַיְּהוּדִים עַל רֹאשׁוֹ."
"עִם הַסֵּפֶר" דִּיקָא - שְׁדִיקָא עַל-יְדֵי בַּחֲנִינָת
"הַסֵּפֶר" הַנּוּ"ל, עַל-יְדֵי-זָה דִּיקָא "יָשׁוּב
מִחֲשֻׁבְתּוֹ הָרָעָה עַל רֹאשׁוֹ".

כִּי עַל-יְדֵי שְׁנֵיתוֹסֵף 'סֵפֶר' - עַל-יְדֵי-זָה
נִמְתַּקֵּן כָּל הַדֵּינִים שְׁבָעוֹלָם כִּנּוּ"ל, עַד
שְׂזוֹכִין לְעִצּוֹת שְׁלֵמוֹת, עִצּוֹת עֲמֻקּוֹת מְאֹד,
שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת 'קִיּוּם-הַתּוֹרָה' - בַּחֲנִינָת (שֵׁם פְּסוּק
טו): "קִיּוּמוֹ וְקִבְלוֹ", כִּמּוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
(שְׁבַת פח.): "הַדָּר קִבְלוּהָ בִימֵי אַחֲשׁוּרוֹשׁ".

וְעַל-יְדֵי-זָה מְמַשִּׁיכִין בַּחֲנִינָת 'קִיּוּם-
הַתּוֹרָה' בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, עַל-
יְדֵי הַסְּפָרִים-הַקְּדוּשִׁים שְׁמַחְדִּשִׁין הַצַּדִּיקִי-
אִמְתּוֹת בְּכָל דּוֹר, שֶׁהֵם 'שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה',
שֶׁתְּהִיָּה נִכְלָלָת בַּבְּחִינָת 'קְדֻשֵׁי-קְדָשִׁים',
שְׁעַל-יְדֵי-זָה עַקֵּר 'קִיּוּם-הַתּוֹרָה' - כִּי זוֹכִין
לְעִצָּה שְׁלֵמָה, וּלְהִנְהָגוֹת יְשָׁרוֹת עַל-יָדָם,
וּכְנ"ל.

ע.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פּוּרִים א, א)

מְצִינּוּ שְׁכָל עַקֵּר הַגְּאֻלָּה הַהוּא, הַבִּיא
מְרַדְּכֵי עַל-יְדֵי 'סֵפֶר מַעֲשֵׂה',
בַּחֲנִינָת (אֶסְתֵּר ב, כב): "וַיַּגֵּד מְרַדְּכֵי לְאַסְתֵּר
הַמַּלְכָּה" - שֶׁסֵּפֶר הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהִיָּה - לְאַסְתֵּר,
שֶׁהִיא בַּחֲנִינָת ה'הַסְּתֵרָה', בַּחֲנִינָת 'שְׁנָה' - כִּדִּי
לְעוֹרֵר מִה'שְׁנָה', וּלְגַלּוֹת ה'הַסְּתֵרָה' עַל-יְדֵי-
זָה.

וְכֵן הִיָּה בְּסוּף, שְׁעַל-יְדֵי-זָה בָּאָה הַגְּאֻלָּה
אֲז, כִּמּוֹ שְׁכָתוּב (אֶסְתֵּר ו, א): בְּלִילָה
הַהוּא נִדְּדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ - "שְׁנַת מַלְכוּ שֶׁל
עוֹלָם" (מְגִלָּה טו:). וְזָה הִיָּה עַל-יְדֵי 'סֵפֶר-
מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל בַּחֲנִינָת מְרַדְּכֵי, כִּמּוֹ שְׁכָתוּב
(אֶסְתֵּר ו, א-ב): וַיֹּאמֶר לְהַבִּיא אֶת סֵפֶר הַזְּכָרוֹנוֹת
דְּבָרֵי הַיָּמִים וְכוּ', וַיִּמְצָא כְּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד
מְרַדְּכֵי - שֶׁמְצָאוּ 'סֵפֶר-מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל
מְרַדְּכֵי, בַּחֲנִינָת "רַב הַסֵּד" (מַחְבְּרַת-הַקֶּדֶשׁ
לְהַאֲרִיז"ל, פּוּרִים; לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן ח"א ט).

כִּי עַל-יְדֵי 'סֵפֶר-מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל מְרַדְּכֵי'
שֶׁסֵּפֶר לְאַסְתֵּר, שֶׁהִיא בַּחֲנִינָת 'כְּנֻסַּת-
יִשְׂרָאֵל', שְׁבָאוּ ב'הַסְּתֵרַת-פְּנִינִים' בַּבְּחִינָת
'שְׁנָה' כִּנּוּ"ל - וְעַל-יְדֵי-זָה הַקִּיצָם וְעוֹרְרָם
מִה'שְׁנָה' וְהַחֲזִירָם בְּתִשׁוּבָה - עַל-יְדֵי-זָה גָּרַם
בַּחֲנִינָת 'הַתְּעוֹרְרוֹת-הַשְּׁנָה' לְעֵלָא, בַּחֲנִינָת
נִדְּדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ" הַנּוּ"ל, כִּי עַל-יְדֵי

את־עֲרוֹתֶיךָ וְלֹא־תִתֵּן לָהֶן אֶת־עֲרוֹתֶיךָ וְלֹא־תִתֵּן לָהֶן אֶת־עֲרוֹתֶיךָ (זוהר ל'ד'לך פת. ויצא קסד. ויחי רלה. ועוד).

וְזֶה בְּחִינַת (אסתר ב, כב): "וְתֹאמֶר אֶסְתֵּר לְמֶלֶךְ בְּשֵׁם מְרֻדְכָי" - שְׁבַחֲנֵת אֶסְתֵּר, דְּהֵינּוּ 'פְּנִסֵּת־יִשְׂרָאֵל', הִיָּה לָהּ פֶּתַח־זוֹן פֶּה לְהַמְלִיץ טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל, כִּי סִפְּרָה לְמַלְכוּתוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהִבִּיֵּאתָ לְמַעַלְתָּהּ 'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁמַיִם שֶׁל מְרֻדְכָי, שְׁעַל־יַד־יֵזֶה הִיָּה הַתְּעוֹרְרוֹת־הַשָּׁנָה, כִּנּוּיָהּ.

זֶהוּ בְּחִינַת 'קְרִיאַת הַמְּגִלָּה, שְׁקַבְּעוּ לְדוֹרוֹת לְקָרוֹת הַמְּגִלָּה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, וְהִיא עֵקֶר הַמְצוּהָ שֶׁל פּוּרִים - כְּדֵי לְעוֹרֵר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל שָׁנָה מִבְּחִינַת 'שָׁנָה, עַל־יַד 'סְפוּר מַעֲשֵׂה שֶׁל שָׁנִים כְּדִמוּנֵי־זוֹת.

שָׁזָה בְּחִינַת הַמְּגִלָּה, שֶׁהִיא דָּבָר יָקָר מְאֹד - וְכָל עֵקֶדָה הוּא בְּחִינַת 'סְפוּר מַעֲשֵׂה, שְׁמַתְחֵלֶת: "וַיְהִי בִימֵי אַחַשְׁוֵרוּשׁ". וְכֵן עַד סוֹף הַמְּגִלָּה - הַכֹּל הוֹלֵךְ עַל דְּרֹךְ 'סְפוּר מַעֲשֵׂה, וְהוּא מַעֲשֵׂה שֶׁל מְרֻדְכָי וְאֶסְתֵּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מַעֲשֵׂה שֶׁל שָׁנִים כְּדִמוּנֵי־זוֹת, שְׁעַל־יַד־יֵזֶה מְעוֹרְרִין מֵהַשָּׁנָה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה.

בְּבַחֲנֵת (אסתר ט, כז-כח) וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה - שֶׁהַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַיָּמִים הָאֵלֶּה, מְבִיֵּאִים לְבְּחִינַת 'זְכָרוֹן בְּכָל שָׁנָה וְכוּ', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׂכַחָה'.

כִּי הַ'שָּׁנָה' הִיא 'הַסְתַּלְקוֹת הַמִּזְחִין, שָׁזָה בְּחִינַת 'שְׂכַחָה' שְׁרָצָה הָמָן לְהַגְבִּיר עֲלֵיהֶם, בְּבַחֲנֵת "הַפִּיל פּוּר" (שם ג, ז), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׂכַחָה, כְּמוֹבָא.

וְכֵן בְּכָל שָׁנָה נַעֲשֵׂה זֹאת, כְּמוֹבָא בְּסְפָרִים (פְּרִיעֲזֵי־חַיִּים, פּוּרִים פ"ה), וְעַל־יַד 'קְרִיאַת

הַמְּגִלָּה' כִּנּוּיָהּ, מְבַטְלִין הַ'שְׂכַחָה, בְּחִינַת הַ'שָּׁנָה, כִּנּוּיָהּ.

וְכֵן מֵהֵאָי טַעְמָא אָמְרוּ רַז"ל (שְׁלַח־עֲרוּךְ אֲרַח־חַיִּים תרצ, יז): "צְרִיךְ לְפַשְׁטָהּ כְּאֵגֶרֶת" - כִּי הִיא כְּמוֹ 'סְפוּר מַעֲשֵׂה, שְׁמִסְפָּרִין מֵאֵגֶרֶת' מַעֲשֵׂה שֶׁהִיָּה בִּימֵי מְרֻדְכָי וְאֶסְתֵּר, בְּחִינַת 'מַעֲשֵׂה שֶׁל שָׁנִים כְּדִמוּנֵי־זוֹת, כִּנּוּיָהּ.

עא.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, פּוּרִים ב, א - עַל־פִּי לְקוּטֵי־ מוֹהַר"ן ח"א יז, וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שְׂמִיָּהֶם)

'קְרִיאַת הַמְּגִלָּה, זֶה בְּחִינַת הַפְּתַב שְׁנַעֲשֵׂה עַל־יַד מְרֻדְכָי, שְׁנִכְתַּב וְנַחֲקַק בְּסְפָרֵיהֶם, שְׁעַל־יַד־יֵזֶה נַעֲשֵׂה הַנֶּס.

כִּי עַל־יַד־יֵזֶה נַעֲשִׂין 'גְּרִים, בְּחִינַת (אסתר ח, יז): "וְרַבִּים מַעֲמֵי הָאָרֶץ מִתְּיַהֲדִים" - שְׁעַל־יַד־יֵזֶה נִשְׁלָם 'פְּגַם־הַמְּזֻבָּח, שְׁעַל־יַד־יֵזֶה נִשְׁלָם הַדַּעַת, שְׁעַל־יַד־יֵזֶה נִתְּגַלָּה 'אוֹר־הַצַּדִּיק' הַמְּגִלָּה הַתְּפָאֲרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְעַל־יַד כָּל זֶה, הוּא 'מַפְלַת הָמָן, שְׁיִנְיֻקְתוֹ מִ'פְּגַם־הַמְּזֻבָּח'.

וְעַל־כֵּן עֵקֶר 'תְּקוּן הַמְּגִלָּה, נִתְּתַקְנָה וְנַעֲשִׂית שְׁתַּהֲיָה כְּתוּבָה בְּסְפָרֵיהֶם, וְכְמוֹ שְׁמוּבָא (מְרֻדְכָי, שְׁבַת שצו; טוּרֵי־זָהָב, אֲרַח־חַיִּים שְׁלֹד, סק"א): "שְׁבִשְׁבִיל־זֶה אֵין שׁוּם שֵׁם בְּפָרוּשׁ בְּכָל הַמְּגִלָּה מִחֲמַת זֶה, שְׁתַּהֲיָה כְּתוּבָה בְּסְפָרֵיהֶם".

כִּי כָּל עֵקֶר בְּחִינַת הַמְּגִלָּה, הוּא בְּחִינַת הַפְּתַב שְׁנַחֲקַק וְנִכְתַּב בְּסְפָרֵיהֶם, שְׁנַעֲשֵׂה עַל־יַד מְרֻדְכָי, שְׁעַל־יַד־יֵזֶה נַעֲשֵׂה הַנֶּס שֶׁל מַפְלַת הָמָן, כִּנּוּיָהּ. (עֵין לַחֲלוֹן לְקוּטֵי־ מוֹהַר"ן ח"א יז, הַמוּבָא בְּמַעֲרַכַת "מְגִלַת אֶסְתֵּר", בְּפָסוּק (אסתר ג, ב): "וַיִּמְצָא כְּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מְרֻדְכָי").

עב.

(לקוטי-הלכות, פזרים ד, ה)

ה'מגלה' הוא לשון 'התגלות', כמובא (פרי-עץ-חיים, פזרים פ"ה) - כי נתגלה 'תורה חדשה', על-ידי שנתגלה 'אור האהבה' שבדעת, שהוא בחינת 'אורייתא דעתיקא סתימאה', שמשם יונקת התורה-הקדושה שלנו.

ועל-כן לא נתנה [התורה], עד אחר שבא 'עמלק', והכניעו אותו - כי עקר 'התגלות התורה', תלוי ב'הכנעת עמלק', שהוא בחינת הקלפה שיניקתה מההסתרה, בבחינת הקלפה השנייה, שאין שם שום 'טוב', והוא 'כלו רע', ואין שם שום 'שכל' ושום 'ניצוץ דקדושה'. וכשמכניעין אותו, אזי נתגלה ה'הסתרה', ואזי זוכין ל'תורה' - כי כל התורה-הקדושה, יונקת מבחינת ה'אהבה-שבדעת, שהוא 'אורייתא דעתיקא סתימאה'.

ועל-כן קבלו ישראל התורה מחדש בימי אחשורוש - כי עקר קבלת-התורה תלוייה ב'הכנעת המן-עמלק, כנ"ל.

ועל-כן אין בהמגלה שום שם בפרוש, רק ברמז בראשי-תבות - כי הוא בחינת 'אור-הגנוז', בחינת התורה הגנוזה שנתגלה אז - ששם הוא למעלה מכל הקדשות.

עג.

(לקוטי-הלכות, בכור בהמה טהורה ד, ז)

זה בחינת 'קריאת המגלה', שהיא בחינת 'קריאת התורה', שהיא בחינת 'יראה' - כי צריכין לעמד בשעת הקריאה, באימה ויראה ורתת וזיע, כמו בשעת מתן-תורה, כמובא בכל הספרים.

ועכשו ממשיכין היראה בשכל עליון מאד מאד, על-ידי 'קריאת המגלה', שהיא 'פרסומי נסא' - שמפרסם: שאין להתירא משום אדם ומשום דבר שבעולם, כי אם מהשם-יתברך לבדו, כמו שראינו בחוש בתקופ הנס הנורא הזה, על-ידי 'מפלת המן' ו'גדלת מרדכי'.

וזה בחינת (אסתר ח, יז; ט, ג): "ורבים מעמי הארץ מתיידיים כי נפל פחד מרדכי עליהם" - "פחד מרדכי" דיקא, בחינת 'יראה עלאה'.

עד.

(לקוטי-הלכות, בכור בהמה טהורה ד, כה)

על-כן "אין קורין הלל בפזרים" (מגלה יד, ערכין י): - כי 'הלל' הוא בחינת 'בטול מלכות הרשעה', בחינת: "הללו עבדי ה'" (תהלים קיג, א), "ולא עבדי פרעה" (מגלה וערכין שם). וזה אין שייך בפזרים - כי "אפתי עבדי אחשורוש אגן" (שם). כי 'מלכות-הרשעה' שהיא 'מלכות אחשורוש', לא נתבטל אז.

אבל באמת: זהו עקר תקופ הנס, ועל-ידי-זה עקר קיום שלנו בגלות הזה.

וכל הקדשות של פסח ושלש-רגלים, שהם בחינת 'בטול מלכות-הרשעה' - לא היינו יכולים להמשיך עלינו עתה בגלות הזה שמלכי העכו"ם מושלים עלינו, בייאם דיקא על-ידי 'תקופ הנס של פזרים', שמגלה לנו: שגם עתה בגלות הזה "מלכותו בכל משלה" (תהלים קג, יט). ועל-כן "פזרים הכנה לפסח", כמו שמבאר בסימן ע"ד בלקוטי-תניינא.

וזהו (מגלה וערכין שם): "דבר אחר, קריאתה זהו ה'לילא" - הינו: כי 'קריאת

המגלה הוא עקר ה'הלל'. כי כל ההלל שאנו
אומרים בכל הימים טובים - לא היה לנו פח
להמשיך קדשת ההארה והמחין של הימים-
טובים, שזהו בחינת ה'הלל' שהוא מחין
גמורים - פי"אם על-ידי קריאת המגלה,
שפרסם שגם "בעבדתנו לא עזבנו אלקינו"
(עזרא ט, ט), וגם עתה "מלכותו בכל משלה".

ועל-כן "מתר בעשית מלאכה" - כי אז
ממשיכין ה'קדשה' שהיא
ה'יראה', אפלו בעת העבדות, שזהו עקר
התקון. וזה עקר הנס של פורים. ועל-ידי-זה
תהיה עקר הגאלה שלמה של משיח במהרה
בימינו - על-ידי שאנו ממשיכין מלכותו
ויראתו עלינו, "אפלו בעבדותנו" - אפלו
בעצם גלותנו בגשמיות ורוחניות.

- עניני משלוח מנות -

עה.

(לקוטי-הלכות, נטילת ידיים לסעודה ו, ד)

זה בחינת סעדת פורים ו'משלוח מנות' -
כי עכשו האכילה בקדשה, בבחינת
'הארת-הרצון', כי נמשכת מה'רמזים' שיש
ב'ים החכמה'.

ועל-כן "כל אחד שולח לחברו מנות
מסעדת פורים" - כדי לרמז לו
על-ידי-זה ה'רמזים' שיש ב'ים החכמה'.

כי כבר מבאר בתורה הנ"ל (ח"ב ז):
"שהעקר שכל אדם ידבר עם חברו
ביראת-שמים, ויאיר לו ויקבל ממנו הארת
הרבי', שמאיר בבו ונתלמיד שמלא כל הארץ
כבודו וה' אתנו" וכו'.

ועקר שלמות הארת-הדעת, הוא על-ידי
ה'רמזים' וכו', שמהם ה'פרנסה
דקדשה' של ישראל, שהיא בחינת 'מן',
בחינת (מכילתא פרשת ויסע פרשה ב): "לא נתנה
תורה אלא לאוכלי המן", שנאמר בו (שמות
טז, טז): "כי לא ידעו מה הוא", בחינת "תכלית
הידיעה אשר לא נדע".

רק בדרך 'רמזים' יכולים לרמז לכל אחד
לפי ערכו, 'תכלית הידיעה הזאת',
שהוא 'השגת משה', שהוא בחינת הרבי
האמת', שהוא בחינת 'מן' שירד בזכותו -
שהוא יודע להאיר 'תכלית הידיעה הזאת',
על-ידי ה'רמזים' וכו'.

וזהו בחינת (אסתר ט, יט-כב): "משלח מנות
איש לרעהו", וכנ"ל: ששולח כל
אחד לחברו מנות, שהם מיני אכילה של
'סעדת פורים', שבהם מלבשים ה'רמזים'
הנ"ל - כדי שיאיר כל אחד בחברו הידעת
הקדושה הנ"ל, על-ידי ה'רמזים' הנ"ל וכו',
וכנ"ל.

עו.

(לקוטי-הלכות, ברכות-הראיה
ושאר ברכות-פרטיות ד, יב)

זהו בחינת (אסתר ט, יט): "משלוח מנות איש
לרעהו" וכו' - כדי להגדיל האהבה
והשלום בין איש לרעהו, על-ידי ה'משלוח
מנות' ששולחין מזה לזה.

עז.

(לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ד, יח)

וזה בחינת "משלוח מנות איש לרעהו"
(אסתר ט, יט-כב) - כי כל אחד יש לו
נעשה ונשמע" כפי מדרגתו, ועל-כן כל
אחד שולח מהארה שלו לחברו, כי כל אחד
צריך להאיר בחברו מהארתו והשגתו.

וְזָהוּ (נחמיה ח, י): "אֲכָלוּ מֵעֲדָנִים וּשְׂתוּ מִמַּתְקִים, וְשָׁלְחוּ מְנוֹת לְאִין נְכוּן לוֹ וְכוּ', כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מְעֻזְכֶם" - כִּי בְּשִׁזְזוּכִין לְבַחֲנֵינָה "חֲדוֹת ה'" וְכוּ' - הִינּוּ בַחֲנֵינָה "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע" וְכוּ', וְזָה מֵאִיר בְּתוֹךְ הָאֲכִילָה, וְזָה בַחֲנֵינָה 'פּוּרִים' - שָׂאז צְרִיכִין לְשַׁלּוֹחַ מְנוֹת, לְהָאִיר כָּל אֶחָד בַּחֲבֵרוֹ וְכוּ', כַּנִּל.

ע.ח.

(לקוטי־הלכות, פזרים ה, טז)

זָה בַחֲנֵינָה (אסתר ט, יט-כב): "מְשַׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ" - לְהִרְאוֹת גְּדֹל הַתַּפְּשֻׁטוֹת הָעֵינַיִן-טוֹבָה עִבְשִׁיו, שֶׁכָּל אֶחָד עֵינָיו טוֹבָה וְיָפָה בַחֲבֵרוֹ, וְשׁוֹלְחִין מְנוֹת זֶה לְזֶה, וְזֶה לְזֶה - שֶׁכָּל זֶה הוּא בַחֲנֵינָה "טוֹב-עֵינַיִן", שֶׁכָּל אֶחָד עֵינָיו טוֹבָה בַחֲבֵרוֹ.

ע.ט.

(לקוטי־הלכות, עבודת־אלילים ג, טז)

וְזָה בַחֲנֵינָה (אסתר ט, יט-כב): "וּמְשַׁלּוֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ" - כִּי כָּל אֶחָד צָרִיךְ שְׂיִתְחַבֵּר וְיִכְלַל בַּחֲבֵרוֹ, עַל-יְדֵי 'מְשַׁלּוֹחַ מְנוֹת' מְזָה לְזָה.

כִּי בְּשִׁמְכֵנִיעֵין ה'מִדְמָה', שְׂזָהוּ בַחֲנֵינָה 'פּוּרִים' - אֲזִי כָּל אֶחָד מֵרִים וּמִגְבִּיָּה אֶת חֲבֵרוֹ מִדְרָגָא לְדְרָגָא. עַל-כֵּן צְרִיכִין לְשַׁלּוֹחַ מְנוֹת מְזָה לְזָה, בְּדֵי שְׂיִכְלַל כָּל אֶחָד בַּחֲבֵרוֹ, לְהוֹרוֹת: שְׂעִבְשִׁיו שְׂנִכְנַע ה'מִדְמָה' שֶׁבְּכָל הַמְדְרָגוֹת.

כִּי 'הָמֵן הָרָשָׁע' יִמַח-שְׁמוֹ, הִיָּה כָּלוּל מִכָּל הָרָע שֶׁבְּמִדְמָה' שֶׁבְּכָל הַמְדְרָגוֹת. וְעִבְשִׁיו שְׂנִכְנַע וְנָפַל עַל-יְדֵי 'תַּקְוָה הַנֶּס' שֶׁל פּוּרִים, עַל-כֵּן עֵתָה כָּל אֶחָד נִכְלַל בַּחֲבֵרוֹ, כִּי כָּל אֶחָד מֵרִים וּמִגְבִּיָּה אֶת חֲבֵרוֹ. וְזָה בַחֲנֵינָה "מְשַׁלּוֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ", וְכַנִּל.

פ.

(לקוטי־הלכות, בְּכוֹר בְּהֵמָה טְהוֹרָה ד, כב)

"וּמְשַׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ" (אסתר ט, כב), מוֹבָן בַּפְּנוּת (פְּרִיעֵי-חַיִּים, פּוּרִים פ"ו): שֶׁ'אִישׁ' הוּא בַחֲנֵינָה גְּבָהָה, וְ'רֵעֵהוּ' הוּא בַחֲנֵינָה נְמוּכָה מְאֹד מִפְּנֵי אֵךְ בְּשִׁיזְרָד הַבַּחֲנֵינָה גְּבָהָה שְׂנִקְרָאת 'אִישׁ' בְּעוֹלָם לְמִדְרָגָה הַתַּחְתּוֹנָה - אֲזִי נִקְרָא גַם הַבַּחֲנֵינָה וּמִדְרָגָה הַתַּחְתּוֹנָה 'רֵעֵהוּ' שֶׁל הָאִישׁ הַנִּל, שֶׁהוּא הַבַּחֲנֵינָה הַגְּבוּהָה, שְׂזָהוּ בַחֲנֵינָה (רוֹת ד, ז): "שֶׁלַּף אִישׁ נִעְלוֹ וְנָתַן לְרֵעֵהוּ", עֵינַיִן-שָׁם.

הִינּוּ: שֶׁבְּפּוּרִים נִמְשָׁךְ הָאָרֶה נִפְלָאָה וְחֻסַּד נִפְלָא מְאֹד, עַד שֶׁכָּל הַמְדְרָגוֹת הַגְּבוּהוֹת, מֵאִירִין בַּמְדְרָגוֹת הַנְּמוּכוֹת מְאֹד, כְּאִלוֹ הֵם שׁוֹיִן בַּבַּחֲנֵינָה 'אִישׁ' וְ'רֵעֵהוּ' - שְׂזָהוּ בַחֲנֵינָה (שְׁמוֹת יח, ז): "וַיִּשְׁאַלוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם", הַנִּיאָמַר בְּמִשָּׁה וַיִּתְרוֹ, וְאָמְרוּ רַז"ל (רש"י שָׁם): "מִי הַקְּרוֹי אִישׁ, זֶה מִשָּׁה".

וְכַמָּה הִיָּה רְחוּקִים זֶה מִזֶּה. מִשָּׁה קָבַל הַתּוֹרָה מִפִּי הַגְּבוּרָה, וַיִּתְרוֹ נִתְגַּיֵּר מִמְּקוֹם רְחוּק וְטָמֵא מְאֹד, כִּי לֹא הִנִּיחַ עֲבוּדָה-זָרָה שְׂפָלָה עֲבָדָה, בְּפִרְט בְּעֵת שֶׁבָּא לְמִשָּׁה, שְׂעֵדִין לֹא נִתְגַּיֵּר, רַק שָׂרְצָה לְהַתְגַּיֵּר, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן קוֹרְאִים 'אִישׁ' וְ'רֵעֵהוּ'.

כִּי כִּךְ דִּרְבּוֹ שֶׁל הַצְּדִיק הַגְּבָהָה מְאֹד, שֶׁהוּא בַחֲנֵינָה מִשָּׁה - שֶׁהוּא מוֹרִיד אֶת-עַצְמוֹ וּמִקְרָב אֶת-עַצְמוֹ כָּל-כָּף, לְמִי שִׁישׁ לוֹ אֵיזָה רְצוֹן לְהִתְקַרֵּב אֶל הָאֵמֶת - הוּא מִקְרָב אֶת-עַצְמוֹ אֵלָיו כָּל-כָּף, כְּאִלוֹ הִיָּה 'חֲבֵרוֹ' מִמֶּשׁ, כְּאִלוֹ הֵם 'אִישׁ' וְ'רֵעֵהוּ'.

וְזָה סוּד "מְשַׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ" - כִּי הַמְּנוֹת שֶׁל פּוּרִים, שֶׁהֵם 'מִינֵי מֵאֲכָל וּסְעֵדָה' שֶׁל פּוּרִים, הֵם בַּבַּחֲנֵינָה 'יִרְאָה', כִּי עִקַּר ה'יִרְאָה' מִתְגַּלָּה בְּעֵת ה'אֲכִילָה' - שְׂזָהוּ

גִּדְל מַעֲלַת סְעֻדַת פּוּרִים, שִׁיקְרָה מְאֹד, מִחֲמַת שְׂאֵז מְאִירָה יִרְאָה נִפְלְאָה מְאֹד. וְעַקֵּר הַמְּשַׁכֵּת הַיִּרְאָה, הִיא בַּעַת הָאֲכִילָה וְהַסְעָדָה, בְּבַחֲיַנַת (רוֹת ב, יד): "לָעַת הָאֶכֶל גְּשִׁי הַלֵּם", כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי־הַנִּינְאָ (סִימָן עז).

וְאִלּוּ ה'מַאֲכָלִים שֶׁל פּוּרִים הַקְדוּשׁ, שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנַת יִרְאָה וְדַעַת נִפְלְאָה - עַל־כֵּן נִקְרְאִים 'מְנוֹת', בְּחִינַת 'מֶן שְׂאֶכְלוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, שֶׁהָיָה דַעַת נִפְלְאָה, בְּחִינַת יִרְאָה קְדוּשָׁה'.

פ.א.

(לִקוּטֵי־הַלְכוֹת, אֲפוּטְרוֹפּוּס ב, י)

זֶה בְּחִינַת (אֲסֵתֵר ט, יט-כב): "מִשְׁלֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ" - דְּהֵינּוּ: שְׂצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְשַׁלַּח לְחֵבְרוֹ מֵה'מַאֲכָלִים שֶׁל פּוּרִים'.

זֶה בְּחִינַת מַה שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁם בַּמַּאֲמָר הַנ"ל (ח"א כא, ט): "שְׁמִי שְׂזוּכָה לְבַחֲיַנַת הַתְּגַלּוֹת־הַמְּקִיפִים, הוּא צָרִיךְ לְהִטִּיב מְטוֹבּוֹ לְאַחֲרִים, וּלְגַלּוֹת הַסְּגָלָה לְעַם סְגָלָה - דְּהֵינּוּ: לְדַרְשׁ בְּרַבִּים וּלְגַלּוֹת לְאַחֲרִים, מַה שְׂזוּכָה שֶׁנִּתְגַּלָּה לוֹ מִ'הָאֲרַת־הַמְּקִיפִים' הַנ"ל וְכוּ', עֵינֵי־שָׁם.

וְזֶה בְּחִינַת "מִשְׁלֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ" - כִּי ה'מַאֲכָלִים שֶׁל פּוּרִים, הֵם בְּחִינַת 'הָאֲרַת־הַמְּקִיפִים' וְכוּ'. וְעַל־כֵּן כָּל אֶחָד מְחִיב לְשַׁלַּח לְחֵבְרוֹ מֵה'מַאֲכָלִים שֶׁל פּוּרִים' "מִשְׁלֹחַ מְנוֹת" - כִּדֵּי לְהִטִּיב מְטוֹבּוֹ לְאַחֲרִים.

כִּי ה'מִשְׁלֹחַ מְנוֹת' שֶׁשׁוֹלְחִין אֶחָד לְחֵבְרוֹ מֵה'מַאֲכָלִים שֶׁל פּוּרִים' - זֶה מְרַמֵּז עַל ה'מְקִיפִים' שְׂזוּכִין בְּפוּרִים, שֶׁהֵם מְאִירִין בְּהַמַּאֲכָלִים כַּנ"ל - שְׂצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְגַלּוֹת וּלְהֵאִיר בְּחֵבְרוֹ הָאָרֶזֶה זֶה וּלְהִטִּיב מְטוֹבּוֹ לְאַחֲרִים, כַּנ"ל.

וְעַל־כֵּן נִקְרָא "מִשְׁלֹחַ מְנוֹת" - לְשׁוֹן 'מֶן, כִּי הֵם בְּחִינַת 'מֶן, שֶׁהוּא [ה'מֶן הוּא] 'דַּעַת' (לִקוּטֵי־מִוֶּהֲרִין ח"א נו), בְּחִינַת [ה'מֶן הוּא] "מַאֲכָל שֶׁל צְדִיקִים לְעֵתִיד לְבָא" (תְּגִיגָה יב). וְעַקֵּר מַאֲכָל הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד־לְבָא, זֶה בְּחִינַת 'הַשְּׁגָת הַמְּקִיפִים' שֶׁיִּתְגַּלּוּ לְעֵתִיד וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן "צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְשַׁלַּח לְחֵבְרוֹ" - כִּדֵּי לְהִטִּיב מְטוֹבּוֹ לְאַחֲרִים כַּנ"ל, כִּי עַל־יְדֵי ה'אֲכִילָה', מִתְחַפְּרַת הַנְּשָׁמָה עִם הַגּוֹף, וּמְאִיר הַמְּקִיף לְפָנָיו, כִּי גּוֹף וּנְשָׁמָה הֵם בְּחִינַת 'פְּנִימִי וּמְקִיף', וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי 'אֲכִילַת פּוּרִים' - עַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא מְאִירִים ה'מְקִיפִים'. וּמֵאֵלּוּ ה'מְקִיפִין' הַמִּתְגַּלִּין בְּפוּרִים שֶׁהֵם מְלַבְּשִׁים בְּהַמַּאֲכָלִים - שׁוֹלַח כָּל אֶחָד לְחֵבְרוֹ 'מִשְׁלֹחַ מְנוֹת', כַּנ"ל.

- עֵינֵי 'מִתְנַוֹת לְאֲבִיוֹנִים' -

פ.ב.

(לִקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּרִכּוֹת־הֶרְאִיָּה וּשְׂאָר בְּרִכּוֹת־פְּרָטִיּוֹת ד, יב)

זֶה בְּחִינַת "מִתְנַוֹת לְאֲבִיוֹנִים" (אֲסֵתֵר ט, כב) - שְׂמַרְבִּין לְתַן בְּפוּרִים, וְ"כָל הַפּוֹשֵׁט יָד לְטַל, נוֹתֵנִין לוֹ" (ירושלמי מְגִלָּה פ"א ה"ד; שְׁלַח־עֲרוּךְ אֲרַח־חַיִּים תְּרַצד, ג), הַכֹּל כִּדֵּי לְהַרְבּוֹת ה'שְׁלוֹם', בְּחִינַת (אֲבוֹת פ"ב מ"ז): "מְרַבָּה צְדָקָה מְרַבָּה שְׁלוֹם".

פ.ג.

(לִקוּטֵי־הַלְכוֹת, עֵינֵי אַרְבַּע פְּרָטִיּוֹת א, ג)

זֶה בְּחִינַת "מִצּוֹת מִתְנַוֹת לְאֲבִיוֹנִים" בְּפוּרִים - כִּי עַל־יְדֵי ה'צְדָקָה' מְכַנְּיעִין 'קְלַפַּת הָמֶן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'פְּגַם־הַבְּרִית'.

וְעַל־כֵּן רָצָה הָמֵן לְבַטֵּל צְדָקוֹת יִשְׂרָאֵל,
 בָּמֹו שְׁפָתוֹב (אֶסְתֵּר ג, ט): "וְעִשְׂרֵת
 אֲלָפִים בְּכַר בָּסָף אֲשַׁקֵּל עַל גְּנֹזֵי הַמֶּלֶךְ" -
 כְּדֵי לְבַטֵּל כַּח הַשְּׁקָלִים, כַּמּוּבָא - מֵאַחַר
 שִׁידְעוּ: שֶׁעָקַר הַכְּנַעְנִית, שֶׁהוּא אָבִי אַבּוֹת
 הַטְּמֵאָה, פָּגַם־הַבְּרִית, הוּא הַצְּדָקָה כַּנ"ל -
 עַל־כֵּן רָצָה לְבַטֵּל הַצְּדָקָה, עַל־יְדֵי
 הַשְּׁפָעֵתוֹ לְמִקּוֹמוֹת אַחֲרָיִם.

אָבֵל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ "הַפֶּר עֲצָתוֹ וְקִלְקַל
 מִחֲשַׁבְתּוֹ" (וְעַל־הַנְּסִים), אֲדַרְבָּא: נִתְּן
 כַּח בְּצַדְקָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, לְהַכְנִיעַ אוֹתוֹ,
 וְלְבַטֵּל כַּח שֶׁל "עִשְׂרֵת אֲלָפִים בְּכַר בָּסָף"
 (אֶסְתֵּר ג, ט), כְּמֹו שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְגִלָּה יג): "בְּכַר
 הַקְּדִימוֹ שֶׁקְּלִיָּהֶם לְשַׁקְּלֵיךְ".

פד.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, פּוּרִים ב, א)

זֶה בְּחִינַת 'מִתְּנוֹת לְאֲבִינִים' שְׁנוֹתַיִן
 בְּפוּרִים - שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְּרַבָּה הָאֲהָבָה
 וְהַשְּׁלוֹם, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה 'אֹוִיר הַנֶּחַח
 וְהַזֵּד', שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִכְתָּבִין דְּבָרֵי מְרֻדְכֵי
 בְּסִפְרֵיהֶם, בְּבְחִינַת (אֶסְתֵּר ח, יז): "וַיִּמָּצָא כְּתוּב
 אֲשֶׁר הִגִּיד מְרֻדְכֵי". (עֵינֹ לְעִיל עֵינֵי מְקַרָא מְגִלָּה
 מִהֲלָכָה הַזֹּו, וְלַהֲלֹךְ מִעֲרַכְתָּ מְגִלַת אֶסְתֵּר, בְּפָסוּק הַזֶּה).

פה.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, פּוּרִים ד, ג)

"וּמִתְּנוֹת לְאֲבִינִים" (אֶסְתֵּר ט, כב) - זֶה
 בְּחִינַת 'הַתְּגַלּוֹת אֱלֻקוֹת'. כִּי
 עָקַר 'הַתְּגַלּוֹת אֱלֻקוֹת', בְּחִינַת 'הַתְּגַלּוֹת
 מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא עַל־יְדֵי 'צְדָקָה' - "אֲנִי
 בְּצַדֵּק אֶחֱזָה פְּנִיךָ" (תְּהִלִּים יז, טו), כַּמּוּבָא (בְּבֵא־
 בַתְּרָא י).

וְעַל־כֵּן בְּפוּרִים שָׂאז נִתְּגַלָּה הָאֹוִיר הַגְּנוּז
 וְהַסְּתוּם' - עַל־כֵּן אָנוּ מְגַלִּין
 אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי הַצְּדָקָה'.

כִּי זֶה הָעָקֵר: לְהַמְשִׁיךְ הַתְּגַלּוֹת לְגַלּוֹת
 הַסְּתֵרֶת אֱלֻקוֹתוֹ לְכָל הָעוֹלָם. "לְמַעַן
 יֵדַעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי ה' הוּא הָאֱלֻקִּים"
 (מְלָכִים־א ת, ט). וְעַל־כֵּן כְּשֶׁזֹּכִין בְּפוּרִים לְאֹוִר
 הָאֲהָבָה שְׁבִדְעַת', שֶׁהוּא 'אֹוִר־הַגְּנוּז', אָנוּ
 צְרִיכִין לְגַלּוֹת הַסְּתֵרָה זֹו, וְעָקַר 'הַתְּגַלּוֹת
 אֱלֻקוֹתוֹ, הוּא עַל־יְדֵי 'צְדָקָה'.

פו.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, פּוּרִים ה, טז)

זֶה בְּחִינַת (אֶסְתֵּר ט, כב): "וּמִתְּנוֹת לְאֲבִינִים" -
 כִּי אָנוּ צְרִיכִין לְתֵן 'צְדָקָה', שֶׁהוּא
 בְּחִינַת (מְשָׁלִי כב, ט): "טוֹב־עֵינֹ הוּא יְבָרַךְ, כִּי
 נָתַן מִלְּחֵמוֹ לְדָל". וְעַל־כֵּן בְּפוּרִים "כָּל
 הַפּוֹשֵׁט יָד לְטַל נוֹתְנִים לוֹ" (ירושלמי מְגִלָּה פ"א
 ה"ד; שְׁלַח־עֲרוּךְ אַרְח־חַיִּים תְּרַצד, ג) - כִּי אִזּוּ אֵין
 שׁוֹם יְדַע־עֵינֹ כָּלְל, רַק 'טוֹב־עֵינֹ' - שְׁנוֹתַיִם
 בְּעֵינֹ יָפָה וְטוֹבָה לְכָל הַפּוֹשֵׁט יָד לְטַל.

פז.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, קֶרְחָה וּכְתָבֶת־קַעֲמַע ג, כא)

עַל־כֵּן בְּפוּרִים "כָּל הַפּוֹשֵׁט יָד לְטַל,
 נוֹתְנִין לוֹ, אֶפְלוּ עֲבוּ"ם" (ירושלמי
 מְגִלָּה פ"א ה"ד; שְׁלַח־עֲרוּךְ אַרְח־חַיִּים, תְּרַצד, ג) - כִּי
 כָּל־זֶה מוֹרָה עַל דְּבוּרֵי הַשְּׁלוֹם, כְּמֹו שֶׁאָמְרוּ
 רַז"ל (גִּטִּין סא): "מִפְּרֻנְסִין עֵנִי עֲבוּ"ם עִם
 עֵנִי יִשְׂרָאֵל, מִפְּנֵי דְרָכֵי שְׁלוֹם".

אָבֵל עֲכָשִׁיו בְּפוּרִים, צְרִיכִין לְקַיֵּם זֹאת
 בְּיוֹתֵר, כִּי עֲכָשִׁיו צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ
 'שְׁלוֹם גְּדוֹל', אֶפְלוּ עִם 'אִמּוֹת הָעוֹלָם' - כְּדֵי
 שִׁישׁוּבוּ כָּלְם לְ'אִמּוֹנַת יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי רְבוּרֵי
 הַשְּׁלוֹם, בְּחִינַת (צְפַנְיָה ג, ט): "אִזּוּ אֶהְפֹּךְ אֵל כָּל
 הָעַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה" וְכו'.

שְׂזָה בְּחִינַת (אֶסְתֵּר ט, א): "וְנִהְפּוּךְ הוּא אֲשֶׁר
 יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים הַכֹּהֵן בְּשִׁנְאֵיהֶם" -
 כִּי הֵם יִשׁוּבוּ אֵלֵינוּ לְ'אִמּוֹנַתְנוּ, וְאֶנְחֵנוּ נִשְׁלְט

בהם פרצוננו, כי יתהפכו ל'אמונת ישראל'
בחינת: "אז אהפך" וכו' כנ"ל.

כי עכשיו הם מתקנאים בנו על שאנו
חזקים באמונתנו, ומחמת זה הם
מתגרים בנו, וזה עקר תקף הגלות והשעבוד
שסובלים מהם. אבל לעתיד יתהפך הדבר,
בחינת "אז אהפך" - שאדרבא, יתהפכו
פרצונם לאמונתנו, על-ידי רבוי השלום
שיהיה אז, כמו שכתוב (ישעיה ב, ד): "לא ישא
גוי אל גוי חרב" וכו'.

ואז נשלט בהם מרצונם כי יכניעו עצמן
אלינו מרצונם. וזהו בחינת: "ונהפוך
הוא אשר ישלטו היהודים המה בשנאייהם",
כנ"ל.

- עניני סעדת פורים -

פח

(לקוטי הלכות, ברפת הרי"ח וברפת הודאה ד, ו)
וזה בחינת סעדת פורים, "שהיא מצוה
גדולה להרבות בסעדה, לאכל
ולשתות ולשמח" (שלחן ערוך ארח-חיים תרצה, א)
- כי אז האכילה בקדשה, בבחינת 'מזונא
דנשמתא'. כי אז מכניעין 'קלפת עמלק',
שהוא מ'זרע עשו' שהוא בחינת 'מזונא
דגופא', בבחינת (בראשית כה, כו): "וידו אחזת
בעקב עשו".

פט

(לקוטי הלכות, פורים א, ז)
על-ידי אכילת סעדה זו של פורים -
נתתקן פגם האכילה, "שנהנו
מסעדה של אותו רשע" (מגלה יב.) - שעל-
ידי זה היה פגם הדעת מאד, וגברה
ה'הסתרה'. אבל 'אכילה זו' הוא הפך מזה -

כי הוא בחינת 'שלמות הדעת', בחינת "לחם
מן השמים" (שמות טז, ד), בחינת 'מן'.

צ

(לקוטי הלכות, פורים ב, א)

על-כן "מצוה גדולה לאכל בפורים
ולהרבות בסעדה מאד" - כי עקר
'שלמות הדעת' ותקונו, ו'הכנעת הכסילות',
שמשם 'יניקת המן' - הוא על-ידי 'אכילה
בכשרות' - שזה נעשה על-ידי ה'צדקה'
ו'מקרא מגלה'.

ועל-כן "נוהגין לעשות עקר הסעדה
סמוך לערב", אחר שעשו
התקונים של הפורים, שעל-ידם נשלם
ה'דעת' - אז התרה האכילה, והיא מצוה
גדולה להרבות בסעדה - כי אז ה'אכילה'
הוא עקר 'שלמות הדעת', כנ"ל.

ועל-כן מתענין קדם פורים תענית אסתר
- כי ה'תענית' הוא 'תקון תאות'
אכילה'.

- עניני 'משתה יין' ו'שכרות של פורים' -

חוב אינש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין
ארור המן לברוך מרדכי.
(מגלה ז)

צא

(ח"א לג, ג)

הנה יש שני מיני ימים: 'ימי טוב', ו'ימי
רע'. כמו שכתוב (קהלת ז, יד): "ביום
טובה היה בטוב, וביום רעה ראה".

הינו: שצריך לאדם להסתכל שם היטב
היטב - בודאי ימצא שם 'ימי טוב',
הינו 'תורה'. ו'הימים' נקראים 'מדות' וכו',
ו'המדות' הם ה'תורה' וכו', ו'אותיות התורה'
הם המחייב את כל דבר ודבר.

אָלָא כָּל מַה שֶׁהַמְדֻרְגָה הִיא לְמַטָּה, שָׁם הֵם 'אוֹתוֹת הַתּוֹרָה' בְּצַמְצוּם יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהָיוּ בְּמִדְרָגָה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה, וְאֵינָם מְאִירִים כָּל־כָּף כָּמוֹ לְמַעְלָה בְּמִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה, כִּדִּי שְׁלֵא לְהַשְׁפִּיעַ אֹרֶךְ וְחַיּוּתָהּ יוֹתֵר מִהֲרָאוּי.

נִמְצָא: אֶפְלוּ בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, הֵינּוּ: בְּיָמֵי רַע, שֶׁהֵם 'מִדּוֹת רַעוֹת' וְלִשְׁנוֹת עֵבוֹ"ם - שָׁם יְכוּלִין לְמַצָּא 'אוֹתוֹת הַתּוֹרָה'.

אָבֵל מִחֲמַת רַבּוּי הַלְּבוּשִׁים וְגִדְל הַצְּמָצוּם, אֵינָם נִתְרָאִים 'אוֹתוֹת הַתּוֹרָה', הֵינּוּ: 'יָמֵי טוֹב' - עַל־יְדֵי 'יָמֵי רַע' וְהַחֲשָׁד הַשׁוֹרָה עֲלֵיהֶם.

אָבֵל מִי שְׂכּוּפָה אֶת יִצְרוֹ-הָרַע, הֵינּוּ: ה'יָמֵי רַע', הֵינּוּ: ה'מִדּוֹת־רַעוֹת' - אֲזִי הָרַע נִתְבַּלְבַּל לְגַמְרֵי נֶגֶד 'יָמֵי הַטּוֹב' שֶׁבָּהֶם, אֲזִי אוֹתוֹת בּוֹלְטוֹת וְנִתְרָאִים וּמְאִירִים בְּיוֹתֵר.

כִּי מִתְחַלָּה, לֹא הָיוּ מְאִירִין כָּל־כָּף, כִּי לֹא קִבְּלוּ אֹרֶךְ מִלְּמַעְלָה, כִּדִּי שְׁלֵא יִקְבְּלוּ ה'יָמֵי רַע', יוֹתֵר מִכִּדֵּי חַיּוּנוֹ. וְעַכְשָׁו שֶׁנִּתְבַּטַּל הָרַע, וְנִשְׁאָרִין 'אוֹתוֹת הַתּוֹרָה' לְבַד - אֲזִי מְקַבְּלִין אֹרֶךְ רַב מִלְּמַעְלָה.

הֵינּוּ: ה'יָמֵי רַע', הֵינּוּ: 'לִשְׁנוֹת הָעֵבוֹ"ם - נִכְפָּפִין וְנִתְבַּטְּלִין כְּנִגְדּוֹ, וְנִשְׁאָרִין אוֹתוֹת הַתּוֹרָה' בּוֹלְטִין. וְאֲזִי מְקַבְּלִין אֵלּוּ 'אוֹתוֹת הַתּוֹרָה' אֹרֶךְ רַב יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהָיוּ מְקַבְּלִין מִתְחַלָּה, כִּי מִתְחַלָּה לֹא הָיוּ מְקַבְּלִין אֶלָּא כִּדִּי חַיּוּת הָרָאוּי לְאוֹתוֹ מְקוּם, כִּדִּי שְׁלֵא לְהַשְׁפִּיעַ יוֹתֵר מִהֲרָאוּי לָהֶם.

כָּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י (פְּרִיעֵץ־חַיִּים פ"ו): "עַד דְּלֹא יָדַע בֵּין אֲרוֹר הָמֶן לְבְרוּךְ מְרַדְּכִי" - הֵינּוּ: שִׁימְשִׁיךְ שֶׁפַע לְהַקְּלָפוֹת, 'כִּדִּי חַיּוּנוֹ', וְלֹא יוֹתֵר.

עֵין בְּפְרִיעֵץ־חַיִּים בְּכּוֹנוֹת פּוֹרִים פָּרַק ו', מְבָאָר שָׁם: שֶׁצְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ חַיּוּת לְהַקְדִּישָׁה הַנְּעַלְמַת בְּתוֹךְ הַקְּלָפוֹת, אָבֵל צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ חַיּוּת בְּצַמְצוּם גָּדוֹל, שֶׁזֶּהוּ סוּד בְּנוֹת הַשְּׂכָרוֹת שֶׁל פּוֹרִים, עֵין־שָׁם.

אָבֵל כִּשְׁנַפְשֵׁטִין ה'אוֹתוֹת' מ'הַקְּלָפוֹת' - אֲזִי מְקַבְּלִין אֹרֶךְ רַב מִלְּעֵלָא.

[לְקוּטֵי־הַלְּכוֹת, פּוֹרִים ד': וְכִשְׁהָאָדָם נוֹפֵל שָׁם לְתַקְּףָהּ, קִלְפַת 'הַמְּוֶעֱמֵלֵק' - אֲזִי כִשְׁזוֹכָה לְשׁוֹב מִשָּׁם, יְכוּל לְהַגִּיעַ לְקַדְשָׁה גְבוּהַ מְאֹד, כִּי דִיקָא שָׁם מְצַמְצֵם וּמְלַבֵּשׁ אֹרֶךְ גְבוּהַ מְאֹד, 'אוֹר־הַגְּנוּז', בְּחִינַת 'אוֹר הָאֶהְבָּה שְׂבֻדַּעַת' שִׁיתְגַּלְגַּל לְעֵתִיד־לְבָא, וְזֶהוּ עֵצָם מְעַלַת יוֹם הַפּוֹרִים. (עֵינ־שָׁם בְּאַרְיִכוֹת)].

צב.

(כּוֹכְבֵי־אוֹר, שִׁטוֹן־וְשִׁמְחָה א)

בְּפוֹרִים מְצוּהָ לְקַיֵּם מְאֹד חַז"ל (מְגִלָּה ז:): שֶׁ"חַיֵּב אֵינִישׁ לְבִסּוּמִי" וְכו' - כִּכְשׁוֹטוֹ. בֵּן שְׁמַעְתִּי מְאֹבֵי הַרִינֵי־כַפָּרַת־מִשְׁכָּבוֹ (רַבִּי נַחֲמָן מִטּוֹלְטָשִׁין ז"ל) בְּשֵׁם אֲדָמוֹר ז"ל, וּבְשֵׁם שְׁאָר צְדִיקֵי־אֲמַת, שְׁלֵא כִדְעַת הַמְּפָרְשִׁים בְּזֶה בְּעֵינֵין אַחֵר.

צג.

(כּוֹכְבֵי־אוֹר, שִׁטוֹן־וְשִׁמְחָה א, הָעֵרַת הַמַּעֲתִיקֵר' שְׁמוּאֵל הַדּוּבִיץ ז"ל; עֵנְג־שֶׁבֶת לִר' אֶפְרַיִם ל' ז"ל, מִכְּתָב מִיּוֹם י"ב אָדָר ת"ט"ה)

שְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם אֲדָמוֹר ז"ל: "שֶׁהַשְּׂכָרוֹת בְּפוֹרִים, הוּא תַקּוּן לְפָגַם־הַבְּרִית!"

צד.

(שִׁיחַ־שׁוֹפֵי־קוֹדֶשׁ הַחֲדָשׁ ח"ג תַקִּיד)

רַבְּנוֹ ז"ל אָמַר עַל הַשְּׂתִיָּה בְּפוֹרִים: "נֶאֱדָר בְּרָאנְפָן, אִיזוֹ נֶאֱדָר תַקּוּן־הַבְּרִית" [עוֹד יִיִן־שָׁרָף, הוּא עוֹד תַקּוּן־הַבְּרִית]. (בְּרוּסְיָה לֹא הָיָה יִיִן מְצוּי כָּל־כָּף, וְהָיוּ שׁוֹתִים יִיִן־שָׁרָף).

צה.

(שיח שרפי קדש החדש ח"ג תקטו)

מוהרנ"ת ז"ל היה שותף בפנרים לשכרה, ומקיים בפשיטות צווי חז"ל (מגלה ז): "מיחייב איניש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי".

צו.

(טובות זכרונות ה)

כשבא מוהרנ"ת לאדמו"ר ז"ל (פנרים תקס"ג במעונו ועדיבקע - הספור מובא לעיל באריכות), היה [רבנו] באמצע סעודת שחרית של פורים, והיו שם אנשי העיר שהיו מקרבים לרבנו ז"ל. ענה לו אדמו"ר ז"ל: "אתה היית בכפר בערב לקריאת המגלה, ונשמתה היה אצלי בקריאתי המגלה בפה".

וכבד אותו במשקה המשפר, ואמר לו: "הגם שאתה בא מן הדרך, ומסתמא בלילה לא היה לך מנוחה פל-כף, אף-על-פי-כן "חייב איניש לבסומי" (מגלה ז), בפשיטות, לקיים מצות 'מחית עמלק בזה'".

צז.

(לקוטי הלכות, תפלין ו, כח-ל)

בפנרים מפילין ומבטלין את הגאות, שהוא בחינת 'קלפת המן-עמלק'. ואז נחיה השפלות של משה רבנו עליו-השלוש' שבכל אבר, שהוא בחינת 'קדשת מרדכי' שנתגלה אז בהארה גדולה ועצומה מאד, אפלו בתקף העשיה, שעל-ידי-זה עקר תקף הנס, כי אם לאו, היה פליה חסו-שלוש, כמבאר בכתבי האריז"ל (פרי-עץ-חיים, פנרים פ"ה).

הינו: בחינת הארת קדשת אור פני הצדיק, שעל-ידי-זה נמשך בחינת 'ענוה', בחינת 'חיים-נצחיים', שמבטל

ה'גאות', שהוא בחינת 'המן', שהוא בחינת 'סטרא-דמותא'.

ועל-כן אז השמחה גדולה מאד, בחינת (תהלים טז, יא): "תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך" - כי 'חיים-נצחיים' הנ"ל, הם עצם השמחה נפלאה.

ועקר ה'ענוה' הוא: לזכות לתכלית הבטול באמת, לבחינת 'ענוה של משה', שהוא בחינת חיים של כל אבר, עד שיוכל להגביה לבו בדרכי ה', ואף על פי כן יהיה עניו באמת - כי שם הכל אחד, בבחינת (מגלה לא): "במקום גדלותו, שם אתה מוצא ענותנותו".

וזה בחינת (מגלה ז): "חייב איניש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" - עד שיגיע ל'בטול' בזה, ששם אין חלוק בין 'ענוה' ל'גדלות', כי שניהם אחד - בחינת 'במקום גדלותו, שם אתה מוצא ענותנותו', כנ"ל.

כי "ארור המן" - זה בחינת 'בטול הגאות', שהוא בחינת 'המן', כנ"ל. ו'ברוך מרדכי' - זה בחינת לברוך ולהאיר מדת הענוה, שהוא בחינת 'מרדכי הצדיק', שהוא בחינת 'משה'.

וצריכין בפנרים להתבסם פל-כף - עד שיגיע ל'שמחה' בזאת, שהוא בחינת 'חיים-נצחיים' הנ"ל, שהוא בחינת 'תכלית הבטול', ששם ה'גדלות' וה'ענוה' שניהם אחד, בחינת "במקום גדלותו וכו', כנ"ל.

וזה זוכין על-ידי 'שתית היין' בפנרים, שהוא בחינת "יין המשמח" (פרכות לה. יומא עו: סנהדרין ע. לקוטי מוהר"ן ח"א יב, ד), שהוא

בבחינת 'תחית-המתים', שאז נזכה לשתות מ'יין-המשמר'.

כי 'יין' יש בו שני בחינות, כמו שאמרו רז"ל (יומא עז): - הינו: כשאינ זוכין לשתותו בקדשה, אזי נמשך סטרא-דמותא חסיושלום, כמו שכתוב (משלי כג, לא): "אל תרא יין כי יתאדם וכו' אחריתו כנחש ישך וכצפעני יפריש", ופרש רש"י: "שמפרישו מן החיים".

ועל-כן ה'יין' מביא שנה שהוא אחד מששים במיתה, כי "עקר פגם עץ-הדעת היה על-ידי היין" (בראשית-רבה יט, ה), שעל-ידי-זה נמשך ז'המת-הנחש, ונגזר מיתה' על העולם.

אבל כל אחד צריך לתקן חטא אדם-הראשון, ולהמשיך בחינת 'תחית-המתים', ואז ה'יין' בקדשה, בבחינת 'התעוררות-השנה', בבחינת (שיר-השירים ז, י): "וחפך פיין הטוב וכו' דובב שפתי ישנים", בבחינת (שבת סז): "חמרא וחי ליום רבנן" - כי נמשך על-ידו בחינת 'שמחה', שהוא עקר ה'חיים' כנ"ל, שזהו בחינת (תהלים קד, טו): "ויין ישמח לבב".

ועל-כן בפורים שאז נמשך 'הארת מרדכי', שעל-ידי-זה נמשך בחינת 'תחית-המתים' - אז היין בקדשה, בבחינת "יין המשמח", שהוא בחינת 'תחית-המתים', שהוא בחינת 'תכלית הענוה והבטול', שהוא בחינת "עד דלא ידע", כנ"ל.

צח.

(לקוטי-הלכות, נפילת-אפים ד, ז)

"חייב אנש לבסומי בפורי'א, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" (מגלה ז)

- כי בפורים, אז עקר הכנעת ז'המת-הנחש, שהוא ה'עצבות', בחינת (בראשית ג, ז): "בעצבון תאכלנה". וצריכין אז להעלות ה'שמחה' מעמקי הקלפות - עד שגזכה על-ידי ה'שמחה', להשיג בחינת ה'תשעה היכלין', שעל-ידם משיגין אור האינסוף, בבחינת "מטי ולא מטי" - שזהו בחינת "תכלית הידיעה אשר לא ידע" כנ"ל.

ועל-כן "חייב אנש לבסומי" - דהינו: להשתפר בפורים בשביל שמחה, כמו שכתוב (תהלים קד, טו): "ויין ישמח לבב אנוש". וצריכין להגדיל השמחה, עד שיזכה על-ידי 'השכרות' והשמחה של פורים, לבוא לבחינת "תכלית הידיעה אשר לא ידע" - שזהו בחינת "עד דלא ידע" וכו'.

כי עקר אחיזת הטוב והרע, שזהו בחינת "ברוך מרדכי, וארור המן" - עקר אחיזתו הוא מ"עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט"ז), שעקרו נמשך מבחינת (משלי טז, כח): "נרנן מפריד אלוף" - דהינו: שמפריד בחינת ה'פתר', שהוא בחינת "אלף".

כי עקר אחיזת הרע, הוא מהעדר הידיעה והסתרתו, שנמשך מחמת רבוי-אור שגורם 'שכירת-כלים', שזהו מחמת שאינם כוללים ה'ידיעה' ו'העדר הידיעה' יחד.

ועל-כן בפורים - אז צריכין להשתפר, עד שיבואו לידי שמחה כזאת, עד שיזכה לבחינת "תכלית הידיעה" הנ"ל, ששם נכלל ה'רדיפה' וה'מעבב' יחד, שהם ה'ידיעה' ו'העדר-הידיעה' - שניהם נכללין יחד, בבחינת "תכלית הידיעה אשר לא ידע", ושם נתבטל כל הרע לגמרי, כנ"ל.

וזהו בחינת: "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" - כי שם אין שיה

לומר 'טוב ורע', פי שם 'כלו אחד, כלו טוב',
וכנ"ל.

צ.ט.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הריח
וברפת-הודאה ד, ל)

"חייב איניש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע
בין ארור המן לברוך מרדכי" (מגלה
ז:). פי ה'שכרות' הוא הסתלקות-הדעת, ואז
נשאר רק 'פח-המדמה' בבלבול גדול, פנראה
בחוש: שה'שכור' אין לו 'דעת', והוא מבלבל
מאד.

וכל-זה הוא מ'הסתלקות-הדעת' ו'בלבול-
המדמה', שמשם כל החלומות
המבלבלין, ובלבול כל המשגעים, ובלבול
של השפור, כמבאר בספרים.

אבל בפזרים - אז זוכין להכניע 'זהמת-
הנחש' כל-כף, שמשם 'ברור-
המדמה' - עד שעל-ידי ה'שכרות' של
פזרים, שהוא בחינת 'מדמה', זוכין להמתיק
'בלבול-המדמה' בשרשו.

פי אז אין שליטה ל'זהמת-הנחש', שהיא
'כלל הקלפות' והסטר-א-אחרא,
להתאחז בה'שכרות', שהוא 'בלבול-
המדמה', להמשיך בפירות ואמונות-פוזביות
על-ידי-זה חסו-ושלום.

אדרבא: על-ידי ה'שכרות' של פזרים "עד
דלא ידע בין ארור המן לברוך
מרדכי" וכו' - ממתיק ומבטל פגם "עץ
הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט"ז), שרצה לחקור
שרש הטוב והרע' מהיכן נמשכין, שזהו
עקר פגם בלבול-המדמה'.

ועכשו על-ידי ה'שכרות' של פזרים 'עד
דלא ידע בין ארור המן לברוך
מרדכי' - ממתיקין ומתקנין זה הפגם, פי

נמתק זה ה'מדמה' בשרשו בפזרים, מחמת
שאז הוא עקר 'הכנעת המן-עמלק', שהוא
'זהמת-הנחש'. וזוכין להמשיך אז 'אמונה
שלמה' על-ידי ה'מדמה', שזהו עקר 'תקוף
הגם של פזרים'.

ק.

(לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ד, יט)

"חייב איניש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע
בין ארור המן לברוך מרדכי" (מגלה ז:
- פי אז נתהפך ה'ירידה' ל'תכלית העליה',
וזוכין לבחינת "שמחת עולם" (ישעיה לה, י),
שהוא בחינת "נעשה ונשמע" (שמות כד, ז),
שהוא בחינת 'השגה שלעתיד-לבא', שאז
יהיה 'כלו תשובה', ואז יהיה נעשין מעוונות
ישראל' - 'תורה' וכו'.

וזה בחינת: "עד דלא ידע בין ארור המן" -
שהוא בחינת כל ה'עוונות' שנמשכין
מ'זהמת-הנחש', בחינת (בראשית ג, יד): "ארור
אתה" וכו' - ל'ברוך מרדכי". פי גם
ה'עוונות' נעשים ב'זכיות', ונעשה מהם
'תורה', על-ידי ה'תשובה' - בחינת (ירמיה ג, כ):
"ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו".

קא.

(לקוטי-הלכות, תשעה-באב
ושאר-תעניות ד, כו)

ועל-כן (מגלה ז:): "חייב אנוש לבסומי
בפוריא, עד דלא ידע בין ארור
המן לברוך מרדכי" - פי ה'שכרות' אסור
תמיד, פי על-ידי ה'שכרות' יוכל לקלקל
תרבה, פי ה'יין' הוא בחינת גבורות ודינים'.

ומי שזוכה לשתות פראוי - אז מעורר
שכלו על-ידי ה'יין', בבחינת (יומא עו):
"חמרא וריחני פקחין" [היין והריח עשאוני פקח],
בחינת (שם): "זכה, נעשה ראש", ואזי

ממתיקין הדינים על-ידי שתיתו, בבחינת (ערובין סה.): "כל המתפתה ביינו, יש בו מדעת קונו", כפונבא בדבריו ז"ל (סימן כו תנינא).

אבל כששזתה יותר מדאי - נתעוררין חס-ושלום הגבורות כל-כף, עד שאין לו פח לעורר שכל כזה שיימתיק דינים פאלה, ועל-ידי-זה נתבלבל מחו ביותר, ויכול לקלקל הרבה חס-ושלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

אבל בפנרים - מאיר הארה גדולה ונפלאה, שהוא הארת מרדכי, כפונבא בכתבים (פרי-עץ-חיים, פנרים פ"ה), ואז נתעורר ומאיר שכל עליון וגבה כזה, שמאיר עד תכלית העשייה, שעל-ידי-זה נמתקין כל מיני דינים קשים שבעולם.

ועל-כן חיוב אז לשותות ולהשתפר - פדי שיעלה על-ידי השתיה, לשכל עליון וגבה מאד - כי אז יש פח להמתיק כל הדינים שבעולם, על-ידי השכל הגדול העליון מאד, שנתעורר על-ידי מצות השכרות של פנרים, וכנ"ל.

קב.

(לקוטי-הלכות, פנרים א, ו)

"חייב אינש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" (מגלה ז): - כי צריך לעלות אז אל בחינת זפרון, בבחינת (דברים כד, ט): "זכור את אשר עשה לך עמלק" - אל הגורל העליון, שרש הגורלות, ששם כלו טוב, ואין שום רע כלל, רק משם ולמטה מתפצלין שני הגורלות, שהם בחינת "ארור המן, וברוך מרדכי".

קג.

(לקוטי-הלכות, פנרים ד, ה)

ועל-כן "חייב לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" (מגלה ז): - כי שם הוא למעלה מהדעת, ושם אין שיד לומר "ארור המן" וכו', כי שם הוא כלו טוב, למעלה מהמדות, למעלה מימי טוב וימי רע.

וזוה בחינת סוד "פרה אדמה" (במדבר יט, ב) - שהוא בחינת חקה, למעלה מהדעת, והוא "מטמא טהורים, ומטהר טמאים" - שאי-אפשר להבין זה הפוד, עד לעתיד שיתגלה התורה הגנוזה.

קד.

(לקוטי-הלכות, סימני בהמה ותייה טהורה א, ה)

מי שהוא במדרגה גבה מאד מאד - אין מזיק לו שתית היין, ואדרבא: יכול לעשות בזה דברים גדולים, ולהשיג השגות גדולות.

כי מי שכבר הכניע לגמרי "עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט"ז), וברר ה'טוב' מן ה'רע' לגמרי בלי שום שיור כלל - הוא יכול לשותות, כי אין לה'רע' שב"עץ הדעת טוב ורע", שהוא בחינת שכרות, שום אחיזה בו. ואזי אדרבא: הוא מברר ה'טוב', ועושה בזה דברים גדולים מאד כנ"ל.

וזוה בחינת "שכרות שהתירו בפנרים דיקא" - רק ב'פנרים' התר השכרות, כי אז הוא עקר הכנעת קלפת עץ הדעת הנ"ל, כי אז הוא מפלת המן שאחזתו שם, כמו שאמרו רז"ל (חלין קלס): "המן מן התורה, מנין? שנאמר (בראשית ג, יא): 'המן העץ' וכו'.

ועל-כן אז הוא חיוב להשתפר - כי מאחר שאז אין שליטה להרע שב"עץ הודעת" פנ"ל, כי אזי בפורים הוא הכנעתו, על-כן חיוב גדול להשתפר, כי על-ידי ה'שכרות' מבררין ה'טוב' וממתיקין ה'רע' לגמרי.

כי מי שהוא במדרגה גבוהה פנ"ל, שיוכל לשנות פנ"ל - הוא מרים את ה'מחין' על-ידי ה'יין', עד שנכנס על-ידי-יזה לפני ולפנים, ששם 'כלו טוב'.

וזהו בחינת (מגלה ז): "חייב אינש לבסומי בפורי'א, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" - כי דיקא על-ידי ה'שכרות' הנ"ל ב'פורים' פנ"ל, הוא מגיע לבחינת 'לא ידע', שהוא 'כלו טוב' פנ"ל.

אבל לאו כל אדם יכול להכניס עצמו בזה, ולא בכל-זמן יכול להשתפר בין חס-ושלום, אפלו מי שהוא במדרגה גבה - כי הרבה גדולים שהיו במדרגה גבה מאד, נכשלו בזה, כמובא בזהר הקדוש (נדא קי), כי לזה צריך שיהיה מפלג במעלה מאד.

קה

(לקוטי-הלכות, בשור-בחלב ה, יט)

זהו בחינת גדל עצם השמחה של פורים, ששמחים אז יותר מכל הימים-טובים, וכמו שהזהירו רבותינו ז"ל (מגלה ז): "חייב אינש לבסומי בפורי'א, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" - שחייבין להשתפר ולשמח בפורים, "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי".

שיגיע על-ידי תקוף השמחה, 'למעלה-מהודעת', לתכלית שרש הקדשה העליונה, במקום שאין שם שום אחיזה

להרע כלל, עד שאין שייך שם לומר "ארור המן וברוך מרדכי".

כי בכל מקום שיש אחיזה לקלפה, אפלו אם הוא במעלה העליונה, ששם האחיזה של הקלפה דק מן הדק - שייך שם לומר "ארור המן" - שהוא דקות הקלפה הנאחזת שם, ו"ברוך מרדכי" - שהוא עצם הקדשה באמת.

אבל 'מרדכי' עולה על הכל, עד שזכה לבטל אחיזת הקלפות עד תכלית המעלה, עד שעלה למקום שאין להם שם אחיזה כלל, וזכה להמשיך הארה זאת לעולם, לדורות.

וזהו בחינת 'הארת פורים', שצריכין לשנות ולשמח אז, עד שיעלה לשם, לבחינה הנ"ל, ששם אין שייך "ארור המן" ו"ברוך מרדכי", פנ"ל.

ומשם נמשכת השמחה של פורים, שעל-ידי עצם השמחה הנמשכת משם, יכולין לשמח גם עתה בגלות המר הזה בכלל, וכן בפרטיות הגלות, שהוא גלות הנפש של כל אחד ואחד, ומגדל ההארה הזאת, יכולין לשמח כל הנפשות אפלו בתקוף הגלות.

קו

(לקוטי-הלכות, עבודת-אלילים ג, יח)

זה בחינת השכרות של פורים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מגלה ז): "חייב אינש לבסומי בפורי'א, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי".

כי 'שכרות' הוא בחינת 'שנה', בחינת 'התגברות-המדמה' - כמו שרואין בחוש: שהשכור מתגבר בו 'בלבול-המדמה',

ומדבר דברי־שטות' שבאין מ'בלבול-
המדמה'.

ועל־כן צריכין להתרחק מה'שכרות' מאד
מאד - פדי שלא יתגבר בו
ה'מדמה', שמשם כל ה'תאוות־רעות'.

אבל ב'פזורים' שאז 'הכנעת ה'מין־עמלק',
'הכנעת הרע־שבמדמה' כל־כף, עד
שאין ה'שכרות' מזקת כלל ביום הזה -
אדרבא: על־ידי ה'שתיה', מתקנין ה'מדמה'
שיהיה נכלל בקדשה, ומהפכין מרע לטוב.
פי בפזורים נכנע ה'רע־שבמדמה' כל־כף, עד
שיכולין על־ידי רבוי ה'שתיה', להפך
ה'מדמה' דיקא, אל ה'קדשה'.

פי 'יון', יש בו שני בחינות, "זכה, משמחו.
לא זכה, משממו" (יומא עו:) - והכל כפי
'פרור־המדמה'.

שמי שאינו זוכה לברר המדמה מרע לטוב
- אזי "היין משממו", פי 'שממון'
הוא בחינת 'שגעון', בחינת 'בלבול־המדמה'.

אבל מי שזוכה, דהינו שבבר הכניע ה'רע־
שבמדמה' - אזי "היין משמחו".

וז'הו בחינת ה'שתיה של פזורים' - שאז
'הכנעת־המדמה' וכו', ואזי השמחה
גדולה מאד על־ידי־זה. ועל־כן אז ה'שתיה
ב'בחינת "יין המשמח".

וז'הו: "חייב אינש לבסומי בפזריא, עד דלא
ידע בין ארור ה'מן לברוך מרדכי" -
פי 'ה'מן הרשע' הוא בחינת ה'רע־שבמדמה'
שבכל המדרגות כלם, פי הוא מ'זרע עמלק'
שהוא כלול מכל הרע והקלפות שבכל
המדרגות כלם, בבחינת (במדבר כד, כ): "ראשית
גזים עמלק".

פי בכל דרגא ודרגא מתגבר ומתפשט
ה'מדמה', ו'ה'מן הרשע' כלול מכל הרע
שבכל המדרגות וכו"ל. והוא התגבר אז על
ישראל בהתגברות גדול מאד.

פי 'בחי־המדמה', שהם ה'קלפות' שבכל
דרגא - אינם יכולים להתגבר, כ־אם
כפי המדרגה שבקדשה, ואזי יש פח ובחירה
באדם להתגבר בנגדה.

אבל 'ה'מן הרשע', היה כלול מה'רע־
שבמדמה' שבכל המדרגות, ורצה
להתגבר על כל אחד מישראל, בכח הרע
שבמדרגות הגבוהות ממנו. ובדאי אין פח
באדם שבמדרגה התחתונה, לעמד בנגד
הקלפה שבמדרגה הגבה ממנו, מכל־שכן
בנגד הקלפות שבכמה וכמה מדרגות
הגבוהות ממנו.

ו'ה'מן הרשע' ימח־שמו, שהוא הרע
שבכל המדרגות, רצה להתגבר על
כל אחד מישראל, בכח הרע שבכל המדרגות
שהיה כלול מהם. ועל־כן היה בלתי אפשר
לעמד בנגדו, כמו שכתוב (תהלים קכד, ב):
"לולי ה' שהיה לנו בקום עלינו אדם".
ו'דרשו רז"ל (מגלה יא.): "ומנו? ה'מן".

ועל־כן רצה "להשמיד ולהרג ולאבד את
כל היהודים, מנער ועד זקן" וכו'
(אסתר ג, יג) - פי רצה להתגבר בנגד כל ישראל
מגדול ועד קטן, מחמת שהיה כלול מהרע
שבכל המדרגות, וכן הוא בכל דור ודור.

וז'הו תקוף הנס הנפלא והנורא מאד של
פזורים, כמבאר בכל הספרים מתקוף
נפלאות הנס הגדול הזה הגדול מכל הנסים,
ו"כל המועדים בטלים וימי הפזורים לא
נבטלים" (מדרש משלי פ"ט) - פי אז היה בלתי

אפשר לעמוד נגד המן, מחמת שהתגבר נגד כל אחד בתקף הרע שבכל המדרגות.

על-כן חמל השם-יתברך על ישראל, ועשה להם גם נפלא, על-ידי ששלח להם אז מושיע ורב, את מרדכי היהודי שהיה החפץ מ'המן', כי היה כלול מקדשת התגלות הגונן על-אין שבכל המדרגות, בלן, ועל-כן היה לו פח להכניע את קלפת המן שהוא הרע שבמדמה' שבכל המדרגות וכו'.

ועל-כן נתן לו השם-יתברך פח להכניע ולהשפיל את 'המן הרשע' ימח-שמו, ולהציל כל אחד ואחד מישראל מידו, מקטן ועד גדול.

כי כמו ש'המן' מתגבר בכל דור בנגד כל אחד מישראל, אפלו בנגד הקטן במעלה, הוא מתגבר בנגדו בכח הסתות ופתויים ודמיונות ומניעות ובלבולים בלי שעור, הנמשכין ממדרגות הגבוהות ממנו הרבה הרבה.

כמו-כן שולח השם-יתברך בכל דור, 'צדיק' שהוא בחינת מרדכי, שכלול מכל המדרגות שבקדשה, שיש לו פח להאיר אפלו בהפחות-שבפחותים - הארה נפלאה ועצומה מאד מאד, הנמשכת ממדרגות גבוהות ממנו הרבה מאד. ועל-ידי-זה הוא מצילו מ'קלפת המן' שרוצה להתגבר בנגדו בכח הקלפות הגבוהות ממדרגתו וכנ"ל.

כי 'קדשת הצדיקים' הגבוהים במעלה, בחינת מרדכי - עולה למעלה על כל המדרגות, עד תכלית הקדשה, ששם מתבטלת ה'קלפה שבמדמה' לגמרי. כי כבר שברו הקלפות שבכל דרגא ודרגא, עד שפבר

נכללו בתכלית תכלית הקדשה העליונה, ששם הוא בטול כל הקלפות לגמרי.

וזה בחינת קדשת מרדכי היהודי, כנ"ל. וזאת ההארה מתגלה בפורים.

וזה בחינת: "חיב אינש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" - דהינו: שמגדל השמחה, יעלה למדרגה גבה כל-כך, עד שיאיר בו הארת פורים, שהוא הארת מרדכי - בשרשו העליון, ששם אין שום קלפה ורע שבמדמה לגמרי, ועל-כן אין שיד שם לומר "ארור המן וברוך מרדכי".

כי בכל המדרגות שיש שם קלפה וקדשה, בחינת המן ומרדכי - שיד לומר "ארור המן" שהוא ה'קלפה', ו"ברוך מרדכי" שהוא ה'קדשה'.

אבל ב'שרש הקדשה העליונה' - שם בטול המדמה והקלפה לגמרי, ושם אין שיד כלל "ארור המן וברוך מרדכי", מחמת ששם 'כלו קדש', 'כלו טוב'.

וזהו בחינת הארת פורים, שהוא הארת מרדכי, שהוא אור גדול ונורא מאד, שאינו מאיר בשום יום טוב פיאם בפורים, כמבאר בכתבי האריז"ל (פרי-עץ-חיים פ"ה).

הינו כנ"ל - כי זה האור, כלול מהקדשה שבכל המדרגות, עד תכלית הקדשה העליונה, ששם בטול הקלפה לגמרי. וזהו: "עד דלא ידע" וכו' - כי שם 'כלו טוב', וכנ"ל.

קז.

(לקוטי-הלכות, בנור בהמה טהורה ד, כב)

זהו בחינת ה'שכרות של פורים', כי אז צריכין שתהיה השתיה מרבה

מאכילה, כפונבא בפונות (פריעץ-חיים, פזרים פ"ו) - כי 'יין' בחינת גבורות קדושות, בחינת 'יראה עלאה', שהוא עקר השיר והשמחה, בחינת (ברכות לה): "אין אומרים שיר אלא על היין - המשמח 'אלהים' ואנשים".

כי 'יין' יש בו שתי בחינות, "זכה - נעשה ראש. לא זכה - נעשה רש" (יומא עו:).

"רש" - הינו עניות ואביונות, בחינת "עני מן הדעת" (נדרים מא:), בחינת 'יראות הנפולות'.

אבל "זכה, נעשה ראש" - בחינות 'מחין ודעת גדול', שהוא בחינת 'יראה עלאה' הנ"ל, שהוא עקר בחינת 'יין', בחינת 'כוס של ברכה', שהוא בחינת 'מלכות', בחינת "מורא מלכות" (אבות פ"ג מ"ב).

ועל-כן בפזרים שמאירה 'יראה נפלאה מאד' - מצוה להרבות בשתיית 'יין המשמח', שהוא בחינת 'יראה עלאה' הנ"ל.

וזהו (מגלה ז:): "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" - ואיתא בפונות (פריעץ-חיים, פזרים פ"ו): "כדי שיוכל להשפיע איזה הארה גם להניצוץ שבקלפות וכו'", עין-שם.

כי בפזרים מאירין ה'יראה נפלאה', לכל ה'ניצוצות' הרחוקים מאד מאד, אפלו המנחים בעמקי עמקי הקלפות, גם להם שולחין ריח הטוב והנפלא של ה'יראה עלאה' הנ"ל - כדי להחיות ולהשיב אותם גם-כן, כי הוא יתברך "חושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח" (שמואל-ב יד, יד), כידוע.

קח

(לקוטי-הלכות, מתנה ומתנת שכיב-מרע ג, טו)

"חייב איניש לבסומי בפזריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" (מגלה ז:)

- כי בפזרים מכניעין ה'ראש כל חוצות' (איכה ב, יט; ד, א), שהוא בחינת 'המר-עמלק', בחינת 'מאורי-אש', ואז נתגלה אור העליון מאד, ונמתקין כל הדינים בשרשו, ונכללין 'מאורי-אש' ב'מאורי-אור'.

ועל-כן צריכין להתפסם בפזרים - עד שיכניעו ה'מאורי-אש' למטה

לגמרי, שהם בחינת "ארור המן" - עד שיעלה לשרש העליון, ששם אין שיף לומר "ארור המן" כלל. כי שם למעלה בשרשו העליון, נכללין ה'מאורי-אש' ב'מאורי-אור'.

אך לזה אי-אפשר להגיע, כי אם על-ידי 'שתייה של פזרים', שאז השתייה מצוה, ואז היין בבחינת (יומא עו:): "זכה נעשה ראש", 'ראש' דיקא, בחינת "ראש בית" (תקוני-זהר יח: כד).

שעל-ידי השתייה של פזרים, מתגבר בחינת ה'ראש דקדשה', עד שנתבטל ונופל לגמרי בחינת ה'ראש כל חוצות', שנופל כל הרע, ומעט האמת שהיה פבוש שם בגלות, עולה ונכלל בשרשו.

ואז אין יודעין "בין ארור המן, לברוך מרדכי" - כי בשרש אין שיף שם 'ארור' כלל, "כי שם צוה ה' את הברכה" (תהלים קלג, ג), והכל ברוך ומברך שם; "יהי שם ה' מברך מעתה ועד עולם" (שם קיג, ב), אמן סלה.

קט

(לקוטי-הלכות, אפוסטרופוס ב, ח)

"חייב איניש לבסומי בפזריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" (מגלה ז:)

- זה בחינת 'מקיפים העליונים', ששם הידיעה והבחירה פלו חד, ושם 'פלו טוב',

וְשֵׁם הוּא בְּחִינַת "דָּלָא יָדַע" וְכוּ'. וְאִי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֶה הַשֶּׁכֶל עִכְשָׁו. וּבְפוּרִים צָרִיכִין לְהַשְׁתַּפֵּר, עַד שְׁיַעֲלֶה וַיִּגִּיעַ עַד שֵׁם.

וְעַקֵּר ה'שְׁכָרוֹת שֶׁל פּוּרִים' הוּא בִּיּוֹן (רש"י שם, דבור-המתחיל ל'בסומי') - זֶה בְּחִינַת (ערובין סה. סנהדרין לח.): "נִכְנַס יוֹן יָצָא סוּד". כִּי מוּבָא בַּמֶּאֱמָר הַנ"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א כא): כִּי "יוֹן לְאֶרְמָא קָלָא" [טבע הַיּוֹן לְהַשְׁמִיעַ קוֹל כְּשֶׁשׁוֹפְכִים אוֹתוֹ] [זהר שמיני לט].

וְזֶה בְּחִינַת 'שְׁתִּית הַיּוֹן שֶׁל פּוּרִים' - זֶה בְּחִינַת 'הַשְּׁבָעִים קוֹלוֹת' (המבאר שם בתורה כא), שְׁמַעוֹרָרִים אוֹתָן עַל־יְדֵי הַיּוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'לְאֶרְמָא קָלָא', וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֵּין הַמַּחֲיוֹן, בְּבְחִינַת "נִכְנַס יוֹן יָצָא סוּד".

כִּי "יוֹן נָתַן בְּשָׁבָעִים אוֹתִיּוֹת" (ערובין וסנהדרין שם) [בגימטריא. רש"י] - זֶה בְּחִינַת 'שְׁבָעִין קָלִין הַנ"ל, וְעַל־יָדָם יוֹצֵא וְנִתְגַּלֶּה הַסּוּד', הַיְנוּ: הַמַּחֲיוֹן וְהַמְקִיפִים שֶׁמְשִׁיגִים עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַיּוֹן שֶׁל פּוּרִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁבָעִין קָלִין הַנ"ל, שֶׁעַל־יָדָם נוֹלְדִין וְנִתְגַּלֵּין הַמַּחֲיוֹן וְהַמְקִיפִים שֶׁהֵיוּ מִתְחַלְּה בְּסוּד, בְּבְחִינַת הָעֵלָם.

- עֲנִינֵי הַשְּׂמִיחָה וְהַצְּחוּק בְּפוּרִים -

ק.י

(לקוטי־הַלְכוֹת, תַּפְלִין ו, ל)

"בְּאֹתֵי לִגְנֵי אֲחֹתִי כִלְהָ, אֲרִיתִי מוֹרֵי עִם בְּשָׂמִי (שִׁיר־הַשִּׁירִים ה, א). "מוֹרֵי עִם בְּשָׂמִי" - זֶה בְּחִינַת 'מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר'.

"מוֹרֵי" - זֶה בְּחִינַת "מְרַדְכֵי - מֶר דְּרוֹר" (שְׁמוֹת ל, כג; חֲלִין קַלְט:).

"עִם בְּשָׂמִי" - זֶה בְּחִינַת 'אַסְתֵּר' "שְׁנַקְרָאת הַדָּסָה" (אַסְתֵּר ב, ז; מְגִלָּה י:).

"אֶכְלֹתִי יַעֲרֵי עִם דְּבִשִּׁי" - פִּרְשׁ רַש"י: "שְׁקַבֵּל מָה שְּׂאִינוּ רְאוּי עִם הָרְאוּי". - זֶה בְּחִינַת 'שְׂמִיחַת פּוּרִים, שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְקַבֵּל בְּאַהֲבָה כָּל מָה שֶׁעוֹשִׂין יִשְׂרָאֵל מִחֲמַת 'שְׂמִיחַת פּוּרִים', אֲף־עַל־פִּי שִׂישׁ בָּהֶם עֲנִינֵי 'צְחוּק וְדַרְךְ־שְׁטוּת' שֶׁנִּרְאָה פְּאִינוּ רְאוּי - אֲף־עַל־פִּי־כֵן הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה, מִחֲמַת שֶׁעוֹשִׂין זֹאת מִחֲמַת 'שְׂמִיחַת פּוּרִים' הַגְּדוֹלָה מְאֹד.

וְאִז אוֹמֵר הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (שם): "אֶכְלוּ רַעִים, שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוֹדִים" - כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל בְּעֶצְמוֹ מְבַקֵּשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל: "שִׂיאֶכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ בְּשִׂמְחָה וְלֹא יִתְבַּיְשׁוּ עוֹד", וְכַנ"ל.

ק.יא

(לקוטי־הַלְכוֹת, נְפִילַת־אֲפִים ד־ה'ו)

עַקֵּר 'מִצּוֹת פּוּרִים' הוּא: לְשַׂמַּח בְּכָל עֵת, לְשַׂמַּח אֶת־עֶצְמוֹ בְּכָל מִינֵי שְׂמִיחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אַסְתֵּר ט, כב): "לְעִשׂוֹת אוֹתָם יָמֵי מְשֻׁתָּה וְשְׂמִיחָה", וְכְמוֹ שֶׁנוֹהֲגִים כָּל יִשְׂרָאֵל לְשַׂמַּח בְּכָל מִינֵי שְׂמִיחָת בְּפוּרִים, שֶׁזֶהוּ עַקֵּר מִצּוֹת פּוּרִים.

כִּי עַקֵּר הַכְּנַעַת הַסְּטֵרָא־אֲחָרָא, שֶׁהוּא זֶה־מֵת־הַנְּחָשׁ, הוּא בְּפוּרִים - כִּי אִז מְכַנְיַעִין 'קַלְפַת הַמֶּן־עַמְלֶק', שֶׁהוּא עַקֵּר זֶה־מֵת־הַנְּחָשׁ, שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל־יְדֵי 'חֲטָא עֵץ־הַדַּעַת', שֶׁמִּשָּׁם אֲחִיזַת 'הַמֶּן הַרְשָׁע' יִמְחֶה שְׁמוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (חֲלִין קַלְט:): "הַמֶּן מִן הַתּוֹרָה מִנִּין, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ג, יא): "הַמֶּן הָעֵץ" וְכוּ'.

נִמְצָא: שֶׁהַמֶּן הַרְשָׁע יִמְחֶה־שְׁמוֹ, הוּא בְּחִינַת פָּגַם "עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע"

(שם ב, ט"ז) - שעל-ידי-זוה נמשך 'זהמת-הנחש'. ועקר 'זהמת המן', 'זהמת-הנחש' - הוא בחינת 'עצבות ומרה-שחורה', שמתגברים בכל עת על ישראל, ואינם מניחים אותם לשמח, כי עקר הסטרא-אחרא הוא עצבות, כנ"ל, שזה נמשך מ'פגם עץ-הדעת', בחינת (שם ג, יז): "בעצבון תאכלנה" שנגזר אז, בחינת (שם ג, יז): "ויתעצב אל לבו" הנאמר ב'דורה-המבול'.

כי עקר ה'קדשה' הוא 'שמחה', דהינו: לשמח בהשם-יתברך, כי מי שיש לו אמונה שלמה בהשם-יתברך, בודאי ראוי לו לשמח תמיד בהשם-יתברך וכו'. ו'המן ועמלק' שהם בחינת 'המחקרים והכופרים' - מהם נמשך עקר 'העצבות והמרה-שחורה'.

כי עקר ה'שמחה', היא 'שמחת המצות', בחינת (תהלים יט, ט): "פקודי ה' ישרים משמחי לב" וכו' - היש שמחה גדולה מזו?

כי זה כל אדם יכול להבין, שבכולם היה אין שום שמחה בעולם, כי "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש" (קהלת א, ג) וכו', ועל-זה נאמר (קהלת ב, ב): "ולשמחה מה זה עשה".

ועל-כן אלו המחקרים והכופרים - אין להם שום שמחה אמיתית כלל וכו'. ולדבריהם הרעים והזרים והמרים והמטנפים - בודאי אין לשמח בשום מצוה חסוֹשֵׁלוֹם, מאחר שתכלית המצוה היא בשביל תקון זה העולם וכו', ואין צריכין לחזר לסתור שטותים ושקרים ודברים בדויים כאלה, שהם הם עקר האפיקורסות והכפירות, שכוֹפְרִים בתורת משה לגמרי וכו' וכו'.

ואנו בני-ישראל, אשר השם-יתברך הבדילנו ברחמיו מן התועים והכופרים האלה שהם בודאי מן הערב-רב - מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו וכו', כמה וכמה יש לנו לשמח בכל עת, ובפרט בשאנו מגיעים לעשות איזה מצוה, אשר אנו זוכים ברגע קלה של עשית המצוה, להיות נכללים בהשם-יתברך באור האין-סוף ברוך-הוא וכו' וכו'.

ואין להאריך בזה לאחינו בני-ישראל, מאמינים בני מאמינים, כי החכם יבין מדעתו, כמה יש לו לשמח בשעת עשית כל מצוה ומצוה!

וזוה עקר בחינת 'פזרים', שהוא בחינת 'עשית המצוה בשמחה' - כי אז שמחים כל ישראל בשמחה גדולה מאד, עד אין-סוף ואין תכלית. כי 'המן' 'זהמת-הנחש', הוא בחינת 'עצבות כנ"ל' - פי 'המן' בגימטריא 'צ"ו' עם הפולל, שהוא בחינת תקופת הקלפות שבעשיה, כמבאר בפזנות (פרי-עץ-חיים, פזרים פ"ה), כי "אין צו אלא עבודה-זרה" (סנהדרין נו:).

הינו: שעקר בחינת 'צו', שהוא בחינת 'כלליות צווי המצות' - הוא בשביל להכניע ה'עבודה-זרה', שהם ה'כפירות', שהם בחינת 'המן' שעולה 'צ"ו' עם הפולל - שהוא כופר בעשית המצות, ובזוה עליהם טעמים של שקר.

ועל-כן עקר קטרוגו והתגרותו הוא בהשמחה של המצות, כי אינו מניח לשמח בשום מצוה, מחמת שמכניס כפירות שהם טעמים של שטות בשביל עסקי עולם-הזה חסוֹשֵׁלוֹם וכו'.

ומחמת קנאתו של המן במרדכי וישראל, שראה שהם חזקים כל-כך בעשית מצותיהם, ועושין אותם בשמחה גדולה ובמסירת נפש - על-ידי-זה נתקנא בהם מאד, עד שרצה להעבירם מן העולם חסיושלום.

ומחמת שפקר קנאתם הוא בה'שמחה של המצוה, כי על גוף המצוה הם יכולים לומר חס ושלום: "שהוא נימוס חסיושלום, כמו שאר נימוסי העכו"ם חס-ושלום". אבל מאחר שרואים שישראל מוסרים נפשם על קדושה-השם בשמחה גדולה בשביל עשית המצות וכו', וכל ישראל קדושים שמחים במצותם, ובזה מתקנא 'המן' שהוא בחינת ה'פורים' - ביותר.

ועל-כן בפורים, שאז נכנע 'המן-עמלק', שהם בחינת ה'פורים' הנ"ל - אז עקר המצוה הוא 'שמחה' - כי זה עקר הכנעתו, כנ"ל.

וזה בחינת גדל הפלגת השמחה מאד מאד, שנוהגים כל ישראל בפורים, להרבות אז בשמחה גדולה מאד, ועושים אז כל מיני צחוק ושחוק, בשביל להרבות השמחה - כי עקר 'מצות פורים' הוא ה'שמחה' כנ"ל - ועל-כן עושים כל מיני שחוק ו'מלי דשטותא', ועושים אז 'מעשה שכרות ושטות' בשביל ה'שמחה'.

כי איתא בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות, כמה אזהרות גדולות: "שצריך האדם להרגיל את-עצמו להיות בשמחה תמיד". ואיתא בדבריו-הקדושים (לקוטי-מוהר"ן ח"ב כד; ח"ב מח; חיי-מוהר"ן תקצג): "שאי-אפשר להיות בשמחה, כי אם על-ידי מלי דשטותא דיקא

- שעושין עצמן כשוטה, ומשמחין את-עצמן במלי דשטותא.

כי מחמת שטבע האדם נמשך אחר העצבות מאד, כי כל אדם מלא יסורים ויגונות, בידוע לכל אחד ואחד, על-כן צריכין להכריח את עצמו בכל הפחות להיות בשמחה, ועקר השמחה אי-אפשר להיות כי אם על-ידי מלי דשטותא".

כמו ששמעתי מפיו ז"ל שאמר בזה הלשון: "סע האט א פנים, אז מע קען מער גיט פרייליך זיין, נאר מיט נאריש מאכין זיך" [יש פנים, שאי-אפשר להיות בשמחה, כ-אם על-ידי מלי דשטותא], וכן דבר עוד מזה כמה פעמים.

וזהו הענין מה שהיו נוהגין כל הצדיקים הגדולים המפרסמים שהיו בימינו: שעל-פירב היה להם אנשים שהיו כמו 'בדחנים', והיו עושים לפניהם כל מיני צחוק ושטות כמפרסם - והכל בשביל שמחה.

כי אין דבר מזיק לעבודת-השם כמו העצבות, כמובא בכל הספרים-הקדושים, ומגדל מרירת וצרות הגלות המר היה בגוף ונפש וממון, אי-אפשר להיות בשמחה, כי אם על-ידי 'מלי דשטותא' דיקא כנ"ל.

וזה בחינת "מלי דבדיחותא" שהיו נוהגים התנאים ואמוראים הקדושים קדם הלמוד (שבת ל: פסחים קיז.) - כדי לבוא לשמחה על-ידי מלי דבדיחותא, שהם מלי דשטותא דיקא.

וזהו בחינת מה שכתוב בזהר-הקדוש (ויקרא דף מז:): "שרב המנונא סבא, הוה מסדר קמי חבריא, פרקא דמלי דשטותא" - הינו כנ"ל.

כי עקר גלות ישראל שהוא גלות השכינה - הוא מה שה'עצבות', שהם הסטרא-אחרא והקלפות, מתגברין על ישראל, ואינם מניחים אותם לשמח בהשם ובתורתו הקדושה.

ועל-כן עכשו בגלות, שעקר הגלות היא: "שהשמחה נפלה למטה בגלות", ומשם נמשך כל השמחה של העכו"ם והרשעים ההולכים בשרירות-לבם, אשר באמת הם רחוקים משמחה אמיתית וכו', אך כל השמחה שיש אצלם, נמשך רק מבחינת גלות השכינה, שהיא שמחתן של ישראל שהוא עכשו בגלות, ומשם נמשך ניצוצי השמחה שנפל אצלם בגלות, ומשם כל שמחתם לפי שעה וכו' וכו'.

ועל-כן מחמת שעכשו השמחה בגלות היא מלבשת ב'מלין דעלמא', שהם 'מלין דשטותא' - על-כן מי שרוצה לבוא לשמחה, לשמח בקדשת יהדותו, במה שזכה להיות מזרע ישראל ולא עשני גוי - אי-אפשר לבוא לשמחה, כי אם על-ידי 'מלי דשטותא' דיקא - כי לשם נפלה השמחה, מחמת גלות-השכינה, שהוא שמחתן של ישראל, כנ"ל.

ועל-כן איש הישראלי כשמשמח את- עצמו על-ידי 'מלי דשטותא' - אזי נעשה מזה תקון גדול, בחינת 'עלית ניצוצי השכינה' מגלותה - מאחר שהוא בא ל'שמחה' על-ידי 'מלי דשטותא' אלו.

כי תכף כשאיש ישראלי הוא בשמחה - תכף חזרה ועלתה השמחה למקומה ושרשה, שהיא אצל ישראל, ששם שרש השמחה האמתית וכו' וכו'.

וזו בחינת (תהלים לד, א): "לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך" וכו' וכו'. כי 'דוד' הוא בחינת 'מלכות-דקדשה', שהיא בחינת ה'שכינה', שהיא 'שמחתן של ישראל, כנ"ל; ו'דוד המלך עליו-השלום, הוא בדחא דמלכא' (זהר משפטים קז), וכו'.

ועל-כן בעת שבא ביד הפלשתים בגלות, ותפסו אותו, והביאוהו לפני אבימלך ורצו לנקם בו, וראה דוד שאי-אפשר להתגבר עליהם ולצאת מהם בי-אם על-ידי שמחה, שעל-ידי-זו עקר ההתגברות על הקלפות והסטרא-אחרא שהם בחינת 'עצבות' כנ"ל וכו'.

על-כן חנן השם אותו בעצה הזאת: שעשה עצמו כשוטה ממש, ועשה מעשה שטות ושגעון ממש, והוריד רירו על זקנו, "ויתו על דלתות השער" וכו' (שמואל-א כא, יד).

ועל-ידי-זו נמלט מידם - כי על-ידי 'מלי דשטותא' דיקא, באים לתוך 'שמחה', שעל-ידי-זו נצולין מהם, כי עקר ההתגברות עליהם הוא על-ידי 'שמחה', ואי-אפשר בגלות לשמח, בי-אם על-ידי 'מלי דשטותא' דיקא, כנ"ל.

וזוהו בחינת 'שמחת פזורים' - שעושין אז כל מיני 'שחוק ומלי-דשטותא' בשביל 'שמחה' - כי עקר ה'שמחה', הוא על-ידי 'מלי-דשטותא' דיקא, כנ"ל.

קיב.

(לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ד, ייא)

וזוהו בחינת כל מיני הצחוק ושחוק שעושין בפזורים (רמ"א ארח-חיים סימן תרצו), לרמז: שאז ב'ימי הפזורים האלה' -

מַעֲלִין כָּל מִינֵי יְרִידוֹת וְקִטְנוֹת, הַכֹּל נִתְּהַפֵּךְ עֲבָשׁוּ וְנִעֲשָׂה מִזֶּה תּוֹרָה, כִּי הַיְרִידָה נִתְּהַפֵּךְ לְעֵלְיָהּ, בְּבַחֲיַנַּת "יְרִידָה תְּכַלִּית הָעֵלְיָה".

כִּי הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל שֵׁישׁ לוֹ דַּעַת גָּדוֹל, הוּא מוֹרִיד עֲצָמוֹ לַפְעָמִים בְּכּוֹנֵה לְעַנְיָנֵי 'קִטְנוֹת וּמִלֵּי־דִשְׁטוֹתָא', בְּבַחֲיַנַּת (מִנְחוֹת ט.צ.): "בְּטוֹלָה שֶׁל תּוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָה", וְכַמְבֹאֵר מִזֶּה בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר (ח"ב עח, הַתּוֹרָה שֶׁל 'פְּרָאסְטִיק').

וְזֶהוּ גַם־כֵּן בְּבַחֲיַנַּת יְרִידָה שֶׁקֹּדֶם הָעֵלְיָה - שְׂמֻחַמַּת שְׂרוּאָה שֶׁמְחוּ נִתְיַגַּע, וְאִינוּ יְכוּלִים עוֹד לִילֵךְ בְּמַחוּ יוֹתֵר - אֲזִי הוּא מְכַרַח לְהוֹרִיד עֲצָמוֹ לְעַנְיָנֵי 'קִטְנוֹת וּמִלֵּי־דִשְׁטוֹתָא', וְכִיּוֹצֵא. וְכַמּוֹבָא בְּזִהְרֵי־הַקְּדוּשׁ (תּוֹרֵי ע.ז.): "בְּרַב הַמְּנוּנָא סָבָא, דִּהְוּוּ מְסַדְרִין קַמְיָה תְּלַת פְּרָקֵי מִלֵּי דִשְׁטוֹתָא" [שְׁהִיוּ מְסַדְרִים לְפָנָיו שְׁלֹשֶׁת פְּרָקֵי דְבַרֵי שְׁטוֹת].

וְאַחֲרֵי־כֵן עַל־יְדֵי בְּבַחֲיַנַּת יְרִידָה - זוֹכָה לְתַכְלִית הָעֵלְיָה, בְּבַחֲיַנַּת יְרִידָה תְּכַלִּית הָעֵלְיָה, בְּבַחֲיַנַּת תּוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָה, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (תְּמוּרָה יד:) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים קיט, קכו): "עַתָּה לַעֲשׂוֹת לָהּ 'הַפְּר'וֹ תּוֹרַתְךָ" וְכוּ'. וְזֶהוּ בְּבַחֲיַנַּת 'פּוֹרִיִּים', כֵּן־ל.

וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָא 'פּוֹרִיִּים' - כִּי אֵז עוֹשֵׂיין כָּל מִינֵי שְׂחֹק וְקִטְנוֹת וּמִלֵּי־דִשְׁטוֹתָא. כִּי אֵז זוֹכִין לְתַכְלִית הָעֵלְיָה, לְהַשְׁגָּה וְהַאֲרָה עֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד - 'הַאֲרַת מְרַדְכֵי הַיְהוּדִי', שֶׁהַאֲרַתוֹ שֶׁגָּבַהּ מְאֹד, וְאֵז נִתְּהַפֵּכִין כָּל הַיְרִידוֹת, וְכָל הַבְּטוּלִים, וְכָל 'מִלֵּי דִשְׁטוֹתָא' - לְתַכְלִית הָעֵלְיָה, כֵּן־ל.

וְזֶה בְּבַחֲיַנַּת שֵׁם 'פּוֹרִיִּים' "עַל שֵׁם הַפּוֹר" (אֶסְתֵּר ט, כו), לְשׁוֹן "הַפְּרוֹ תּוֹרַתְךָ" - כִּי הַשְּׂרָשׁ שֶׁל מַלְּת 'פּוֹרִיִּים', וְהַשְּׂרָשׁ שֶׁל מַלְּת 'הַפְּרוֹ', הֵם שְׂרָשׁ אֶחָד וְכוּ'.

כִּי עַקֵּר עַנְיָן 'פּוֹרִיִּים', הוּא בְּבַחֲיַנַּת זוֹ, בְּבַחֲיַנַּת יְרִידָה תְּכַלִּית הָעֵלְיָה, בְּבַחֲיַנַּת (יִשְׁעִיָּה מ.ג, ו): "וְהַמְּכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יְדְךָ" - "אֵלּוּ דְבַרֵי־תּוֹרָה, שְׂאִין אָדָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, אֲלָא אִם־כֵּן נִכְשַׁל בָּהֶם" (גִּטִּין מ.ג) - שְׂזֵהוּ בְּבַחֲיַנַּת "עַתָּה לַעֲשׂוֹת לָהּ הַפְּרוֹ תּוֹרַתְךָ", כֵּן־ל.

- הָעַנְיָן שְׂמֻשָּׁנִין עֲצָמִים בְּפּוֹרִיִּים -

קִיג.

(לְסוּטֵי־הַלְכוֹת, קַרְחָה וּכְתַבְת־קַעֲקַע ג, כב)

וְזֶה בְּבַחֲיַנַּת מָה שְׂמֻשָּׁנִין עֲצָמִים בְּפּוֹרִיִּים, וּמְלַבִּישִׁין אֶת פְּנֵיהֶם, וּמְדַמִּין עֲצָמָן לְאִמָּה אַחֲרַת, לְיִשְׁמַעֲאֵל אוֹ לְעֵבּוֹ"ם אַחֵר וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה - זֶה בְּבַחֲיַנַּת (יְבָמוֹת סה:): "מִשְׁנֵיין מִפְּנֵי דְרַבֵּי הַשְּׁלוֹם".

כִּי כְּשֶׁצָּרִיכִין לְהַרְבוֹת שְׁלוֹם - צָרִיכִין לַפְעָמִים לְשַׁנּוֹת וּלְהַתְנַהֵג בְּרַמְאוֹת לְמַעַן הַשְּׁלוֹם, וְצָרִיכִין לְשַׁנּוֹת פְּנֵיו לְכַמָּה גּוֹנִיין, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ בְּשִׁבִּיל הַשְּׁלוֹם.

וְזֶה בְּבַחֲיַנַּת (תְּהִלִּים יב, ט): "כִּרְם זָלַת לִבִּי אָדָם", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (בְּרַכּוֹת ו:): "כִּיּוֹן שֶׁנִּצְרַךְ אָדָם לְבְרִיּוֹת, מִשְׁתַּנֵּה פְּנֵיו לְכַמָּה גּוֹנִיין" - כִּי צָרִיכִין לְהַתְדַמּוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ, כְּדִי לְאַחֵז בְּשְׁלוֹם עַמּוֹ, כְּדִי לְמַשְׁכּוֹ וּלְקַרְבוֹ לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

וְזֶהוּ: "כִּרְם זָלַת לִבִּי אָדָם" - כִּי לְפִי פְּשׁוּטוֹ: "זָלַת", פְּרוּשׁוֹ: בְּנִי־אָדָם

הזוללים ומבזים. דהינו: פְּשׁוּרְצִים לְהַגְבִּיהַ וּלְהָרִים אֶת הַזּוֹלְלִים וּמְבִזִים, מְזִלּוֹתָא-דְּגִלּוֹתָא. וּכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם עַל פְּסוּק: "כִּרְם זֶלַת", מַעִין זֶה.

וְאִז כְּשֶׁצָּרִיכִין לְהַגְבִּיהַ אוֹתָם, שְׁזָהוּ בְּחִינַת "כִּרְם זֶלַת" וְכוּ', אִז פָּנִיו מִשְׁתַּנָּה כְּכַרוֹם לְכַמָּה גּוֹנֵין - כִּי צָרִיכִין לְשַׁנּוֹת פָּנָיו לְפָנָיו כָּל אֶחָד בְּרִצּוֹנוֹ, שְׁזָהוּ בְּחִינַת "מְשַׁנֵּין מִפְּנֵי הַשְּׁלוֹם".

וְעַל-כֵּן בְּפוּרִים, שָׂאז הוּא רְבוּי הַשְּׁלוֹם' בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֶפְלוּ עִם כָּל הָאֲמוֹת, כִּי 'פוּרִים' מְרַמֵּז עַל הַגְּאֻלָּה אַחֲרוֹנָה, שָׂאז יְהִי נִמְחָה זְכַר עַמְּלֶךְ לְגַמְרֵי וְכוּ', וְאִז יִתְרַבֵּה הַשְּׁלוֹם - עַל-כֵּן בְּפוּרִים מְשַׁנֵּין פְּנֵיהֶם לְכַמָּה גּוֹנֵין - זֶה בְּחִינַת "מְשַׁנֵּין מִפְּנֵי הַשְּׁלוֹם" בְּנ"ל - כְּדֵי לְהַמְשִׁיד בְּלֶם לְהַשִּׁים-יִתְבָּרֵךְ בְּנ"ל.

בְּחִינַת (צַפְנִיָּה ג, ט): "אִז אֶהְפֹּךְ אֶל כָּל הָעַמִּים שָׂפָה בְּרוּרָה לְקִרְא כָּלֶם בְּשֵׁם ה'" וְכוּ' - שֶׁכְּלִזָּה נַעֲשֶׂה עַל-יַדֵּי ה'שְׁלוֹם', בְּחִינַת (אֶסְתֵּר י, ג): "וְדַבֵּר שְׁלוֹם לְכָל זָרְעוֹ" - כִּי עַל-יַדֵּי ה'שְׁלוֹם', יְכוּלִין לְהַמְשִׁיד כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, "לְעַבְדּוֹ שְׂכֵם אֶחָד" (צַפְנִיָּה שָׁם), בְּנ"ל, אֲמֵן וְאֲמֵן.

- עֲנִינֵי 'שׁוֹשַׁן פּוּרִים', ו'פוּרִים דְּמִקְפִּין' -

קִיד.

(אֲבַנְיָה-הַבְּרֻזֵל, הַתְּקַרְבוֹת מוֹהֲרַנ"ת יב; טוֹבוֹת-זְכוּרוֹת ה'; שִׁית-שְׂרַפֵּי-קִדְשׁ ח"א תִּרְכַח)

מוֹהֲרַנ"ת אָמַר בְּקוֹבְלָנָא לְרַבְּנוּ ז"ל בְּשׁוֹשַׁן-פוּרִים: "כִּפִּי שְׂאִמְרָתָם שְׁעַל-יַדֵּי רַקוּדִין וְהַמְּחָאוֹת-כַּף

מִמֵּתִיקִין הַדִּינִין, עוֹד לֹא יֵצְאֵתִי כָּל-כָּף בְּפוּרִים לְקַיִם כְּלִזָּה בְּנִכּוֹן!"

עָנָה לוֹ רַבְּנוּ ז"ל בְּקַפִּידָא וּבְתַמִּיָּה: "נֹו, שׁוֹשַׁן-פוּרִים אֵין אֶצְלָךְ פּוּרִים? - גַּם שׁוֹשַׁן-פוּרִים שְׂמוֹ פּוּרִים!" [שׁוֹשַׁן-פוּרִים אִיז אוּיָךְ פּוּרִים].

וְאֲבַנְיָה בְּרֻזֵל שָׁם: וְרַבֵּי אֲבֵרְהָם ב"ר נַחֲמָן ז"ל אָמַר: "כִּי 'שׁוֹשַׁן פּוּרִים' הוּא עֲנִין 'יְהוֹשֻׁעַ'. עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, עֲרוּבֵי-תַחֲוּמִין ד, כב - הַמּוּבָא לְקַמּוֹ).

וְאֲגַב נִתְאַסְפוּ עוֹד כְּמָה אֲנָשִׁים לְרַבְּנוּ ז"ל, וְכַמְעַט כָּל הַיּוֹם הַזֶּה עַד אַחַר מְנַחָה הָיוּ שְׂמֵחִים כְּלִכְּךָ, עַד שֶׁאֲדַמּוּ"ר אָמַר לְמוֹהֲרַנ"ת ז"ל: "מַעֲתָה תִּדְעֵ, אֵיךְ שֶׁשׁוֹשַׁן-פוּרִים' הוּא גַם-כֵּן 'פוּרִים', הֵינּוּ: לְהִיּוֹת 'הָאָרֶת מְרֻדְכֵי וְאֶסְתֵּר' מְאִירִים לָךְ, שֶׁתַּחֲדֹשׁ בְּהַתּוֹרָה שֶׁקִּבְּלוּ מִחֲדָשׁ בְּפוּרִים, חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים!" [שָׂאז גְּלַה לוֹ הַמְּשִׁד תּוֹרָה ו' קִרְא אֶת יְהוֹשֻׁעַ, עַל הַגְּמְרָא "שְׁלֹשׁ מְצוּוֹת שְׁנַצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל"].

קטו.

(לְקוּטִי-הַלְכוֹת, עֲרוּבֵי-תַחֲוּמִין ד, כב - עַל-פִּי לְקוּטִי-מוֹהֲרַן ח"א כב, 'חֻוֹתָם בְּתוֹךְ חֻוֹתָם')

עַל-כֵּן "כְּרַבִּים הַמְּקַפּוֹת חוֹמָה מִיּוֹת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן, קוֹרְאִין בְּט"ו" (מַגְלָה ב). - כִּי בְּשׁוֹשַׁן, שְׂשֵׁם הָיָה מְרֻדְכֵי וְאֶסְתֵּר' בְּעַצְמָם, וְשֵׁם הָיָה עַקֵר הַיָּם - שָׁם זוֹכִין לְהָאָרֶת פּוּרִים' בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, בְּיוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם.

הֵינּוּ: כִּי שָׁם זוֹכִין לְבְּחִינַת "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע" הַגְּבוּהָ בְּיוֹתֵר - כִּי שָׁם מְאִיר בְּיוֹתֵר 'הָאָרֶת מְרֻדְכֵי וְאֶסְתֵּר', וְעַל-כֵּן הֵם עוֹשִׁין פּוּרִים בְּט"ו.

כִּי בִי"ד, שֶׁהוּא אֶצְלָנוּ פּוּרִים - הֵם לוֹחֲמִין אִז עַדִין מְלַחֲמַת עַמְּלֶכְךָ, וְהָאָרֶת וְהַשְּׁגַת פּוּרִים שְׁלָהֶם הוּא אַחֲרֵי-כֵן בְּט"ו - כִּי

זוכין ל"נעשה ונשמע" גבוה יותר, בט"ו, בשלמות מלוי הלבנה.

ועל-כן "כרבין המקפין חומה מימות יהושע", נתנו להם כבוד לקרות גם בט"ו כמו שושן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מגלה ב: ירושלמי מגלה פ"א ה"א).

כי "מקפות חומה מימות יהושע" - זה בחינת שנמשך להם הארת ה'חותם' שהוא בחינת 'חומת', כי 'חומת' אותיות 'חותם', פמובא (עץ-חיים, שער לה פ"ג).

וזה נמשך 'מימות יהושע' - שהוא היה הראשון שכבש ארץ-ישראל, ולחם מלחמות עמלק, כמו שכתוב (שמות יז, ט): "צא הלחם בעמלק", פמובא במקום-אחר (בסוף סימן ו): "שיהושע הוא מיוחד לזה, ללחם מלחמת עמלק".

ועל-כן על-ידו נמשך בחינת 'חומה', שהוא בחינת 'חותם' - שזה נעשה

על-ידי שמכניעין 'עזות דסטרא-אחרא', שהוא 'עמלק', שהיה עז-פנים ביותר, להזדוג לישראל אז - פי 'עמלק' הוא 'זהמת-הנחש', שהוא בחינת 'עזות דסטרא-אחרא'.

ועל-ידי שמכניעין את 'עמלק', מכניעין 'עזות דסטרא-אחרא', וזוכין ל'עזות-דקדשה'. ועל-ידי-זה נתתקן ה'חותם דקדשה', שהוא בחינת 'חומת'.

ובל-זה נמשך מבחינת (נחמיה ח, י): "חדות ה' היא מעזכם", בחינת "נעשה ונשמע" וכו' כנ"ל.

ועל-כן "כרבין המקפין חומה מימות יהושע", זוכין ל'השגת פנרים' בשלמות העליון - דהינו: בחינת "נעשה ונשמע" הגבוה יותר. ועל-כן קורין בט"ו כמו שושן, ששם זוכין להשגת "נשמע ונעשה" גבוה יותר וכו', כנ"ל.

מגילת אסתר

– לפי סדר הפסוקים של מגילת אסתר –

בביתו" (אסתר א, כב). ב) ויש שהוא מושל
ביותר. ג) וכן יש שהוא מושל על כל העולם
וכו'.

וצריך כל אחד, לבלי להשתמש עם
בחינת המלכות שלו להנאתו
ולצרכו – רק שהמלכות יהיה אצלו בן-
חורין, בבחינת (קהלת י, יז): "אשריך ארץ
שמלכוך בן-חורין".

וזה בחינת (שמות ל, כג – חלין קלט): "מרדכי,
מר דרור" – שהמרות הינו המלכות,
יש לה דרור וחרות, שלא להשתמש בה
להנאתו ולצרכו, כפי-אם להשם-יתברך,
בבחינת (עבדיה א, כא): "והיתה לה המלוכה" –
דהינו: להזהיר ולהוכיח את הנשמות
שנכנעים אליו.

ד.

(ח"א קסג)

ה'דבור' הוא בחינות שרה' לכל אחד לפי
ערכו. א) יש שהוא בחינות (ברכות
יג): "שרה לאמתי" – שהוא מושל בדבור
שלו על עיר ומדינה. ב) ויש שהוא בחינת
(ברכות שם): "שרה על כל העולם כלו". ג) ויש
שהוא "שרר בביתו" (אסתר א, כב).

"ויין מלכות רב" (אסתר א, ז)

א.

(ח"א יב, ד-בסוף)

ה'שמחה' בא מהלב, כמו שכתוב (תהלים
ד, ח): "נתתה שמחה בלבי",
והלב הוא בינה, ששם "יין המשמח" (ברכות
לה. יומא עו: סנהדרין ע. עין לקוטי-מוהר"ן ח"א מא),
שהוא 'עלמא סתימא', בחינת (תהלים קד, טו):
"ויין ישמח לבב".

יש שני בחינות 'יין'. א) בחינת 'תורה
שבעל-פה', בחינת "יין מלכות רב"
(אסתר א, ז). ב) בחינת "בינה לבא" (תקוני-זוהר יז.
'פתח אליהו'), 'שמחת הלב', "ויין ישמח לבב"
(תהלים קד, טו).

"מדינה ומדינה ככתבה" (אסתר א, כב; ג, יב; ח, ט)

ב.

(ח"א יז, ה)

נמצא להלן בפסוק (אסתר ג, ב): "וימצא
כתוב אשר הגיד מרדכי".

"להיות כל איש שרר בביתו" (אסתר א, כב)

ג.

(ח"א נו, א-ב)

יש בכל אחד מישראל בחינת מלכות,
לפי בחינתו. א) יש שהוא "שורר

**"איש יהודי היה בשושן הבירה,
ושמו מרדכי"** (אסתר ב, ה)

ה.

(ח"א יז, ה)

'מרדכי' הוא בחינת ה'כפירה בעבודה-
זרה, כמו שכתוב (אסתר ב, ה):
'איש יהודי', כמו שאמרו רז"ל (מגלה יג):
"כל הכופר בעפ"ם נקרא יהודי".

ו.

(ח"א יח, ב)

"בירשא" (בבא-בתרא עד.) - זה בחינות
'אמונה', כמאמר (מגלה י: על
ישעיה נה, יג): **"תחת הנעצוץ יעלה ברוש"** -
"זה מרדכי". ונקרא: **'יהודי'** (אסתר ב, ה), **על-**
שם שפפר בעבודת-אלילים, כמאמר (מגלה
יג): "כל הכופר בעפ"ם נקרא יהודי".

ז.

(ח"א ס, בסוף)

"תחת הנעצוץ יעלה ברוש" (ישעיה נה, יג),
"זה מרדכי" (מגלה י:). (רבנו ז"ל מביא
ראיה ש'חרוב' [חרובין] הוא בחינת 'פרושים' - ו'חרוב'
הוא בחינת ז'קן' עתיק).

'מרדכי' - הוא בחינת (שמות לד, ו): **"רב**
חסד", כי הם במספר השנה
[274] (מחברת-הקדש להאריז"ל, פורים), בחינת
עתיק, שזה בחינת: **'ספורי מעשיות של**
שנים קדמוניות, שעל-ידם מעוררין מהשנה
אפלו אותם שנפלו חסו-שלום מכל
השבעים-פנים לתורה.

[עין לקוטי-הלכות, פורים א: ש'מגלת-אסתר' הוא
בחינת 'ספורי-מעשיות של שנים קדמוניות'].

"ויהי אמן את הדסה" (אסתר ב, ז)

ח.

(ח"א י, ח)

על-ידי 'הארת מרדכי ואסתר', הינו
בחינת ה'דין' ו'רגלין' - נתבטלו
ה'כפירות', ונתרבה 'אמונה' בעולם על-
ידיהם, כמו שכתוב (אסתר ב, ז): **"ויהי אמן את**
הדסה", ובה פתיב (שם ב, ט): **"כאשר היתה**
באמונה אתו" - פי שניהם הם בחינת 'אמונה'.

ט.

(ח"א קנה)

'אמונה' היא בחינת 'פח הגודל וכח
הצומח', כמו שכתוב (אסתר ב, ז):
"ויהי אמן את הדסה" - לשון 'גדול', וכמו
שאמרו חז"ל (שבת לא): **"אמונה זה סדר**
זרעים".

ועל-כן כשיש לו 'אמונה' - אין מזיק לו
שום דבר, ואינו ירא משום אדם
ושום דבר, ומתפלל בחיות כראוי, ונוסע
להצדיק! - כי אינו מתירא ומתפחד משום
ענין שבעולם, ואינו משגיח על שום בטול
ובלבול בעבודתו, ואין שום דבר יכול לבלבל
אותו! - כי לא אכפת לה שום דבר, רק עושה
את שלו בעבודתו את השם-יתברך!

"היא אסתר בת דוד" (אסתר ב, ז)

- עניני 'אסתר המלכה' -

י.

(ח"א י, ח)

על-ידי 'הארת מרדכי ואסתר', הינו
בחינת ה'דין' ו'רגלין' - נתבטלו
ה'כפירות', ונתרבה 'אמונה' בעולם על-
ידיהם.

"ובכל יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר בית הנשים, לדעת את שלום אסתר ומה יעשה בה" (אסתר ב, יא)

יג.

(ח"א נו, ג)

על-ידי 'עסק-התורה', ממשיכין 'אריכות-ימים' לתוך ה'מלכות', כל אחד לפי בחינת ה'מלכות' שיש לו - שלא תהיה בבחינות (פסחים פז:): "הרפנות מקפרת את בעליה" - פי על-ידי ממשיכין ה'חיות' לתוך ה'ימים' וה'מדות' - שבלא זה לא היה אפשר לקבל את ה'חיות', מחמת רבוי-אור.

ועל-ידי-זה זוכין לדעת' - פי הדעת' וה'שכל', הוא בעצמו ה'חיות', כמו שכתוב (קהלת ז, יב): "החכמה תחיה את בעליה".

ועל-ידי 'זה הדעת' - יכולים לקרב ולהוכיח את מי שצריכין להוכיח - אפלו את הרחוקים מאד מהשם-יתברך, בבחינת 'הסתרה שבתוך הסתרה'.

וזה פרוש (אסתר ב, יא): "ובכל יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר בית הנשים, לדעת את שלום אסתר ומה יעשה בה".

"מרדכי" - זה בחינת ה'מלכות'.

"ובכל יום ויום" - זה בחינת ה'תורה' - שעל-ידי ממשיכין ה'חיות' לה'ימים' וה'מדות'.

"חצר בית" - זה בחינת 'חיצוניות' ופנימיות'. הינו: 'מחשבות ודבורים' - שבכלם נסתר השם-יתברך שם, אף המחשבות והדבורים של הרחוקים מהשם-יתברך.

וזה בחינת (מגלה ז): "אסתר ברוח-הקדש נאמרה", בחינת (בראשית רבה ע, ט): "לבן נשא את רגליו" - פי עקר העפושם תלוי בה, שהיא בחינת (משלי ה, ה): "רגליה ירדות מות", ועל-כן על-ידי עקר התקון.

ועל-כן נקראת ה'מגלה' על שם 'אסתר' - פי העקר תלוי בה ב'רגלים', בחינת 'אסתר', בחינת (ספד מט:): "מה ירד בסתר" וכו'.

יא.

(ח"א יב, ד)

"אסתר ירקרקת היתה" (מגלה יג.) [כח"ס ז. רש"י] - בחינת ה'שכינה', ש'בתחלה היא ירקה כחבצלת" (זמר ויחי רכא. אמור קז.), כמו שכתוב (שיר-השירים ב, א): "אני חבצלת השרון", בחינת 'חבוק', בחינת 'קו-הירוק שפקיף את כל העולם" (חגיגה יב.).

[ואחר ה'יחוד', נקראת 'שושנה' (שם בזהר ובלקוטר-מוהר"ו). ועו להלן ח"ב תורה ע"ד, מענין 'אסתר' שנקראת 'שושנה'].

יב.

(שיחות-הר"ן קז)

"אסתר בינונית היתה, לא ארפה ולא קצרה" (מגלה יג.) - הענין שאמרו רבותינו ז"ל (שם יג:): "בשביל צניעות שהיתה ברחל, זכתה ויצאה ממנה שאול, ובשביל צניעות שהיתה בשאול, זכה ויצאה ממנו אסתר המלכה".

וברחל כתיב (בראשית כט, יח): "רחל בתך הקטנה". וב'שאול' נאמר (שמואל-א ט, ב): "משכמו ומעלה גבה מכל העם". ו'אסתר' ממצע בין שאול ורחל, 'בינונית' היתה.

וְזֶה: "חצר בית הנשים" - כנגד שלש בחינות.

(א) אותן שנתרחקו מהשם יתברך. "נשים", מלשון (רש"י בראשית לב, לג): "שנשו וקפצו ממקומו של עולם".

(ב) אותן שכבר היו קצת אצל השם-יתברך, אך שכחו אותו יתברך - "הנשים", לשון 'שכחה', כמו שכתוב (בראשית מא, נא): "כי נשני אלקים".

(ג) אותן שגם עתה זוכרים את השם יתברך - אך "שנשתה גבורתם" (לשון הכתוב בירמיה נא, לא), ואין לאלוידם להתגבר על יצרם.

ובשביל-זה נקראים בשם 'נשים' - מחמת שלש בחינות הנ"ל. ועל-ידי-כ"ל-זה הם רחוקים מהשם יתברך, והשם יתברך נסתר מהם בבחינת 'הסתרות'.

"ומרדכי" - הינו בחינת ה'מלכות' - הוא יכול להזכיר ולהזכיר אותם, על-ידי 'עסקי-התורה', שהוא בחינת 'מים ומדות' פנ"ל - שעל-ידי-זה זוכין ל'דעת', שעל-ידי ה'דעת הזה, מגלין ה'הסתרה שבתוך הסתרה, ועושין מפנה 'תורה', ואזי: "אוריתא מכרזת קמיהו" (זהר אחרי נח).

וְזֶה: "לדעת את שלום אסתר" - שעל-ידי-זה עושה 'דעת', מ'הסתרה שבתוך הסתרה, שהיא בחינת 'אסתר', בחינת (דברים לא, יח): "הסתר אסתיר".

וְזֶה: "ומה יעשה בה" - שעושה מ'ההסתרה' - בחינת 'מה' - הינו 'תורה', כמו שכתוב (דברים ו, כ): "מה העדת" וכו' פנ"ל. כי מזה בעצמו שיודע שגם בתוך 'הסתרה שבתוך הסתרה' יש שם השם-

יתברך - מזה בעצמו נעשה 'דעת', דהינו 'תורה'.

יד.

(ח"א רג)

מ'ספורי דברים' של ה'נשים', יכולים לידע 'מעמד השכינה' איך היא אוהזת כעת.

וְזֶה שכתוב אצל 'מרדכי' (אסתר ב, יא): "שהיה מתהלך לפני חצר בית הנשים לדעת את שלום אסתר" - ו'אסתר' היא ה'שכינה' - כי 'מרדכי' היה משיג זאת, לידע 'שלום השכינה', מ"חצר בית הנשים", על-ידי 'ספורי דבריהם'.

"כי אם חפץ בה המלך ונקראה בשם"
(אסתר ב, יד)

טו.

(ח"ב א, ה)

ב'חג השבועות' נתתקן תאנות משגל' - 'משגל' בחינת (אסתר ב, יד): "כי אם חפץ בה המלך ונקראה בשם" - שכל אחד מהשלוש-רגלים נקרא 'שם', כמו שכתוב (במדבר טז, ב): "קראי מועד אנשי שם".

"ותהי אסתר נשאת חן בעיני כל ראייה"
(אסתר ב, טו)

טז.

(ח"ב א, יג)

"ותהי אסתר נשאת חן בעיני כל ראייה" (אסתר ב, טו) - בחינת 'נשיאות חן', "שכל אחד ואחד נדמה לו כאמתו" (מגלה יג).

כי זה ה'בעל-תפלה' שאוחז בבחינת (תהלים לג, ו): "דבר ה'", ה'שרש העליון' שכל הפחות וכל צבא השמים מקבלים ממנו - "כל אחד ואחד נדמה לו באמתו" - שהוא 'נושא חן' בעיני כל צבא-השמים וכל השרים-העליונים - וכל אחד ואחד נדמה לו, שהוא עוסק עמו לבד, כי כלם מקבלים ממנו.

"כַּאֲשֶׁר הִיְתָה בְּאִמְנָה אֶתוֹ" (אסתר ב, ב)

יז.

(ח"א, ח)

נמצא לעיל בפסוק (אסתר ב, ז): "וַיְהִי אִמֵּן אֶת הַדָּסָה".

"וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מַרְדֳּכָי" (אסתר ב, כב)

(אסתר ב, כב)

יח.

(ספר-המדות, פדיון-שבויים ג)

"האומר דבר בשם אומרו, מביא גאולה לעולם" (אבות פ"ו מ"ו; מגלה טו. - על הפסוק באסתר ב, כב: "וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מַרְדֳּכָי").

"הָמֵן בֶּן הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי" (אסתר ג, א)

- עניני 'המן הרשע' -

יט.

(ח"א, י)

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" (שמות כא, א), "השוו אשה לאיש לכל דינים שבתורה" (מכילתא משפטים, נזיקין ו);

פרוש: 'לכל דינים שבתורה' שצריך להמתיקם - צריך להשוות, ליחד 'קדשא-בריך-הוא ושכינתה', בחינת 'אשה ואיש', בחינת 'מרדכי ואסתר'.

וזה פרוש: "ואלה המשפטים", "ואלה מוסיף על הראשונים" (שמות-רבה ל, ג) - בחינת 'תוספת ורבויו', 'גאולה', 'עבודה-זרה'.

"הראשונים" - בחינת 'המן-עמלק', כמו שכתוב (במדבר כד, ט): "ראשית גוים עמלק".

ותקונו: "המשפטים" - בחינת 'רוח', כמו שכתוב (ישעיה כח, ו): "ולרוח משפט". כי על-ידי ה'רוח' - נתתקן ה'גאולה' וה'עבודת-אלילים'; ועל-ידי-זה נתחד קדשא-בריך-הוא ושכינתה, ונמתקין הדינים; ונסתלק חרון-אף מן העולם.

כ.

(ח"א, נו, ה)

"זה לעמת זה" (קהלת ז, יד) - 'מלכות-הרשעה' 'המן-עמלק', הוא בנגד 'מלכות-דקדשה', כמו שכתוב (במדבר כד, ט): "ראשית גוים עמלק".

כי 'מלכות-דקדשה', הוא (במדבר י, כה): "מאסף לכל המחנות" דקדשה. ו'מלכות דסטרא-אחרא', הוא מאסף ממון, ומתגבר ב'תאות-ממון', כדי לתפס על-ידי-זה כל 'ניצוצי הקדשה', ולהגביר ביותר ה'הסתרות שבתוך הסתרות', עד שרוצה להעלים ולהסתיר את הקדשה, בהעלמה יתרה מאד.

ואה-על-פי-כן אינו מועיל לו כלל - כי יש פח ב'מלכות-דקדשה', בחינת 'מרדכי' - להלחם בנגדו,

וְלֹהוֹצִיא מֵאֲתוֹ כָּל הַמְמוֹן, וְכָל הַנִּיצוּצוֹת
הַקְדוּשִׁים שְׂבֻלַע, וְלֹהֲמַשִּׁיךְ דַּעַת גְּדוֹל
וְקְדוּשׁ כְּזֶה - עַד שֶׁנִּתְגַּלֵּין כָּל הַהֶסְתְּרוֹת,
וְנַעֲשִׂין מֵהֶם תּוֹרָה.

וְזֶה שְׂאֵמְרוּ חַז"ל (מגלה י: - על קהלת ב, כו):
"כִּי לְאָדָם שְׂטוּב לְפָנָיו נָתַן חֲכָמָה
וְדַעַת" - "זֶה מְרַדְּכִי"; וְלַחֹטָא נָתַן עֵינָן
לְאֶסְפָּף וְלַכְּנוּס - "זֶה הָמֶן".

"טוֹב לְפָנָיו" - בְּחִינַת הַתּוֹרָה, כִּי (אבות פ"ו
מ"ג): "אֵין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה".

הַיְנוּ: שְׂמְרַדְּכִי, מְלֻכּוֹת־דְקָדְשָׁה, "נָתַן
לוֹ חֲכָמָה וְדַעַת" - וּמוֹצִיא מִ'הָמֶן'
מְלֻכּוֹת דְסִטְרָא־אֶחָרָא, שֶׁהוּא מְאֶסְפָּף מְמוֹן
- כָּל הָעֲשִׂירוֹת וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְדוּשִׁים,
בְּבְחִינַת (איוב כ, טו): "חֵיל בָּלַע וַיִּקְאֲנוּ" -
וְעוֹשֶׂה מְזֵה תּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת (משלי יב, ד):
"אִשֶׁת חֵיל".

"הַפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל" (אסתר ג, ז)

נא

(ח"א יח)

עַל־יְדֵי הַצְּדִיק, בְּחִינַת רֵוַח־שְׂבֻלָב' -
נִתְגַּלָּה הָאֶרֶת הַיָּדִים וְהַרְגְּלִים,
בְּחִינַת רְקוּדִין וְהַמְחָאת־כַּף' - וְנִתְבַטַּל
הַגְּאוּה' וְהַכְּפִירוֹת, וְנִתְרַבָּה הָאֲמוּנָה.

וְהַתּוֹרָה' - הִיא גַם־כֵּן בְּחִינַת יָדִין
וְרַגְלִין, בְּחִינַת נִגְלָה וְנִסְתָּר.

כִּי "הָמֶן שֶׁעָשָׂה עֲצָמוֹ עֲבוֹדַת־אֱלִילִים"
(מגלה י:), "הַפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל" (אסתר ג,
ז), "בְּחֻדְשׁ שְׁמַת בּוֹ מִשָּׁה" (שם יג) - כִּי חָשַׁב
שֶׁכָּבַר מֵת מִשָּׁה הַמְבַטַּל כַּח הָעֲבוֹדַת־
אֱלִילִים - כִּי הוּא קָבַל הַתּוֹרָה, בְּחִינַת יָדִין

וְרַגְלִין, שְׁעַל־יְדֵיהֶם נִתְבַטַּל הָעֲבוֹדַת־
אֱלִילִים' - וְחָשַׁב שְׂאֵין עוֹד מִי שְׂיֻכַּל
לְבַטְלוֹ.

אֲבָל 'מְרַדְּכִי וְאֶסְתֵּר' הֵיחָ לָהֶם הַכַּח הַזֶּה.

וְזֶה בְּחִינַת (שמות ל, כג - ח'לִין קלט:): "מְרַדְּכִי,
מֶר דְּרוֹר" - דְּרוֹר' לְשׁוֹן חֲרוֹת, בְּחִינַת
'יָדִים'. וְאֶסְתֵּר' בְּחִינַת רַגְלִים, "מֵה יָרַךְ
בְּסִתְרָ" וְכו' (ספח מט:).

"לְהַשְׁמִיד לְהַרְגׁ וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְהוּדִים"
(אסתר ג, יג)

נב

(ח"ב סו)

"הוּא אֵינוֹ שֵׁשׁ" (מגלה י: "שֵׁשִׁים־יִתְבַרְךָ לֹא שֵׁשׁ
כְּשֶׁנִּתְחַיְבוּ כְּלֵיהָ בְיַמֵּי הָמֶן". עַל־פִּי רַש"י) -
כִּי כְּשֵׁשׁ לְיִשְׂרָאֵל אֵיזָה עֲנָשׁ חֲסִי־וְשָׁלוֹם, זֶה
נוֹגַע בְּעֲצָמוֹ יִתְבַרְךָ כְּבִיכּוֹל - כִּי "שְׁמוֹ
מִשְׁתַּף בְּשָׁמְנוֹ" (ירושלמי תענית פ"ב).

"וּמְרַדְּכִי יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה" (אסתר ד, א)

נג

(לקוטי־הַלְכוֹת, ערוֹב־יְתוּחֻמִּין ד, ט)

"וּמְרַדְּכִי יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה" (אסתר ד,
א) - שֶׁהֵיחָ יוֹדַע אֶת כָּל בְּחִינַת
הַנַּעֲשָׂה, מִתְחִלָּה וְעַד סוֹף - שֶׁהֵיחָ יוֹדַע
וּמִשִּׁיג אֶת הַנַּעֲשָׂה הַגְּבוּהָ בְיוֹתֵר. כִּי
צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם מִ"נִשְׁמַע" -
נַעֲשָׂה.

"וּמְרַדְּכִי יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה" - עַד
לְמַעַלְהָ מַעַלְהָ בְּתַכְלִית הַמַּעַלְהָ,

ומחמת זה היה יכול להאיר גם למטה למטה בתכלית שפלות הירידה.

וזהו: "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" - מתחלה ועד סוף, מאין-סוף עד אין תכלית, על-כן הוא היה יכול להאיר בישראל אפלו בתכלית ירידתם, לבל יתיאשו עצמן מן הרחמים, עד שזכו על-ידו שיתהפך מהפוך אל הפוך, ותכלית הירידה יהיה תכלית העליה, בחינת (אסתר ט, א): ונהפך הוא וכו'.

וזכו אז להשגה גדולה ביותר - לקבלת-התורה מחדש בחינת "קיימו וקבלו" (שם פסוק כז). וזכו לעשות מזה "ימי הפרים האלה" (שם פסוק לא).

דהינו: שיהיה נמשך הארה זו, בכל דור ודור בכל שנה ושנה, שבכל דור ודור ובכל שנה ושנה, יאיר עלינו הארה הגדולה הזאת של בחינת 'מרדכי' - שעל-ידי-זה יהיה לנו פח בכל שנה ושנה, לצאת מכל הירידות שבעולם, ולהפוך כל הירידות לתכלית העליה, בבחינת (שם פסוק כח): "והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה" וכו'.

כי השם-יתברך ברחמיו המרבים, חשב מרחוק להטיב אחריתנו, כי השם-יתברך צופה ומביט עד סוף כל הדורות, וראה שבדורות הללו בעקבות-משיחא בסוף הגלות, קדם שנשוב לירושלים ויהיה גאלה נצחית, וקדם לזה בודאי תתגבר הסטרא-אחרא מאד, ותהיה מקדם הירידה גדולה מאד מאד, על-כן הטיב עמנו מקדם, ונתן לנו את "ימי הפורים האלה" על-ידי 'מרדכי ואסתר'.

כדי שיאיר עלינו בכל שנה ושנה, בחינת הארה הגדולה והעצומה של 'מרדכי', שהיא הארה גדולה מאד מאד, שעל-ידי הארה הגדולה הזאת יכולין להפוך כל הירידות לעליות.

וכמוכא בכתבים (פרי-עץ-חיים, פורים פ"ה): "שהארה של מרדכי מאיר עד סוף העשיה, והארה זו של פורים - אין נמצא בשום זמן וכו'". ואז נתהפכין כל הירידות לעליות, כי היא תכלית העליה, כנ"ל.

נד.

(לקוטי-הלכות, תפלת-המנחה ז, כ)

"ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" (אסתר ד, א). "ומרדכי" - בחינת ה'צדיק הדור'. "ידע את כל אשר נעשה" - בזה העולם, את כל הנכלים והערמומיות וכו', שחותר בחינת 'עמלק' וכו', בחמימות התאוות, ובמחלקת בין איש לאשתו וכו', ובמחלקת שבעולם, ובפרט להרחיק מהצדיק וכו', והכל מעשה עמלק.

ועל-כן (אסתר שם): "ויצא בתוך העיר ויזעק" וכו'. וכן הכנים בישראל: שבכל עיר ועיר צום ובכי וכו', בחינת (שם ט, לא): "ודברי הצומות וזעקתם" וכו' (שם ט, לא). ועל-ידי-זה נתהפך הכל לטובה.

נה.

(לקוטי-הלכות, תשעה-באב ושא-ר-תעניות ד, כא)

ובאמת היה אז עת צרה גדולה לישראל אשר כמזהו לא נהיתה, כי מן השמים הסבימו, כמו שאמרו רז"ל (אסתר-רבה ז, ג): "שפבר נחתם למעלה" - ועל-כן היו אז ישראל בסכנה עצומה.

אך "מרדכי" - שהוא צדיק-הדור האמתי - "ידע את כל אשר נעשה" (אסתר ד, א), עד היכן הדבר מגיע. "ויקרע מרדכי את בגדיו, ויצא בתוך העיר ויזעק וכו'" (שם), ועורר והקיץ את כל ישראל לתשובה, כי הודיע להם: "שאין לך דבר שעומד בפני הצעקה והתשובה" (ירושלמי פאה פ"א ה"א; זחר-חדש בראשית), כי "יפה צעקה לאדם אפלו לאחר גזר-דין" (ראש-השנה טז).

ובגדל פחו היה מעורר רחמי השם-יתברך, עד שנתהפך מהפך אל הפך, ונתגלה לעין כל על-ידי תקף הנס, איך השם-יתברך מסתיר השגחתו בתוך הטבע, באפן שכשיצעקו ישראל אליו יתברך - יתהפך הכל לטובה, כי השם-יתברך מקדים רפואה למכה תמיד, ואף-על-פי-כן הכל תלוי בישראל, אם יתפללו ויתחננו אליו יתברך - יתהפך הכל לטובה.

וגדולי החכמים הצדיקים יודעים זה הסוד, והם מעוררים ומלמדים את ישראל: לזעק ולהתחנן אליו יתברך, איך שהוא, ועל-ידי-זה השם-יתברך מושיעים בכל פעם, באשר ראינו בתקף הנסים הנפלאים של פורים, שהיה דיקא בלי 'שנוי-הטבע', רק שראו הכל בעיניהם השגחתו הנפלאה המלבשת בהטבע תמיד בכל עת ובכל שעה ורגע.

נו.

(לקוטי-הלכות, פורים ג, ט)

על-ידי-זה שמשליכין כל החכמות ומשליך עצמו לרפש וטיט בשביל השם-יתברך, שזה בחינת 'לבישת שק ואפר' - על-ידי-זה זוכה שנתגלה לו

בחינת "צדיק ורע לו, רשע וטוב לו" (ברכות ז), שזה בחינת 'תקון-המשפט'.

וזהו בחינת (אסתר ד, א): "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" - פי על-ידי שלבש "שק ואפר" וכו' (שם), על-ידי-זה נעשה בחינת "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה", פי זכה לידע כל אשר נעשה בעולם.

כי "יש הבל אשר נעשה על הארץ, אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, ויש רשעים" וכו' (קהלת ח, יד) - הינו: בחינת "צדיק ורע לו, רשע וטוב לו". ומרדכי ידע את כל זה, בחינת: "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" - הינו: "כל אשר נעשה על הארץ", אפלו "צדיק ורע לו, רשע וטוב לו" - גם את זה זכה לידע ולהשיג.

וזה נעשה על-ידי שהיה מסלק כל החכמות, והשליך עצמו לרפש וטיט בשביל השם-יתברך, בחינת: "וילבש שק ואפר" וכו'.

נז.

(לקוטי-הלכות, קרח וכתבת-מעקע ג, יד)

השם-יתברך חמל עלינו בכל דור ודור, ושלח לנו אז את מרדכי ואסתר, "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה וכו', ויצא בתוך העיר ויזעק זעקה גדולה ומרה" (אסתר ד, א), וגזרו תענית שלשה ימים, וצעקו בקול מר להשם-יתברך, ועל-ידי-זה המתיקו המרירות.

ועל-שם-זה נקרא (חליו קלט:): "מרדכי", "מר דרור" (שמות ל, בג) - בחינת 'המתקת המרירות'. "מר" - לשון מרירות. "דרור" - לשון חרות (ראש-השנה ט:). - שהוא בחינת 'שלום', כמו שכתוב (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון".

בחינת הצדיקה האמת שיכול לעשות ראש-
השנה, שהוא דן את הכל לכף זכות, שהוא
ההפך מבזוי אנשים'.

כי הוא מקים (אבות פ"ד מ"ג): "אל תהי בז
לכל אדם" - וחותר בכל כחו להוציא
את הכל מחרפות ובזיונות, ולהכניסן לתוך
כבוד דקדושה, כי הוא מקים (שם פ"ב מ"ד):
"אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו",
וכמו שכתוב שם בהתורה (ח"ב א, יד), עיני-שם.

כי "מר דרור בשמים ראש" (שמות שם),
שהוא 'שמן המשחה' - על-ידי-זה
מעלין כל הדברים לתוך ה'כבוד דקדושה',
כי על-ידי 'שמן המשחה' נמשחו כל עבודת
המשכן וכליו, וכל הפהנים והמלכים -
שכלם קבלו כבודם, ויצאו מחל לקדש,
מבזוי לכבוד, על-ידי 'שמן המשחה'
שמקדש הכל, כי כל ה'כבוד דקדושה' היא
במשכן וכו'.

ועל-כן ה'גואל-צדק' נקרא בשם 'משיח'
על שם שנמשח ב'שמן המשחה'
- כי 'משיח' יעסק בזה ביותר: להעלות הכל
מבזיון לכבוד, ולקיים בתכלית השלמות:
"אל תהי בז לכל אדם" - לבלי לבזות שום
אדם שבזולתם, רק לעסוק עם הכל לתקנו,
להעלותו מבזיון ל'כבוד דקדושה'.

ומשם היא שרש 'מרדכי הצדיק', בחינת
"מר דרור בשמים ראש" של 'שמן
המשחה' - שזה הפך 'המן' שהיה מבזה את
הכל - כי הוא משתדל להעלות את כל אדם
מ'בזיון' ל'כבוד', כנ"ל.

כי ה'צדיקה האמת' בחינת 'מרדכי' - טרח
ויגע ובזה עצמו בכל הבזיונות, כי
"מרדכי ידע את כל אשר נעשה" (אסתר ד, א) -
מראש ועד סוף, ועד היכן הדבר מגיע בכל

הינו: 'מרדכי' הוא "מר דרור" - שמוציא
לחרות ושלום, וממתיק כל מיני
מרירות שבזולתם. ועל-כן היה לו כח
להמתיק על-ידי תפלתו וזעקתו המרה,
אפלו המרירות שהיה מגיע לישראל אז -
עד שהמתיק הכל, והמשיך שלום על
ישראל, בחינת (אסתר ט, ל): "דברי שלום
ואמת", בחינת (שם י, ג): "ודבר שלום לכל
זרעו".

עד שנתהפך ונקמו בשונאייהם, וכל שאר
האמות כלם פנו לישראל בשלום גדול,
"כי נפל פחד מרדכי עליהם" (שם ט, ג) - עד
שחזרו לאמונת ישראל, כמו שכתוב: "ורבים
מעמי הארץ מתיהדים" וכו' וכו'.

וזה בחינת רבוי השלום שנתרבה אז, על-
ידי שנמשכו כלם להשם-יתברך, כי
על-ידי השלום, יכולין להמשיך כל העולם
לעבודתו יתברך, כנ"ל.

בח.

(לקוטי-הלכות, בנור בהמה טהורה ד, טז)

'מרדכי' הרגיש תכף פונת הסטרא-אחרא,
שהוא בחינת המן, בחינת (אסתר ד,
א): "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" -
שידע פונתם עד הסוף, והוא מתחיל תכף
לעוררם לתשובה. "ויצא בתוך העיר, ויזעק
זעקה גדולה ומרה" (שם) - ועקר צעקתו:
שהוא מודיע לאסתר, שהיא בחינת 'כלל-
ישראל': שעדין לא תתיאש מן הרחמים,
"ותבא לפני המלך" (שם ח, ד) וכו' וכו'.

כט.

(לקוטי-הלכות, גבית-חוב מהלקוחות
ואפותיקי ה, ט-יב)

'מרדכי' הוא בחינת (שמות ל, כג; מגלה י:)
"מר דרור" - 'מרי דכיא', שהוא

אִפְלוּ לְנַקֵּם בּוֹ לְבַדּוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (אֶסְתֵּר ג, ו):
וַיִּבֶז בְּעֵינָיו וְכוּ', פִּנְ"ל - עַל־כֵּן 'אִישׁ בָּזָה'
בְּוֹדָאֵי אָסוּר לְזַפּוֹתוֹ, וְאָסוּר לְחַמֵּל עָלָיו כִּי
"הִבָּא לְהַרְגָּהּ" וְכוּ' (סִנְהֵדְרִין עב.).

כִּי אֶהְיֶה־עַל־פִּי שְׁצָרִיכִין לְקַיֵּם "אֵל תְּהִי בֹז
לְכָל אָדָם" וְכוּ', אָבֵל זֶה הַמְּבֹזָה כָּל אָדָם
וְרוֹצֵה לְאַבֵּד אֶת הַכֹּל - בְּוֹדָאֵי צָרִיכִין
לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַרְגּוֹ, שְׁלֵא יַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם
חִסְיוֹשְׁלוֹם, שְׁזָהוּ בַּחֲיִינַת מְצוֹת זְכוּרָת
מַעֲשֵׂה עַמְלֵק' - לְמַחֲזוֹת זְכָרוֹ מִן הָעוֹלָם.

וְעַל־כֵּן מְרַדְכִי תִקֵּן כְּלִיזָה, כִּי הוּא הָיָה
מְקַיֵּם "אֵל תְּהִי בֹז" וְכוּ', בְּשִׁלְמוֹת
פִּנְ"ל, אָבֵל כְּשֶׁבֵּא הָמֵן לְיָדוֹ - נָקַם בּוֹ הַרְבֵּה
וְכוּ', וְלֹא רָצָה לְחַמֵּל עָלָיו וְעַל בְּנָיו וְכוּ'.

כִּי זֶה הַמְּבֹזָה כָּל אָדָם, וְכִשְׁמַתְגַּבֵּר חִסְ-
וְשִׁלּוֹם, הוּא מְכַנֵּס בְּלֵב שְׂאֵר בְּנֵי אָדָם
לְבִזּוֹת כָּל אָדָם, כִּי בְהַתְגַּבְרוֹתוֹ חִסְיוֹשְׁלוֹם,
מִתְפַּשְׁטֵת זְהֻמַּת קְלַפְתּוֹ בְּעוֹלָם חִסְיוֹשְׁלוֹם -
בְּוֹדָאֵי צָרִיכִים לְשָׁרְשׁוֹ מִן הָעוֹלָם, שְׁלֵא
יִשְׂאֵר זְכָרוֹ בְּעוֹלָם, כְּדִי שֶׁתִּתְבַּטֵּל קְלַפְתּוֹ מִן
הָעוֹלָם שְׁמִבְזִית הַכֹּל, כְּדִי שְׁעַל־יְדִיזָה נוֹכַח
לְקַיֵּם "אֵל תְּהִי בֹז לְכָל אָדָם".

כִּי כָּל מֶה שְׁמַכְנִיעִין וְעוֹקְרִים יוֹתֵר 'קְלַפְת
הָמֵן' שְׁמִבְזָה הַכֹּל - כְּמוֹ כֵּן מִתְגַּבֵּר 'פֶּחַ
הַצְּדִיק', שְׁמַקְיֵם "אֵל תְּהִי בֹז" וְכוּ' - שְׁמַכְבֵּד
וּמְזַכֵּה אֶת הַכֹּל, וּמְשִׁיב 'קֶדְשֵׁת הַשׁוֹפָר'
שֶׁל 'רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה' וַיּוֹבֵל' - שְׁעַל־יְדִיזָה דָּנִים
אֶת הַכֹּל לְכַפ־זְכוּת וְכוּ'.

ל.

(לְקוֹטִי-הַלְכוּת, הַעוֹשֶׂה שְׁלִיחַ
לְגִבּוֹת חוֹבוֹ ג, יב"ג)

בְּאִמַּת הִיָּתָה עֵת צָרָה גְדוֹלָה אֲשֶׁר כְּמַהוּ
לֹא נִהְיָתָה, וְכָל הָעוֹלָם הָיָה
מִתְמוֹטֵט, כְּמַעֲט כְּמַעֲט שְׁיִכְלָה אִם חִסְ-

דוֹר וְדוֹר, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, "וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר,
וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו, וַיִּלְבַּשׁ שָׂק וְאַפֶּר, וַיִּזְעַק
זָעָקָה גְדוֹלָה וּמְרָה" (שם), וְכֵן הַכְּנִיס בְּכָל
יִשְׂרָאֵל לְצוּם וְלִזְעַק הַרְבֵּה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם)
ט, לא): "וְדַבְּרֵי הַצְּמוֹת וְזָעַקְתֶּם" - כִּי הַצְּדִיק
מְבִזָּה אֶת־עַצְמוֹ, בְּבַחֲיִינַת (תְּהִלִּים טו, ד): "נְבִזָּה
בְּעֵינָיו נִמְאָס".

אָבֵל שְׂאֵר בְּנֵי־אָדָם, כָּלֵם חֲשׁוּבִים בְּעֵינָיו
מְאֹד, אִפְלוּ הַגְּרוּעֵ וְהַפְּחוֹת מְאֹד - כִּי
הוּא מְקַיֵּם בְּשִׁלְמוֹת: "אֵל תְּהִי בֹז לְכָל אָדָם",
כִּי הוּא בְּבַחֲיִינַת "מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם" (בְּרֵאשִׁית־
רַבָּה סח, ט) - שְׁדִין אֶת הַכֹּל לְכַפ־זְכוּת. וְעַל־
יְדִיזָה הַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל, וְנַעֲשֶׂה תִקְוַת הַיָּם
שֶׁל פּוֹרִים, בְּכָל דוֹר וְדוֹר, וְ"בְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה"
(אֶסְתֵּר ט, כא).

וְעַל־כֵּן עָשָׂה הָמֵן "עֵץ גְּבִיָּה חֲמֻשִּׁים
אִמָּה" (אֶסְתֵּר ה, יד) - לְקַלְקֵל וְלַפְגֵּם
חִסְיוֹשְׁלוֹם בְּבַחֲיִינַת 'יּוֹבֵל', שֶׁהוּא 'שְׁנַת
הַחֲמֻשִּׁים', שְׂאֵז "מַעֲבִירִין שׁוֹפֵר תְּרוּעָה"
(וַיִּקְרָא כה, ט), [לְצֵאת מִ'עֲבֹדוֹת' לְ'חֵרוֹת'], שֶׁהוּא
הַהֶפֶךְ מִ'בְּזוּי אֲנָשִׁים', בַּחֲיִינַת 'קְלַפְת עַמְלֵק'.

וְעַל־כֵּן בְּאִמַּת בְּתַקְוַת פֶּחוֹ שֶׁל מְרַדְכִי -
נִתְהַפֵּךְ הַגְּלָגַל עָלָיו וְתִלְוָהוּ עָלָיו
- כִּי הַצְּדִיק־הָאִמַּת' בַּחֲיִינַת 'מְרַדְכִי', רוֹצֵה
לְזַכּוֹת אֶת הַכֹּל, אִפְלוּ הַגְּרוּעֵ־שְׁבַגְרוּעִים, כִּי
הוּא מְקַיֵּם בְּשִׁלְמוֹת: "אֵל תְּהִי בֹז לְכָל אָדָם".

אָבֵל כְּלִיזָה: אִם זֶה הַבְּזוּי רוֹצֵה בְּתַקְוָנוּ
שֶׁל הַצְּדִיק. אָבֵל כְּשֶׁזָּה הַבְּזוּי אִינוּ
חָפֵץ בְּבִרְכַּת תִּקְוֹן שֶׁל הַצְּדִיק, אֲדַרְבָּה, הוּא
מְבִזָּה וּמְחַרֵּף אֶת הַצְּדִיק בְּכָל הַבְּזִיווֹנוֹת,
וְשׁוֹפֵךְ דָּמוֹ בְּבוֹשׁוֹת וּבְזִיווֹנוֹת רַבּוֹת, עַד
שֶׁרוֹצֵה גַם לְשַׁפֵּךְ דָּמוֹ מִמֶּשׁ חִסְיוֹשְׁלוֹם, עִם
כָּל הַנְּלוּיִם אֲלָיו חִסְיוֹשְׁלוֹם, כְּמוֹ 'הָמֵן' שְׁבִזָּה
אֶת 'מְרַדְכִי' כְּלִכְּדָה, עַד שֶׁלֹּא נִחְשַׁב בְּעֵינָיו

לא.

(לקוטי־הלכות, שתפים־בְּמִקְרָע ה, כ)

על־כֵּן התגבר מִרְדְּכִי גַם אַז, לְהַכְנִים בְּיִשְׂרָאֵל שִׁיִּצְעֻקוֹ וְיִתְפַּלְלוּ וְיִתְחַנְּנוּ לְהַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (אֶסְתֵּר ד, א): וּמְרַדְּכִי יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה - שֶׁהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה בְּעוֹלָם, וְמֵה שֶׁנַּעֲשָׂה אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בַּפְּרָטִיּוֹת בְּכָל עֵת וּבְכָל יוֹם וְיוֹם, וְיוֹדֵעַ הֵיטֵב הֵיטֵב לְהִיכֵן נָפֶל וְנִתְעָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְכַמָּה וְכַמָּה מִתַּפְשָׁטִים וּמִשְׁתַּטְּחִים עַל כָּל אֶחָד לְהִרְחִיקוֹ וּלְאַבְדּוֹ חַס וְשָׁלוֹם.

ועל־כֵּן (שם): "וַיִּקְרַע מִרְדְּכִי אֶת בְּגָדָיו, וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר, וַיִּזְעַק זַעֲקָה גְדוֹלָה וּמְרָה" - עַד שֶׁהַכְּנִים בְּכָל עִיר וְעִיר, "מְקוֹם אֲשֶׁר דָּבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מִגִּיעַ" (שם פְּסוּק ג): שִׁיִּזְעֻקוֹ הִרְבֵּה לְהַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (שם ט, לא): "וְדַבְּרֵי הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקוֹתָם".

לב.

(לקוטי־הלכות, מִתְנַה וּמִתְנַת שְׂכִיב־מִרְע ג, ה)

וְזֶה בַּחֲנִינָת מֵה שֶׁעָשָׂה מִרְדְּכִי, כְּשֶׁרָאָה גְדֹל מְמִשְׁלַת הַמֶּן, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת הַ"רֹאשׁ כָּל חוֹצוֹת" (אֵיכָה ב, יט; ד, א) - שֶׁאֵז נֶאֱמַר (אֶסְתֵּר ד, א): "וּמְרַדְּכִי יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה" - מִרְדְּכִי הַצַּדִּיק בַּחֲנִינָת הַ"רֹאשׁ בֵּית" (תַּקוּנֵי־זֶהר יח: כד). שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר, יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה בְּעוֹלָם, אִיךָ הַשֶּׁטֶן מְעַרְבֵב אֶת הָעוֹלָם כְּלוֹ, עַד שֶׁאֵי־אֶפְשָׁר בְּשׁוֹם אַפֵּן לִידַע הֵיכֵן הָאֱמֶת.

ואז (שם): "וַיִּקְרַע מִרְדְּכִי אֶת בְּגָדָיו, וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר, וַיִּזְעַק זַעֲקָה גְדוֹלָה וּמְרָה". וְכֵן כָּל יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים "מְקוֹם אֲשֶׁר דָּבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ, מִגִּיעַ אֲבָל גְּדוֹל לְיִהוּדִים, וְצוֹם וּבְכִי וּמִסְפָּד, שֶׁק וְאֶפְר יֵצַע לְרַבִּים"

וְשָׁלוֹם הָיָה מִצְּלִיחַ מַעֲשֵׂה שֶׁטֶן - שֶׁהַצַּדִּיק יִסְתִּיר פָּנָיו וַיַּעֲלִים עֵינָיו מִיִּשְׂרָאֵל חַס־וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁהַסְטֵרֵא־אֶחָרָא בַּחֲנִינָת הַמֶּן הָיָה רוֹצֵה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה הָיוּ יִשְׂרָאֵל כָּלִים מִמִּילָא חַס־וְשָׁלוֹם, בַּחֲנִינָת (אֶסְתֵּר ג, יג): "לְהַשְׁמִיד לְהַרְגַּ וּלְאַבֵּד" וְכו'.

אבל הַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ חָמַל עַל עַמּוֹ בְּזִכּוֹת אֲבוֹתֵינוּ, "וְלֹא דָבַר ה' לְמַחֲוֹת שֵׁם יִשְׂרָאֵל" (מְלָכִים־ב יד, כז), וְנִתֵּן בְּלֵב מִרְדְּכִי, בַּחֲנִינָת הַצַּדִּיק־הָאֱמֶת, לְהַתְגַּבֵּר כְּנֶגְדּוֹ - כִּי "מְרַדְּכִי יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה" (אֶסְתֵּר ד, א), עַד הִיכֵן הַדְּבַר מִגִּיעַ, וְרָאָה שֶׁאֵין עֲצָה וְתַחֲבוּלָה לְעַמּוֹד כְּנֶגֶד קְלִפָּה קָשָׁה וְחֲזָקָה כַּזֹּאת מִכָּל הַצַּדִּדִים, כִּי אִם עַל־יְדֵי רַבּוּי תַּפְלָה וְתַחֲנוּנִים וְצַעֲקוֹת וְזַעֲקוֹת וְשׁוּעוֹת.

ומיד (שם): "וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר, וַיִּזְעַק זַעֲקָה גְדוֹלָה וּמְרָה" וְכו', וְכֵן "בְּכָל עִיר וְעִיר" וְכו' - כִּי כְּנֶגֶד קְלִפַּת הַמֶּן־עַמְּלִק, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת אֲרִיכוֹת הַגְּלוּת שֶׁל עַכְשָׁנו, שֶׁנִּקְרָא גְלוּת אָדוּם, "אֵיךְ חֲכָמָה וְאֵיךְ תְּבוּנָה וְאֵיךְ עֲצָה" (מְשָׁלִי כא, ל) - כִּי אִם לְהִרְבּוֹת בַּתַּפְלָה וְתַחֲנוּנִים וְצַעֲקוֹת וְשׁוּעוֹת וְזַעֲקוֹת בְּלִי שְׁעוֹר, "עַד יִשְׁקִיף" וְכו' (אֵיכָה ג, ט) - כִּי 'תַּפְלָה' לְמַעַלָּה מֵהַכָּל, וְכוֹלָל כָּל הַחֲמֻשִּׁים שְׁעָרִים וְכו'.

ועל־כֵּן תַּפְּס מִרְדְּכִי, בַּחֲנִינָת הַצַּדִּיק־הָאֱמֶת שֶׁבְּכָל דּוֹר, אֲמָנוֹת אֲבוֹתֵינוּ - לְצַעֲקַ אֶל הַשִּׁם הִרְבֵּה "זַעֲקָה גְדוֹלָה וּמְרָה", וְלְהִרְבּוֹת בַּתַּפְלוּת וּבַתַּחֲנוּנִים - וְעַל־יְדֵי־זֶה הַתְגַּבֵּר גַּם כְּנֶגֶד קְלִפַּת הַמֶּן־עַמְּלִק, "וְהַשִּׁיב לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְתַלָּה אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו עַל הָעֵץ" (וְעַל הַנְּפִסִּים) וְכו' - כִּי הַתְגַּבֵּר כְּנֶגְדָם עַל־יְדֵי 'תַּפְלָה וְתַחֲנוּנִים, שֶׁהֵם בְּבַחֲנִינָת 'שְׁעָר־הַחֲמֻשִּׁים' שֶׁל הַקִּדְשָׁה.

(שם פסוק ג). "ואפר" דיקא - להכניע מאורי-
אש, שהם המפרסמים של שקר, בחינת
"ראש כל חוצות".

לג.

(לקוטי-הלכות, אפוטרופוס ב, ה)

המן-עמלק, הוא בחינת כפירות
ואפיקורסות' (לקוטי-מוהר"ן
ח"ב יט) - ועקר ה'כפירות והאפיקורסות, הם
באים על-ידי אלו הקשיות והמבוכות שאי-
אפשר למצא להם תרוץ על-פי שכל-
אנושי, כמו הידיעה והבחירה'.

ובאמת: אלו המבוכות, הם בשכל
המקיף שאי-אפשר להשיגו בזה
העולם, כי אם היו משיגין זה השכל של
הידיעה והבחירה וכיוצא - היה מתבטל
מגדר-אנושי, והיה מתבטל הבחירה לגמרי
(לקוטי-מוהר"ן ח"א כא).

אבל המן עמלק, שהוא בחינת
אפיקורוס וכופר' - לא היה מאמין
בזה שיש בחינת שכל המקיף, ששם
מתבטלין כל הקשיות והמבוכות של
האפיקורסים, ועל-כן רצה להתגבר על
ישראל חסוֹשֵׁלֹם, על-ידי קשיות
ואפיקורסות אלו. ועל-כן עשה עצמו
עבודה-זרה" (מגלה י), וזה בחינת כפירות
ואפיקורסות וכו'.

ועל-כן היתה באמת עת צרה גדולה אשר
כמוהו לא נהיתה וכו' - אבל
השם-יתברך עשה עמנו נסים ונפלאות, והיה
אז באותו הדור מרדכי. ומרדכי הוא
בחינת עתיקא, כי משם שרש נשמתו,
כמובא בדברי רבנו ז"ל (סימן ס) וכמובן בפרי-
עץ-חיים (פורים פ"ה).

ובחינת מרדכי, הוא בחינת התגלות
האור הסתום והגנוז מאד, בחינת
"עתיקא טמיר וסתים" (זהר תרומה ספ"א
דצניעותא קעח.), שהם בחינת המקיפים
העליונים הנ"ל, שהם טמירים וסתומים,
כמבאר במאמר הנ"ל. ומרדכי הוא בבחינת
התגלות האור-הגנוז הזה, כמובן בפרי-עץ-
חיים (שם פ"ה פ"ו).

ועל-כן היה למרדכי כח, להכניע קלפת
המן-עמלק, שהיה מתגבר על-
ידי המבוכות שבאים משכל-המקיף שהוא
טמיר וסתים, ואי-אפשר להשיגו בשום אופן
בנ"ל.

כי מאחר שאחיזת מרדכי היה מבחינת
האור-הגנוז הזה, בבחינת 'התגלות' -
על-כן היה לו כח להכניעו לבטל כל
המבוכות הנ"ל, ולהראות בשכל: שאי-
אפשר להשיג חקירות אלו, ולהכניס אמונה
שלמה בעולם - כי היה לו כח להכניע
'קלפת המן וכו', ובנ"ל.

וזה בחינת (אסתר ד, א): "ומרדכי ידע את כל
אשר נעשה" - כי שרשו היה מבחינת
השכל-הגנוז הנ"ל, ששם הבחירה והידיעה
כלו חד.

וזה בחינת: "ומרדכי ידע, את כל אשר
נעשה" - כי ה'בחירה' היא בתוך
הידיעה, רק שאי-אפשר להשיג זאת בשום
אופן, רק מרדכי היה מבחינת השכל-המקיף
הזה שהוא טמיר וסתים, בנ"ל.

וזה בחינת (שם ח, טו): "ומרדכי יצא מלפני
המלך, בלבוש מלכות תכלת וחור,
ועטרת זהב גדולה" וכו' - זה בחינת (ברכות
יז.): "לעתיד לבוא צדיקים יושבים
ועטרותיהם בראשיהם" - שהם בחינת

ה'מקיפים' הנ"ל שיתגלו לעתיד, בפמבאר היטב בפמאמר הנ"ל (ח"א כא) - פי 'עטרה' הוא בחינת 'מקיף'.

וזה בחינת "ועטרת זהב" הנ"ל הנאמר במרדכי - הינו: שזכה לבחינת 'מקיפים' הנ"ל, שהם בחינת 'עטרות' פנ"ל.

וזה בחינת 'לבוש מלכות תכלת' וכו' - פי ה'לבושים' הם בחינת 'מקיפים', פי 'מרדכי' שהוא בחינת 'התגלות אור-הגנוז' פנ"ל, הוא זוכה לכל ה'מקיפים'.

"לך פנוס את כל היהודים" (אסתר ד, טז)

לד.

(לקוטי-הלכות, ציצית ז, ייא)

כל 'התגברות עמלק' היה: לגרש ולרחק חסוֹשֵׁלוֹם מה'קבוץ הקדוש', את הנפשות החלושות שב'ישראל, בבחינת (דברים כה, יח): "ויזנב בך כל הנחשלים אחריך ואתה עוף ויגע" וכו'. וכמו שאמרו רז"ל (תנחומא תצא י): "שכל מלחמתו היה, על אותן שהיה הענן פולטן".

וזה שדקדקה אסתר ואמרה (אסתר ד, טז): "לך פנוס את כל היהודים וכו'".

"פנוס" דיקא. וכן אחר-כך בתיב פמה פעמים לשון 'פניסה' ו'קבוץ', כמו שפתוב (שם ח, יא): "להקהל ולעמד על נפשם", ובתיב (שם ט, ב), "נקהלו היהודים וכו'", וכן אמרו רז"ל (מגלה ב): "זמן קהלה לכל הוא".

פי עקר ה'נס של פורים', שהוא 'מפלת' המן עמלק' - היה על ידי ה'פניסה' ו'קבוץ', שעל-ידי-זה נתרבין ה'פתים של התפלה' עד אין חקר, עד שנתפנסו לתוכם

כל הרחוקים וכל הנדחים - שכל-זה הוא הפך "מחשבתו הרעה" (שם ט, כה), פנ"ל.

"ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת, וכאשר אבדתי אבדתי" (אסתר ד, טז)

לה.

(לקוטי-הלכות, בכור בהמה טהורה ד, טז)

"ויצא בתוך העיר, ויזעק זעקה גדולה ומרה" (אסתר ד, א). ועקר צעקתו: שהוא מודיע ל'אסתר', שהיא בחינת 'כלל-ישראל': שעדין לא תתיאש מן הרחמים. ו'תבא לפני המלך' (שם ח, ד) - איך שהיא רחוקה ממנו, "שלא נקראת אליו זה שלשים יום" (שם ד, יא) - שהם 'כלל החדש', "שצריכון ישראל להקביל פני אביהם שבשמים על-כל-פנים פעם אחת בחדש" (סנהדרין מב. סדר קדוש-לבנה).

אבל לפעמים נתרחקין כל-כך, עד שאין זוכין לבא לפניו אפלו פעם אחת בחדש, בחינת (אסתר שם): "ואני לא נקראתי וכו' - אף-על-פי-כן צריכון להקיש על דלתי רחמים" (מגלה יב), אולי יחוס אולי ירחם.

וכמו שאחר-כך הודה אסתר למרדכי, ואמרה (שם ד, טז): "ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת", ודרשו רבותינו ז"ל (מגלה טז): "שלא כדת של תורה" - פי אני יודע בעצמי: שעל-פי דת של תורה, בודאי איני ראוי לבא לפני המלך להתפלל לפניו, כפי מה שאני יודע חטאתי ועונותי.

אך אף-על-פי-כן אבא לפניו שלא כדת, וכאשר אבדתי אבדתי" (שם) - הינו:

"וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת" (אסתר ה, א)

לו.

(ח"א עח)

'רוח-הקדש' הוא בחינות 'מלכות', כמו שכתוב (אסתר ה, א): "וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת". ודרשו חז"ל (מגלה יד:): "שְׁלֵבֶשְׁתָּהּ רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ".

[בנינו ז"ל מדבר שם: מה'דבור דקדשה, הינו 'דבורי תורה ותפלה ויראת-שמים', שהוא גבוה ויקר מאד - פי ה'דבור-דקדשה' הוא בחינת ה'שכינה', בחינת 'התגלות מלכותו' ואמונתו יתברך. בחינת 'רוחו' של משיח, בחינת 'רוח-הקדש', בחינת 'תחית-המתים', בחינת 'יחוד קדשא' בריי-הוא ושכינתיה].

"וַיִּסְפַּר לָהֶם הַמֶּן אֶת כְּבוֹד עֲשָׂרוֹ וְרַב בְּנָיו"

(אסתר ה, יא)

לז.

(ח"א סט)

כְּשֶׁאֶחָד גּוֹזֵל מִחֵבְרוֹ מְמוֹן, גּוֹזֵל וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ עֲנָפִים שֶׁל הָאֵילָן שֶׁלוֹ, הֵינּוּ 'הַתְּנוּצָצוֹת אֹר' נִפְשָׁה, שֶׁמֶשֶׁם ה'מְמוֹן'.

עַל-כֵּן עַל-יְדֵי-זֶה "גּוֹזֵל וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ נִפְשָׁה בְּנָיו וּבְנוֹתָיו" (בבא-קמא קיט.), שֶׁהֵם תְּלוּיִים וְגִדְלִים וְיוֹנְקִים מֵאֹר הָעֲנָף הַזֶּה, כִּי הֵם הַפְּרוֹת הַגִּדְלִים עַל הָעֲנָפִים אֵלוֹ, וְכִשְׁנוֹטֵל הָעֲנָף נוֹטֵל הַפְּרוֹת.

וְזֶה שֶׁכְּתוּב (אסתר ה, יא): "וַיִּסְפַּר לָהֶם הַמֶּן אֶת כְּבוֹד עֲשָׂרוֹ וְרַב בְּנָיו" - כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה. וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (איוב כא): "[מדוע רשעים] עֲתָקוּ גַם גָּבְרוּ חֵיל, זָרַעַם נְכוֹן לִפְנֵיהֶם וְצִאֲצִיאֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם". "עֲתָקוּ גַם גָּבְרוּ חֵיל" - זֶה 'עֲשִׂירוֹת' - עַל-יְדֵי-זֶה: "זָרַעַם נְכוֹן" וְכוּ'.

אם חס־ושלום אינו לרצון תפלותי והתבודדותי עתה לפניו מרבוי קלקולי.

"כַּאֲשֶׁר אֲבִדְתִּי" - עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂי הָרָעִים. "אֲבִדְתִּי" - וַיַּעֲשֶׂה הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִמִּי מַה שִּׁירְצָה. אֲנִי תָמִיד אֵיחָל וְאַצְעֵק לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, אוֹלֵי יָרַחֵם.

וְאִז חָמַל הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עַל מְרֹדְכֵי וְעַמּוֹ, "וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר אֶת שַׂרְבִּיט הַזֶּהב" (שם ה, ב) - זֶה סוּד הַהָאָרֶה וְהַהֲתַקְרָבוֹת מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ שֶׁמַּגִּיעַ לְפַעְמִים לְהָאָדָם הַנִּמְוָךְ מְאֹד, שֶׁאֵף-עַל-פִּי-כֵן הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ שׁוֹלַח לוֹ הַתְּקַרְבוֹת מֵרַחוּק, בְּסוּד 'הוֹשֶׁטת שַׂרְבִּיט הַזֶּהב', שֶׁנִּמְשָׁךְ בְּנֶס אֲמוֹת הַרְבֵּה כְּמוֹ שֶׁדְּרָשׁוּ רַז"ל (מגלה טו.).

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְל הַמֶּן מִפְּלֵה גְדוּלָה בְּלִי שְׁעוֹר, וּמְרֹדְכֵי נִתְעַלָּה וְנִתְגַּדַּל בְּתַכְלִית הַגְּדֻלָּה.

וְזָכָה לְהַמְשִׁיךְ הָאָרֶה הַזֶּה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה: שֶׁאֵפְלוּ בְּתַקְוָה הַגְּלוּת הַזֶּה, אֵף-עַל-פִּי שֶׁמַּלְכוּת הָעֵבוֹ"ם מוֹשְׁלִים עָלֵינוּ, שֶׁהֵם מִבְּחִינַת 'יְרֵאוֹת הַנְּפֹלוֹת' מְאֹד - אֵף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה נִמְשָׁךְ עָלֵינוּ 'הָאָרֶת מְרֹדְכֵי', שֶׁהוּא 'הָאָרֶת הַיְרֵאָה-עֲלֵאָה' מְאֹד.

שֶׁנִּדְעַ כֹּל אֶחָד: שֶׁאֵין לְהַתִּירָא כִּי אִם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְבַד וְכוּ'. עַד שֶׁאֵנּוּ בָּאִים לְשִׁמְחָה גְדוּלָה וְעֲצוּמָה עַל-יְדֵי-זֶה, בְּחִינַת 'שִׂמְחַת פּוֹרִים'.

וְכַל-זֶה רַק עַל-יְדֵי 'כַּח מְרֹדְכֵי וְאַסְתֵּר', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַתְּנוּצָצוֹת מְשִׁיחַ', שֶׁמִּמְשִׁיךְ גַּם עִתָּה 'יְרֵאָה נִפְלֵאָה' כְּזֹאת, שֶׁיּוֹכֵל כֹּל אֶחָד גַּם בְּמִקוּמוֹ וְכוּ', לְזַכֵּר אֶת הַשֵּׁם וְלְהַתִּירָא מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ לְבַד.

"יעשו עץ גבה חמשים אמה" (אסתר ה, יד)

לח.

(ח"א יח)

הָמֶן חָשַׁב שֶׁכָּבַר מֵת מֹשֶׁה הַמְּבַטֵּל בַּח הַעֲבוֹדַת-אֱלֹהִים, וְאֵין עוֹד מִי שְׁיוּכַל לְבַטְלוֹ. אָבֵל מְרַדְּכִי וְאַסְתֵּר הָיָה לָהֶם כַּח לְבַטֵּל הַעֲבוֹדַת-אֱלֹהִים שֶׁל הָמֶן (אסתר-רבה ו, ב: מרדכי שקול בדורו כמשה בדורו, מה משה עמד בפרץ, אף מרדכי כן).

כִּי עַל-יְדֵי הָאָרֶת מְרַדְּכִי וְאַסְתֵּר, הֵינּוּ בַחֲיִנַת ה'יָדִין' וְרַגְלִין' - נִתְּבַטְלוּ הַכְּפִירוֹת, וְנִתְּרַבָּה אַמוּנָהּ בְּעוֹלָם עַל-יְדֵיהֶם.

וְזֶה בַחֲיִנּוֹת "עֹמֵר שְׁעוּרִים".

"עֹמ"ר" - זֶה בַחֲיִנַת מְרַדְּכִי, 'עֵין מו"ר', "מַר דְּרוֹר" (שְׁמוֹת ל, כג; חֲלִין קִלְטֵי), "דְּרוֹר" - לְשׁוֹן 'חֲרוֹת' (ראש-השָׁנָה ט:), הֵינּוּ בַחֲיִנַת (שְׁמוֹת לב, טז): "חֲרוֹת עַל הַלַּחַת", כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ רַז"ל (ערוֹבִין נד): "אֵל תִּקְרֵי חֲרוֹת אֶלָּא חֲרוֹת", שֶׁהוּא בַחֲיִנַת הַתּוֹרָה בְּנִגְלָהּ, שֶׁהוּא בַחֲיִנַת (בַּמִּדְבָּר יד, ד): "עֵין בְּעֵין".

"שְׁעוּרִים" - זֶה בַחֲיִנַת (מְגִלָּה ז, א): "אַסְתֵּר בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים לב, ב): "כְּשֶׁעִירָם עָלַי דָּשָׂא", לְשׁוֹן 'רוּחַ' (רש"י שם) - בַחֲיִנַת ה'צַדִּיק' שֶׁהוּא ה'רוּחַ-שְׁבִלְב'.
וְכֵן הָעֵקֶר לַתּוֹן צְדָקָה, לְצַדִּיקִים-אַמִּתִּים וְלַעֲנִיִּים-הַגּוֹנִים, שֶׁכְּלוּלִים מִכִּמָּה נִפְשׁוֹת-יִשְׂרָאֵל - כִּי בָּזָה מְגִדִּיל מְאֹד הַשֵּׁטַח שֶׁל ה'אֲוִיר הַנָּח וְהַזָּד'.

וְכֵן הָעֵקֶר לַתּוֹן צְדָקָה, לְצַדִּיקִים-אַמִּתִּים וְלַעֲנִיִּים-הַגּוֹנִים, שֶׁכְּלוּלִים מִכִּמָּה נִפְשׁוֹת-יִשְׂרָאֵל - כִּי בָּזָה מְגִדִּיל מְאֹד הַשֵּׁטַח שֶׁל ה'אֲוִיר הַנָּח וְהַזָּד'.

נִתְּבַטֵּל ה'עֲבוֹדַת-זָּרָה, בַּחֲיִנַת ה'מֶן, בַּחֲיִנַת גְּבוּרָה'.

וּבְשִׁבְלֵי-זֶה צְוָה הָמֶן (אסתר ה, יד): לַעֲשׂוֹת "עֵץ גְּבוּהַ חֲמִשִּׁים אַמָּה" - כִּי רָצָה לְבַטֵּל כַּח ה'חֲמִשִּׁים יוֹם' שֶׁל 'סְפִירַת-הָעֵמֶר', שֶׁהוּא הַכַּח שֶׁל 'מְרַדְּכִי וְאַסְתֵּר' (פְּרִי-עֵץ-חַיִּים, פּוּרִים פ"ו).

"וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי" (אסתר ו, ב)

לט.

(ח"א יז, ה-זח)

עַל-יְדֵי 'צְדָקָה', הוּא לוֹקַח נִפְשׁוֹת, כִּי לוֹקַח לְעַצְמוֹ רָעִים וְאוֹהֲבִים. וְכָל מֵה שְׁנוֹתָן צְדָקָה לְיוֹתֵר אֲנָשִׁים, קוֹנֶה לוֹ רָעִים וְאוֹהֲבִים יוֹתֵר, בַּבַּחֲיִנַת (מִשְׁלֵי יט, ד): "הוֹן יִסִּיף רָעִים רַבִּים", וְנִתְּגַדֵּל וְנִתְּרַבָּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁטַח שֶׁל ה'אֲוִיר הַנָּח וְהַזָּד' וְכוּ'.

כִּי 'אַהֲבָה' הוּא 'אַתְדַּבְּקוֹת רוּחָא בְּרוּחָא', דְּהֵינּוּ 'רוּחַ הָאוֹהֵב' בְּרוּחַ הַנְּאֻהֵב'. וְשִׁנְאָה' הִיא בַחֲיִנַת 'רוּחַ רָעָה', 'בְּלִבּוֹל הָאוִיר' - שְׁעַל-יְדֵי-זֶה אֵין יְכוּלִין לְשַׁמַּע הַדְּבָר.

וְלַהֲפֹךְ: 'אַהֲבָה וְרַעוּת' הוּא בַחֲיִנַת 'אֲוִיר הַנָּח וְהַזָּד', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁמָע הַדְּבָר לְמַרְחוֹק.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לַתּוֹן צְדָקָה, לְצַדִּיקִים-אַמִּתִּים וְלַעֲנִיִּים-הַגּוֹנִים, שֶׁכְּלוּלִים מִכִּמָּה נִפְשׁוֹת-יִשְׂרָאֵל - כִּי בָּזָה מְגִדִּיל מְאֹד הַשֵּׁטַח שֶׁל ה'אֲוִיר הַנָּח וְהַזָּד'.

וְאֵזִי כְּשֶׁהָאוִיר נָח וְזָד - אֵזִי כְּשֶׁמְדַבֵּר זֶה שֶׁיְכוּל לְדַבֵּר דְּבַר הַיִּשְׂרָאֵלִי, הֵינּוּ

דבור־הקדוש של הצדיק - אזי זה הדבור נכתב ונחקק בהאזיר, והולך הדבור ונשמע למרחוק, בבחינת (אסתר ט, ד): "ושמעו הולך בכל המדינות" - פי מחמת שהאזיר נח וזך, יכולים לשמע למרחוק.

ואזי זה הדבור נכתב בספריהם של העכו"ם, "מדינה ומדינה בכתבה" (אסתר א, כב; ג, יב; ח, ט), ומוצאים העכו"ם בספריהם, 'הפך אמונתם', כמו שפצינו כמה גרים שנתגירו מחמת זה, מחמת שפצאו בספריהם 'הפך אמונתם'.

וזה בחינת (אסתר ו, ב): "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי" - 'מרדכי' הוא בחינת ה'כפירה בעבודה־זרה', כמו שכתוב (אסתר ב, ה): "איש יהודי", כמו שאמרו רז"ל (מגלה יג): "כל הכופר בעכו"ם נקרא יהודי".

הינו: שהדבורים "שהגיד מרדכי", שהם דבורים של כפירת עכו"ם - נכתבים בהאזיר, עד "שנמצא כתוב" בספריהם, כנ"ל.

וזהו: "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי" - שה'דבורים' "אשר הגיד מרדכי", שהם 'דבורי־אמונה' של ה'צדיק־האמת' - נמצא כתוב" בספריהם.

פי ה'דבור של הצדיק' הלך למרחוק, עד שנכתב ונחקק שם בספריהם, שעל־ידי־זה נמצא בספריהם 'הפך אמונתם' - פי נמצא בספריהם הדבורים־קדושים "אשר הגיד מרדכי", שהוא בחינת ה'צדיק', כנ"ל.

ואזי כשבאים אלו העכו"ם, ומוצאים שם 'הפך אמונתם' - מזה נעשים 'גרים', בבחינת (אסתר ח, יז): "ורבים מעמי הארץ מתיידיים".

ומאין בא: שאלו דיקא ימצאו בספריהם 'הפך אמונתם', ויחזרו ויכירו 'אמונת־ישראל', ואחרים אינם מוצאים כלל!?

אך דע: שזה מחמת בחינת ה'טוב־הכבוש' תחת ידם, הינו: בחינת 'חלקי נשמות ישראל'. פי על־ידי גזרותיהם והמסים וכיוצא בזה, שמונעים טובות מישראל, ואינם מניחים אותם לעשות מצות השם־יתברך - נכפש הטוב תחת ידם.

ובתחלה זה הטוב זוכר: "שבא מקום קדוש ועליון מאד" - אך אחר־כך הם מתגברין על זה הטוב, וכובשין אותו תחת ידם, עד שנתפס ונקשר אצלם ושוכח מעלתו.

ועל־ידי ה'דבור הישראלי' שיוצא ונכתב בספריהם - אזי זה ה'טוב־הכבוש' מוצא אותו שם, שמוצא שם 'הפך אמונתם'.

ואזי נזכר זה הטוב את מעלתו: איך שבא מקום קדוש ועליון מאד, דהינו שהוא 'חלקי נשמות ישראל', שכל העולמות נבראו בשבילם, "והקדוש־ברוך־הוא נמלך בנשמות ישראל לברא את העולם" (בראשית־רבה ח, ג; רות־רבה ב, ג), והם למעלה מכל העולמות.

ועתה הוא כבוש בגלות כזה, ויכול לילך לכליון והפסד חס־ושלום. ומתחיל להצטער ולהתגעגע ולרחם על־עצמו: "על שנפל מקום גבוה כזה, למקום עמוק כזה!" - ועל־ידי־זה שב וחוזר אל הקדשה. וכל־זה נמשך על־ידי צדקה הנ"ל.

ומחמת שִׁבְרָ נִקְשֶׁר וְנִתְפָּס מְאֹד הַטּוֹב
אֲצִלָּם בְּקִשְׁרֵי־קִשְׁרִים - עַל־כֵּן
כְּשִׁמְתַּחֲלִיל הַטּוֹב לַחֲזֹר, אָזִי מוֹשֵׁף וְתוֹלֵשׁ
עִמּוֹ עוֹד מִהֲרַע שְׁלָהֶם, וְזֶה הוּא בְּחִינַת
הַ'גְּרִים' שֶׁבָּאִים לְהִתְגַּיֵּר, שֶׁהֵם בְּחִינַת הָרַע
שֶׁנִּתְלָשׁ מֵהֶם עִם הַטּוֹב, עַל־יְדֵי שְׁחֹזֵר הַטּוֹב
לְמִקּוּמוֹ וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת (ישעיה מד, ה): "זֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לֵה" -
פִּרְשׁ רַש"י: "אֵלּוּ בְּעִלְיַתְשׁוּבָה" -
הֵינּוּ: בְּחִינַת הַטּוֹב' שֶׁשָּׁב וְחֹזֵר לְמִקּוּמוֹ. וְזֶה
נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'כְּתָב' כַּנ"ל, בְּחִינַת:
"וַיִּמְצָא כְּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מֶרְדֵּכַי" כַּנ"ל.

וְזֶה פִּרוּשׁ (בבא-בתרא עד.): "וְאֵית לֵה קַרְנֵי,
וְחֻקִּיק עֲלֵיהֶו: אֲנָא בְּרִיָּה קִלָּה שְׁבִיִּים"
וְכוּ'.

"קַרְנָא" - זֶה בְּחִינַת 'צְדָקָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת
"הוֹן יִסִּיף רַעִים", שֶׁהוּא עֵקֶר
הַקְּרֹד־הַקְּיָמַת לְעוֹלָם־הַבָּא, כְּמֵאמֶר מוֹנַבֵּז
(בבא-בתרא יא.): "אֲבוֹתַי גָּנְזוּ לְמַטָּה, וְאֲנִי גָּנְזַתִּי
לְמַעְלָה".

"וְחֻקִּיק עֲלֵיהֶו" - הֵינּוּ: עַל־יְדֵי הַצְּדָקָה,
נַעֲשֶׂה 'חֻקִּיקָה', בְּחִינַת הַ'כְּתָב'
כַּנ"ל כַּנ"ל, בְּבְחִינַת: "וְשָׁמְעוּ הוֹלֵךְ בְּכָל
הַמְּדִינּוֹת", לְהַטּוֹב־הַכְּבוֹשׁ בֵּין הָעַבּוּרִים,
וּמַעוֹרְרוּ בְּתִשׁוּבָה לָשׁוּב לְשָׁרְשׁוֹ, כִּי הַטּוֹב
זוֹכֵר אֶת־עֲצָמוֹ.

"וְחֻמַּת הַמֶּלֶךְ שְׁכָכָה" (אסתר ז, י)

מ.

(ח"א יג, ג)

"וְחֻמַּת הַמֶּלֶךְ שְׁכָכָה" (אסתר ז, י) -
שְׁכָכָה' ה' גִּימְטְרִיא 'מִשׁ'ה' (זוהר בְּהַר

קיא: פִּנְחָס רִלְד.), שֶׁהוּא מְשַׁבֵּךְ "אֵלִילֵי כֶּסֶף
וְזָהָב" (ישעיה ב, כ; לא, ז), הַחֲמִימוֹת שֶׁל 'תְּאוֹת־
מִמוֹן'.

מא.

(ח"א מב)

עַל־יְדֵי 'נְגִינָה' נִמְתַּקֵּן הַדִּינָן. וּמִי שֶׁמִּנְגֵן
'אוֹתִיּוֹת הַתְּפִלָּה', וְיִקּוֹל הַנְּגִינָה'
הֵם בְּזָכוֹת וּבְבְהִירוֹת גְּדוֹל - אָזִי מְלַבֵּשׁ אֶת
הַשְּׂכִינָה, הֵינּוּ הַ'אוֹתִיּוֹת' - בְּלְבוּשֵׁי
דְּנִהֲרִין, הֵם הַשְּׁלֹשָׁה אֲבוֹת' - וְקֹדֶשׁ־
בְּרִיךְ־הוּא רוֹאֵה אוֹתָהּ - אָזִי "וְחֻמַּת הַמֶּלֶךְ
שְׁכָכָה" (אסתר ז, י) - וְנִמְתַּק הַדִּינָן.

"לִיְהוּדִים הֵיְתָה אוֹרָה וְשִׁמְחָה וְשִׁטְן וְיָקָר"
(אסתר ח, טז)

מב.

(ח"ב ה, ז)

הַתְּפִלָּין' נִקְרָאוּ 'יָקָר', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל
(מגלה טז: עַל אֶסְתֵּר ח, טז): "וְיָקָר",
"אֵלּוּ תְּפִלִּין" - כִּי הַתְּפִלִּין נַעֲשִׂין עַל־יְדֵי
תְּקוּן תְּאוֹת־נְאוֹף, שֶׁהִיא בְּחִינַת (משלי ה, כו):
"אִשָּׁת אִישׁ נָפֵשׁ יִקְרָה תְּצוּד" (עַיֵן הָעֵרַת
מוֹהַרנ"ת בְּסוּף קַטְעַת הַבָּא).

מג.

(ח"ב ה, יד)

'תְּשׁוּבָה' - הִיא בְּחִינַת (ירמיה טו, יט): "אִם
תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל", בְּחִינַת
'תְּפִלִּין' שֶׁנִּקְרָאוּ 'יָקָר', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (מגלה טז:
עַל אֶסְתֵּר ח, טז): "וְיָקָר" - "אֵלּוּ תְּפִלִּין".

הָעֵרַת מוֹהַרנ"ת כָּאֵן בְּהִתּוֹרָה: כִּי הַתְּפִלִּין נַעֲשִׂין
עַל־יְדֵי תְּקוּן־הַמַּחֲוִין, שֶׁהֵם נַעֲשִׂין עַל־יְדֵי שְׁמִתְקַנֵּין
וּמַעֲלִין מִבְּחִינַת (ויקרא טו, ג): "הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ", לְבְחִינַת
הַתְּסַדְקָשׁה', בְּחִינַת מוֹחֲוִין תְּפִלִּין. וְזֶהוּ בְּחִינַת: "אִם

**"על-פּן קראו לַיָּמִים הָאֵלֶּה פּוּרִים,
עַל שֵׁם הַפּוּר" (אסתר ט, כו)**

מו.

(ח"א י, ח)

**'מְרַדְּכֵי וְאַסְתֵּר' הָיָה לָהֶם כַּח לְבַטֵּל
ה'עבודת-אֱלִילִים' שֶׁל**

**הַמֶּן וְכוּ' (אסתר-רפ"ה ו, ב: מְרַדְּכֵי שֶׁקוֹל בְּדוּרוֹ כְּמִשָּׁה
בְּדוּרוֹ, מֵה מִשָּׁה עֹמֵד בַּפְּרָץ, אֶף מְרַדְּכֵי בֵּן).**

**וְזֶה לְשׁוֹן 'פּוּרִים', הֵינּוּ 'בְּטוֹל ה'עבודת-
אֱלִילִים', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה סג, ג):
"פּוּרָה דְרַכְתִּי לְבָדִי, וּמַעֲמִים אֵין אִישׁ אֶתִּי"
(עַיִן פְּרִיעֵץ-חַיִּים, שֶׁבַת פּכ"ד; וְעוֹד - עַל הַפְּסוּק הַזֶּה,
בְּעֵינֵי פוּר"ה שֶׁר שֶׁל שֶׁכָּחָה).**

מז.

(ח"ב עד)

**"אַחַר 'פּוּרִים' קוֹרִין 'פְּרֶשֶׁת פְּרָה', כִּדִּי
שִׁיחִיו טְהוּרִין לְעִשׂוֹת הַפְּסַח" (מגלה
כט.). וּבִתְחִלָּה הוּא בְּחִינַת 'פּוּר', כִּי "פּוּרִים
עַל שֵׁם הַפּוּר" (אסתר ט, כו), וְאַחֲרֵי-כֵן נַעֲשֶׂה
'פְּרָה' - 'כִּי גַם 'פּוּרִים' הוּא בּוֹדֵאֵי הַלּוֹךְ וְדָרָךְ
לְפֶסַח' וְכוּ'. [הַמִּשָּׁה הַתּוֹרָה - נִמְצָא לְעִיל בְּעֵינֵי
פּוּרִים].**

"קִיְמוּ וְקַבְּלוּ" (אסתר ט, כז)

מח.

(ח"א י, ח)

**'מְרַדְּכֵי וְאַסְתֵּר' הָיָה לָהֶם כַּח לְבַטֵּל
ה'עבודת-אֱלִילִים' שֶׁל**

**'הַמֶּן' (אסתר-רפ"ה ו, ב: מְרַדְּכֵי שֶׁקוֹל בְּדוּרוֹ כְּמִשָּׁה
בְּדוּרוֹ, מֵה מִשָּׁה עֹמֵד בַּפְּרָץ, אֶף מְרַדְּכֵי בֵּן) - וּבְשִׁבִיל-
זֶה בִּימֵיהֶם קַבְּלוּ יִשְׂרָאֵל הַתּוֹרָה מִחֻדָּשׁ,**

תּוֹצִיא יָקָר מְזוֹלָל", שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה'. (ב"א סוף תּוֹרָה
י"ד: לְהַזְכִּיר בְּנִירְאָדָם בְּתִשְׁבּוּבָה, שֶׁזֶה בְּחִינַת: "אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוֹלָל" -
הוּא 'תְּקוּרָה', אֲתוֹרָדוֹ בְּאֲתוֹרָדוֹ).

"וְרַבִּים מַעֲמֵי הָאָרֶץ מִתִּיהָדִים" (אסתר ח, יז)

מד.

(ח"א יז, ה)

**כְּשֶׁבָּאִים הַעֲכוּ"ם וּמוֹצֵאִים בְּסִפְרֵיהֶם
הַפֶּךָ אֲמוֹנָתָם' - מְזַה נַעֲשִׂים
'גֵּרִים', בְּבְחִינַת (אסתר ח, יז): "וְרַבִּים מַעֲמֵי
הָאָרֶץ מִתִּיהָדִים".**

"וְשָׁמְעוּ הוֹלֵךְ בְּכָל הַמְּדִינּוֹת" (אסתר ט, ד)

מה.

(ח"א יז, ה-ח)

**נִמְצָא לְעִיל בַּפְּסוּק (אסתר ו, ב): "וַיִּמְצָא
כָּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מְרַדְּכֵי".**

**"לְעִשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה"
(אסתר ט, כב)**

**- עֵינֵי 'סְעֵדַת פּוּרִים' ו'מִשְׁתָּה יֵין' -
נִמְצָאִים לְעִיל בְּעֵינֵי פּוּרִים**

**"לְקִים עֲלֵיהֶם לְהִיּוֹת עֲשִׂים וְגו', וְאֵת
יוֹם חֲמִשָּׁה עָשׂוֹר בּו'" (אסתר ט, כא)**

**- עֵינֵי 'שׁוֹשֵׁן פּוּרִים' -
נִמְצָאִים לְעִיל בְּעֵינֵי פּוּרִים**

השם־יתברך יזכה אותך וכלנו: לזכות
בפורים הזה, לקבל עלינו קיום התורה
מחדש, לקיים: "קיימו מה שקבלו כבר" (שבת
פח.) וכו'.

נ.

(טובות־זכרונות ה)

רבנו ז"ל אמר למוהרנ"ת ז"ל: "מעתה
תדע, איך ש'שושן־פורים' הוא גם־
בן פורים, הינו: להיות 'הארת מרדכי
ואסתר' מאירים לך, שתחדש בהתורה
שקבלו מחדש בפורים, חדושים חדשים!"
(השיחה באריכות, נמצא לעיל בעניני 'שושן פורים').

במאמר חז"ל (שבת פח. על אסתר ט, כז): "קיימו
וקבלו" - "קיימו מה שקבלו כבר".

וזה: "קיימו וקבלו". "קיימו" - זה בחינת
'רגליו'. "וקבלו" - זה בחינת 'ידיו'.
בחינת ה'תורה' בנגלה ונסתר [ההסבר על־זה
נמצא בהמשך התורה - נמצא לעיל בעניני פורים].

מט.

(עלים־לתרופה, יום ד' תענית־אסתר תר"ג)

והשם הטוב יגמר בעדנו. ויערב לכם ולנו
שמחת פורים, ותזכה לשמח בזה
בעצמו, שאתה זוכה בפורים לעסק
בהמשכת תורתו הקדושה בעולם - שזהו
עקר בחינת "קיימו וקבלו" (אסתר ט, כז)
שעוסקים הצדיקים בכל דור, בפרט בפורים.

לקוטי תפלות

פורים

א [א] לקוטי תפלות ח"א י

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א י, זאלה המשפטים - המקצאת כף ורקודין)

וְזַכְּנֵי בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים לְקִיָּם מַצּוֹת
 'סְפִירַת-הָעֶמֶר', בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָהּ
 וּבְלֵב טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה, עִם כָּל
 פְּרִטְיָהּ וְדִקְדוּקֶיהָ וְכוֹנוֹתֶיהָ וְתִרְי"ג
 מַצּוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה
 לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְעַקֵּר וּלְבַטֵּל, קְלַפַּת
 'הַמֶּן-עֲמֶלֶק' מִן הָעוֹלָם.

וְתַעֲזְרֵנִי בְּרַחֲמֵיךָ, לְקִיָּם וּלְקַבֵּל אֶת
 יְמֵי הַפּוֹרִים בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה.
 וְנִזְכָּה שְׂשִׁימֶשֶׁךָ קִדְשֵׁךָ הָאֶרֶץ פּוֹרִים,
 קִדְשֵׁךָ מְרֻדְכֵי וְאַסְתֵּר, עֲלִינוּ וְעַל זְרַעֲנוּ
 וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל.

וְנִזְכָּה לְקִיָּם כָּל הַמַּצּוֹת הַנּוֹהֲגוֹת
 בְּפּוֹרִים, בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָהּ וּבְלֵב
 טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה. וְתַתֵּן שִׂמְחָה
 בְּלִבֵּנוּ, עַד שֶׁתִּפְשֵׁט הַשִּׂמְחָה בְּיַדֵּינוּ
 וּרְגֵלֵינוּ, וְנִזְכָּה אַז לְהַמְחִאת-כַּף וְרַקוּדִין
 דְּקִדְשָׁהּ, בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה לְשִׂמְךָ בְּאַמֶּת.

וְעֲזְרֵנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים, שְׁנִקְבֵּל עַל-
 עֲצָמֵנוּ מִחֲדָשׁ, לְקִיָּם אֶת כָּל
 דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה, וְנִזְכָּה לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד
 לְשִׁמְרָה וְלַעֲשׂוֹת וּלְקִיָּם, וְתֹאִיר עֵינֵינוּ
 בְּתוֹרָתְךָ, וְנִזְכָּה לְלַמֵּד וּלְהַבִּין וּלְהַשְׁפִּיל
 בְּנִגְלָה וּבְנִסְתָּר בְּאַמֶּת, וְתִזְכְּנוּ לְהַשִּׁיג
 נִסְתָּרוֹת הַשֵּׁם בְּכָל פַּעַם, וְלֹא נַעוֹל
 בְּכַסּוּפָא קַמְךָ.

ב [ב] לקוטי תפלות ח"א ל

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ל, מ'ישרא דספינא)

וְנִזְכָּה לְהַרְג, וּלְהַכְנִיעַ, וּלְשַׁבֵּר,
 וְלַעֲקֹר, וּלְבַטֵּל, קְלַפַּת מַלְכוּת
 עֲמֶלֶק הָרָשָׁעָה, שְׁכָלוֹל מִכָּל הָאֲרָבֵעַ-
 מַלְכוּתוֹת.

וְתַעֲזְרֵנוּ לְמַחֹת שְׁמוֹ וְזַכְּרוּ מִן
 הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב:
 "תִּמְחָה אֶת זִכְרֵ עֲמֶלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא
 תִשְׁכַּח". וַיְקִיָּם מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "הָאוֹיֵב
 תִּמּוּ חַרְבוֹת לְנִצָּחַ, וְעָרִים נִתְּשָׁת, אֲבָד

☪ [ד] לקוטי תפלות ח"א קמג ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א רנ, 'דע שכל מיני צער')

רבונו של עולם, רבונו של עולם, מלא רחמים, "זכר רחמיך יהוה וחסדיך פי מעולם המה".

זכר את כל ההבטחות שהבטחתנו מימות אברהם אבינו עד הנה. זכר את בניך השרוים בגלות בין העכו"ם, ותמלא עלינו רחמים, ותוציאנו ותפדנו ותגאלנו מכל הצרות ומכל הגליות.

ותשבר ותבטל כל הגזרות קשות מעלינו, הן אותן שכבר נגזרו, הן אותן שרוצים לגזור, (בפרט עצם הצרה הזאת שכבר נגזרה לקח בני ישראל לאנשי חיל למלחמתם חסו ושלום).

רחם רחם על עמך ישראל, ובטל אותם מעלינו מהרה, פי אתה רב להושיע, ואין מעצור ליהוה להושיע אפלו אחר גזר-דין למעלה ולמטה.

ובשם שחמלת עלינו והושעת אותנו בימי מרדכי ואסתר, והפכת מיגון לשמחה ומאכל ליום-טוב, פן תחמל עלינו גם בעת המרה הזאת, ותבטל הצרה והגזרה הזאת מעלינו.

וכל הצרות והגזרות שרוצים לגזור חסו ושלום, כלם תעקרם ותשברם ותבטלם בבטול גמור, ותהפך הכל לטובה.

ותמה (לב המלכות שריו ויועציו) לב הקיסר ירום-הודו והשרים

זכרם המה, ויהוה לעולם ישב, כוונן למשפט כסאו".

ותעקר ותשבר ותבטל, כל החכמות-חיזוניות, וכל האפיקורסית והפפירות, מן העולם. ויתגלה אמונה-הקדושה בכל העולם כלו, ויקבלו כלם את עול מלכותך ותמלך עליהם מהרה לעולם ועד.

☪ [ג] לקוטי תפלות ח"א נו ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א נו, 'וביום הבפורים')

ונזכה להכניע, ולשבר, ולבטל, ולמחות, ולכלות, ולעקר, 'קלפת המן-עמלק' מן העולם, שהוא 'תאות-ממון', ולהוציא כל חיות הקדשה ממנו, ולהשיב ולהחזיר כל הניצוצות-הקדושים, וכל חיות הקדשה, לשרשם העליון שבקדשה, ולחזר ולעשות מהם תורה-הקדושה.

ונזכה להמשיך עלינו תמיד, קדשת מרדכי-היהודי ואסתר-המלכה.

ותעזרנו ותזכנו, לגלות ולהאיר כל הגונון-עלאין שיש ב"כסף וזהב ונחשת", בקדשה ובטהרה גדולה כרצונך הטוב.

ותחמל עלינו ברחמיך-הרבים, ותשפיע עלינו מדת הרחמנות באמת, ונזכה לרחם על הבריות, ולהרבות בצדקה.

וְהִוְעֲצִים, עָלֵינוּ לְטוֹבָה. וְתִגְזֹר עָלֵינוּ
גְזֵרוֹת טוֹבוֹת, בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנְיִוֹת.

☪ [ה] לְקוּטֵי תַפְלוֹת ח"א נח ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נח, 'תלת נפקין מחד')

וְתַעֲזְרֵנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי מֵעַתָּה שְׂאֻזָּכָה
לְשִׁמִּירַת-הַבְּרִית בְּאַמֶּת,
בְּקַדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְדוֹלָה.

וְתַעֲזְרֵנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי מֵעַתָּה שְׂאֻזָּכָה,
שִׁירְחָמוּ עָלֵינוּ עַל חִלּוּשֵׁי-כַח
כְּמוֹנֵנוּ, וְיִלְחָמוּ בַעֲדָנוּ, וְיִכְנִיעוּ וְיִשְׁבְּרוּ
וְיַפִּילוּ וְיִבְטְלוּ, כָּל הַצָּרִים הַרוֹדְפִים
אֲחֵרֵינוּ הַנִּלְחָמִים עִמָּנוּ בְּכָל-עֵת, וְיִכְנִיעוּ
וְיִכְלוּ וְיִבְטְלוּ 'קְלַפַּת עֲמֶלֶק', שֶׁהוּא
'פְּגַם-הַבְּרִית', מִמֶּנִּי וּמֵעַל כָּל עַמֶּךָ בֵּית-
יִשְׂרָאֵל.

וְאַתָּה תִּהְיֶה בַעֲזָרְנוּ תְּמִיד. וְהַצְדִּיקִים-
אַמְתִּיִּים יִלְחָמוּ לְפָנֵינוּ, עַד
שְׁנֻזָּכָה בְּכַחַם לְבַטֵּל 'קְלַפַּת עֲמֶלֶק',
לְמַחֹת שְׁמוֹ וְזָכְרוּ מִן הָעוֹלָם, וּלְבַטֵּל
'פְּגַם-הַבְּרִית', מִמֶּנּוּ, וּמִזְרַעֲנוּ, וּמִכָּל
עַמֶּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

☪ [ו] לְקוּטֵי תַפְלוֹת ח"ב יד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב יד, 'עקר התכלית
ליכוד בפשיטות ובתמימות')

תּוֹמֵךְ תְּמִימִים הוֹשִׁיעָה נָא, תִּקְיָה לְעַד
הַצְּלִיחָה נָא, תְּמִים בְּמַעֲשָׂיו עֲנֵנוּ
בְּיוֹם קְרָאֵנוּ. תָּם וּמְתָמָם עִם תְּמִימִים,

זַפְנֵי לְעַבְדְּ אוֹתְךָ בְּאַמֶּת, בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּר, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל.

שְׂמֵרְנֵי וְהַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
מַחְקִירוֹת וְחֲכָמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת
וְזָרוֹת. רַחֵם עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְזַכְּנוּ
בְּחֶסֶדֶיךָ הָעֲצוּמִים לְתַמִּימוֹת בְּאַמֶּת,
כַּאֲשֶׁר אַתָּה יְדַעְתָּ דְרָכֵי הַתְּמִימוֹת בְּאַמֶּת-
לְאַמְתּוֹ, כְּרִצוֹנְךָ הַטוֹב, וְכַרְצוֹן צַדִּיקֶיךָ
הַיִּרְאִים וְהַתְּמִימִים בְּאַמֶּת.

וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְעַל זְרַעֲנוּ, וְעַל כָּל זֶרַע
עַמֶּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל, וְתִשְׁמֹר וְתַצִּיל
אוֹתָנוּ, מִכָּל מִיַּי חֲקִירוֹת וְחֲכָמוֹת-
חִיצוֹנִיּוֹת, וְלֹא נְשִׁים עֵינַי, וְלֹא נְבִיט, וְלֹא
נִסְתַּכַּל כָּלֵל, בְּשׁוּם סֶפֶר הַמִּסֵּד עַל-פִּי
דְרָכֵי הַמַּחְקָרִים, אֲפִלּוּ בְּסִפְרֵים שֶׁחִבְרוּ
קִצַּת מִבְּנֵי-יִשְׂרָאֵל עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת
וְהַסְּבָרוֹת שֶׁל חֲכָמוֹת-הַחִיצוֹנִיּוֹת
שֶׁנִּמְשָׁכִין וּבָאִין מֵהַעֲכוּ"ם, אֲשֶׁר לֹא
נִכְנָסוּ בְּדַת-יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשׁ, כִּי "לֹא
בְּאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב".

שְׂמֹר רַגְלֵנוּ מִלְּנַגֵּף חֶסֶד-וְשָׁלוֹם בְּאַבְנֵי
נֶגֶף שְׁלֵהֶם, הַמְּנַחִים בְּכָל
חֲכָמוֹתֵיהֶם הַכְּלוּלִים בְּשִׁבְעַת-חֲכָמוֹת,
אֲשֶׁר בְּכָלֶם מִנַּח קְלַפַּת וְזִהְמַת עֲמֶלֶק,
שֶׁהוּא הָאֶבֶן-נֶגֶף שֶׁבְּכָל הַחֲכָמוֹת, אֲשֶׁר
עַל-יָדוֹ נִכְשָׁלִים וְנוֹפְלִים כָּל הַנִּכְנָסִין
בָּהֶם, וְיוֹצְאִין מֵעוֹלָמָם, וּבָאִין לְיַדֵּי
כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסִית גְּמוּר רַחֲמָנָא-לִי צְלָן,
רַחֲמָנָא-לִישׁזְבֹּן מֵהֶם וּמֵהַמוֹנָם.

הַצִּילֵנוּ נָא אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, עֲזָרְנוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ וְזַכְּנוּ בְּזָכוֹת מִשָּׁה
רַבָּנוּ, וּבְזָכוֹת כָּל הַצְּדִיקִים-אַמְתִּיִּים

שְׁלַחְמוּ מִלְחַמַת עִמָּלֶק, שְׁנֹזְכָה לְקַבֵּל כַּח
מֵהֶם, לְהַנְצִיל גַּם עִתָּה מִקְלַפַת-עִמָּלֶק,
שֶׁהוּא פִּילוֹסוֹפוּיָא וְחֻכְמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת.

וּתְעוֹרֵר לֵב צְדִיקֵי-אַמֶּת שְׁבִדוֹר הַזֶּה,
וְכָל הַצְּדִיקִים שׁוֹכְנֵי עִפְרוֹ,
שִׁילַחְמוּ גַם עִתָּה בְּעַדְנוּ, וַיִּכְנִיעוּ וַיִּשְׁפִּילוּ
וַיִּשְׁבְּרוּ וַיַּעֲקְרוּ אֶת קְלַפַת עִמָּלֶק
וְחִילוֹתָיו, לְבַל יִהְיֶה לָהֶם שׁוֹם כַּח,
לְהַכְנִיס חֶסֶד-וְשָׁלוֹם דְּרִכֵּיהֶם וְדַעוֹתֵיהֶם
הַרְעוֹת וְהַמְרוֹת, בְּלֵב עַמֶּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל.

גּוֹאֵל חֲזַק, הַצֵּל וּמַלֵּט וּפְלִט אֶת
שְׂאֵרֵית עַמֶּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל, מֵהַצָּר
הַמֵּר וְהַצּוֹרֵר הַזֶּה, מֵהָאוֹיֵב הָאֶכְזָר הַזֶּה,
הוּא "אִישׁ צָר וְאוֹיֵב הַמֶּן-עִמָּלֶק הַרְעָה
הַזֶּה", יַמַּח-שְׁמוֹ וְנִמַּח-זְכָרוֹ.

שֶׁהוּא הַקְּלַפָּה וְהַזְהָמָה שֶׁמְכַנְסֶת
בְּעוֹלָם חֻכְמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת
וְאֶפִיקוֹרְסִית וְחֻקִּירוֹת כְּנֶגֶד הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ,
שְׁרוּצָה לְהַתְגַּבֵּר עִתָּה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם
בְּעַקְבוֹת-מְשִׁיחָא, לְהַכְנִיס גַּם בְּיִשְׂרָאֵל
כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי
שֶׁמְמַשְׁיכִין אוֹתָם לְלַמֵּד סִפְרֵיהֶם
וְחֻכְמוֹתֵיהֶם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם.

וּזְכֵנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, לְאַמוּנָה-שְׁלֵמָה
בְּאַמֶּת, בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת, בְּלֵי
שׁוֹם חֻקִּירוֹת וְחֻכְמוֹת-זְרוֹת כָּלֵל.

רַק נִזְכָּה לְעַבֵּד אוֹתְךָ בְּאַמֶּת, לְקַיֵּם
מִצְוֹתֶיךָ וּלְעַסֵּק בְּתוֹרָתְךָ בְּעוֹבְדָא
וּבְמִלוּלָא, בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת, כָּל יְמֵינוּ
לְעוֹלָם.

וְנִזְכָּה לְקַיֵּם בְּאַמֶּת מִקְרָא שְׁפָתוֹב:
"סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמָע, אֶת
הָאֱלֹהִים יִרְא, וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר, כִּי זֶה
כָּל הָאָדָם".

❁ [זו] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב לז ❁

(על-פי לקוטי-מוֹתֵר"ן ח"ב עד,
'אחר פורים קורין פְּרֻשַׁת פְּרָה')

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, עוֹשֶׂה נְסִים וְנִפְלְאוֹת בְּכָל
דוֹר וְדוֹר, הָרַב אֶת רִיבֵנוּ, וְהִדֵּן אֶת דֵּינֵנוּ,
וְהַנּוֹקֵם אֶת נַקְמַתְנוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָ לְכָל
אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ.

שְׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֵיךָ-הַרְבִּים, וְתַעֲזֹר
לָנוּ בִישׁוּעָתְךָ וְנִפְלְאוֹתֶיךָ
הַנוֹרְאוֹת, שְׁנֹזְכָה לְקַבֵּל ו"לְקַיֵּם אֶת יְמֵי
הַפּוּרִים הַקְּדוּשִׁים בְּזַמְנֵיהֶם" כְּרָאוּי.

שְׁנֹזְכָה לְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת הַקְּדוּשׁוֹת
הַנוֹהֲגוֹת בַּפּוּרִים, בְּקִדְשָׁה
וּבְטָהֳרָה גְדוֹלָה, "בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב",
בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּדִיצָה וְחִדּוּה רַבָּה וְעֲצוּמָה
מְאֹד, עִם כָּל פְּרֻטֵיהֶם וְדִקְדוּקֵיהֶם
וְכוֹנוֹתֵיהֶם וְתַרְי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיֹת בָּהֶם.

רְבוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, כָּבֵד גְּלִית אֲזַנֵּינוּ,
שְׁכַל הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ
לְאֲבוֹתֵינוּ אֲשֶׁר עָלִיהֶם נִקְבְּעוּ הַיָּמִים-
טוֹבִים הַקְּדוּשִׁים, כָּלֵם נַעֲשִׂים וְנִתְגַּלִּים
וּמְאִירִים, בְּכָל דוֹר וְדוֹר, בְּכָל אָדָם וּבְכָל
זְמַן, וְאָנוּ צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת פּוּרִים
וְקִדְשַׁת כָּל הַיָּמִים-טוֹבִים, וְהָאֵרַת הַנְּסִים
וְנִפְלְאוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ אַז, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה,

בְּכָל דוֹר וְדוֹר, וּבְכָל אָדָם וְאָדָם
בְּפִרְטוּיּוֹת.

וּבְבֶן בָּאתִי לְפָנֶיךָ עוֹשֶׂה נִסִּים וּנְפִלְאוֹת
בְּכָל דוֹר וְדוֹר, וּבְכָל יוֹם וּבְכָל עֵת
וּבְכָל שָׁעָה, לְמַדְנִי וְהוֹרְנִי וְחַנּוּנִי וְזַכְנִי,
שְׂאֵזְכָּה לְשִׂמְחַת-פְּוֹרִים בְּשִׁלְמוֹת בְּאֵמֶת,
שְׂאֵזְכָּה לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד בְּכָל לַיְלָה וּנְפֶשׁ,
בִּימֵי-הַפְּוֹרִים הַקְּדוּשִׁים, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה,
בְּשִׂמְחָה שְׂאִין לָהּ קֶץ.

עַד שְׂאֵזְכָּה עַל-יְדֵי הַשִּׂמְחָה וְהַקְּדוּשָׁה
שֶׁל פְּוֹרִים, לְהַמְשִׁיךְ עָלַי וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, הַקְּדוּשָׁה וְהַטְּהָרָה הַנִּמְשָׁכֶת
מִהַפְּרָה-אֲדָמָה שְׂמֻטְהֶרֶת מִטְּמֵאת-מֶת,
אֲשֶׁר צְוִיתָ עָלֵינוּ לְעַסֵּק בְּקִרְיַת הַפְּרָשָׁה
הַזֹּאת שֶׁל פְּרָה-אֲדָמָה אַחַר פְּוֹרִים, וְגַלִּיתָ
לָנוּ: שְׁעַל-יְדֵי 'פְּוֹרִים', זוֹכִין לְטְהָרַת
הַפְּרָה-אֲדָמָה, לְמַעַן נִזְכָּה לְהִיּוֹת טְהוֹרִים
לְקַבֵּל קְדוּשַׁת הַקְּרִבָּן-פֶּסַח בְּזַמְנוֹ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ שְׁבַעֲצָם
יְרִידַתְנוּ וְנִפְלִיתְנוּ בְּעַמְּךָ הַגְּלוּת-
הַמֵּר הַזֶּה, וְעַצֶּם וְרַבּוּי צְרוּת-הַנְּפֶשׁ
שְׁעוֹבָרִים עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְעָלִי
בְּפִרְטוּיּוֹת, וְעַצֶּם וְרַבּוּי הַמְּצוּלוֹת-יָם
הַשׁוֹטְטִים עָלַי, וְרוֹדְפִים אוֹתִי מְאֹד מְאֹד
מִכָּל הַצְּדָדִים, וּבְצָרָה גְּדוּלָּה אָנִי מְאֹד
מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרֶךְ, וְאֵינִי יוֹדֵעַ שׁוֹם
פֶּתַח-תְּקוּהָ לְתַקֵּן וּלְהַנְצִיל מִכָּל-זֶה.

הֵן עַל כָּל אֱלֹהִים, אָנִי צָרִיךְ עִתָּה נִסִּים
נִפְלְאִים, וַיִּשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת,
כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִם כָּלל יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹת
עוֹלָם, נִסִּים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים אֲשֶׁר לֹא

הָיוּ כְּמוֹתֶם, בִּימֵי מְרֹדְכִי וְאַסְתֵּר כְּשֶׁעָמַד
עָלֵיהֶם הַמֶּן-הַרְשָׁע יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ וְכוּ'.

אֲשֶׁר נִסַּתָּ זֶה שֶׁל פְּוֹרִים גְּדוּל מִכָּל
הַנִּסִּים שְׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ מֵעוֹלָם,
כְּאֲשֶׁר הוֹדַעְתָּ לָנוּ עַל-יְדֵי חֲכַמֶיךָ
הַקְּדוּשִׁים זְכוּרָנֶם-לְבִרְכָּה: "וְכָל
הַמוֹעֲדִים יִהְיוּ בְּטָלִים, וַיְמִי הַפְּוֹרִים לֹא
נִבְטָלִים". "וּבִתְחִלָּה הָיוּ כָּל הַהִתְחַלּוֹת
מִפֶּסַח, כִּי כָּל הַמוֹעֲדִים הֵם זָכָר לְיִצְיַאת-
מִצְרַיִם, וְעַכְשָׁיו וְכוּ'".

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְרִיבָה דְעָלְמָא כְּלָא,
אֲדוֹן הַנְּפִלְאוֹת, מְצַמִּיחַ יִשׁוּעוֹת,
אַתָּה יוֹדֵעַ הָאֵמֶת, שֶׁכָּל הַנִּסִּים וְהַנְּפִלְאוֹת
שְׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ בִּיִצְיַאת-מִצְרַיִם וּבְמִלְחַמַת-
עַמְלֵק בִּימֵי מֹשֶׁה וּבִימֵי מְרֹדְכִי וְאַסְתֵּר,
וְכָל הַנִּסִּים וְהַנְּפִלְאוֹת שְׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ בִּימֵי
חֲנֻכָּה וּבְכָל דוֹר וְדוֹר, עֵקֶר הַנִּסַּי וְהַיִּשׁוּעָה
הוּא יִשׁוּעַת-הַנְּפֶשׁ.

כִּי עֵקֶר הַקְּנָאָה וְהַשְּׂנְאָה, שֶׁל כָּל צָרֵינוּ
וְרוֹדְפֵינוּ בְּגַשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת, הוּא
רַק עַל אֲשֶׁר אָנוּ מְאֻמִּינִים בְּךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ, וּמִשְׁתַּוְּקָקִים לִילֶךְ בְּדַרְכֶיךָ
הַקְּדוּשִׁים, וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ הַנּוֹרָאוֹת,
וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֱמֶתֶת אֱמוּנַת אֱלֹהוֹתֶיךָ
וְהַשְּׂגָחַתְךָ וּמְשַׁלְתְּךָ בְּעוֹלָם.

אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבִיל זֶה, לֹא אֶחָד בְּלִבְד
עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתְנוּ, אֲלֹא שְׁבָכָל
דוֹר וְדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ,
וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מְצִילָנוּ מִיָּדָם.

וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַנִּסַּי וְהַיִּשׁוּעָה מִכָּל
הַצְּרוּת, הוּא מֵה שְׂאֵתָה מְקַנָּא

קִנְאַתְךָ וְאַתָּה עוֹשֶׂה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת, כְּדִי לְקַיֵּם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת לְבַל יִתְבַטְּלוּ מִן הָעוֹלָם חֲסִדְשׁוֹלָם פְּרִצוֹן הַשּׁוֹנְאִים וְהַכּוֹפְרִים יִמַּח-שָׁמַם, שְׁכָלָם הֵם מִסְטָרָא דְהֶמֶן וְעַמְלָק יִמַּח-שָׁמוּ.

וְעַתָּה מָה אֹמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב-מְרוֹם, וּמָה אֲסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן-שְׁחָקִים, אִם אַחֲרֵי כָּל הַנִּסִּים וְהַנִּפְלְאוֹת הָאֵלֶּה אֲנִי בְּעַצְמִי רוֹדֵף אֶת-עַצְמִי יוֹתֵר מִכָּל הַשּׁוֹנְאִים, כִּי לֹא הִתְגַּבַּרְתִּי נֶגֶד תְּאוּוֹתַי, אִף גַּם הִמְשַׁכְתִּי עָלַי אֶת הַיִּצְרָה-הָרַע, וְעַשִּׂיתִי מָה שֶׁעַשִּׂיתִי, עַד אֲשֶׁר הִבֵּאתִי עַצְמִי בְיָדַי בְּצָרוֹת הָאֵלֶּה צָרוֹת-נַפְשִׁי, אֲשֶׁר הֵם קָשִׁים וּמְרִים מִכָּל הַצָּרוֹת, כִּי אֵין צָרָה כְּצָרוֹת-הַנֶּפֶשׁ, כִּי זֶהוּ הֶרְחַמְנוֹת הַגְּדוֹל מִכָּל הֶרְחַמְנוֹת, לְהוֹצִיא נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל מִעֲוֹנוֹת וּפְגָמִים.

רְבוֹנוֹ דְּעֵלְמָא כְּלָא, יְחִיד קְדָמוֹן, "יְהוָה אֱלֹהִים אֲמֵת", אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ לְהִיכֵן נוֹגְעִים דְּבָרֵי אֱלֹהִים, כִּי בְּאֲמַת בְּעַר אֲנִי וְלֹא אֲדַע, תִּקְּךָ הֵנֶס שֶׁל פּוֹרִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת, וּבִפְרֵט אֵיךְ לְזַכּוֹת לְהַמְשִׁיךְ עָלַי תִּקְּךָ הֵנֶס וְהִישׁוּעָה הַזֹּאת.

אֲבָל אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ הַכֹּל, וְאַתָּה מְרַמֵּז לִי מְרַחוּק לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּכָל עֵת, בְּכַמָּה מֵינֵי הַתְּנוּצָצוֹת וּרְמִזִּים רַבִּים בְּלִי שְׁעוֹר, וְאֲנִי בְּעַצְמִי קִשְׁיוֹת-עַרְפִּי עַדִּין לֹא שִׁבְתִּי מִטְּעוֹתַי.

אֲבָל זֹאת נִחְמְתִי בְּעַנְיֵי הַמֵּר, מָה שֶׁעַדִּין אֲנִי מִתְּעַקֵּשׁ עוֹד לְדַבֵּר דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה לְפָנֶיךָ, וְלִצְפָצֵף אִמְרַתִּי

מִעֲפָר אֵלֶיךָ, וְלִצְפוֹת עַדִּין לְרַחֲמֶיךָ וַיִּשׁוּעָתְךָ.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ תִּקְּךָ הֵנֶס שֶׁהָיָה אִזּוֹ בְיָמַי מְרַדְּכִי וְאֲסַתֵּר, שֶׁזָּכּוּ לְנִצָּחַ מִלְחָמַת הַמֶּן-עַמְלָק, לְמַחֲוֹת שָׁמַם וְזָכְרָם מִן הָעוֹלָם, וְאֵיךְ זָכוּ לְהַמְשִׁיךְ עַל-יְדֵי-זֶה הָאָרֶץ נִפְלְאָה וַיִּשׁוּעָה נּוֹרָאָה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וְאֵיךְ עָתָה כָּל חַיּוֹתֵנוּ וְתִקְוֹתֵנוּ לְצֵאת מַגְלוֹתֵנוּ בְּגוֹף וּנְפֶשׁ, הוּא רַק עַל-יְדֵי תִקְּךָ הֵנֶס הַזֶּה, כִּי אֲנִי עוֹמְדִים וּמְצַפִּים לִישׁוּעָתְךָ.

כִּי אֲשֶׁר עֲזַרְתָּם אִזּוֹ לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר קְלַפְתָּ הַמֶּן-עַמְלָק, לְעַקֵּר וּלְבַטֵּל וּלְהַכְנִיעַ זְהֻמָּתוֹ הַגְּדוֹלָה, וּלְגַלּוֹת אֲמוֹנַת הַשְּׁגָחָתְךָ בְּעוֹלָם, וּלְחַזֵּר וּלְקַיֵּם וּלְקַבֵּל מִחֲדָשׁ קְדֻשַׁת תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה.

כִּן תִּעֲמַד בְּעֲזַרְתֵּנוּ סְלָה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, עַד אֲשֶׁר תִּנְצַח הַמְּלַחְמָה בְּשָׁלְמוֹת, לְמַחֲוֹת זָכָר עַמְלָק לְגַמְרִי, וְלְהַעֲבִיר רוּחַ הַטְּמָאָה מִן הָאָרֶץ, וְלְהַשִּׁיבֵנוּ אֵלֶיךָ בְּאֲמַת, וְלְהוֹצִיאֵנוּ מַגְלוֹתֵנוּ הַמֵּר מִהֲרָה.

עַל-כֵּן בְּאֵתִי לְפָנֶיךָ אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, שֶׁתְּשִׂים לְבָבְךָ לְגַדֵּל צָרוֹת-נַפְשֵׁנוּ, וְתַבִּיט בְּעַנְיֵנוּ וְעַמְלָנוּ, וְאֵל תַּבִּיט בְּמַעַלְלָנוּ, וְתַעֲשֶׂה עִמָּנוּ נִסִּים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים, נִסִּים שֶׁל פּוֹרִים, בְּאִפְּן שֶׁתְּסַבֵּב סְבוֹת לְטוֹבָה, שֶׁנִּזְכָּה לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּחַיֵּינוּ חַיֵּשׁ קַל מִהֲרָה, וְלֹא נָשׁוּב עוֹד לְכִסְלָה.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מְחַיֶּה חַיִּים, "אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלִיךְ עוֹלָם", רַחֵם עָלֵינוּ וְהַחַיֵּינוּ וְקִיֵּמְנוּ, וְקִדְשָׁנוּ וְטַהַרְנוּ

מטמאת-מת שהיא אבי אבות הטמאה, שהם הרהורי-נאוף שהתגברו והתפשטו בעולם מאד, עד אשר "טבענו ביון מצולה ואין מעמד", באנו במעמקי מים ושבלת שטפתנו.

זכנו בכח קדשת מצות פורים, שנזכה לקבל ולהמשיך עלינו קדשת וטהרת הפרה אדמה תמימה, לטהרנו באמת מטמאת-מת, בעולם-הזה ובעולם-הבא.

ואזכה על-ידי-זה לקבל חג הפסח הקדוש זמן חרותנו, בקדשה גדולה, ובשמחה רבה ועצומה. ונזכה ברחמיך לקיים כל המצוות של פסח, בקדשה גדולה, ובשמחה וחדוה רבה.

מלא רחמים, עזרנו והושיענו לקיים המצוות של פורים, בקדשה ובשמחה גדולה כל-כך, עד שנזכה על-ידי-זה להיות נזהרים באמת ממשהו חמץ בפסח, ולקיים כל המצוות הנוראות של פסח בקדשה גדולה ובשמחה נוראה ועצומה.

רחם עלינו למען שמך, וזכנו עתה לפעל בקשתינו ברחמים אצלך, עזרנו והושיענו על פי התורה הזאת, לשוב ולהתקרב אליך מהרה באמת. הושיענו מכח קדשת הנס והישועה הנפלאה של פורים, שנזכה להתהפך מעתה מרע לטוב, ונזכה לצאת מיגון לשמחה ומאפלה לאור גדול.

ועזרנו והושיענו, להתענות תענית-אסתר, קודם פורים בקדשה

גדולה, ולומר סליחות בכונה גדולה, ולצעק ולזעק אליך מאד מאד, ותפתח את לבבי שאזכה להרגיש כאב עוונותי באמת בלבי, ועצם צרת-נפשי אשר אין לשער.

עד שאזכה לזעק "זעקה גדולה ומרה", פראוי לי לזעק לפי רבוי עוונותי ופשעי העצומים, ופגמי הגדולים והרבים מאד, עד אשר יתעוררו רחמיך עלי באמת, ותמהר להושיעני ולגאלני ממני בעצמי, ותעשה את אשר בחקיך אלך ואת מצותיך אשמר, באמת ובלב שלם.

אבי מלכי יוצרי ובוראי ועושי, הורני הדרך איך להתחיל מבחינת קדשת פורים, כאשר רמזת לנו על-ידי חכמיך-הקדושים.

עזרני בדרך נס וישועה נפלאה ונוראה, בדרך חדוש נפלא ונורא, באפן שאזכה מעתה לשוב אליך בתשובה-שלמה באמת, ואזכה להתחיל מחדש התחלה שלמה ואמתית בכל לב ונפש בעבודתך באמת, ותורני ותלמדני באמת ממה להתחיל, ובאיזה דרך ועצה אזכה לשוב אליך באמת.

רבנו של עולם, "גדל העצה ורב העלילה", תקנני בעצה טובה מלפניך, והושיעני מהרה למען שמך, באפן שאזכה מעתה לתשובה-שלמה באמת כל ימי חיי, ולא אסור מעתה מרצונך ימין ושמאל.

וְאִזְכָּה לְלַמַּד וּלְלַמֵּד לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת
וְלִקְיָם אֶת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד-
תּוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה, וְלִקְיָם כָּל הַמִּצְוֹת וְכָל
הַדְּבָרִים שֶׁבִקְדָשָׁה, וְלַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר
וְדָבָר בְּמוֹעֵדוֹ וּבְזַמְנוֹ, וְהַכֵּל אֶעֱשֶׂה יָפֵה
בְּעֵתוֹ בִּקְדָשָׁה וּבִטְהָרָה גְדוֹלָה, וְתַחֲזִקְנִי
בְּשִׂמְחָה וְיַחְדָּוָה תָּמִיד.

וְאִזְכָּה בְּכַח הַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּיִּים,
לְגַרֵּשׁ וּלְבַטֵּל מִמֶּנִּי וּמִכָּל
יִשְׂרָאֵל, 'קִלְפַת הַמֶּן-עַמְלֶק' יִמַּח-שְׁמוֹ,
וְלֹהֵמְשִׁיךְ עָלַי קִדְשֵׁת הַנֵּס וְהִישׁוּעָה שֶׁל
פּוֹרִים.

וְתַרְחֵם עָלֵינוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּבְכָל שָׁנָה
וְשָׁנָה, שֶׁנִּזְכָּה לְשִׂמְחָה מְאֹד
מְאֹד בְּיָמֵי הַפּוֹרִים, בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה
וְיַחְדָּוָה רַבָּה וְעֲצוּמָה.

וְנִזְכָּה לְקִיָּם מִצְוֹת 'קְרִיאַת הַמַּגִּלָּה',
בִּקְדָשָׁה וּבִטְהָרָה גְדוֹלָה,
וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וְעֲצוּמָה, וְנִזְכָּה לְהִתְבּוֹנֵן
גְּדוֹל עֲצָם הַנֵּס הַנִּפְלָא וְהִישׁוּעָה הַנּוֹרְאָה
וְהַעֲצוּמָה הַזֹּאת, וּלְפָרְסוּמֵי נֶסֶא בְּפָנָי כָּל
עַם וְעַדָּה.

וְנִזְכָּה לְקִיָּם מִצְוֹת "מִשְׁלוּחַ מְנוֹת אִישׁ
לְרֵעֵהוּ, וּמִתְּנוֹת לְאֲבִיוָנִים",
וּמִצְוֹת סְעוּדַת-פּוֹרִים, בְּשִׂלְמוֹת גְּדוֹל,
וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וְעֲצוּמָה.

וְנִזְכָּה לְקִיָּם מִצְוֹת ה'שְׂכָרוֹת שֶׁל
פּוֹרִים', כַּאֲשֶׁר צוּוּנוּ חֲכָמֵינוּ
זְכוּרֵנוֹם-לְבָרְכָה, וְתַעֲזָרְנוּ וְתִשְׁמְרֵנוּ שְׁלֵא
יִזִּיק לָנוּ הַשְּׂתִיָּה וְהַשְּׂכָרוֹת שֶׁל פּוֹרִים
כָּלֵל, לֹא בַגּוֹף, וְלֹא בַנַּפֶּשׁ, וְלֹא נִזִּיק שׁוֹם
אָדָם וְלֹא שׁוֹם דָּבָר עַל-יְדֵי הַשְּׂכָרוֹת.

רַק נִזְכָּה עַל-יְדֵי ה'שְׂכָרוֹת שֶׁל פּוֹרִים',
לְבֹא לְתוֹךְ שִׂמְחָה גְדוֹלָה וְיַחְדָּוָה
רַבָּה וְעֲצוּמָה מְאֹד, לְתוֹךְ 'שִׂמְחָה שֶׁל
פּוֹרִים', אֲשֶׁר אֶז מֵאִיר הָאָרֶה נִפְלָאָה
וְעֲצוּמָה שֶׁהוּא 'הָאָרֶת מְרַדְכִי', אֲשֶׁר אֵין
דְּגַמְתָּה בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה.

וְאִזְכָּה לְהִיּוֹת שִׂמַּח בְּכָל לַב, וּלְשִׂמַּח
גַּם אַחֲרָיִם, לְשִׂמַּח כָּל יִשְׂרָאֵל
עִמָּךְ, בְּ'שִׂמְחַת פּוֹרִים', בְּיַחְדָּוָה רַבָּה
וְעֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד, נִגְיָלָה וְנִשְׂמְחָה
בִּישׁוּעָתְךָ בְּשִׂמְחָה אֲמִתִּיָּת, בְּאִפְּן שִׂיְהִיָּה
לְךָ לְנַחַת וּלְרִצּוֹן, וְתִקְבַּל שְׁעֲשׂוּעִים
גְּדוֹלִים מִשְׂתִּיתֵינוּ וְשִׂמְחוֹתֵינוּ בְּפּוֹרִים-
הַקְּדוֹשׁ.

וְנִזְכָּה גַּם עֵתָה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, לְהַנִּס
הַגְּדוֹל וְהִישׁוּעָה הַנִּפְלָאָה שֶׁל
פּוֹרִים, לְהַכְנִיעַ וּלְגַרֵּשׁ וּלְעַקֵּר וּלְבַטֵּל
מֵאֲתָנוּ, קִלְפַת הַמֶּן-עַמְלֶק וְזִהְמָתוֹ
הַגְּדוֹלָה, וְלִמְחוֹת שְׁמוֹ וְזָכְרוֹ מִן הָעוֹלָם,
וּלְטַהֵר עֲצָמֵנוּ מִזִּהְמָתוֹ בִּקְדָשָׁה וּבִטְהָרָה
גְדוֹלָה, וְלֹהֵמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשֵׁת מְרַדְכִי
וְאַסְתֵּר.

וְנִזְכָּה לְהִמְשִׁיךְ 'שִׂמְחַת-פּוֹרִים' עַל כָּל
הַשָּׁנָה כְּלָה, לְשִׂמַּח תָּמִיד בְּךָ
בְּשִׂמְחָה וְיַחְדָּוָה רַבָּה בְּאַמֶּת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה ל'קְדָשַׁת וְטָהָרַת
הַפָּרָה-אֲדָמָה', וּלְקְדָשַׁת
פֶּסַח בְּאַמֶּת. וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד,
וּיְקִיָּם בָּנוּ מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "כִּי בּוֹ יִשְׂמַח
לְבָנוּ, כִּי בְשֵׁם קְדָשׁוֹ בְּטָחֲנוּ", "יְהִיּוּ
לְרִצּוֹן אֲמֵרֵי-פִי וְהַגִּיּוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה
צוּרִי וְגוֹאֲלִי".

☪ [ח] לקוטי-תפלות ח"ב מ

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פא, 'כשאדם משמח את-עצמו בשמחה של מצוה')

אֲדוּן הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּהָ, אֲשֶׁר עַז וְחֲדוּהָ
בְּמִקוּמָהּ, וְאִין עֲצָבוֹת לְפָנֶיהָ
כָּלֵל. עֲזַרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי בְּרַחֲמֵיהֶם-הַרְבִּים,
שְׂאֵזְכָה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמֵי בְּכָל-עֵת תָּמִיד.

וְתִלְמַדְנִי דַעַת, וְדַרְךְ עֵצָה תוֹדִיעֵנִי,
בְּאִפְן שְׂאֵזְכָה לְהַתְגַּבֵּר
וְלִהְתַּחַזֵּק תָּמִיד עַל הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה
וְהָעֲצָבוֹת, לְהַרְחִיקָם מֵעָלַי וּמֵעַל גְּבוּלֵי,
לְבָלֵי לְהַנִּיחָם לְכִנּוּס לְאַחֲזוֹ וְלַגָּע בִּי כָּלֵל
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, רַק לְהַתְגַּבֵּר בְּכָל עַז לְהַמְשִׁיךְ
עָלַי שְׂמֵחָה וְחֲדוּהָ תָּמִיד.

אֲגִילָה וְאֲשִׂמְחָה בָּךְ, וּבִישׁוּעָתְךָ
הַגְּדוּלָה, וּבִנְפִלְאוֹתֶיךָ וְחֲסָדֶיךָ
הַרְבִּים וְהָעֲצוּמִים אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמִּי וְאֲשֶׁר
אַתָּה עֲתִיד לַעֲשׂוֹת עִמִּי, אֲשֶׁר בְּחֲסָדֶיךָ
הַנְּפִלְאִים תִּמְכַּת גּוֹרְלֵי לְהִיּוֹת מְזַרַע
יִשְׂרָאֵל עִם קְדֻשָּׁךְ, אֲשֶׁר נָתַתָּ לָנוּ תוֹרַת
אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נְטַעַתָּ בְּתוֹכֵנוּ. "חֲבָלִים
נָפְלוּ לִי בְנַעֲמִים אֶף נִחַלְתָּ שְׂפָרָה עָלַי".

זַכְּנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְהַתְגַּבֵּר
וְלִהְתַּחַזֵּק בְּכָל-עֵת, לְהַמְשִׁיךְ עָלַי
הַשְּׂמֵחָה הַגְּדוּלָה וְהַנְּפִלְאָה הַזֹּאת תָּמִיד.

וְאֵזְכָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֵי בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָה
כָּל-כַּף, עַד שֶׁתִּגִּיעַ הַשְּׂמֵחָה
לְרַגְלֵי, שְׂאֵזְכָה לְרַקַּד מִחֲמַת שְׂמֵחָה.
וּבְכַרְט בְּשִׁבְתוֹת יְהוָה, וּב"מוֹעְדֵי יְהוָה
מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ", וּבְחֲנֻפָה, וּפְוִרִים, וּבְשִׂאֲרֵי
שְׂמֵחוֹת שֶׁל מְצוּהָ, תִּהְיֶה בְּעֲזָרֵי תָּמִיד,
לְשִׂמְחָתִי בְּכָל עַז.

עַד שְׂאֵזְכָה לְרַקַּד הַרְבֵּה מִחֲמַת שְׂמֵחָה.
וְאֵזְכָה לַעֲסֹק בְּתוֹרָה וּלְעֲשׂוֹת כָּל
הַמְצוּת בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָה כָּל-כַּף, עַד
שֶׁהַשְּׂמֵחָה תִּגִּיעַ עַד רַגְלֵי, וְאֵזְכָה לְהַעֲלוֹת
אֶת הַרְגְּלִין לְמַעְלָה.

שְׂבַעֲנוּ מִטוֹבְךָ, וְשִׂמְחָנוּ בִישׁוּעָתְךָ,
וְטַהַר לִבְנוֹ לְעַבְדְּךָ בְּאֱמֶת.
"תְּשִׂמֵעֵנִי שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה, תִּגְלַנֶּה עֲצָמוֹת
דְּפִיתָ. הַשִּׁיבָה לִי שְׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ
נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי". "יְהִיֹו לְרִצּוֹן אִמְרֵי-פִי
וְהַגִּיּוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי".
אָמֵן וְאָמֵן.

☪ [ט] כוכבי-אור

שְׁשׁוֹן-וְשִׂמְחָה' ב'פְּתִיחָה', תְּפִלָּה ז

אֲנֵא יְהוָה, רַחֵם עָלַיךָ וְעָלֵינוּ, וְאָמַר דִּי
לְדַמְעוֹתֶיךָ כְּבִיכּוֹל וּלְדַמְעוֹתֵינוּ,
לְמַצּוֹקוֹתֶיךָ כְּבִיכּוֹל וּלְמַצּוֹקוֹתֵינוּ.

וְחַמֵּל נָא וְחוּס נָא וְרַחֵם נָא, גַּם עַל
מְטַבַּע בְּעַמְּקָ קַלְפַת הַמֶּן-עַמְּלָק
כְּמוֹנֵי, עַל מְבָלַע בְּכַטָּן ה'סַמ"ך-מ"ם'
כְּמוֹנֵי, עַל נְהַפְךָ לְמַהוּת הַנְּחַשׁ כְּמוֹנֵי, עַל
גְּרוּעַ מִכָּל הַכְּנוּיִים לְגַנְאֵי.

וְתַן בְּלֵב רֵאשׁ צְדִיקֶיךָ הָאֱמֶתִיִּים רַבְּנוּ
נַחֲמֵן בֶּן שְׂמֵחָה זְכַר-צְדִיק-וְקְדוֹשׁ-
לְבָרְכָה, וּבְלֵב תִּלְמִידוֹ הַקְּדוֹשׁ מוֹרְנוּ הַרְבֵּ
רַבִּי נִתָּן זְכָרוֹנוֹ-לְבָרְכָה, וּבְלֵב כָּל
הַצְּדִיקִים-הָאֱמֶתִיִּים שֶׁהָיוּ מֵעוֹלָם,
הַכְּלוּלִים בּוֹ - שִׁיתְּפִלְלוּ גַּם בְּעַדֵי תָּמִיד,
וַיַּעֲוִרוּ בְּכַחַם הַגְּדוּלָה, רַחֲמִים רַבִּים
וְעֲצוּמִים וְנִשְׁגָּבִים כְּאֵלֶּה שֶׁהֵם מְסַפְּקִים

גַּם עָלַי, שְׁתוּשִׁיעַ אוֹתִי בְּכָל מִינֵי יְשׁוּעוֹת
בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, שְׁתוּשִׁיעַ גַּם לְחוּטֵא
וּמְחֻטֵּיא אֶת הָרַבִּים כְּמוֹנִי.

בְּאַפֵּן שְׂאֲשׁוּב לְפָנֶיךָ בְּתִשׁוּבָה-שְׁלֵמָה
כְּרָאוּי, בְּאַפֵּן שְׂתִתְּהַפְּכוּ בְּחַיִּים
חַיּוֹתֵי כָּל חֻטְאֵי וְעוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי לְזִכְרִיּוֹת,
וְכָל חֻטְאֵי אֶת הָרַבִּים לְזִכְרִיּוֹתֵי הָרַבִּים, וְכָל
חַלּוּלֵי-הַשֵּׁם לְקְדוּשַׁת-הַשֵּׁם, וְכָל יְגוֹנוֹתַי-

וְאַנְחוֹתַי לְשׁוֹנוֹת-וּשְׂמֵחוֹת בְּךָ תִּתְּבַרְךָ
לְעַד לְנֶצַח.

כִּי הֲלֹא דִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִתְגַּלֶּה לְנֶצַח,
רוּמְמוֹתֶיךָ עַל כָּל שְׂמוֹתֶיךָ,
רוּמְמוֹתֶיךָ עַל כָּל הַשְּׂכָלִיּוֹת שֶׁבְּכָל
הָעוֹלָמוֹת, רוּמְמוֹתֶיךָ עַל כָּל הַשְּׂבָחִים
וְהַתְהַלּוֹת עַד בְּלֵי דֵי, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה
יְהִי נִגְמָר כְּוִנְתֶּךָ בְּבְרִיאַת עוֹלָמְךָ כְּרָצוֹנְךָ
הַטּוֹב.

פְּרִשְׁת צו

"צו את אהרן ואת בניו לאמר" (ויקרא ו, ב)

אין 'צו' אלא לשון 'זרוז' מיד ולדורות. ביותר צריך הכתוב לזרז, במקום שיש בו חסרון פיס. (רש"י; ספרא צו א)

א.

(לקוטי-הלכות, תפלה ד, טו – על-פי ספורי-מעשיות, מעשה יב מ'בעל-תפלה')

עקר שבירת ובטול 'תאות-מזון', הוא על-ידי 'קרנות'. פי ה'קרנות' שמקריבין, הם נקראין בחינת 'מאכלין דמלכא', כמבאר בזהר-הקדוש (ויקרא ד, ז: צו ל:ג).

וזו בחינת ה'מאכלים' המבארים בהמעשה הנ"ל (של ה'בעל-תפלה'), שעל-ידם עקר התקון של הפת שנפלו ל'תאות-מזון'.

כמבאר שם: שמכל התאות אפשר להוציא, אבל מ'תאות-מזון' אי-אפשר להוציא, כ"אם על-ידי אלו המאכלים המבארים שם, שהוליד אותם עד שהגיע להם הריח של אלו המאכלים, ונתאוו להם מאד וכו', ואחר-כך פשנתן להם מאלו המאכלים, אז ראו מאוס סרחון 'תאות-מזון', עד שמאסו בחייהם, וברחו וקברו את עצמן בחפירות וקברים מחמת בושח וכו', ע"י-שם.

ו'אלו המאכלים', הם בחינת 'קרנות', שעקרם בחינת ה'ריח', בחינת (ויקרא א; ובכל ספר ויקרא-במדבר): "אשה ריח גיחוח לה", והם נקראים 'מאכלים דמלכא' כנ"ל.

פי מבאר בכונות 'פרשת-התמיד' (שער-הכונות, דרושי תפלת-השחר ג): "שעל-ידי ה'קרנות', נכנע ה'עבודה-זרה".

וזוהו בחינת (במדבר כח, ב): "צו את בני ישראל", "אין צו אלא עבודה-זרה וכו'" (סנהדרין נו:). הינו: ש'ה'קרנות' מכניעין ומבטלין ה'עבודה-זרה' של 'תאות-מזון', שהוא עקר ה'עבודה-זרה', כי כל ה'עבודות-זרות' הם ב'מזון'.

וזוהו שאמרו רז"ל (ספרא צו א) על פסוק (ויקרא ו, ב): "צו את אהרן וכו' הנאמר ב'פרשת העולה': "אין צו אלא זרוז, מיד ולדורות, ביותר צריך לזרז במקום שיש חסרון פיס".

הינו כנ"ל: כי ה'קרנות' הם ה'חסרון פיס', שזהו בחינת 'שבירת תאות-מזון', על-ידי שמחסרים מזונם בשביל השם-יתברך, שקונים קרנות מ'מזונם', שזהו עקר 'שבירת תאות-מזון', כשמוציאין הפזון על דבר שבקדשה, כמבאר בהתורה 'צוית צדק' (לקוטי-מוהר"ן ח"א כג).

וזוהו: "צו" וכו', "ביותר צריך לזרז במקום שיש חסרון פיס" – שהוא בחינת 'שבירת תאות-מזון', שזוכין על-ידי ה'קרנות', שהם 'נדבת לב', בחינת 'צדקה'.

פי על 'שבירת תאות-מזון', בחינת 'חסרון פיס' בשביל דבר שבקדשה – צריכין לזרז על-זה ביותר מאד מאד – פי להוציא מ'תאות-מזון', קשה ביותר מכל התאות, כנ"ל.

”וְהָרִים אֶת הַדָּשָׁן” (ויקרא ו, ג)
- מצות 'תְּרוּמַת הַדָּשָׁן' -

ג.

(ח"ב פ)

**”בְּרֵאשׁוֹנָה כָּל מִי שֶׁרָצָה לְתַרֵּם אֶת
הַמִּזְבֵּחַ (תְּרוּמַת הַדָּשָׁן) תֹּרֵם.
וּבְזִמְנֵן שֶׁהוּן מְרַבִּין, רָצִין וְעוֹלִין בַּכֶּבֶשׂ, וְכָל
הַקּוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ בְּאַרְבַּע אֲמוֹת - זָכָה. וְאִם
הָיָה שְׁנֵיהֶם שׁוּין, הַמִּמָּנָה אוֹמֵר לָהֶם
הַצְּבִיעוּ. וּמָה הֵן מוֹצִיאִין, אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם,
וְאִין מוֹצִיאִין אֲגוּדָל בַּמִּקְדָּשׁ. מַעֲשֵׂה שֶׁהָיָה
שְׁנֵיהֶם שׁוּין וְרָצִין וְעוֹלִין בַּכֶּבֶשׂ, וְדַחַף אֶחָד
מֵהֶן אֶת חֲבֵרוֹ וְנִפְלָ, וְנִשְׁבְּרָה רִגְלוֹ. וְכִיּוֹן
שֶׁרָאוּ בֵּית־דִּין שֶׁבְּאִין לִיְדֵי סַפְנָה, הִתְקִינוּ
שֶׁלֹּא יִהְיוּ תוֹרְמִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ אֶלֶּא בְּפִיס”**
(משנה יומא פ"ב, א"ב).

**”בְּרֵאשׁוֹנָה כָּל מִי שֶׁרָצָה לְתַרֵּם תְּרוּמַת
הַדָּשָׁן תֹּרֵם”** וכו'. פְּרוּשׁ:
דוֹרוֹת הַרְאִשׁוֹנִים הַצְּדִיקִים, 'כָּל מִי שֶׁרָצָה'
לְזָכוֹת בְּ'הַתְנַשְּׂאוֹת' הַנִּקְרָא 'דָּשָׁן', כָּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (תהלים כג, ה): **”דָּשַׁנָּת בְּשֶׁמֶן רֵאשִׁי”** -
"תוֹרֵם", וְהָיָה 'מְנַהִיג־הַדּוֹר'.

**”וּבְזִמְנֵן שֶׁהוּן מְרַבִּין, רָצִין וְעוֹלִין בַּכֶּבֶשׂ,
כָּל הַקּוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ בְּאַרְבַּע
אֲמוֹת - זָכָה”**. שֶׁכָּל אֶחָד אוֹמֵר: 'אֲנִי רוֹצֵה
לְהַנְהִיג הַדּוֹר'.

”עוֹלִין בַּכֶּבֶשׂ” - "כֶּבֶשׂוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם"
(תְּנִינָה יג), מִי שֶׁיִּדַּע וְהַשִּׁיג יוֹתֵר
בְּ'סוּדוֹת הַתּוֹרָה', לָזָה הָיָה מְמַנֵּין 'פְּרָנָס' עַל
הַצְּבוּר.

וְזָהוּ: **”כָּל הַקּוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ בְּאַרְבַּע
אֲמוֹת”** - "אַרְבַּע אֲמוֹת שֶׁל הֶלְכָה"

נִמְצָא: שׁ"צו" הַנֶּאֱמַר בְּ'קַרְבָּנוֹת', מְרַמֵּז
עַל 'שְׁבִירַת תְּאוֹת־מִמוֹן', שֶׁזָּהוּ
בְּחִינַת: "אִין צוֹ אֶלֶּא זְרוּז, בְּיוֹתֵר צְרִיךְ לְזָרוּז
בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֶסֶד וְחַסְדֵּי כִּיס", כַּנֶּ"ל.

וְזָהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת: "אִין צוֹ אֶלֶּא עֲבוּדָה -
זָרָה" - כִּי 'שְׁבִירַת תְּאוֹת־מִמוֹן', הוּא
'בְּטוֹל הָעֲבוּדָה־זָרָה' - כִּי כָּל הָעֲבוּדוֹת־זָרוֹת'
הֵם בְּ'תְּאוֹת־מִמוֹן', כַּנֶּ"ל.

”זאת תורת העֶלָּה, הוא העֶלָּה” (ויקרא ו, ב)

ב.

(ח"א מט, ד)

כְּשִׁמְקִים ה'תְּפִלָּה, בְּחִינַת 'מְלָכוּת' -
בְּבְחִינַת (דְּבָרִים יא, יג): **”וּלְעַבְדוֹ
בְּכָל לְבַבְכֶם”** - שֶׁמְשִׁים כָּל לְבוֹ עֲלֵיהָ, וּמַגְלָה
מְלָכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ ה'הֶלְלֵה־הַפְּנוּי' שֶׁבְּלְבוֹ,
עַל־יְדֵי 'מַחְשְׁבוֹת־טוֹבוֹת' - זֶה בְּחִינַת (ויקרא ו,
ב): **”הִיא הָעֶלָּה”** - בְּחִינַת (שִׁיר־הַשִּׁירִים ג, ו; ח, ה):
”מִי זֹאת עֶלָּה” - **”מִי עִם זֹאת, עוֹלָה”** (הַקְּדָמַת
הַזֶּהָר י: תְּקוּנַת־זֶהָר נה; וְעוֹד תְּרַבֵּחַ).

וְהֵם שְׁנֵי בְּתִים, 'בֵּית־אֶעֱלָא', וּ'בֵּית־אֶ -
תְּתָא', 'ירוּשָׁלַיִם שְׁלַמְעֶלָה'
וּ'ירוּשָׁלַיִם שְׁלַמְטָה' - שֶׁיֵּשׁ לְשְׁנֵיהֶם עֲלֵיהָ -
כִּי "נִשְׁבַּע הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁלֹּא יִכְנַס
בְּירוּשָׁלַיִם שְׁלַמְעֶלָה, עַד שֶׁיִּבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם
שְׁלַמְטָה" (תְּעִנִּית ה).

עֲנִינֵי 'קָרְבַן עוֹלָה', נִמְצָאִים בְּפָרֶשֶׁת וַיִּקְרָא,
בְּפָסוּק (ויקרא א, ג): **”אִם עֶלָּה קָרְבָּנוֹ”**

(ברכות ח.) - "זכה" - זה היה זוכה ל'תרומת הדשן'.

"ואם היו שניהן שוין, הממנה אומר להם הצביעו. ומה הן מוציאים, אחת או שתיים, ואין מוציאים אגודל במקדש". פרוש: כשהיו שנים שוין בהשגת התורה - אזי: "הממנה" - ה'יצר-הרע' - היה מסית ו"אומר להם הצביעו" - שיראה איזה 'צביעות'.

ואמר להם: "ומה הן מוציאים, אחת או שתיים". "ומה הן" - מה עברה בזה 'שתוציא' צביעות פעם "אחת או שתיים", ואחר-כך תחזיר לצדקתך!?

אבל הצדיקים האלו - אין מוציאים שום 'צביעות', ואין שומעין לעצתו, מחמת גדל הברתם בגדלת הבורא, שרואה ויודע הכל. וזהו: "אין מוציאים אגודל במקדש" - הינו: 'שכלם'.

"מעשה שהיו שניהם שוים ורצין ועולין בפבש, ודחה אחד מהן את חברו ונפל, ונשברה רגלו. וכיון שראו בית-דין שבאין לידי ספנה, התקינו שלא יהא תורמין אלא בפים".

"נשברה רגלו" - הינו 'כפירה', כמו שאמרו רז"ל (מכות כד.): "בא חבוקוק והעמידן על אחת, שנאמר (חבוקוק ב. ד): 'וצדיק באמונתו יחיה'" - מחמת 'קנאה', שהיו שניהם שוים בהשגת התורה.

"וחברו דחה אותו", על-ידי-זה כפר בעקר - כמו שמצינו: שפמה בני-אדם נפלו מאמונתם 'מחמת 'קנאה'.

"התקינו שיהא תורמין על-ידי פים" - שעכשו ש'התנשאות' היא

בשביל 'כבוד עצמו', התקינו שלא ירדף אחר 'התנשאות'.

"ואין תורמין אלא על-ידי פים" - הינו: לא ירצה שום אדם ב'התנשאות', אלא עד שיבואו כל העם ויפיוסו אותו שיקבל רבנות, אזי יקבל, אבל בלא 'פיוס' לא יקבל, ולא ירדף אחר 'התנשאות'.

"וזאת תורת האשם" (ויקרא ז. א)

ד.

(ספר-המדות, אלמן א)

מי שמתה אשתו, יאמר בכל יום 'פרשת אשם' (ויקרא ז. א), עד שישא אשה אחרת.

"אם על תודה יקריבנו, והקריב על זבח התודה חלות מצות בלולת בשמן, ורקיקי מצות משחים בשמן, וסלת מרבכת חלת בלולת בשמן. על חלת לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח תודת שלמיו" (ויקרא ז. יב-יג)
- עניני 'קרבן תודה' -

ה.

(ח"א.ו.ב)

"זבח תודה יכבדנני" (תהלים נ. כג), דרשו חז"ל (סנהדרין מג.): "על זביחת היצר-הרע". על-ידי שהוא מן 'השומעים הרפתם ואינם משיבים' (שבת פח: יומא כג. גטין לז:), ומהפך 'דם' ל'זם' - נתמעט הדם שב'חלל השמאלי', וזובח יצרו-הרע, וזוכה ל'כבוד אלקי'.

ו.

(ח"ב,ב,א-ב-ג-ד-ה-ו)

עקר 'שעשוע עולם-הבא', להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולהפיר אותו, כי שאר כל הדברים יתבטלו לעתיד בלם, בבחינת: "כל הקרבנות בטליו, חוץ מקרבן תודה" (ויקרא-רבה ט, ז; כז, יב), שלא ישאר רק בחינת תודה והודאה'.

וזה בחינת ה'לכות', שנתחדש שכל וידיעה, וה'דעת' הוא עקר 'שעשוע עולם-הבא'.

וזה (ברכות נד:): "ארבעה צריכין להודות", שפסים בסופם (תהלים קז, מג): "מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה'".

"חסדי ה'" - זה בחינת ה'לכות' וכו'.

ועל-כן ה'תודה' שמביאין פשיוצאין מהצרה, מכנה בשם ה'לכה', על-שם 'תהלוכות הדמים', שהולכין אז בפסדר. כי בשעת הצרה, ה'לב' מרגיש הצרה ביותר, ונתקבצים כל הדמים אל הלב, ושוטפים עליו, ודופק אז בדפיקות גדולות. וכשיוצאין מהצרה, חוזרין 'תהלוכות הדמים' לילך בפסדר.

ומזה באה ה'ולדה בנקל' וכו' - כי בשעת ה'הולדה', ה'דמים' עולין למעלה וכו', ואחר-כך חוזרים ה'דמים' למקומם - בחינת תודה-ה'לכה'.

וזה בחינת (תהלים ק, א): "מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ". 'לתודה' ה' אותיות 'תולד' ה'.

ועל-ידי תודה-ה'לכה', נתגלה 'אור-האמת, ומאיר בארבעה חלקי הדבור' וכו'. וזוכין לשלמות לשון-הקדש'.

וזוכין להמשיך ה'שמחה והקדשה של שבת, לששת ימי החול. וזוכין לגלות 'אחדות-הפשוט' מתוך 'פעלות-המשתנות'.

וזה בחינת 'חנכה' שהם ימי הודאה'.

ודע: ש"מזמור לתודה" - הוא מסגל ל'מקשה-ילד', לומר אותו.

כי "מזמור לתודה" ראשי-תבות מ"ל, בחינת 'שבעין קליון' שהיולדת צועקת קדם ה'לדה (זהר פנחס רמט:).

ויש במזמור זה: קס"ח אותיות במנין קס"ד, ומ"ג תבות וכו'.

ז.

(חיי מוהר"ן עט)

התורה 'ימי חנכה' בלקוטי-תנינא סימן ב', אומר רבנו ז"ל ב'שבת-חנכה', באותה שנה שפא מ'לעמבערג'.

והמשיך בזה בחינת 'תקון קרבן תודה' שהיה צריך להביא על שחזר משם בשלום, כי זה ישועה גדולה ונפלאה מאד.

כי אם היה נשאר שם, אפשר האור היה מסתלק לגמרי חסו-ושלום, ולא היינו שומעין כל הנזראות שהיה מגלה לנו אחר-כך בתורותיו ושיחותיו, בפרט המעשיות, שעקר המעשיות הגדולות גלה לנו אחר-כך, בפרט המעשה של ה'שבעה בעטלערס'. ובודאי ראוי להביא 'קרבן תודה' על ישועה כזאת.

ח.

(לקוטי-ה'לכות, ברפת-השחר ה, טו - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רטו, כ"ד מיני פדיונות')

'קרבן תודה' - הוא המבקר מכל הקרבנות, כמו שאמרו

רבותינו ז"ל (ויקרא-רבה ט, ז; כז, יב): "כל הקרבנות בטליו, חוץ מקרבן תודה". כי בתודה היה חמץ ומצה, מה שאין-בכל הקרבנות.

כי זה עקר השלמות: פשמיטיקין הדין כל-כך, עד ש'חמץ' נכלל ב'מצה', שנכלל ה'טבע' ב'השגחה' - שזה זוכין כשיוצאין מהצרה, שאז מביאין תודה (ברכות נד:).

כי כשיוצאין מהצרה זהו רק על-ידי בחינת 'פדיון', ועל-כן אז נכלל 'חמץ' ומצה' יחד, שזהו בחינת 'שבועות', שאז מביאין 'שתי הלחם' מ'חמץ' ו'קא', וכמו-בא: "שתי הלחם של שבועות, הם בבחינת קרבן תודה".

ועל-כן על-פירב, קורין 'פרשת צו' ב'שבת הגדול', שהוא השבת שלפני פסח - כי עקר הנס והגאולה של פסח, היה על-ידי בחינת 'שבת', שאז עקר 'הארת עת-רצון' (פרי-עץ-חיים, שבת פ"ו).

ועל-כן קורין אז 'פרשת צו' שמדבר מ'פרשת תודה' - כי עקר תכלית הנסים של 'פסח', הוא לזכות ל'שבועות', שהוא בבחינת 'קרבן תודה'.

מביאין 'חמץ ומצה', בתחלה שלשה מיני מצה (ויקרא ז, יב), ואחר-כך "על חלת לחם חמץ" (שם שם, יג).

כי העקר ההתחלה בכלל ובפרט - הוא בחינת 'מצה', שאין צריכין לעשות בכלל, בחינת (שמות יב, לו): "וגם צדה לא עשו לחם" וכו'.

ואחר-כך עושין איזה עסק וכו', שזה בחינת (אבות פ"ב מ"ב): "טוב תורה עם דרך-ארץ", אבל העקר הוא ה'תורה', בחינת (מכילתא בשלח יז): "לא נתנה תורה אלא לאוכלי הפן", שהוא בחינת 'מצה'.

וגם בהתורה ומצוות בעצמן, צריכין שתי בחינות הנ"ל - כי אין צריכין לעשות בכלל, כי "מה אנו" וכו', וכמו שאמרו רז"ל (אבות פ"ב מ"ב): "לא עליך המלאכה לגמור", כי "העקר הוא הרצון" וכו' (שיחות-הר"ן נא), אך אחר-כך עושין.

וסוד זה בשלמות, יתגלה רק לעתיד-לבא, שזהו בחינת 'תודה' שישאר לעתיד וכו'. כי הכל יתבטל, ולא ישאר כי אם תודה הודאה, להודות לשמו יתברך תמיד, שלא עשני גוי, והבדילנו מן, התועים ובחר אותנו עם מן העמים לעם סגלה וכו'.

י.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הודאה ו, ב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כד, 'אמצעייתא דעלמא')

כשהשם-יתברך עוזר שיוצאין מן הצרה, צריכין להביא 'קרבן תודה'.

ועכשו שאין לנו קרבן, צריכין להודות בפה בכל לבו, שזהו בחינת 'שמחה' - כי עקר ה'שמחה' הוא ההודאה

ט.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, נא - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רטו, 'כ"ד מיני פדיונות')

'קרבן תודה' - יקר וחשוב מכל הקרבנות, "שכלם בטלים חוץ מקרבן תודה" (ויקרא-רבה ט, ז; כז, יב) - שהיה בו 'חמץ ומצה' וכו'.

כי 'תודה' הוא כשיוצאין מהצרה והדינים, שהוא על-ידי בחינת 'פדיון'. ואז

לְהַשִּׁיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר תְּכַלִּית הַשְּׂמֵחָה שֶׁל לְעֵתִיד, שְׂאֵז יַעֲסֻקוּ רַק בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשִּׁיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וְכוּ', וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּ"מִזְמוֹר לְתוֹדָה" (תהלים ק, א-ב): "הֲרִיעוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ, עֲבֹדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה" וְכוּ'.

כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל ה'תּוֹדָה וְהוֹדָאָה שֶׁחֵיבִין לְהוֹדוֹת כְּשִׁיּוֹצְאִין מֵהַצָּרָה - לְתַקֵּן ה'קְלִקּוּל' שֶׁמִּשָּׁם בָּאוּ הַצָּרוֹת, שֶׁהוּא ה'עֲצוּבוֹת' - כִּדִּי שֶׁמֵעֵתָה נִזְכָּה לְהַנְצִל מִכָּל הַצָּרוֹת עַל-יְדֵי 'תְּקִיף הַשְּׂמֵחָה'. וְעַל-כֵּן "כָּל הַקְּרָבָנוֹת בְּטִלְיָן, חוּץ מִקְּרָבֵן תּוֹדָה" (ויקרא-רבה ט, ז; כז, יב). [עֵינִן בְּפָנִים בְּאוֹת ד, עֵינִן ה'אַרְבַּעַה מִיַּיִן לֶחֶם בְּפָרְטִיּוֹת].

יא

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרַפְת־הוֹדָאָה ו, יג - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א כד, 'אֲמַצְעִיתָא דְעֵלְמָא')
"לְעֵתִיד כָּל הַקְּרָבָנוֹת בְּטִלְיָן, חוּץ מִקְּרָבֵן תּוֹדָה" (ויקרא-רבה ט, ז; כז, יב) - כִּי כָּל הַקְּרָבָנוֹת בָּאִין לְכַפֵּר, וְזֶה אֵין צְרִיכִין אֶז לְעֵתִיד, כִּי כָּבֵד נִתְפַּכֵּר הַכֹּל.

אָבֵל 'תּוֹדָה הוֹדָאָה, לְסַפֵּר חֲסָדֵי הַשֵּׁם "וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם" (תהלים קז), אִיךְ נִתְהַפֵּד הַכֹּל לְטוֹבָה, שְׂדִיקָא עַל-יְדֵי שֶׁהֵינּוּ בְּזֵה הָעוֹלָם, וְכָל אֶחָד סָבַל מֵהַשָּׂפָל, עַד שֶׁהִרְבֵּה נִכְשְׁלוּ בְּעוֹנוֹתֵיהֶם מְאֹד מְאֹד, וְעֵתָה נִתְהַפֵּד הַכֹּל לְטוֹבָה, בְּבַחֲיַנֵּת (יְרֵמְיָה נ, כ): "בְּיֹם הַהוּא יִבְקֹשׁ וַיִּחַפֵּשׂ וְכוּ' עוֹן יִשְׂרָאֵל וַאֲיַנְנוּ וְכוּ'" - שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'קְרָבֵן תּוֹדָה' שֶׁמְבִיאִין עִמָּה 'מִצָּה וְחֶמֶץ' - זֶה לֹא יִתְבַטֵּל!

כִּי זֶה יִהְיֶה כָּל חֲלָקֵי הָעוֹלָם-הַבָּא שֶׁל כָּל אֶחָד, מֵהַ שְׂזָכָה עַל-יְדֵי הָעֵמֶל שֶׁל זֶה הָעוֹלָם דִּיקָא, שֶׁזֶה יִתְקַיֵּם בְּשִׂמְחָה לְעֵתִיד-לְבָא.

אָבֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כְּפִי מֵהַ שְׂזָכָה לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים וְכַשְׂרִים, וְלִקְיָם עֲצָה זֹאת בְּזֵה הָעוֹלָם, בְּתוֹךְ מְרִירוֹת הַצָּרוֹת בְּגוֹף וְנַפְשׁ וּמְמוֹן, וְלִהְפֹּד הַכֹּל לְשִׂמְחָה וְכוּ' - עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה לְעֵתִיד לְזֶה בְּשִׂמְחוֹת.

יב

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, פֶּסַח ב, ב - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א רטו, כ"ד מִיַּיִן פְּדִינוֹת')

וְעַל-כֵּן לְעֵתִיד-לְבָא שְׂאֵז תִּגְדַּל הַשְּׂמֵחָה מְאֹד, אֶזי "כָּל הַקְּרָבָנוֹת בְּטִלְיָן, חוּץ מִקְּרָבֵן תּוֹדָה" (ויקרא-רבה ט, ז; כז, יב).

כִּי ב'תּוֹדָה' הִיא 'חֶמֶץ וּמִצָּה', רְמָז: שֶׁהַשְּׂמֵחָה בְּשִׂמְחוֹת, שֶׁתּוֹפְסֵת גַּם אֶת ה'יְגוֹן-וְאִנְחָה' לְתוֹךְ ה'שְׂמֵחָה'. וְזֶה יִהְיֶה לְעֵתִיד - כִּי אֶזי נֶאֱמַר (ישעיה נב, יב): "כִּי לֹא בְּחַפְזוֹן תֵּצֵאוּ, וּבְמִנוּסָה לֹא תֵלְכוּן", כִּי אֶזי יִהְיֶה הַסְטֵרָא-אַחֲרָא נִכְנַעַת לְגַמְרֵי, וְתִתְהַפֵּד לְקַדְשָׁה.

וְעַל-כֵּן אֶזי עֵקֶר הַחֲשִׁיבוֹת 'קְרָבֵן תּוֹדָה', שֶׁיֵּשׁ בּוֹ 'חֶמֶץ' דִּיקָא - הֵינּוּ: שֶׁתּוֹפְסִין גַּם אֶת ה'חֶמֶץ', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יְגוֹן' וְכוּ', לְתוֹךְ 'שְׂמֵחָת הַקְּדוּשָׁה'.

"זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלוואים ולזבח השלמים" (ויקרא ז, לז)

יג

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרֻכּוֹת-הַרְאִיָּה וּבְרֻכּוֹת-פְּרָטִיּוֹת ד, יג - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א קעט, 'תַּעֲנִית מִבְּטַל מִחֻלָּקַת')

כָּל ה'קְרָבָנוֹת' הֵם בְּחִינַת 'שְׁלוֹם' - כִּי "עַל-שֵׁם-זֶה נִקְרָא 'קְרָבֵן': שֶׁמְקָרֵב וּמְקַשֵּׁר וּמְחַבֵּר כָּל הָעוֹלָמוֹת יַחַד" (אזהר ויקרא ה, ח).

וּכְמוֹכֵן בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה "לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם" (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן ח"א יד).

וְזֶה שְׁמִסִּים הַפְּסוּק שְׂכוּלָל כָּל הַקְּרָבָנוֹת, מְסִים בְּשִׁלְמִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא ז. לז): "זֹאת הַתּוֹרָה לְעֹלָה וְלַמִּנְחָה וְכוּ', וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים" - כִּי עֵקֶר תְּכִלִּית כָּל הַקְּרָבָנוֹת' הוּא 'שְׁלוֹם'.

וְעַל-כֵּן אָמְרוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת יז.): "שֶׁהַתַּעֲנִית בְּמָקוֹם קָרְבָן" - כִּי הֵם בְּחִינָה אַחַת מִמַּשׁ, כִּי ה'תַּעֲנִית' הוּא 'לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כָּל הַקְּרָבָנוֹת' שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁלוֹם', כַּנִּל.

"בְּיָוֵם צִוְתוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (וַיִּקְרָא ז. לח)

יד.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, קוּרְיָאֵת-שְׁמַע ה. ח - עַל-פִּי שִׁיחוֹת-הַר"ן א. א' אֲנִי יַדְעֵתִי')

הַתְּגִלוֹת הָאוֹר' הוּא בְּחִינַת 'נְבוּאָה', בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה ו. א): "וְאַרְאֶה אֶת ה'".

וְעֵקֶר ה'נְבוּאָה' - בְּיָוֵם, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (סְפָרָא צו יח; רַש"י שְׁמוֹת יב, ב) עַל פְּסוּק (וַיִּקְרָא ז. לח): "בְּיָוֵם צִוְתוֹ" וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן "לְנִבְיָאֵי אַמּוֹת-הָעוֹלָם, אֵינּוּ נִגְלָה אֲלָא בְּלִילָה" (בְּמִדְבַר-רַבָּה כ. יב) - כִּי אֲצֻלָּם מַגִּיעַ הַנְּבוּאָה בְּיָוֵם וְכִי בְּבְחִינַת אֲתַעֲרוֹת-אֲדֹלְעָלָא, כִּי הֵם אֵינָם רְאוּיִים בְּיָוֵם, עַל-כֵּן בָּאָה עֲלֵיהֶם הַנְּבוּאָה, בְּלִילָה דִּיקָא.

גַּם אֲפִלּוּ בְּנִבְיָאֵי יִשְׂרָאֵל הַצְּדִיקִים, נִמְצָא לְפַעְמִים שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם בְּלִילָה. וְזֶה

כְּשֶׁקָּבְלוּ הַנְּבוּאָה בְּעֵת שֶׁעֲדִין לֹא הָיוּ כְּדָאֵי וְרָאוּ לְהַתְּגַלוֹת הַזֹּאת וְכוּ'.

טו.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, תְּפִלַּת-עֲרֵבִית ד, לו - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן ח"א סה, וַיֹּאמֶר בְּעַז אֵל רוּת')
 עֵקֶר 'קְבֻלַּת-הַתּוֹרָה' הוּא בְּיָוֵם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סְפָרָא צו יח; רַש"י שְׁמוֹת יב, ב - עַל וַיִּקְרָא ז. לח) "בְּיָוֵם צִוְתוֹ", "מְלַמֵּד שְׁלֹא נִדְבַר עִמּוֹ אֲלָא בְּיָוֵם" (וַיִּקְרָא-רַבָּה א. יג).

כִּי ב'אוֹר בְּקַר' - זֶה בְּחִינַת שְׁחֻזְרִין מִהַבְּטוּל שֶׁל הַלִּילָה, וְאֵז הוּא בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה מִהַרְשִׁימוֹ. וְעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר ה'מְתַקֵּת-הַדִּינִים' בְּשִׁלְמוֹת - שֶׁעֵקֶר הַמְּתַקָּה הוּא כְּשֶׁחֻזְרִין מִהַבְּטוּל.

וְעַל-כֵּן עֵקֶר תְּקוּן סֵדֵר הַתְּפִלָּה, הוּא בְּשַׁחְרִית - שְׁאֵז מְרַבֵּין בְּשִׁבְחוֹת וּבְזִמְרוֹת, וּמְסַדְרִין כָּל סֵדֵר הַתְּפִלָּה קְרָבָנוֹת וּפְסוּקֵי-דְזִמְרָה וְכוּ'. כִּי עֵקֶר הַשְּׁלָמוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה, הוּא עַל-יְדֵי 'אוֹר הַרְשִׁימוֹ' שֶׁזֹּכֵין לְקַבֵּל בְּעֵת שְׁחֻזְרִין מִהַבְּטוּל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'תְּפִלַּת שַׁחְרִית'.

טז.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, חוּל-הַמוֹעֵד ד, ט - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן ח"ב ח, תְּתַקְעוּ תוֹכְחָה')

עֵקֶר ה'אוֹר' הוּא מִהַתּוֹרָה, שֶׁהוּא 'כְּלִילוֹת הַנְּבוּאָה', שֶׁהֵיא עֵקֶר בְּחִינַת ה'דְּעַת', שֶׁהוּא עֵקֶר 'אוֹר יוֹם', כִּי דוּעַ (עֵינֵי זֶהר בְּשִׁלַּח נז).

כִּי עֵקֶר 'אוֹר הַתּוֹרָה' נִמְשָׁךְ בְּיָוֵם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא ז. לח): "בְּיָוֵם צִוְתוֹ", "מְלַמֵּד, שְׁלֹא נִדְבַר עִמּוֹ אֲלָא בְּיָוֵם" (סְפָרָא צו יח; רַש"י שְׁמוֹת יב, ב), וְעַל-כֵּן עֵקֶר ה'אוֹר' הוּא בְּיָוֵם.

יז.

(לקוטי-הלכות, נזיקין ה, לט - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

**כְּלִיֹּת ה'עצות-הטובות, בחינת 'תרי"ג'
מצות' שנקראים 'תרי"ג עטין
דאורייתא'** (זהר יתרו פב: משפטים צו:). וכל מצות
התורה שהם ה'עצות קדושות' - נצטוה
משה ביום, כמו שכתוב (ויקרא ז, לח): "ביום
צותו", "מלמד שלא נדבר עמו אלא ביום"
(ספרא צו יח; רש"י שמות יב, ב).

**גם רב קיום המצות - הוא רק ביום, בגון
ציצית ותפלין וכו'.**

**כי עקר 'אור יום' - הוא בחינת 'אור התורה
והמצות', שהם בחינת 'עצות קדושות
אמתיות', לזכות להפיר את הבורא-יתברך
על-ידם, על-ידי ה'אמונה-הקדושה' שנמשך
על-ידם.**

**ובשמייע הליכה, "בד ליליא פריש
גדפהא על עלמא"** [כאשר הליכה
פורש את כנפיו על העולם] (זהר מקץ רג:), ו'אור יום'
מסתלק, ו'חשבת לילה' מתחיל להחשיך - זה
בחינת שנסתלקין 'אור העצות' שמשם החשיך.
ואז צריכין להתגבר בכח הצדיקים, להאיר
'אור העצות' גם בתוך 'חשבת לילה' וכו'.

"ואת כל העדה הקהל אל פתח אהל מועד"

(ויקרא ח, ג)

- ענין 'מועט מחזיק את המרבה' -

זה אחד מן המקומות שהחזיק מועט את
המרבה. (רש"י ויקרא-רבה י, ט)

יח.

(ח"א קצא)

**דע: שאפשר שישב אחד אצל חברו
במקום אחד בגן-עדן, ולזה יהיו כל**

**התענוגים והשעשועים וכל הש"י (שלש-מאות
ועשר) עולמות, וחברו לא ירגיש כלום, ולא
יהיה לו שום תענוג.**

**כי עקר הרגשת תענוג ושעשוע עולם-
הבא, וש"י עולמות - הכל הוא בלב,
ולבו חסר מכל הטובות והשעשועים שיש
לחברו הצדיק בתוך לבו. אשרי לו.**

**ובמו שאמרו רז"ל (שבת יא.): "אם יהיו כל
הימים דיו, ואגמים קלמוסים וכו',
אין מספיקין לכתב חללה של רשות,
שנאמר (משלי כה, ג): 'שמים לרום וארץ
לעמק, ולב מלכים אין חקר'".**

**נמצא: ש'לב מלכים' גדול הרבה מ'רום
השמים' ו'עמק הארץ', שתופסים
כל-כך מקום, בפמה ובמה אלפי אלפים
פרסאות. והלב והמח שקטנים מאד
במקומם - תופסים הכל - עד שיכול לתן לב
על כל מדינה ומדינה, ולתפס ולהצטיר בלבו
כל מדינה ומדינה ותכונות השמים, ויותר
ויותר מזה, כי "לב מלכים אין חקר".**

**ראה והבן וחכם גדלת הבורא: איך
ה'מועט מחזיק את המרבה' -
שחתיכת לב קטן כזה, ומח קטן כזה, יתפס
במקומו דברים גדולים כאלה. וזה רק מחמת
שנמצא שם האלקות. כי עקר האלקות הוא
בהלב.**

**ומעתה בין וחכם: אם בה'לב, שנמצא
שם רק בחינות 'אלקות', שאינו
בביכול חלק אחד מאלפי אלפים מהשגחת
הבורא ברוך-הוא - בפמה גדול ערפו, שיכול
לתפס במקומו המועט, עולמות אין מספר,
ואפלו על עכו"ם נאמר: "ולב מלכים אין
חקר", על שנותן לב לכל מדינה ומדינה,**

ותופס ומשער בדעתו כל המדינות שתחתיו,
עם כל האדם אשר עליו, וכל הנמצא בה.

הוי דן מעתה, אלפי אלפים קל וחמר -
לשער בדעתו מגדלות הבזא ברוד-
הוא'.

יט.

(ספר המדות, צדיק ח"ב ד)

אל תתמה על החפץ: "שהאדם הוא בריה
קטנה, ובו תלוי כל העולמות"? - כי
כן בכל מקום שהשכינה שרויה - מועט
מחזיק את המרבה!

נ.

(ספורי מעשיות, מעשה יג מ' שבעה בעטלערים,
יום החמישי בעל החטוטרות)

אין אני בעל חטוטרות' (היגו 'הוקער') בכלל -
רק אדרבא, יש לי כתפים כאלו (שקורין
'פלייצעס'), שהם בחינת "מעט מחזיק את
המרבה". ויש לי הסכמה על זה.

כי פעם אחת היה שיחה וספור: שהיו
אנשים מפארים עצמם בבחינה זו, שכל
אחד ואחד היה מתפאר שיש לו בחינה זו
של 'מעט מחזיק את המרבה'. ומאחד מהם
היו מחיכים ושוחקים מפניו, והשאר
שהתפארו בבחינה זו של 'מעט מחזיק את
המרבה', נתקבלו דבריהם.

אבל בחינת 'מעט מחזיק את המרבה'
שיש לי - הוא גדול מכלם.

כי אחד מהנ"ל התפאר: "שהמוח שלו הוא
בחינת 'מעט מחזיק את המרבה'" וכו'!
- ושחקו מפניו וכו'! - ונענה אחד ואמר:
"אני ראיתי מעט מחזיק את המרבה בזה"
וכו'!

ואחד התפאר: "שיש לו בחינת 'מעט
מחזיק את המרבה', כי יש לו
'חתיכת מדינה' שמוציאה פרות הרבה" וכו'!
- והוטבו דבריו וכו'!

ואחד אמר: "שיש לו 'פרדס נפלא מאד'
שיש שם פרות" וכו'! - והוטבו
דבריו גם כן!

ואחד אמר: "שהדבור שלו הוא בחינת
'מעט מחזיק את המרבה'" וכו'!

ואחד אמר: "שהשתיקה שלו היא בחינת
'מעט מחזיק את המרבה'" וכו'!

ואחד אמר: "שהוא בחינת מעט מחזיק
את המרבה, כי יש עני אחד והוא
סגיינהור" וכו'!

ואני (היגו זה ההויקער שמספר פל"זה) הייתי גם-
כן שם. ואמרתי: האמת הוא, שיש
לכם בחינת 'מעט מחזיק את המרבה', ואני
יודע כל מה שכוונתם בדבריכם, וזה האחרון
שהתפאר שהוא מוליך הסגיינהור הגדול,
הוא גדול מכלכם. אבל אני למעלה למעלה
מכלכם בכלל וכו'.

אבל בחינת 'מעט מחזיק את המרבה'
שיש לי, הוא למעלה מכלם בכלל.

והא ראיה וכו'! ואמרתי להם: "אני יכול
להביא אתכם אל האילן, כי זה האילן
אין לו מקום כלל, כי הוא 'למעלה מהמקום'
לגמרי, ובחינת 'מעט מחזיק את המרבה' הוא
עדין במקום וכו'.

ובחינת 'מעט מחזיק את המרבה' שיש לי
- היא בחינת 'סוף המקום' לגמרי,
שמשם ולמעלה אין מקום כלל - על-כן אני
יכול לשא את כלכם, אל האילן שהוא
'למעלה מהמקום' לגמרי וכו' וכו'.

"כִּי שִׁבַּעַת יָמִים יִמְלֵא אֶת יָדְכֶם" (ויקרא ח, לג)

נב.

(ח"א כב, ג)

צָרִיךְ לְרֹאוֹת לְמִלְאֵת הַיָּדִים, שֶׁהִיא הַ'אֲמוּנָה' - עַל-יְדֵי הָאָרֶז מִשְׁבַּעַת רוּעִים, שֶׁהֵם כְּלִיּוֹת שֶׁל כָּל מְנַהֲיֵי-הַדּוֹר' - בְּבַחֲיַנַּת (שְׁמוֹת כט, לה): "שִׁבַּעַת יָמִים תִּמְלֵא יָדְךָ".

כִּי הֵם 'רוּעִים' הַ'אֲמוּנָה, לְתַקְנָהּ וּלְהַשְׁלִימָהּ, וְעַל-שֵׁם-זֶה נִקְרָאִים 'רוּעִים', עַל-שֵׁם (תְּהִלִּים לז, ג): "וְרַעַה אֲמוּנָה". וְכָל עֵקֶר 'אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל', מִמְּשִׁיבֵינָה הֵם לְהַדּוֹר.

וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים לג, ג): "כָּל קֹדֶשׁוֹ בִּידְךָ" - שֶׁהֵם בְּחִינַת 'כְּלִיּוֹת שֶׁל כָּל מְנַהֲיֵי-הַדּוֹר'.

וְ'מִשָּׁה' שֶׁהוּא אֶחָד מִשְׁבַּעַת רוּעִים, נִקְרָא עַל-שֵׁם-זֶה: רַעֲיָא-מְהִימָנָא.

בְּשִׁבְלִי-זָה הָיָה נְדָמָה כְּבַעַל חֲטוּטָרוֹת, כִּי הוּא נוֹשֵׂא עָלָיו הַרְבֵּה, כִּי הוּא בְּחִינַת 'מוֹעֵט מַחְזִיק אֶת הַמְרֻבָּה' בְּנִ"ל.

"וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶתֶם מֵעַל כַּפֵּיהֶם, וַיִּקְטֹר הַמִּזְבֵּחַ עַל הָעֹלָה, מִלְּאִים הֵם" (ויקרא ח, כח)

מֹשֶׁה שָׁמַשׁ כָּל שִׁבַּעַת יָמֵי הַמִּלּוּאִים בְּחִלּוֹק לְבָן. (רש"י; תענית יא: עבודת-זָרָה לז. ויקרא-רַבָּה יא, ו) כָּל שִׁבַּעַת יָמֵי הַמִּלּוּאִים הָיָה מֹשֶׁה מְשִׁמֵּשׁ בְּכֹהֵנָה גְדוּלָה. (שְׁמוֹת-רַבָּה ב, ו; לז, א; תנחומא נח יד; שְׁמִינִי א: ספרא צו יד; שְׁמִינִי יד; ועוד)

נא.

(ח"ב ז, יא)

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ נָתַן לָבוֹ לְהַסְתַּכַּל בְּצַרְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁרָאָה שֶׁהוּא נוֹתֵן לָבוֹ עַל-זֶה, קָרָא אֵלָיו (שְׁמוֹת ג, ד): "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הַנְּנִי" - "הַנְּנִי לְכֹהֵנָה, הַנְּנִי לְמַלְכוּת" (שְׁמוֹת-רַבָּה ב, ו).

"הַנְּנִי לְכֹהֵנָה" - זֶה בְּחִינַת 'חֲנֻפַת הַבַּיִת', כִּי (זְבָחִים קב. שְׁמוֹת-רַבָּה שָׁם): "מֹשֶׁה שִׁמֵּשׁ בְּשִׁבַּעַת יָמֵי הַמִּלּוּאִים", כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים צט, ו): "מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנֵינוּ".